ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Ὅτι ὁ Βόστρων Βήρυλλος ξένα τινὰ τῆς πίστεως πειρώμενος παρεισφέρειν, διὰ μερικῆς Συνόδου διορθώθη.

Βήρυλλος Βόστρων ξένα τινὰ τῆς πίστεως παρεισφέρειν ἐπειρᾶτο, ἐπὶ τούτῳ πλείστων Ἐπισκόπων ζητήσεις καὶ διαλόγους πρὸς τὸν ἄνδρα πεποιημένων. Καί, φέρονταί γε εἰσέτι νῦν ἔγγραφα τοῦ τε Βηρύλλου καὶ τῆς δι' αὐτὸν γενομένης Συνόδου. Εὐσέβιος βιβλίῳ ἕκτῳ κεφαλαίῳ τριακοστῷ τρίτῳ. Ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφάλαιον δέκατον τρίτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Ὅτι τὸ ἐν Ἀραβίᾳ ἐπιφυὲν ἀλλότριον δόγμα διὰ μερικῆς Συνόδου καθῃρέθη.

Ἄλλοι ἐπὶ τῆς Ἀραβίας ἐπιφύονται δόγματος ἀλλοτρίου εἰσηγηταί, καὶ δὴ καὶ τότε συγκροτηθείσης οὐ μικρᾶς Συνόδου. Εὐσέβιος βιβλίῳ ἕκτῳ κεφαλαίῳ τριακοστῷ ἑβδόμῳ. Ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφαλαίου δεκάτου τρίτου Παράγραφον δεύτερον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Ὅτι ὁ Ναυᾶτος καὶ ἡ Αἵρεσις αὐτοῦ διὰ μερικῶν Συνόδων ἀνεθεματίσθησαν.

Φησὶν ὁ Εὐσέβιος βιβλίῳ ἕκτῳ κεφαλαίῳ τεσσαρακοστῷ τρίτῳ, ὅτι Ναυάτος Αἱρέσεως ἀρχηγὸς καθίσταται, ἐφ' ᾧ Συνόδου μεγίστης ἐπὶ Ῥώμης συγκροτηθείσης ἑξήκοντα μὲν Ἐπισκόπων, πλειόνων δ' ἔτι μᾶλλον Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων, ἰδίως τε κατὰ τὰς λοιπὰς Ἐπαρχίας τῶν κατὰ χώραν Ποιμένων περὶ τοῦ πρακτέου διασκεψαμένων. Καί, Κορνηλίου ἐπιστολαὶ πρὸς τὸν Ἀντιοχείας Φάβιον, δηλοῦσαι τὰ περὶ τῆς Ῥωμαίων Συνόδου καὶ τὰ δόξαντα πᾶσι τοῖς κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἀφρικὴν καὶ τὰς αὐτόθι χώρας. Ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφάλαιον δέκατον πέμπτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛ΄.

Ὅτι τὸ δόγμα περὶ τοῦ ἀναβαπτίζειν καὶ μή, ἐπὶ Κυπριανοῦ καὶ Στεφάνου Ῥώμης, διὰ Συνόδων διετυπώθη.

Τοῦ περὶ ἀναβαπτισμοῦ δόγματος κινηθέντος παρὰ Κυπριανοῦ, καὶ τοῦ Πάπα Στεφάνου διαγανακτοῦντος, καταριθμεῖ ὁ Εὐσέβιος βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ πέμπτῳ τοὺς ἐν Δύσει καὶ Ἀνατολῇ καὶ Ἀφρικῇ προεστῶτας τῶν Ἐπισκόπων, συνοδικῶς περὶ τοῦ δόγματος διασκεψαμένους καὶ ψήφους ἐξενεγκόντας. Ἤθροισε δὲ ὁ Κυπριανὸς δύο Συνόδους, ὧν ἡ μὲν πρώτη εἶχεν Ἐπισκόπους ἑβδομηκονταένα, ἧς καὶ ἐπιστολή ἐστι πρὸς Στέφανον Ῥώμης, ἥτις ἐστὶν ἐπιστολὴ τοῦ Κυπριανοῦ ἑβδομηκοστὴ δευτέρα. Ἡ δὲ δευτέρα εἶχεν Ἐπισκόπους ὀγδοηκονταπέντε, ἥτις συνέστη μετὰ τὸ λαβεῖν ἀπειλητικὰς ἐπιστολὰς τοῦ Στεφάνου τὸν Κυπριανὸν κατὰ τῆς Συνόδου αὐτοῦ. Ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφάλαιον δέκατον ἕκτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ΄.

Ὅτι ἡ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως Αἵρεσις διὰ Συνόδων διαφόρων ἀνεθεματίσθη.

Παύλου τοῦ Σαμοσατέως Αἱρετικοῦ ἀναφανέντος, καταριθμεῖ ὁ Εὐσέβιος βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ εἰκοστῷ ὀγδόῳ, εἰκοστῷ ἐνάτῳ καὶ τριακοστῷ τοὺς προεστῶτας τῶν Ἐπισκόπων ἀπὸ διαφόρων Ἐπαρχιῶν καὶ Διοικήσεων, Συνόδους διαφόρους ἀθροίσαντας ἐπὶ τῆς Ἀντιοχείας κατὰ τῆς Αἱρέσεως, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφάλαιον δέκατον ἕβδομον. Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ μερικὴ συναθροισθεῖσα ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ὑπὸ Ἀρχελάου Ἐπισκόπου Κασχάρων καὶ Διοδώρου Ἱερέως κατὰ Μάνεντος τοῦ Ἐρεβώδους καὶ Διοδωριάδου Πρεσβυτέρου, καὶ πολυτρόπως τούτους ἐλέγξασα ἀπεκήρυξε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Ὅτι ἡ τῶν ἐν τῷ διωγμῷ παραπεσόντων διόρθωσις διὰ τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ Τοπικῆς Συνόδου διετυπώθη.

Γρηγό-

Γρηγόριος ὁ θαυματουργὸς Κανόνι ἑβδόμῳ φησὶ, τοὺς αἰχμαλωτισθέντας καὶ τοῖς βαρβάροις συμμαχήσαντας, καὶ τῆς ἀκροάσεως ἀπείρξαι δεῖ, μέχρις ἂν κοινῇ περὶ αὐτῶν τι δόξῃ συνελθοῦσι τοῖς ἁγίοις, καὶ πρὸ αὐτῶν τῷ ἁγίῳ Πνεύματι. Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ Τοπικὴ συναθροισθεῖσα ἐν Ἀγκύρᾳ τῆς Γαλατίας ὑπὸ δεκαοκτὼ Ἐπισκόπων ἐν ἔτει τριακοσιοστῷ δεκάτῳ πέμπτῳ, ὧν ἐξῆρχε Μάρκελλος τῆς αὐτῆς Ἐπίσκοπος καὶ Ἀγρικόλαος Καισαρείας Καππαδοκίας, κανονικῶς τυπώσασα τὴν διόρθωσιν τῶν ἐν τῷ διωγμῷ παραπεσόντων, ἐξέθετο Κανόνας εἰκοσιπέντε. Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ Τοπικὴ εἴκοσι καὶ τριῶν Ἐπισκόπων, ὧν ἐξῆρχε Βιτάλιος, συναθροισθεῖσα ἐν Νεοκαισαρείᾳ τοῦ Πόντου ἐν ἔτει τριακοσιοστῷ δεκάτῳ πέμπτῳ περὶ τῶν ἐν τῷ διωγμῷ ἐπιθυσάντων ἢ ἐξομοσαμένων ἢ εἰδωλοθύτων γευσαμένων, ἢ καὶ πρὸς τὴν διαφορὰν τῆς παραβάσεως ἀνάλογον καὶ τὴν διόρθωσιν κανονικῶς διετύπωσεν, ἐξέθετο Κανόνας δεκαπέντε. Σύνοδος ἡ ἐν Γάγγρᾳ ἐν ἔτει τριακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ, καὶ ἐξέθετο Κανόνας εἴκοσιν, ἦσαν δὲ πατέρες δώδεκα.

ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΜΗΜΑ Β'.

Ἤτοι ἀπὸ τῆς πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἕως τῆς δευτέρας.

Ὅτι Σύνοδος μερικὴ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ τοῦ αὐτῆς Προέδρου Ἀλεξάνδρου κληθεῖσα, Ἄρειον σὺν τοῖς ὀπαδοῖς αὐτοῦ καὶ ἑτέρῳ Ἀρείῳ ἀνεθεμάτισε, καὶ τί ἐστι Σύνοδος μερική.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ, μερικὴ δὲ, ὡς φέρε εἰπεῖν ἐστὶ τῶν προσφάτως ἀγρισκομένων καὶ προχείρως Ἐπισκόπων συνέλευσις, ἥτις συγκληθεῖσα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ μάκαρος, ἀπεκήρυξε καὶ ἀναθέματι καθυπέβαλε τοὺς ἐμμένοντας τῇ ἀπειθείᾳ, καὶ σπεύδοντα τῇ Ἐκκλησίᾳ προσάγοντας Ἄρειον, Εὐζώϊον, Ἀχιλλᾶν, Ἀειθαλᾶν, Λούκιον, Σαρμάτην, Ἰούλιον, Μηνᾶν, Ἄρειον ἕτερον καὶ Ἑλλάδιον, καὶ τὴν αὐτῶν καθαίρεσιν πανταχοῦ ἐξαπέστειλεν, εἰς ἣν ὑπογράφουσιν Ἐπίσκοποι Λιβύης καὶ Πενταπόλεως, Συρίας καὶ Λυκίας, Καππαδοκίας καὶ Ἀσίας, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Κωνσταντινουπόλεως. γράφει δὲ Ἄρειος τὰ συμβάντα πρὸς τὸν Νικομηδείας Εὐσέβιον καὶ τὸν ἐκεῖνου Παλαιστίνης ὁμόφρονα καὶ συνώνυμον, οἳ ὁμονοήσαντες τῇ ἀσεβείᾳ κατὰ Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς Χριστοῦ Ἐκκλησίας, δυνάμει καὶ κακουργίᾳ πολλῇ παρατάττονται. ὅθεν ὁ φιλόχριστος Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος συγκροτηθῆναι θεσπίζει τὴν Σύνοδον. ταῦτα τὸ Συνοδικὸν βιβλίον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Ὅτι ἐκ τῆς δευτέρας καθολικῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀλεξανδρείας Ἀλεξάνδρου περὶ τῆς Συνόδου αὐτοῦ καὶ κατὰ Ἀρείου καὶ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ, δείκνυται τῇ τῶν Ἐπισκόπων τῶν διαφόρων Ἐπαρχιῶν συμπνοίᾳ καὶ συμψηφίσει τὴν Σύνοδον αὐτοῦ βεβαιωθῆναι.

Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρείας καθολικῇ δευτέρᾳ ἐπιστολῇ περὶ Ἀρείου καὶ τῆς Συνόδου ἣν ἤθροισε κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἀκολουθησάντων αὐτῷ φησίν. Ἡ ἔναγχος ἐπαναστᾶσα τῇ ἐκκλησιαστικῇ εὐσεβείᾳ διδασκαλία, Ἐβιωνὸς ἐστὶ καὶ Ἀρτεμᾶ, καὶ ζῆλος τοῦ κατὰ Ἀντιόχειαν Παύλου τοῦ Σαμοσατέως, Συνόδῳ καὶ κρίσει τῶν ἁπανταχοῦ Ἐπισκόπων ἀποκηρυχθέντος τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ, οὐδεὶς ἢ τῶν συλλειτουργῶν σύμφωνος περὶ Χριστοῦ εὐλάβεια τὴν κατ' αὐτοῦ θεασύτητα ἠμαύρωσεν (ἤτοι ἡ Σύνοδος ἣν ἤθροισεν αὐτὸς ὁ Ἀλέξανδρος κατὰ Ἀρείου καὶ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ) Καὶ, σύμψηφοι γίνεσθε καθ' ὁμοιότητα τῶν ἐπιστειλάντων μοι κατ' αὐτῶν, καὶ τῷ Τόμῳ συγγραψάντων Αἰγύπτου, Θηβαΐδος, Λιβύης, Πενταπόλεως, Συρίας, Λυκίας, Παμφυλίας, Ἀσίας, Καππαδοκίας, καὶ τῶν ἄλλων περιχώρων. Θεοδώρητος βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ τετάρτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ὅτι ἐκ τῶν λεχθέντων τῷ μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ πρὸς τοὺς πατέρας κατ' Εὐσέβιον, δείκνυται διὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων πάντα σύνδεσμον ἀμφιβολίας ἐπιλύεσθαι.

Εὐσέβιος βιβλίῳ τρίτῳ εἰς τὸν βίον Κωνσταντίνου φησὶν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἔλεγε τοῖς πατράσι τῆς Συνόδου, Μὴ δὴ οὖν μέλλετε ὦ φίλοι, μὴ δὴ, λειτουργοὶ Θεοῦ, καὶ τοῦ κοινοῦ πάντων ἡμῶν Δεσπότου καὶ Σωτῆρος ἀγαθοὶ θεράποντες τὰ τῆς ἐν ὑμῖν διαστάσεως αἴτια ἐντεῦθεν ἤδη φέρειν εἰς μέσον, ἀρξάμενοι πάντα σύνδεσμον ἀμφιλογίας Νόμοις εἰρήνης ἐπιλύσασθε.

Παρ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Ὅτι ἐκ τῆς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἐπιστολῆς πρὸς τὰς Ἐκκλησίας καὶ τὴν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίαν, δείκνυται μὴ ἄλλως διακρίνεσθαι τὴν προσήκουσαν τῇ ἁγιωτάτῃ ἡμῶν θρησκείᾳ τάξιν καὶ ἀκριβῆ βεβαίωσιν, ἀλλ' ἢ διὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐπιστολῇ ταῖς Ἐκκλησίαις, Ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ἑτέρως οὐχ οἷόν τε ἦν τὴν ἀκριβῆ καὶ βεβαίαν τάξιν λαβεῖν, εἰ μὴ εἰς ταὐτὸ πάντων ὁμοῦ, ἢ τῶν γοῦν πλειόνων Ἐπισκόπων συνελθόντων, ἑκάστου τῶν προσηκόντων τῇ ἁγιωτάτῃ θρησκείᾳ διάκρισις γένοιτο. Καὶ, ἄχρις οὗ ἡ τῷ πάντων ἐφόρῳ Θεῷ ἀρέσκουσα γνώμη παρὰ τὴν τῆς ἑνότητος συμφωνίαν εἰς φῶς προήχθη. Καὶ, ἐπεὶ δὲ τάξις εὐπρεπὴς ἣν αἱ τῶν Δυτικῶν τε καὶ Μεσημβρινῶν καὶ Ἀρκτώων τῆς οἰκουμένης μερῶν παραφυλάττουσιν Ἐκκλησίαι. Καὶ, ἵν' ὅ δ' αὖ κατὰ τὴν Ῥωμαίων πόλιν τε καὶ Ἀφρικὴν, Ἰταλίαν ἅπασαν, Αἴγυπτον, Ἱσπανίας, Γαλλίας, Βρεττανίας, Λιβύας, ὅλην Ἑλλάδα, Ἀσιανήν τε διοίκησιν καὶ Ποντικὴν καὶ Κιλικίαν μιᾷ συμφώνῳ φυλάττηται γνώμῃ, ἀσμένως τοῦτο καὶ ἡ ὑμετέρα δεξάτω σύνεσις, πᾶν γὰρ ὅ, τι ἂν ἐν τοῖς ἁγίοις τῶν Ἐπισκόπων συνεδρίοις πράττηται, τοῦτο καὶ πρὸς τὴν θείαν βούλησιν ἔχει τὴν ἀναφοράν. Ὁ αὐτὸς ἐπιστολῇ τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρείας. Ὃ γὰρ τοῖς τριακοσίοις ἤρεσεν Ἐπισκόποις, οὐδέν ἐστιν ἕτερον, ἢ τοῦ Θεοῦ γνώμη, μάλιστά γε ὅπου τὸ ἅγιον Πνεῦμα τοιούτων καὶ τηλικούτων ἀνδρῶν ταῖς διανοίαις ἐγκείμενον, τὴν θείαν βούλησιν ἐξεφώτισε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Ὅτι τὸν τῆς πίστεως Ὅρον καὶ τὸν τῆς τοῦ Πάσχα ἑορτῆς χρόνον ἐκ τῶν ἀποστολικῶν θρόνων παρειλήφαμεν, καὶ οἱ τῆς ἐν Νικαίᾳ πατέρες κατὰ Γελάσιον, ἄνδρες ἅγιοι καὶ ἀποστολικοί.

Ὁ Γελάσιος βιβλίῳ πρώτῳ φησὶν, ὅτι ἔλεγον ὁ Ναυατιανῶν Ἐπίσκοπος Ἀκέσιος τῷ μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ, Οὐδὲν καινὸν ὦ Βασιλεῦ ἡ Σύνοδος ὥρισεν, οὕτω γὰρ ἅπαντες ἐκ τῶν ἀποστολικῶν θρόνων παρειλήφαμεν καὶ τὸν Ὅρον τῆς πίστεως καὶ τὸν χρόνον τῆς τοῦ Πάσχα ἑορτῆς. Ὁ αὐτὸς βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ εἰκοστῷ ἑβδόμῳ φησὶν, Οὗτοι οἱ ἅγιοι καὶ ἀποστολικοὶ ἄνδρες πάσαις ταῖς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν ἁγίαις τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαις τὰ ἐν τῇ Νικαέων ἁγίᾳ μεγάλῃ καὶ οἰκουμενικῇ Συνόδῳ κεκριμένα διαπορθμεύοντες πανταχοῦ γῆς παρέδωκαν. σημείωσαι ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ, ἤτοι τῷ δευτέρῳ, κεφαλαίῳ δεκάτῳ τρίτῳ, λέγει ὁ Γελάσιος τοὺς πατέρας ἀποστολικοὺς Ἱερεῖς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ς'.

Ὅτι ἐκ τῆς δευτέρας ἀπολογίας, καὶ τοῦ, πάντα παρεδόθημοι, λόγου, καὶ τῆς πρὸς Βασιλέα Ἰοβιανὸν ἀναφορᾶς τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου κατὰ Θεοδώρητον, δείκνυται διὰ Συνόδων πᾶν ἐκκλησιαστικὸν ἔργον καὶ διδασκαλίαν καὶ αὐτὴν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἔχειν τὸ κῦρος.

Ἀθανάσιος ὁ μέγας ἀπολογίᾳ δευτέρᾳ, Πέτρος Μελήτιον ἐν κοινῇ Συνόδῳ τῶν Ἐπισκόπων καθεῖλεν, ἀλλὰ Μελήτιος οὐ πρὸς ἑτέραν Σύνοδον κατέφυγεν, οὐδὲ ἐσπούδασεν ἀπολογήσασθαι. Ὁ αὐτὸς λόγῳ, ΠΑΝΤΑ ΠΑΡΕΔΟΘΗΜΟΙ, φησὶν, Ἀληθινὴ διδασκαλία ἐστὶν, ἥτις τῶν πατέρων οὐδὲν διαφέρει. καὶ ἀναφορᾷ πρὸς Ἰοβιανὸν τὸν Αὐτοκράτορα, Γίνωσκε θεοφιλέστατε Αὔγουστε ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἐξ αἰῶνος κηρυττομένη πίστις, ταύτην ὡμολόγησαν οἱ ἐν Νικαίᾳ πατέρες, καὶ σύμψηφοι τυγχάνουσι πᾶσαι αἱ κατὰ τόπον Ἐκκλησίαι, Γαλλίας, Ἰταλίας, Καμπανίας, Δαλματίας, Μυσίας, Μακεδονίας, Ἑλλάδος, Ἀφρικῆς, Σαρδηνίας, Κύπρου, Κρήτης, Παμφυλίας, Λυκίας, Ἰσαυρίας, Αἰγύπτου, Λιβύης, Πόντου, Καππαδοκίας, καὶ αἱ κατὰ ἀνατολὰς Ἐκκλησίαι. Θεοδώρητος βιβλίῳ τετάρτῳ κεφαλαίῳ τρίτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Ὅτι τὴν κοινωνίαν Ἀθανασίῳ τῷ μεγάλῳ κατὰ Ἑρμείαν καὶ Σωκράτη, ὁ Ἱεροσολύμων Μάξιμος διὰ Συνόδου ἀπέδωκε.

Ἑρμείας βιβλίῳ τρίτῳ κεφαλαίῳ εἰκοστῷ δευτέρῳ, καὶ Σωκράτης βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ εἰκοστῷ τετάρτῳ, Μάξιμος τινὰς διαπέμπεται ἀπὸ Συρίας καὶ Παλαιστίνης Ἐπισκόπους, καὶ καθίσας συνέδριον, ἀποδίδωσι καὶ αὐτὸς τὴν κοινωνίαν Ἀθανασίῳ, καὶ γράφει τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ πᾶσι τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Λιβύῃ Ἐπισκόποις τὰ ἐγνωσμένα. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον ἕβδομον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Ὅτι ἐκ τοῦ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον διενεργῆσαι ἀπόντα γενέσθαι σύνοδον ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, δείκνυται τὸ ἀναγκαῖον τῶν συνόδων.

Ἐνταῦθα προστίθησιν ὁ ἱερὸς Φώτιος, ὅτι ὁ μέγας Ἀθανάσιος μετὰ τὴν ἐν Σαρδικῇ καὶ Ἱεροσολύμοις ἀθώωσιν εἰδὼς ὡς μέγα ἑκάστη ἔννοια ἰσχύει εἰς τὰ κατ᾽ αὐτὴν ὡς εἰκὸς συμβαίνοντα, σύνοδον τῶν κατ᾽ Αἴγυπτον συγκροτήσας Ἐπισκόπων, παρεσκεύασε καὶ αὐτοὺς ὁμοίως τοῖς ἐν Σαρδικῇ καὶ Παλαιστίνῃ περὶ αὐτοῦ ψηφίσασθαι καὶ χωρὶς ὄντας Πατριάρχου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

Ὅτι ἐκ τοῦ τὸν μέγαν Βασίλειον καὶ τὸν Ἀλεξανδρείας Διονύσιον, τὸν μὲν τοὺς διαφανεῖς πατέρας μάρτυρας τῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματος θεότητος προσφέρειν, καὶ στύλους αὐτοὺς ὀνόμασι καλεῖν, καὶ πλὴν τῶν πατρικῶν ἕτερα δόγματα μὴ δέχεσθαι λέγειν, καὶ πλήρωμα Συνόδου εἶναι ζητεῖν τοὺς ἐκ Ῥώμης ἐπιδημοῦντας εἰς διόρθωσιν, τὸ δὲ Διονύσιον τῷ Ῥώμης Διονυσίῳ γράφοντα, λέγειν τὰ τῶν πατέρων, τύπον αὐτοῦ καὶ Κανόνα, δείκνυται τὰς παραδόσεις καὶ ἐκθέσεις τῶν ἁγίων πατέρων καὶ τὰς Συνόδους εἶναι θεμελίους τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πίστεως.

Ὁ μέγας Βασίλειος ὑπὲρ τῆς Θεότητος τοῦ ἁγίου Πνεύματος φέρει μάρτυρας τοὺς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διαφανεῖς ἐν τῷ εἰκοστῷ ἐνάτῳ τῶν πρὸς Ἀμφιλόχιον κεφαλαίων, Εἰρηναῖον, Κλήμεντα Ῥωμαῖον, Διονύσιον Ῥωμαῖον, Διονύσιον Ἀλεξανδρείας, ὃς γράφων τῷ Ῥώμης Διονυσίῳ ἔφη, Τούτοις πᾶσιν ἀκολούθως καὶ ἡμεῖς, καὶ δὴ καὶ παρὰ τῶν πρὸ ἡμῶν Πρεσβυτέρων τύπον καὶ Κανόνα παρειληφότες, ὁμοφώνως τε αὐτοῖς προσευχαριστοῦντες. καὶ ἔτι ὁ αὐτὸς Βασίλειος ἀπαριθμεῖ μάρτυρας Εὐσέβιον, Ὠριγένην, Ἀφρικανὸν, Γρηγόριον τὸν Θαυματουργὸν, Φιρμιλιανὸν Καισαρείας καὶ Μελέτιον, καὶ τὴν Ἑῴαν καὶ Δύσιν καὶ Ἰλλυρικὸν καὶ Καππαδοκίαν, λέγει δὲ τοὺς εἰρημένους, στύλους τῆς Ἐκκλησίας. καὶ κεφαλαίῳ τριακοστῷ φησὶ τὸν λόγον διακονεῖν τὸν ἐκ τῆς τῶν πατέρων παραδόσεως πρὸς ἡμᾶς ἀκολουθίᾳ μνήμης ἐλθόντα. καὶ ἐπιστολῇ τοῖς ἐν Δύσει ἀδελφοῖς φησὶν, Ὥστε καὶ Ποιμνίας ἀναδεικνύναι τοῖς ἴχνεσι τῶν πατέρων ἀκολουθοῦντας. καὶ ἐπιστολῇ τοῖς Δυτικοῖς, Ὥστε πλήρωμα εἶναι Συνόδου τοὺς ἐπιδημοῦντας, ἵνα μὴ μόνον ἐκ τῆς τῶν ἀποστειλάντων σεμνότητος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ οἰκείου ἀριθμοῦ τὸ ἀξιόπιστον ἔχωσιν πρὸς διόρθωσιν. Καὶ, καταπεφρόνηται τὰ τῶν πατέρων δόγματα, ἀποστολικαὶ παραδόσεις ἐξουθενοῦνται. καὶ ἐπιστολῇ τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀντιοχείας, Νέαν πίστιν οὐ δεχόμεθα, ἀλλ᾽ ἅπερ παρὰ τῶν πατέρων ἐδιδάχθημεν, ἐκεῖνα καὶ πιστεύομεν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

Ὅτι Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἐν τῷ πρὸς τὸν Νύσσης ἐγκωμίῳ, καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ πρὸς Κληδόνιον ἐπιστολῇ, καὶ ἐν τῷ ἐξ ἀγροῦ ἐπανήκοντος λόγῳ, τὰς παραδόσεις τῶν ἐγγὺς Χριστοῦ ἁγίων πατέρων καὶ τὰ δόγματα, καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν τῶν πατέρων παρακαταθήκην ἀποκαλῶν, πόρρω τῆς Ἐκκλησίας ἀποδιοπομπεῖται τὴν μοναρχικὴν ἐξουσίαν.

Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἐγκωμίῳ εἰς τὸν Νύσσης φησὶ, Καὶ ὁμολογοῦμεν μέχρις ἐσχάτης ἀναπνοῆς ἐν πολλῇ παῤῥησίᾳ τὴν καλὴν παρακαταθήκην τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐγγύς τε Χριστοῦ καὶ τῆς πρώτης πίστεως. καὶ ἐν τῇ πρὸς Κληδόνιον ἐπιστολῇ δευτέρᾳ, Ἡμεῖς τῆς κατὰ Νίκαιαν πίστεως τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐκεῖ συνελθόντων ἐπὶ καθαιρέσει τῆς Ἀρειανῆς Αἱρέσεως οὐδὲν προετιμήσαμεν πώποτε, οὐδὲ προτιμᾶν δυνάμεθα, ἀλλ᾽ ἐκείνης ἐσμὲν τῆς πίστεως καὶ ἐσόμεθα. Ὁ αὐτὸς ἀπαρνεῖται ὅτι ἐστὶ παρὰ Θεοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μοναρχική τις ἐξουσία, λόγῳ ἐξ ἀγροῦ ἐπανήκοντος, λέγων, Ὡς ὄφελόν γε μηδὲ ἦν προεδρεία, μηδέτις τόπου προτίμησις καὶ τυραννικὴ προνομία, καὶ τὰ ἑξῆς. εἰς τοῦτο συντρέχει κἀκεῖνο ὅπερ λέγει περὶ τοῦ Δαμάσου ὅτι ἥμαρτε, καὶ ὅτι ἄλλως ἤθελεν ὁ Θεολόγος παρ᾽ ὃ ἤθελεν ὁ Πάπας Δάμασος περὶ Οὐϊταλίου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Ὅτι ἐκ τῶν λεγομένων παρὰ τοῦ Ἐπιφανίου ἐν ταῖς Αἱρέσεσι, δείκνυται τὰς Συνόδους ἐν πᾶσι τοῖς ἀμφιβόλοις ποιεῖν τὰς λύσεις καὶ τὴν ἀσφάλειαν, καὶ Ὅρους πίστεως, παραδόσεις τε Ἀποστόλων, καὶ γραφὰς ἁγίας, καὶ Διδασκάλων διαδοχὰς ἡμῖν τεθεικυίας, τὴν ἀληθινὴν πίστιν καὶ τὰς παραδόσεις κατεχούσας.

Ἐπιφά-

Ἐπιφάνιος Αἱρέσει ἑβδομηκοστῇ ἑβδόμῃ, Τινὲς ὁμοούσιον τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ τῇ Θεότητι λέγειν ἐτόλμησαν, δι' οὓς ἀνάγκη γέγονε Σύνοδον συγκροτηθῆναι καὶ ἀναθεματίσαι τοὺς τοιούτους, ἀλλὰ καὶ ὑπομνήματα γέγραπται, ὧν τὰ ἀντίγραφα τῷ μακαρίτῃ Πάπᾳ Ἀθανασίῳ ἀπεστάλη, δι' ἣν αἰτίαν ἠναγκάσθη κατ' αὐτῶν γράψαι πρὸς Ἐπίκτητον. καὶ Αἱρέσει ἑβδομηκοστῇ τετάρτῃ φησί, Πρὸς γὰρ τὸ ὑποπίπτον ἐν καιρῷ, αἱ Σύνοδοι τὴν ἀσφάλειαν ποιοῦνται. καὶ Αἱρέσει πεντηκοστῇ πέμπτῃ, Καὶ Ὅροι γὰρ ἐτέθησαν ἡμῖν καὶ θεμέλιοι, καὶ οἰκοδομὴ πίστεως, καὶ Ἀποστόλων παραδόσεις, καὶ γραφαὶ ἅγιαι, καὶ διαδοχαὶ Διδασκάλων, καὶ πανταχόθεν ἡ ἀλήθεια ἠσφάλισται. καὶ Αἱρέσει ἑβδομηκοστῇ πέμπτῃ, Ἡ Ἐκκλησία λαβοῦσα παρὰ τῶν αὐτῆς πατέρων, ἄχρι τοῦ δεῦρο κατέχει τὴν ἀληθινὴν πίστιν καὶ τὰς παραδόσεις.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

Ὅτι ἐκ τοῦ τὴν ἐν Ἰλλυρικῷ Σύνοδον ἀποδέξασθαι τὸ τῆς Τριάδος ὁμοούσιον, δείκνυται εἶναι τὴν κοινότητα ἐξηγητὴν τῆς γραφῆς καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δόγμασι Διδάσκαλον τῆς Ἐκκλησίας.

Θεοδώρητος βιβλίῳ τετάρτῳ κεφαλαίῳ ὀγδόῳ, Συνόδου δὲ τηλικαύτης συγκροτηθείσης ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ, καὶ ζητήσεως πολλῆς γενομένης περὶ τοῦ θείου λόγου, ἀπεδέξαντο οἱ τρισμακάριοι Ἐπίσκοποι τῆς Τριάδος τὸ ὁμοούσιον, ἔπεμψαν δὲ καὶ ἐπιστολήν, ἧς ἡ ἐπιγραφή, Οἱ Ἐπίσκοποι τοῦ Ἰλλυρικοῦ ταῖς Ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ καὶ Ἐπισκόποις Διοικήσεως Ἀσιανῆς, Φρυγίας, Καροφρυγίας, Καπατιανῆς. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον δέκατον ἕκτον.

ΤΟΥ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΜΗΜΑ Γ'.

Ἤτοι ἀπὸ τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἕως τῆς τρίτης.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὴν ἐν Ῥώμῃ μερικὴν Σύνοδον ἐπιστολῆς τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, δείκνυται τὰς Συνόδους οἰκοδομεῖν τὰς Ἐκκλησίας ἐν τῇ πίστει.

Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδος ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου γράφουσα τῇ τότε ἐν Ῥώμῃ Συνόδῳ φησί, Καὶ τὴν ὑμετέραν συγχαίρειν παρακαλοῦμεν εὐλάβειαν μεστὴν πολλῆς ἀγάπης καὶ τοῦ κυριακοῦ φόβου, πᾶσαν μὲν καταστέλλοντος ἀνθρωπίνην προσπάθειαν, τὴν δὲ τῶν Ἐκκλησιῶν οἰκοδομὴν προτιμοτέραν ποιοῦντος. Ἡ αὐτὴ τοῖς αὐτοῖς ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ, Περὶ δὲ τῶν οἰκονομιῶν τῶν κατὰ μέρος ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις παλαιὸς ἴστε θεσμὸς κεκράτηκε καὶ τῶν ἁγίων ἐν Νικαίᾳ πατέρων ὅρος, καθ' ἑκάστην Ἐπαρχίαν τοὺς τῆς Ἐπαρχίας, καὶ εἴπερ ἐκεῖνοι βούλοιντο σὺν αὐτοῖς τοὺς ὁμόρους, πρὸς τὸ συμφέρον ποιεῖσθαι τὰς χειροτονίας. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφάλαιον τρίτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Νεκτάριον ἀποκρίσεως τοῦ Ναυατιανοῦ Σισινίου, καὶ τῆς βεβαιώσεως τῆς ἐν Νικαίᾳ πίστεως παρὰ τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ διανεμήσεως τῶν Ἐπαρχιῶν εἰς τοὺς παρ' αὐτῆς κατασταθέντας Πατριάρχας, καὶ ἑτέρων αὐτῆς θεσπισμάτων, δείκνυται αἱ τῶν πάλαι ἁγίων πατέρων ἐκδόσεις καὶ μαρτυρίαι στήριγμα τῆς πίστεως, καὶ αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ἔσχατον καὶ ἀκρότατον κριτήριον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Καλέσας ὁ μέγας Θεοδόσιος τοὺς προεστῶτας Ἐπισκόπους τῶν Αἱρετικῶν εἰς Βυζάντιον, ἠρώτησε τὸν Νεκτάριον τί ποιήσῃ, ἵν' ἴσως φέρῃ αὐτοὺς εἰς ὁμόνοιαν τῆς εὐσεβείας, τοῦ δὲ Νεκταρίου ἐρωτήσαντος Σισίνιον τὸν Ναυατιανὸν σοφώτατον ὄντα, συνεβούλευσεν αὐτῷ ἐκεῖνος εἰπεῖν τῷ Βασιλεῖ, Μάρτυρας δὲ καλέσας τὰς Ἐκδόσεις τῶν παλαιῶν, καὶ πεῦσιν παρὰ τοῦ Βασιλέως τοῖς Αἱρεσιάρχαις προσάγεσθαι, πότερον λόγον ποιοῦνται τῶν πρὸ τῆς διαιρέσεως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ προσαρμοσάντων Διδασκά[illegible]αι, εἰ δὲ μὴ παρακρούονται τοὺς ἀρχαίους Διδασκάλων, ἡμέτερον ἔσται τὸ παραγαγεῖν τὰς βίβλους τῶν παλαιῶν, δι' ὧν ἡ παρ' ἡμῶν δόξα μαρτυρηθήσεται. Σωκράτης βιβλίῳ πέμπτῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ. Ἐβεβαίωσάν τε αὖθις τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν, καὶ Πατριάρχας κατέστησαν διανειμάμενοι τὰς Ἐπαρχίας, ὥστε τοὺς ὑπὲρ Διοίκησιν Ἐπισκόπους ταῖς ὑπερορίοις Ἐκκλησίαις μὴ ἐπιβαίνειν, τοῦτο γὰρ πρότερον διὰ τοὺς διωγμοὺς ἐγίνετο ἀδιαφόρως. Καὶ, ὥρισαν δέ, ὡς εἰ χρεία καλέσοι, τὰ καθ' ἑκάστην Ἐπαρχίαν ἵνα ἡ τῆς Ἐπαρχίας Σύνοδος διοικῇ, τούτοις καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐγένετο σύμψηφος. βιβλίῳ πέμπτῳ κεφαλαίῳ ὀγδόῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ ψηφισθέντων περὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ πίστεως καὶ ἀποβολῆς τῶν Αἱρέσεων καὶ τάξεως τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς Ἐπισκόπων κατὰ Ἑρμείαν, δείκνυται εἶναι τὴν ἄκραν ἐξουσίαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μόνων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Μετὰ ταῦτα δὲ συνελθόντες αὐτός τε ὁ Νεκτάριος καὶ οἱ ἄλλοι Ἱερεῖς, ἐψηφίσαντο τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου βεβαίαν μένειν τὴν πίστιν, ἀποκηρυξάμενοι καὶ πᾶσαν Αἵρεσιν, διανεῖμαι δὲ τὰς πάντων Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς πάλαι Κανόνας, καὶ τοὺς Ἐπισκόπους ἐπὶ τῶν ἰδίων μένειν Ἐκκλησιῶν, καὶ μὴ εἰκῇ ταῖς ὑπερορίαις ἐπιβαίνειν, μηδὲ ἀκλήτους χειροτονίαις προσδοκούσαις σφᾶς ἐπιβάλλειν, καθὸ πρότερον ὡς ἔτυχε, διωκομένης τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, πολλάκις συνέβη, τὰ δὲ παρ' ἑκάστῳ συμβαίνοντα τὴν τοῦ ἔθνους Σύνοδον, ὡς ἂν ἄριστα φανείη, διοικεῖν τε καὶ πράττειν. Ἑρμείας βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ ἐνάτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Ὅτι κατὰ τὸν Ῥώμης Δάμασον ἡ ἀποστολικὴ πίστις ἐκτέθειται ἐγγράφως παρὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου.

Δάμασος ὁ Πάπας ἐπιστολῇ πρὸς Παυλῖνον φησί, Μεμνημένοι τῆς ἀποστολικῆς πίστεως, ταύτης μάλιστα, ἥτις ἐν Νικαίᾳ παρὰ τῶν πατέρων ἐγγράφως ἐξετέθη. Θεοδώρητος βιβλίῳ πέμπτῳ κεφαλαίῳ ἐνάτῳ. Ἴδε περὶ τῶν ἐπὶ Δαμάσου Συνόδων ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφάλαιον πέμπτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Ὅτι ἐκ τοῦ τὸν Ῥώμης Ἰννοκέντιον ἐν τῇ πρὸς τοὺς Κωνσταντινουπολίτας ἐπιστολῇ εἰπεῖν μόνην τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον δύνασθαι τὰς τῶν τοιούτων καταιγίδων κινήσεις καταστέλλειν, δείκνυται εἶναι τὸ μεγαλεῖον τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἐπὶ πάντων.

Ἰννοκέντιος ὁ Πάπας ἐπιστολῇ πρὸς Κωνσταντινουπολίτας περὶ τοῦ Χρυσοστόμου φησίν, Ἀναγκαία ἐστὶ διάγνωσις Συνοδική, ἣν καὶ πάλαι ἔφαμεν συναθροισθῆναι, μόνη γάρ ἐστιν, ἥτις δύναται τὰς κινήσεις τῶν τοιούτων καταστέλλειν καταιγίδων. Καὶ γὰρ ἡμεῖς πολλὰ σκεπτόμεθα ὃν τρόπον Σύνοδος Οἰκουμενικὴ συναχθείη, ὅπως τῇ βουλήσει τοῦ Θεοῦ αἱ ταραχώδεις κινήσεις παύσωνται. Ἑρμείας βιβλίῳ ὀγδόῳ κεφαλαίῳ εἰκοστῷ ἕκτῳ. Ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφάλαιον δέκατον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ϛ'.

Ὅτι ὁ ἅγιος Αὐγουστῖνος ἐν τῷ περὶ τῆς ἐν τῷ βαπτίσματι λογομαχίας τῶν Ἐπισκόπων διαλαμβάνειν, καὶ ἀπορίας τινὰς προσφέρειν, νομίζει εἶναι τὴν πρώτην κρίσιν καὶ ἄκραν διδασκαλίαν, τό, τε κυροῦν τὰς μερικὰς καὶ ἀποκυροῦν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Ὁ ἅγιος Αὐγουστῖνος ἀναγκαιοτάτην ἐνόμισε καὶ αὐτὸς καὶ πρώτην τὴν κρίσιν καὶ ἄκραν διδασκαλίαν τῆς κοινότητος, λέγει γὰρ ἐν ᾧ διηγεῖται περὶ τοῦ παρὰ τῶν Αἱρετικῶν δεδομένου βαπτίσματος ταῦτα, Τοιούτου ζητήματος τὸ σκοτεινὸν ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις τῆς Ἐκκλησίας πρὸ τοῦ σχίσματος τοῦ Δονάτου μεγάλους ἄνδρας καὶ εὐσεβεστάτους Ἐπισκόπους οὕτως ἀλλήλοις ἠνάγκασε (σωζομένης εἰρήνης) λογομαχεῖν καὶ ἐξαπορεῖν, ὥστε ἐπὶ πολὺ διαφόρους κατὰ τόπους Συνόδων Ὅρους ἐκτίθεσθαι, ἕως ἐν πληρεστάτῃ τῆς οἰκουμένης Συνόδῳ ὅπερ ὑγιῶς ἐδοξάζετο καὶ ἄνευ ἀμφισβητήσεων διωρίσθη, βιβλίῳ πρώτῳ κατὰ Δονάτου κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ. Ὁ αὐτὸς κεφαλαίῳ δεκάτῳ ὀγδόῳ περὶ βαπτίσματος λέγει, Εὐσεβῶς πιστεύομεν ὅπερ ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία μακρὰν ἀπὸ τοῦ σχίσματος φυλάττει, ἐν ᾗ ὅμως εἰ ἄλλοι ἄλλο, καὶ ἄλλοι ἄλλο μέχρι καὶ νῦν περὶ τοῦ τοιούτου ζητήματος (σωζομένης εἰρήνης) ἐδόξαζον ἕως ἂν ἐν Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ ἐπί τι ὡρισμένον κυρωθῇ, τῆς ἀνθρωπίνης ἀσθενείας ἐποίησεν ἂν τὴν ἀπολογίαν τῆς ἀγάπης ἡ ἕνωσις. καὶ βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ τετάρτῳ, Οὔτε ἡμεῖς τοιοῦτόν τι ἐτολμήσαμεν ὁμολογεῖν, εἰ μὴ τῆς οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας συμφωνοτάτῳ Ὅρῳ βεβαιωθέντες, ἧπερ καὶ αὐτὸς (ὁ Κυπριανὸς) ἀναμφιβόλως καὶ ἀναγκαίως ἐπείθετο, ὡς τῷ τότε καιρῷ τοιούτου ζητήματος ἡ ἀλήθεια δι' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἦν κεκυρωμένη. καὶ κατὰ Παρμενιανοῦ βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ τρίτῳ, Ἀπορῶ, πότερον τὸ παρ' ἐθνικοῦ ἢ τινὸς ἄλλου δεδομένον [illegible]σμα δύναμιν ἔχει; καὶ ἀποφάσκω ὅτι δεῖ ἀμφὶ τοῦτο ἵνα διορισθῇ πρότερον, ἢ ἕως ἂν συναχθῇ μία τις Οἰκουμενικὴ Σύνοδος. ἐπιλέγει ὁ αὐτὸς ὅτι ἕτε-

ρον

ὃν ζήτημα ἐστὶ καὶ παρ' ἐκείνων, οἵτινες οὐδέποτε ἦσαν Χριστιανοὶ, ἔτι δύνανται μεταδοῦναι τὸ βάπτισμα; καὶ ἀποφαίνεται, ὅτι οὐδὲ περὶ τούτου εὐλόγως ὁμολογεῖν δεῖ ἄνευ Συνόδου τοσαύτης ὑποθέσεως ἐξαρκεῖν. καὶ πάλιν περὶ αὐτοῦ τοῦ ζητήματος λέγει περὶ βαπτίσματος κατὰ Δονάτου βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ πεντηκοστῷ τρίτῳ, Ἀλλ' ἡμῖν ἀσφαλές ἐστι μὴ προχωρεῖν εἰς τινὰ τολμηρὰν γνώμην, ἥπερ ἐν οὐδὲ μιᾷ Τοπικῇ Συνόδῳ ἤρξατο, καὶ ἐν οὐδὲ μιᾷ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ διωρίσθη· καὶ κατωτέρω ἐπαπορῶν, εἰ ἰσχύει τὸ κατὰ παίγνιον καὶ μιμικῶς διδόμενον βάπτισμα, Πότερον ὡς ἀληθῶς βάπτισμα ὁμολογεῖν ἔδει; ἀποκρινόμενος λέγει, θείαν τινὰ κρίσιν δι' ἀποκαλύψεως συμφώνῳ προσευχῇ καὶ ἐκτενεστάτῃ δεήσει καὶ στεναγμοῖς παρακαλεῖν δέον εἶναι ἡγοῦμαι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ῥώμης Κελεστῖνον ἐπιστολῆς τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου, δείκνυται τὰς Τοπικὰς Συνόδους ἕπεσθαι ταῖς Οἰκουμενικαῖς καὶ διορθοῦσθαι, καὶ οὐ τῷ Πάπᾳ.

Ἡ ἐν Καρθαγένῃ Σύνοδος κεφαλαίῳ ἑκατοστῷ τριακοστῷ ὀγδόῳ γράφουσα πρὸς τὸν Πάπαν Κελεστῖνον λέγει, Καὶ τὰ ψηφίσματα τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, εἴτε Κληρικοὺς τοῦ κατωτέρου βαθμοῦ, εἴτε αὐτοὺς τοὺς Ἐπισκόπους τοῖς ἰδίοις Μητροπολίταις φανερώτατα κατέπεμψαν, συνετῶς γὰρ καὶ δικαίως συνεῖδον, ἅτινα δήποτε πράγματα ἀναφύσει, ταῦτα ἐν τοῖς ἰδίοις ὀφείλειν περατοῦσθαι τόποις. οὔτε γὰρ μιᾷ ἑκάστῃ προνοίᾳ ἐλογίσατο ἐκλείπειν τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος δι' ἧς ἡ δικαιοσύνη ἀπὸ τῶν τοῦ Χριστοῦ Ἱερέων καὶ ὁρᾶται φρονίμως καὶ κατέχεται σταθερῶς· μάλιστα, ὅτι καὶ σοὶ καὶ ἑκάστῳ συγκεχώρηται, ἐὰν περὶ τῆς δίκης τῶν διαγνωστῶν προσίσαται αὐτῷ πρὸς τὰς Συνόδους τῆς ἰδίας Ἐπαρχίας, ἢ ἔτι μὴν εἰς Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ἐκκαλεῖσθαι, εἰ μὴ ἄρα τις ἐστὶν, ὅστις πιστεύσει ἑνὶ ᾧτινι δήποτε δύνασθαι τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐμπιστεῦσαι τὴν δικαιοσύνην, τοῖς δὲ ἀναριθμήτοις εἰς Σύνοδον συνηθροισμένοις Ἱερεῦσιν ἀρνεῖσθαι. καὶ περίπου τὸ τέλος, Ἐκβιβαστὰς τοίνυν Κληρικοὺς, ἡμῶν τινῶν αἰτούντων, μὴ θέλετε ἀποστέλλειν μήτε παραχωρεῖν ἵνα τὸν καπνώδη τύφον τοῦ κόσμου δόξωμεν εἰσάγειν τῇ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ἥτις τὸ φῶς τῆς ἁπλότητος καὶ τῆς ταπεινοφροσύνης τὴν ἡμέραν τοῖς τὸν Θεὸν ἰδεῖν ἐπιθυμοῦσι προσφέρει.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Ὅτι ἐκ τῶν τοῦ Ἐρανιστοῦ τριῶν διαλόγων, δείκνυται κατὰ Θεοδώριτον τοὺς τῶν Ἀποστόλων διαδόχους καὶ τοὺς μετ' αὐτοὺς Ἐπισκόπους εἶναι κήρυκας καὶ Διδασκάλους τῆς πίστεως καὶ τῶν θείων δογμάτων κυρωτάς.

Θεοδώριτος ἐν τοῖς τρισὶ διαλόγοις τοῦ Ἐρανιστοῦ φέρει μάρτυρας Ἰγνάτιον, Ἱππόλυτον, Μεθόδιον, Εὐστάθιον Ἀντιοχείας, Ἀθανάσιον, Βασίλειον, Ναζιανζηνὸν, Νύσσης, Φλαβιανὸν Ἀντιοχείας, Ἀμφιλόχιον, Χρυσόστομον, Εἰρηναῖον, Θεόφιλον Ἀλεξανδρείας, Κύριλλον Ἱεροσολύμων, Ἀντίοχον Πτολεμαΐδος, Ἱλάριον, Σεβηριανὸν, Ἀττικὸν, Κύριλλον, Δάμασον, Ἀμβρόσιον, καὶ Γελάσιον Καισαρείας, λέγει δὲ ἐν τῷ πρώτῳ διαλόγῳ, Διάδοχοι τῶν θείων Ἀποστόλων οἱ ἄνδρες γεγένηνται, τινὲς δὲ καὶ τῆς ἱερᾶς αὐτῶν φωνῆς καὶ τῆς ἀξιαγάστου θέας ἀπήλαυσαν, οἱ δέγε πλεῖστοι τοῖς μαρτυρίου στεφάνοις κατεκοσμήθησαν. Καὶ, οὐ μόνον Προφῆται καὶ Ἀπόστολοι καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς χειροτονηθέντες τῆς οἰκουμένης Διδάσκαλοι. καὶ διαλόγῳ δευτέρῳ, ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ. Μανικὸν ἐστὶ καὶ σαθρὸν κατὰ τῶν γενναίων ἐκείνων καὶ τῆς πίστεως ἀριστέων (ἤτοι τῶν Διδασκάλων) τὴν γλῶσσαν κινεῖν. καὶ διαλόγῳ τρίτῳ, ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ. ἰδού σοι καὶ τοὺς τὰ Ἑῷα καὶ τοὺς τὰ Ἑσπέρια, καὶ μέντοι καὶ τοὺς τὰ Νότια καὶ Βόρεια τῆς Οἰκουμένης γεωργήσαντας τμήματα τῆς καινῆς ὑμῶν αἱρέσεως κατηγοροῦντας ἐδείξαμεν, καὶ τῆς θείας φύσεως ἀναφανδὸν τὴν ἀπάθειαν κηρύττοντας, καὶ γλῶσσαν ἑκατέραν τὴν ἑλλάδα φημὶ καὶ τὴν ῥωμαίαν σύμφωνον περὶ τῶν θείων ὁμολογίαν κηρύξασαν. τὰ αὐτὰ, ἤτοι ταῖς μαρτυρίαις τῶν ἐνδόξων πατέρων βεβαιοῖ τὰ θεῖα δόγματα ἐν τισὶ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ ὁ Θεοδώριτος.

ΤΟΥ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΜΗΜΑ Δ'.

Ἤτοι ἀπὸ τῆς τρίτης οἰκουμενικῆς Συνόδου ἕως τῆς τετάρτης.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς Ἰωάννην Ἀντιοχείας, Νεστόριον, Ἀσκητὰς, Κληρικοὺς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὰς Βασιλίδας ἐπιστολῶν Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, δείκνυται πᾶσαν περὶ τὴν πίστιν καὶ τὰ δόγματα ἀμφιβολίαν διὰ Συνόδων ἐπιλύεσθαι.

Κυρίλλου ἐπιστολὴ πρὸς Ἰωάννην Ἀντιοχείας, Ἡ ἁγία Ῥωμαίων Σύνοδος φανερὰ τετύπωκε, καὶ δὴ καὶ γεγράφηκε πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν, ἐν οἷς ἀνάγκη πείθεσθαι τοὺς ἀντεχομένους τῆς πρὸς ἅπασαν

τὴν

τὴν Δύσιν κοινωνίας. Ὁ αὐτὸς μετὰ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Συνόδου Νεστορίῳ. Ἰδοὺ τοίνυν ἅμα τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ τῇ κατὰ τὴν μεγάλην Ῥώμην συνειλεγμένῃ προεδρεύοντος τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ ἡμῶν Κελεστίνου τοῦ Ἐπισκόπου. Καί, αὕτη γὰρ τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ἡ πίστις, ᾗ συναινοῦσιν ἅπαντες οἵ τε κατὰ τὴν Ἑσπέραν καὶ τὴν Ἑῴαν ὀρθόδοξοι Ἐπίσκοποι καὶ Διδάσκαλοι καὶ λαῶν Ἡγούμενοι, συνέθετο δὲ καὶ ἡ κατὰ τὴν Ῥώμην ἁγία Σύνοδος ταῖς γραφείσαις ἐπιστολαῖς πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν παρὰ τῆς Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας. Καί, εἰ τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων περιτυγχάνοντες λόγοις καὶ δοκιμάζοντες ἑαυτοὺς εἰ ἐσμὲν ἐν τῇ πίστει. καὶ ἐπιστολῇ τοῖς τὸν μονήρη βίον ἀσκοῦσι, Ταύτην ἡμῖν τὴν πίστιν παρέδωκαν οἱ θεσπέσιοι μαθηταί, κἂν εἰ μὴ τῆς λέξεως πεποίηνται μνήμην, οὕτω φρονεῖν δεδιδάγμεθα παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων. καὶ ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει κληρικούς, Ἡ τοῦ Σωτῆρος οἰκονομία διὰ μικρῶν καὶ εὐτελεστάτων πραγμάτων συνάγει Σύνοδον, ἵνα καθαρίσῃ τὴν ἑαυτοῦ Ἐκκλησίαν, ἄσπιλον καὶ ἀσύγχυτον ἔχουσαν τὴν εὐαγγελικὴν πίστιν. καὶ ἐν τῷ πρὸς τὸν Βασιλέα προσφωνητικῷ, Ἀπρὶξ ἐχόμεθα τῶν ἱερῶν γραμμάτων, τὴν δὲ ἀπλανῆ τῶν ἁγίων δεδιδάγμεθα τρίβον: καὶ Ὁμιλίᾳ εἰς τὴν ἁγίαν Μαρίαν ἀποτεινόμενος πρὸς Νεστόριον, Μάρτυρα δέχου τὸν τίμιον καὶ ἅγιον Ἀρχιεπίσκοπον Κελεστῖνον γράφοντά σοι ἀποστῆναι τοῦ ἀσυστάτου δόγματος, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἡμετέραν πτωχείαν διὰ βραχέων τὸν αὐτὸν τρόπον παρακαλοῦντας. Φέρει δὲ μάρτυρας ἐν τῇ πρὸς τὰς βασιλίσσας ἐπιστολῇ Ἀθανάσιον, Ἀττικόν, Ἀντίοχον, Ἀμφιλόχιον, Ἄμμωνα, Χρυσόστομον, Σεβηριανόν, Ἰουτάλιον καὶ Θεόφιλον. καὶ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων Ἰουβενάλιον, Ὅπως ἂν ἐκ μιᾶς ψυχῆς καὶ συντόνου προθυμίας τὴν εἰς Χριστὸν ἀγάπην ζωσώμεθα. Καί, δεῖ δὲ ἡμᾶς ἀναγκαίως καὶ τῷ φιλοχρίστῳ Βασιλεῖ καὶ ἅπασι τοῖς ἐν τέλει γράψαι καὶ συμβουλεῦσαι μὴ προτιμῆσαι τῆς εἰς Χριστὸν εὐσεβείας ἄνθρωπον, ἀλλὰ χαρίσασθαι τῇ Οἰκουμένῃ τὸ βέβαιον εἰς πίστιν ὀρθήν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς Νεστόριον ἐπιστολῆς τοῦ Ἀντιοχείας Ἰωάννου, δείκνυται τὴν τῶν ἁγίων πατέρων κοινότητα ποιεῖν τὴν τῶν Ἐκκλησιῶν ἕνωσιν.

Ἰωάννης Ἀντιοχείας Νεστορίῳ. Ἡ γὰρ Δύσις καὶ Αἴγυπτος, τάχα δὲ καὶ Μακεδονία ἔμελλον ἀπορραγῆναι τῆς ἑνώσεως, ἣν ἱδρῶσι πολλοῖς καὶ πόνοις ἁγίων καὶ ἐπισήμων Ἐπισκόπων, καὶ μάλιστα τοῦ τὰ πάντα ἁγίου καὶ κοινοῦ ἡμῶν πατρὸς τοῦ μεγάλου Ἀκακίου ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις τῷ κοινῷ τῆς Ἐκκλησίας κεχάρισται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ῥώμης Κελεστῖνον ἐπιστολῆς τοῦ Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου, δείκνυται βεβαιοῦσθαι τὴν ὀρθόδοξον πίστιν διὰ τῶν παραδόσεων, μαρτυριῶν τε καὶ ἐκθέσεων τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ πᾶσαν ἀμφιβολίαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπιλύεσθαι.

Κύριλλος Κελεστίνῳ Ῥώμης. Ἐπεὶ δὲ καὶ Θεὸς ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν τὸ νηφάλιον ἐν τούτοις, καὶ τὰ μακρὰ τῶν Ἐκκλησιῶν ἔθη ἀνακοινοῦσθαι τῇ σῇ ὁσιότητι, γράφω πάλιν ἀναγκαίως. Καί, ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ, καίτοι βουληθεὶς συνοδικῷ γράμματι φανερὸν αὐτῷ καταστῆσαι, ὅτι ταῦτα λέγοντι καὶ φρονοῦντι κοινωνεῖν οὐ δυνάμεθα, τοῦτο μὲν οὐ πεποίηκα, λογισάμενος δὲ ὅτι χρὴ τοῖς ὀλισθήσασι χεῖρα διδόναι, καὶ ὡς ἀδελφοὺς πεσόντας ἐγεῖραι. Καί, καίτοι πῶς οὐκ ἔδει πληροφορεῖσθαι μᾶλλον αὐτόν, ὅτι πάντων τῶν κατὰ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην ὀρθοδόξων Ἐπισκόπων καὶ λαϊκῶν ὁμολογούντων ὅτι Θεός ἐστιν ὁ Χριστός, καὶ Θεοτόκος ἡ τεκοῦσα αὐτὸν Παρθένος. Ὁ αὐτὸς τῷ αὐτῷ, Ὑπὲρ δὲ τοῦ εἰδέναι σαφῶς τὴν σὴν ὁσιότητα τίνα ἐστὶν ἃ αὐτὸς μὲν λέγει καὶ φρονεῖ, τίνα δὲ οἱ μακάριοι καὶ μεγάλοι πατέρες ἡμῶν, ἀπεστάλκασι Τόμους διὰ Ποσειδωνίου. Ὁ αὐτὸς πρός τινα, Τί οὖν ἐκώλυε καὶ ἡμᾶς ταῖς ἐκείνου φωναῖς γράψαι τὰ ἐναντία καὶ εἰπεῖν, Εἴτις οὐ λέγει Θεοτόκον εἶναι τὴν Μαρίαν, Ἀνάθεμα, ἀλλ' οὐ πεποίηκα τοῦτο, ἵνα μὴ λέγωσί τινες, ὅτι ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν ὁ Ἀλεξανδρείας Ἐπίσκοπος, ἤτοι ἡ Σύνοδος ἡ Αἰγυπτιακή.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας Κύριλλον ἀποκρίσεως τοῦ Ῥώμης Κελεστίνου, καὶ ἑτέρων αὐτοῦ πρὸς Κωνσταντινουπολίτας καὶ Νεστόριον καὶ τὴν τρίτην Σύνοδον ἐπιστολῶν, δείκνυται εἶναι τὸν Κύριλλον πάντων τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐκδίκων τῆς πίστεως κρείττονα, καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς κοινότητος, καὶ τὴν τρίτην Σύνοδον ὁμοίαν ταῖς ἀποστολικαῖς Συνόδοις, καὶ πάντας τοὺς Ἐπισκόπους τῶν Ἀποστόλων διαδόχους.

Κελεστῖνος

Κελεστῖνος Κυρίλλῳ, Τὰ γράμματά σου διὰ Ποσειδωνίου λαβόντες, οὐ σμικρὸν κατ' αὐτὴν τὴν ψυχὴν πεπληγμένοι πόνῳ διαφόροις σκέψεων κέντροις βασανιζόμεθα, ἐννοοῦντες ὅπως βοηθεῖν εἰς τὸ ἐμμένειν τῇ πίστει, ὡς δὲ τὴν ἡμετέραν διάνοιαν εἰς τὰ παρὰ τῆς σῆς ἀδελφότητος γραφέντα μετεστήσαμεν, ὤφθη ἡμῖν εὐθὺς ἑτοιμοτάτη θεραπεία, δι' ἧς ἡ λοιμώδης νόσος ὑγιεινῷ φαρμάκῳ ἀπελαθείη, φημὶ δὴ τῆς καθαρᾶς πηγῆς ἔκροιαν τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου τῆς σῆς ἀγάπης ἐκρέουσαν, δι' οὗ πᾶσα καθαιρεῖται ἡ ἰλὺς τοῦ κακῶς διαχεομένου ῥέθρου, καὶ πᾶσιν ἀνοίγεται ὁ τρόπος τῆς δεούσης περὶ τὴν ἡμετέραν πίστιν ὁμονοίας. Καί, ὡς ἤδησε νενικηκυῖαν τὰ ὑποδείγματα τῶν πρὸ σοῦ προηγησαμένων, γενομένων καὶ αὐτῶν ἀεὶ ἐκδίκων τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Καί, ἑαυτὸν βεβαιώσει (ὁ Νεστόριος) ταύτην κατέχειν τὴν πίστιν περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, ἣν καὶ ἡ Ῥωμαίων, καὶ ἡ τῆς σῆς ἁγιότητος Ἐκκλησία, καὶ ἡ καθόλου καθοσίωσις κατέχει. Ὁ αὐτὸς Κωνσταντινουπολίταις, Ἐκίνησε ποτὲ ἱερόσυλον ζήτησιν ὁ Σαμοσατεὺς Παῦλος, ὅτε τῆς ἁγίας κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν Ἐκκλησίας προΐστατο, ἀλλὰ τοῦτον ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐν ᾧ μιαρῶς προὐκαθέζετο καθήρηκεν ἑνωθεῖσα τῶν καθολικῶν ἱερέων ἡ ἀπόφασις. Ὁ αὐτὸς Νεστορίῳ, Ἐὰν μὴ περὶ Χριστοῦ κηρύξῃς ἅπερ καὶ ἡ Ῥωμαίων καὶ ἡ Ἀλεξανδρέων καὶ πᾶσα ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία κατέχει ὡς καὶ ἡ ἁγία ἡ κατὰ τὴν μεγάλην Κωνσταντινούπολιν Ἐκκλησία ἕως σοῦ κάλλιστα κατέχε. Καί, ἐπειδὴ πάντες εἰδέναι ὀφείλουσι τὸ πραττόμενον, ὁσάκις περὶ τοῦ κοινοῦ πράγματος ἡ σκέψις. Ὁ αὐτὸς τῇ Συνόδῳ, Εἰ δὲ οὐδὲ τούτῳ βραχέως ἀριθμοῦ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἀπολείπεται, πόσῳ μᾶλλον αὐτὸ νῦν μεσιτεύειν πιστεύομεν ὅπου εἰς ἓν συνήχθη τοσοῦτον πλῆθος ἁγίων, καὶ γὰρ ἅγιόν ἐστι κατὰ τὸ οἰκεῖον σέβας συνέδριον, ἐν ᾧ καθάπερ ἐκείναις ταῖς μεγίσταις τῶν Ἀποστόλων Συνόδοις ἔστιν ὁρᾶν τὴν εὐλάβειαν. Καί, ἐνταῦθα τῇ φροντίδι σφιγγόμεθα οἱ ἁπανταχοῦ καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην, τῇ ἐκείνων διαδοχῇ τὸ ὄνομα Κυρίου κηρύττοντες.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῇ τρίτῃ Συνόδῳ λόγων Φιλίππου καὶ Ἀρκαδίου τῶν τοῦ Ῥώμης Λεγάτων καὶ τῶν λοιπῶν, δείκνυνται οἱ πάντες ἀκόλουθοι τῆς Συνόδου.

Ὁ Λεγᾶτος τοῦ Ῥώμης Κελεστίνου Φίλιππος εἶπεν, Εὐχαριστοῦμεν τῇ ἁγίᾳ καὶ σεπτῇ Τριάδι, ὅτι ἡμᾶς τοὺς εὐτελεῖς τοῦ ἁγίου ὑμῶν συλλόγου ἠξίωσε. πρᾶξις δευτέρα. καὶ πρᾶξις τρίτη ὁ Ἀρκάδιος, Λεγᾶτος καὶ αὐτὸς τοῦ αὐτοῦ, Ἀκολουθήσαντες τοῖς τύποις Κελεστίνου καὶ τῆς ἁγίας Συνόδου τοῖς δόγμασιν. οὕτως εἶπον καὶ οἱ λοιποί.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ς'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὴν τρίτην Σύνοδον ἐπιστολῆς τοῦ Καρθαγένης Καπρεόλου, δείκνυται μηδένα τῶν πάντων Ἐπισκόπων βεβαιοῦν τὰ ὑπὲρ καθολικῆς καταστάσεως τῇ ἰδίᾳ αὐθεντίᾳ, ἀλλὰ τῇ τῶν ἀρχαιοτέρων ψήφῳ.

Καπρεόλος Καρθαγένης ἐπιστολῇ πρὸς τὴν τρίτην Σύνοδον, Ἅπερ ἤδη ἐστὶ παρὰ τῶν πατέρων ὁρισθέντα, φυλακτέα ἐστίν, ἐπειδὴ ὅστις βούλεται ἅπερ ὑπὲρ τῆς καθολικῆς καταστάσεως ἐθέσπισεν εἰς τὸ διηνεκὲς μένειν, οὐ τῇ ἰδίᾳ αὐθεντίᾳ, ἀλλὰ τῇ τῶν ἀρχαιοτέρων ψήφῳ ὀφείλει βεβαιῶσαι. πρᾶξις πρώτη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Ὅτι ἐκ τῶν τοῦ ὁσίου Δαλματίου πρὸς τὸν λαὸν περὶ τοῦ Βασιλέως Θεοδοσίου καὶ τῆς Συνόδου λόγων, δείκνυνται πάντες οἱ Ἐπίσκοποι σὺν τῷ Βασιλεῖ ἀκόλουθοι τῆς τρίτης Συνόδου.

Ὁ ὅσιος Δαλμάτιος πρὸς τὸν λαὸν Κωνσταντινουπόλεως εἶπε περὶ τοῦ Βασιλέως Θεοδοσίου καὶ τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Ὁ Δεσπότης γὰρ πάντα ἀκολούθως ἤκουσε τὰ γεγενημένα, καὶ συνεφώνησε τοῖς ῥήμασι τῆς ἁγίας Συνόδου. Καί, εἶπον αὐτῷ τῷ Βασιλεῖ ἔμπροσθεν πάντων; τίνος θέλεις ἀκοῦσαι, τῶν ἑξακισχιλίων ἀριθμῷ Ἐπισκόπων, ἢ ἑνὸς ἀνθρώπου δυσσεβοῦς; τῶν ἑξακισχιλίων εἶπον, οἵτινες εἰσὶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Μητροπολιτῶν τῶν ἁγίων Ἐπισκόπων. Καί, εὔχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ. καὶ οἶδα ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐξακολουθήσει μᾶλλον τῷ Θεῷ καὶ τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ. Ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παράγραφον τριακοστὸν τέταρτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Ὅτι ἐκ τῶν τοῦ Ἱεροσολύμων Ἰουβεναλίου ἐν τῇ συνόδῳ λόγων, δείκνυται εἶναι τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἄκρον καὶ ἔσχατον κριτήριον.

Ἰουβενάλιος Ἱεροσολύμων εἶπον, Ἐχρῆν μὲν Ἰωάννην τὸν Ἀντιοχείας ἐνθυμούμενον τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην καὶ Οἰκουμενικὴν σύνοδον ταύτην, καὶ τὸν ἀποστολικὸν θρόνον συνεδρεύοντα ἡμῖν τῆς μεγάλης Ῥώμης, εὐθέως εἰς ἀπολογίαν τῶν ἐπαγομένων αὐτῷ δραμεῖν, καὶ τῷ ἀποστολικῷ τῆς Ἱεροσολύμων ἁγίας τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας ὑπακοῦσαι καὶ τιμῆσαι, παρ' ᾧ μάλιστα ἔθος αὐτὸν τὸν Ἀντιοχέων θρόνον ἐξ ἀποστολικῆς ἀκολουθίας καὶ παραδόσεως ἰθύνεσθαι, καὶ παρ' αὐτῷ δικάζεσθαι. πράξει τετάρτῃ. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παράγραφον τριακοστὸν πρῶτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς Θεοδόσιον καὶ Οὐαλεντιανὸν τοὺς Βασιλεῖς δεήσεως τοῦ Βασιλείου καὶ Θαλασσίου, δείκνυται εἶναι τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς αὐτῆς Διδασκάλους πίστεως Κανόνα.

Βασιλείου καὶ Θαλασσίου δέησις πρὸς τοὺς Βασιλεῖς Θεοδόσιον καὶ Οὐαλεντιανόν, ὅτι ὑπὸ Πέτρου, Ἰακώβου, καὶ Ἰωάννου τῶν Ἀποστόλων, Εἰρηναίου, Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, τῆς ἁγίας συνόδου τῶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα Ἐπισκόπων τῶν καθελόντων τὸν Σαμοσατέα, ὑπὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου τῆς βεβαιωσάσης τὸν ὅρον τὸν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ. Βασιλείου καὶ Γρηγορίου τῶν ἀδελφῶν, Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας, Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου, Γρηγορίου, Ἄμμωνος, Ἰταλίου, Ἀμφιλοχίου, Παύλου, Ἀντιόχου, Εὐσταθίου, Μεθοδίου, Ὀπτίμου, Λεπορίου, Ἀμβροσίου, ὅλης τῆς ἐν Ἀφρικῇ συνόδου, Ἰωάννου, Σεβηριανοῦ, Ἀττικοῦ, καὶ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας ἐξακολουθοῦμεν περὶ τῆς ἀληθοῦς γνώσεως. μέρει πρώτῳ συνόδου τρίτης, καὶ ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παραγράφῳ δεκάτῳ ἐνάτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι'.

Ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῇ τρίτῃ συνόδῳ ῥητῶν τοῦ Ἱεροσολύμων Ἰουβεναλίου, καὶ τῆς πάντων τῶν Ἐπισκόπων εἰς ταῦτα συμφωνίας, δείκνυται ἡ Οἰκουμενικὴ σύνοδος κριτὴς ἁπλῶς πάντων.

Ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς συνόδου εἶπον Ἰουβενάλιος, Τὰ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου καὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κυρίλλου σύμφωνα εὕρηνται, καὶ τούτοις τοῖς δόγμασι συντίθεμαι καὶ συναινῶ, ὁμοίως καὶ πάντες οἱ Ἐπίσκοποι εἶπον, ὡς ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παραγράφῳ εἰκοστῷ ἐνάτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ'.

Ὅτι τοῦ Φιλίππων Φλαβιανοῦ εἰπόντος περὶ μαρτυριῶν ἁγίων κατὰ Νεστορίου, οἱ πάλαι ἅγιοι πατέρες ἤχθησαν εἰς μαρτυρίαν.

Φλαβιανὸς Φιλίππων εἶπεν, Ἀκόλουθόν ἐστιν εἰπεῖν ἣν εἶχον περὶ τῶν προκειμένων δόξαν (ἤτοι περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως κατὰ Νεστορίου) οἱ Μακάριοι πατέρες ἡμῶν. καὶ προσηνέχθησαν μάρτυρες Πέτρος Ἀλεξανδρείας ὁ μάρτυς, Ἀθανάσιος ὁ μέγας, Ἰούλιος καὶ Φίλιξ Ῥώμης, Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας, Κυπριανός, Ἀμβρόσιος, ὁ Ναζιανζηνός, Βασίλειος ὁ μέγας, ὁ Νύσσης, Ἀττικός, Ἀμφιλόχιος ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

Ὅτι ἐκ τῶν πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἐπιστολῶν τῆς συνόδου περὶ καθαιρέσεως Νεστορίου καὶ τῶν ἀποστατῶν, δείκνυται εἶναι τὴν Οἰκουμενικὴν σύνοδον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὸ ἔσχατον κριτήριον.

Ἡ αὐτὴ σύνοδος πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἔγραψε, Τοῦ Νεστορίου καθαίρεσιν κανονικὴν ποιησάμενοι, καὶ ἐπαινέσαντες τὸν θεοφιλέστατον καὶ ἁγιώτατον Ἐπίσκοπον τῆς μεγάλης Ῥώμης Κελεστῖνον πρὸ τῆς ἡμῶν ψήφου καταγνόντα τῶν αἱρετικῶν δογμάτων Νεστορίου, καὶ πρὸ ἡμῶν ἐξενεγκόντα τὴν κατ' αὐτοῦ ψῆφον. Ἡ αὐτὴ σύνοδος τοῖς Βασιλεῦσι κατὰ τῶν ἀποστατῶν ἔγραψε μετὰ τὸν ἔλεγχον τὸ ἐπιτίμιον,

ταῦτα

ταῦτα, δέξασθαι παρὰ τῆς Συνόδου ἐχούσης πάντας τοὺς τῆς οἰκουμένης ἁγιωτάτους Ἐπισκόπους, ἐν καὶ τὸ αὐτὸ φρονήσαντας, διὰ τὸ καὶ τὸν τῆς μεγάλης Ῥώμης συμπαρεῖναι τῇ Συνόδῳ, καὶ τοὺς τῆς Ἀφρικῆς διὰ τοῦ θεοσεβεστάτου Ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου, ᾧ καὶ τὴν ἑαυτῶν γνώμην ἑνώσαντες, κεχωρισμένοι μόνῳ τῷ τόπῳ τῇ αὐτοῦ τε καὶ πάντων ἡμῶν ψήφῳ συνῄεσαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ῥώμης Κελεστῖνον ἐπιστολῆς τῆς τρίτης Συνόδου, δείκνυται εἶναι τὰς οἰκουμενικὰς Συνόδους κριτὰς καὶ βεβαιωτὰς τῶν μερικῶν.

Ἡ αὐτὴ Σύνοδος Κελεστίνῳ Ἐπισκόπῳ. Τῆς μὲν σῆς ὁσιότητος ὁ περὶ τὴν εὐσέβειαν ζῆλος καὶ ἡ περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως τῷ πάντων ἡμῶν Σωτῆρι Θεῷ φίλη τε καὶ ἀρέσκουσα φροντὶς ἀξία παντὸς γέγονε θαύματος. Σημείωσαι ὅτι ἐνταῦθα γράφουσι περὶ τῆς προθεσμίας ἣν ἐποίησεν ὁ Βασιλεὺς, καὶ ὅτι ἀναγνωσθέντων τῶν πεπραγμένων ἐν Ῥώμῃ κατὰ Κελεστίου καὶ Πελαγίου καὶ τῶν ὀπαδῶν τῆς Αἱρέσεως αὐτῶν, φησὶν ἡ Σύνοδος γράφουσα πρὸς τὸν Κελεστῖνον, ὅτι ἐδικαιώσαμεν καὶ ἡμεῖς ἰσχυρὰ καὶ βέβαια ἐμμένειν τὰ ἐπ᾽ αὐτοῖς ὡρισμένα παρὰ τῆς σῆς θεοσεβείας, καὶ σύμψηφοι πάντες ἐσμὲν, καὶ καθῃρημένους ἔχομεν αὐτούς. ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφάλαιον δέκατον πέμπτον περὶ τούτων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς Ἀρμενίους ἐπιστολῆς τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλου, αἱ τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων καὶ τῶν αὐτοῖς ὁμοφρόνων παραδόσεις καὶ ἐκθέσεις μαρτυροῦνται εἶναι δόγματα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλος ἐπιστολῇ πρὸς Ἀρμενίους. Ἀλλὰ φυλάττοντες τὰς παραδόσεις ἃς παρελάβετε τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐκθεμένων, καὶ τῶν περὶ τὸν ἅγιον καὶ μακάριον Βασίλειον καὶ Γρηγόριον, καὶ τῶν λοιπῶν τῶν αὐτοῖς ὁμοφρόνων, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βιβλίῳ ζωῆς. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παράγραφον τριακοστὸν ἕβδομον.

ΤΟΥ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΜΗΜΑ Ε'.

Ἤτοι ἀπὸ τῆς τετάρτης οἰκουμενικῆς Συνόδου ἕως τῆς πέμπτης.

Ὅτι ἐκ τῆς κατὰ Εὐτυχοῦς ἐπιστολῆς τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανοῦ, δείκνυται τοὺς Πατριάρχας καὶ Πάπας ταῖς ἁγίαις γραφαῖς καὶ ταῖς τῶν ἁγίων πατέρων ἐκθέσεσιν ἑπομένους βεβαιοῦν τὰς περὶ πίστεως ἐκδόσεις.

Φλαβιανὸς ὁ Κωνσταντινουπόλεως γράφων κατὰ Εὐτυχοῦς πρὸς τὸν Βασιλέα Θεοδόσιον τὸν νέον ἰδίᾳ χειρὶ, φησὶ, φρονοῦμεν ὀρθῶς καὶ ἀνεπιλήπτως πάντοτε ταῖς θείαις γραφαῖς ἑπόμενοι καὶ ταῖς ἐκθέσεσι τῶν ἁγίων πατέρων. Σημείωσαι ὅτι ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου κατὰ Εὐτυχοῦς ἐξέθετο ὁ Φλαβιανὸς τὴν πίστιν αὐτοῦ, ᾗ ἠκολούθησεν ὁ Ῥώμης Λέων. ἔλεγε δὲ Εὐστάθιος ὁ Βηρυτοῦ, ἠκολούθησεν ὁ Φλαβιανὸς τοῖς δόγμασι τοῦ μακαριωτάτου Ἀλεξανδρέων Κυρίλλου. πράξει πρώτῃ τῆς τετάρτης Συνόδου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Ὅτι ἐκ τῶν λεχθέντων τῇ Συγκλήτῳ πρὸς τοὺς τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου πατέρας καὶ τοῖς αὐτῆς πατράσι, δείκνυται τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ταῖς ἐκθέσεσι τῶν προτέρων οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ ταῖς μαρτυρίαις καὶ κανονικαῖς ἐπιστολαῖς τῶν ἁγίων πατέρων βεβαιοῦσθαι, καὶ τὰς περὶ πίστεως ἐπιστολὰς καὶ ἐκδόσεις Παπῶν τε καὶ Πατριαρχῶν δοκιμάζεσθαι.

Οἱ ἄρχοντες καὶ ἡ σύγκλητος εἶπον πρὸς τοὺς πατέρας τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, Ἕκαστος τῶν Ἐπισκόπων τῆς παρούσης ἁγίας Συνόδου ὅπως πιστεύει ἐγγράφως ἐκθέσθαι (?) τινὸς δέους τὸν τοῦ Θεοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν τιθέμενος φόβον ἐκθέσθαι σπουδασάτω, γινώσκων ὡς ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος ἡμῶν Δεσπότης κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἐν Νικαίᾳ ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν μετὰ ταῦτα, καὶ τὰς κανονικὰς ἐπιστολὰς καὶ ἐκθέσεις τῶν ἁγίων πατέρων Γρηγορίου, Βασιλείου, Ἀθανασίου, Ἱλαρίου, Ἀμβροσίου, καὶ τὰς Κυρίλλου δύο κανονικὰς ἐπιστολὰς τὰς ἐν τῇ κατ᾽ Ἔφεσον πρώτῃ Συνόδῳ βεβαιωθείσας πιστεύει, κατ᾽ οὐδένα τρόπον τῆς αὐτῶν πί-

σεως ἀναχωρῶν. πρᾶξις πρώτη. Οἱ αὐτοὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει περὶ τὴν Σύνοδον πάλιν εἶπον, Εἰδέναι γὰρ ὑμᾶς βουλόμεθα, ὡς ὁ θειότατος καὶ εὐσεβέστατος Δεσπότης τῆς Οἰκουμένης καὶ ἡμεῖς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν τὴν παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ παρὰ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα, ἔτι μὴν καὶ παρὰ τῶν λοιπῶν ἁγίων καὶ ἐπιδόξων πατέρων παραδοθεῖσαν φυλάττομεν, καὶ κατὰ ταύτην πιστεύομεν. καὶ μετ' ὀλίγα, εἰπόντος Φλωρεντίου Ἐπισκόπου Σάρδεων, ἀμφιβάλλοντος, εἰ καλῶς θεολογεῖ ἡ ἐπιστολὴ Λέοντος, ἱκετεύομεν τὸ ὑμέτερον μέγεθος δοθῆναι ἡμῖν προθεσμίαν, ὥστε μετὰ σκέμματος πρέποντος προσελθεῖν τῇ ἀληθείᾳ τοῦ πράγματος, εἰ καὶ τὰ μάλιστα εἰς ὑμέτερον πρόσωπον τῶν ὑπογραψάντων τῇ ἐπιστολῇ τοῦ ὁσιωτάτου Λέοντος, οὐ δεόμεθα διορθώσεως. τοῦ δὲ Κεκροπίου Ἐπισκόπου Σεβαστουπόλεως εἰπόντος, Ἡ πίστις καλῶς εἴρηται ὑπὸ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων, καὶ ἐβεβαιώθη παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων Ἀθανασίου, Κυρίλλου, Κελεστίνου, Ἱλαρίου, Βασιλείου, Γρηγορίου, καὶ νῦν πάλιν διὰ τοῦ ἁγιωτάτου Λέοντος, καὶ ἀξιοῦμεν καὶ τὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ, καὶ τὰ τοῦ Λέοντος ἀναγνωσθῆναι. εἶπον οἱ Ἄρχοντες καὶ ἀνεγνώσθησαν τὰ Σύμβολα τῆς πρώτης καὶ δευτέρας, καὶ αἱ δύο ἐπιστολαὶ Κυρίλλου, καὶ ἡ ἐπιστολὴ Λέοντος πρὸς Φλαυϊανὸν, ἐν ᾗ Λέων φέρει μάρτυρας καὶ βεβαιωτὰς τῆς πίστεως αὐτοῦ Ἱλάριον, Ναζιανζηνὸν, Ἀμβρόσιον, Χρυσόστομον, Αὐγουστῖνον καὶ Κύριλλον. ὅμως πάλιν συγκρίνεται ἡ ἐπιστολὴ Λέοντος μετὰ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Κυρίλλου, εἰ καλῶς ἔχει, αἰτήσει Ἀττικοῦ Νικοπόλεως ἐπὶ διωρίᾳ ἡμερῶν. πρᾶξις δευτέρα. ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ πράξει οἱ Ἄρχοντες εἶπον, Ἐπειδὴ τὰ θεῖα Εὐαγγέλια παρὰ τῆς ὑμετέρας εὐλαβείας προτεθέντα ὁρῶμεν, διδαξάτω ἕκαστος, εἰ ἡ ἐπιστολὴ Λέοντος τῷ Συμβόλῳ τῶν δύο Συνόδων συμφωνεῖ. πάντες ἀπεκρίθησαν ὅτι συνᾴδει τῇ πρώτῃ καὶ τῇ δευτέρᾳ καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Κυρίλλου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῇ τρίτῃ πράξει τῆς τετάρτης Συνόδου ῥητῶν τῶν τοῦ Ῥώμης Λεγάτων περὶ Διοσκόρου, δείκνυται τὰς Συνόδους τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων Κανόσιν ἑπομένας κατακρίνειν τοὺς Αἱρετικούς.

Πρᾶξις τρίτη οἱ Λεγάτοι τοῦ Ῥώμης εἶπον περὶ Διοσκόρου, Οὗτος γὰρ, ἵνα τὰ πολλὰ παραλείψωμεν, Εὐτυχῆ τὸν ὁμόδοξον αὐτῷ κανονικῶς καθαιρεθέντα παρὰ τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Φλαυϊανοῦ, αὐθεντήσας εἰς κοινωνίαν ἐδέξατο πρὶν συνεδρεῦσαι ἐν τῇ Ἐφεσίων μετὰ τῶν θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων, καὶ τὴν ἐπιστολὴν οὐκ ἀνέγνωσε, καίτοι παρακληθεὶς παρὰ τῶν ταύτην κεκομικότων, καὶ κανονικῶς κληθεὶς οὐχ ὑπήκουσεν ἐλθεῖν καὶ ἀπολογήσασθαι περὶ ὧν ἐνεκαλεῖτο, ἔσω καθῃρημένος, τοιγαροῦν καὶ ἡ ἁγία αὕτη καὶ μεγάλη Σύνοδος τὰ δόξαντα τοῖς Κανόσι ψηφίσεται. Ἀνατόλιος καὶ ἡ Σύνοδος τὰ αὐτά.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Ὅτι ἐκ τῆς ἐν τῇ πέμπτῃ πράξει τῆς αὐτῆς Συνόδου διαλέξεως περὶ τῆς τοῦ Ῥώμης Λέοντος ἐπιστολῆς, δείκνυται εἶναι τὴν Σύνοδον κριτὴν τοῦ Ῥώμης καὶ βεβαιωτήν.

Πρᾶξις πέμπτη. Ἐν αὐτῇ μεγάλης διαλέξεως γενομένης ἵνα τεθῇ ἡ ἐπιστολὴ Λέοντος ἐν τῷ Ὅρῳ, οἱ Ἐπίσκοποι οὐκ ἠθέλησαν. καὶ τῶν Λεγάτων τοῦ Πάπα εἰπόντων, ὅτι ἐπιστρέφουσι καὶ γίνεται Σύνοδος ἐν τῇ Δύσει, οὐδὲν ὠφέλησαν, ἀλλ' ὡς ἐγράφη ὁ Ὅρος, οὕτως ἀνεγνώσθη. ἴδε περὶ τούτων βιβλίου τετάρτου κεφαλαίου πρώτου Παράγραφον δέκατον ἕβδομον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Ὅτι ἐκ τῆς ἐν τῷ πρὸς τὸν Βασιλέα προσφωνητικῷ ἀπολογίας τῆς αὐτῆς Συνόδου ὑπὲρ τοῦ Ῥώμης, δείκνυται εἶναι τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους κριτὰς τῶν περὶ πίστεως ἐπιστολῶν τῶν Παπῶν, καὶ ἀκροτάτους Διδασκάλους τῆς πίστεως, καὶ ἐπὶ πάντων.

Ἐπειδὴ ἀντελέγετο ἡ ἐπιστολὴ Λέοντος, ἡ Σύνοδος ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογεῖται ἐν προσφωνητικῷ αὐτῆς πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Μαρκιανὸν λέγουσα, ὅτι οὐ καινοτομοῦσά τι, ἀλλὰ τοῖς ἁγίοις πατράσιν ἀκολουθοῦσα, τοῖς καὶ μετὰ τὴν μεγάλην Σύνοδον τὴν ἐν Νικαίᾳ τὰς κατὰ καιρὸν ἀναφυείσας Αἱρέσεις ὁμοιοτρόπως ἐλέγξασι. Καὶ, ἀλλ' οὐκ ἔλαθε τὸν ἀκοίμητον ὁ τῆς φύσεως ἐχθρὸς ὀφθαλμὸν, ὡς φωστῆρας εὐθὺς τοῖς πλάνῃ ἀναδείξαντα τοὺς πατέρας, τῆς πίστεως ἅπασιν ἀναπτύσσοντας τὴν διάνοιαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ς΄.

Ὅτι ἐκ τοῦ ἐπαινεῖν τὴν αὐτὴν Σύνοδον ἐν τῇ ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸν Ῥώμης Λέοντα αὐτῆς ἐπιστολῇ τὸν Βασιλέα βεβαιωτὴν τῆς κρίσεως τοῦ Λέοντος, δείκνυται εἶναι τοὺς βασιλεῖς μείζονας τῶν Παπῶν.

Ἐν τῇ πρὸς τὸν Πάπαν ἐπιστολῇ ἡ Σύνοδος ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως φησίν, Οὕτω γὰρ καὶ Βασιλεῖς εὐσεβεῖς θεραπευθήσονται οἱ τὴν τῆς σῆς ὁσιότητος ὡς νόμῳ βεβαιώσαντες κρίσιν. Καί, ἵνα δὲ γνῶτε ὡς οὐδὲν πρὸς χάριν ἢ πρὸς ἀπέχθειαν πεποιήκαμεν, ἀλλ᾽ ὡς θείῳ κυβερνώμενοι νεύματι, πᾶσαν ὑμῖν τῶν πεπραγμένων τὴν δύναμιν ἐγνωρίσαμεν εἰς σύστασιν ἡμετέραν καὶ τῶν πραγμάτων βεβαίωσίν τε καὶ συγκατάθεσιν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ΄.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μονάζοντας ἐπιστολῆς τοῦ Βασιλέως Μαρκιανοῦ, δείκνυται τῇ τῶν πατέρων διδασκαλίᾳ ἕπεσθαι τὴν Σύνοδον.

Ὁ Βασιλεὺς ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μονάζοντας φησίν. Ἡ ἐν Χαλκηδόνι περὶ τὴν ἀποστολικὴν πίστιν οὐδὲν ἐκαινοτόμησε, διὰ πάντων δὲ τῇ Ἀθανασίου καὶ Θεοφίλου καὶ Κυρίλλου ἠκολούθησε διδασκαλίᾳ. μέρει τρίτῳ τῆς τετάρτης Συνόδου. ἴδε περὶ τούτων εἰς πλάτος ἀνωτέρω βιβλίου τετάρτου κεφαλαίου πρώτου Παράγραφον τριακοστὸν πρῶτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Ὅτι ἐκ τῆς ἐπὶ Γενναδίου κατὰ σιμωνιακῶν Συνόδου, καὶ τῶν ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου συμβάντων ἕως Ἀναστασίου Βασιλέως, δείκνυται μὴ εἶναι μοναρχίαν τινὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ τὴν κοινότητα καὶ τὰς τῶν πατέρων μαρτυρίας διαλύειν πάσας τὰς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ συμβαινούσας ἀμφιβολίας.

Ὁ μετὰ Ἀνατόλιον Κωνσταντινουπόλεως Γεννάδιος ἑβδομηκονταοκτὼ Ἐπισκόπων ἀθροίσας Σύνοδον, ἔγραψεν ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν τοῖς ἁπανταχοῦ Μητροπολίταις κατὰ τῶν ἐπὶ χρήμασι χειροτονούντων. ἴδε ἐν παντὶ τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ περὶ τῶν συμβάντων τοιούτων ἐπὶ Λέοντος, Ζήνωνος, Βασιλίσκου καὶ Ἀναστασίου ἐν τοῖς τότε καθολικοῖς θρόνοις, καὶ περὶ τῶν Συνόδων κατὰ Πέτρου τοῦ Κναφέως, καὶ τὰς ἐγκυκλίους ἐπιστολὰς ἃς ἔστειλαν οἱ ἁπανταχοῦ Πατριάρχαι, Μητροπολῖται καὶ Ἐπίσκοποι πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Λέοντα, ἐρωτήσαντα αὐτοὺς περὶ Τιμοθέου τοῦ Αἰλούρου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

Ὅτι ὁ περὶ τὴν πίστιν ζῆλος Λέοντος Βασιλέως τοῦ μεγάλου μαρτυρεῖται ἐκ τῆς πρὸς Βασίλειον Ἀντιοχείας ἐπιστολῆς Συμεὼν τοῦ Στυλίτου, καὶ ἡ βεβαίωσις τῆς πίστεως παρὰ τῶν πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου.

Συμεὼν ὁ Στυλίτης ἐπιστολῇ πρὸς Βασίλειον Ἀντιοχείας φησίν, Ἐθαύμασα τὸν ζῆλον καὶ τὴν εὐσέβειαν τοῦ θεοφιλεστάτου ἡμῶν Βασιλέως (ἤτοι Λέοντος τοῦ μεγάλου) τὴν πρὸς τοὺς ἁγίους πατέρας καὶ τὴν τούτων βεβαίαν πίστιν ἣν ἐπέδειξε καὶ ἐπιδείκνυται. Καί, ἐγὼ ὁ ταπεινὸς καὶ εὐτελὴς τὸ ἔκτρωμα τῶν Μοναχῶν ἐγνώρισα τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ τὴν ἐμὴν πρόθεσιν τὴν περὶ τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων ἑξακοσίων τριάκοντα, ἐμμένων καὶ ὑποστηριζόμενος ὑπ᾽ αὐτῆς τῆς ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος φανερωθείσης, εἰ γὰρ μεταξὺ δύο ἢ τριῶν συνελθόντων διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ πάρεστιν ὁ Σωτήρ, πῶς μεταξὺ τοσούτων καὶ τηλικούτων ἁγίων πατέρων ἐνεχώρει, εἰ μὴ ἦν ἀπ᾽ ἀρχῆς μετ᾽ αὐτῶν τὸ ἅγιον Πνεῦμα; Εὐάγριος βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

Ὅτι ἐκ τῶν πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων Ἰωάννην καὶ τὸν Ἐπιφάνιον Τύρου ἐπιστολῶν τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου τοῦ Καππάδοκος, καὶ τῆς τοῦ Ἱεροσολύμων ἀποκρίσεως, δείκνυται τῇ κοινῇ Ἱερωσύνῃ δεδόσθαι τὸ ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ ἐκριζοῦν τε καὶ φυτεύειν.

Ἰωάννης ὁ Καππάδοξ ἐπιστολῇ πρὸς Ἰωάννην Ἱεροσολύμων γράφει, Ἐπεὶ τοίνυν θεία τις οὐρανόθεν γέγονε κίνησις τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τῆς βασιλίδος ταύτης πόλεως, καὶ πάντα τὰ ἐκβοηθέντα παρ' αὐτοῦ καὶ προεκφωνηθέντα παρ' ἐμοῦ δῆλα τῷ κόσμῳ γεγένηται, ἀναγκαῖον ἐλογισάμην σημᾶναι τῇ σῇ θεοφιλίᾳ, ἵνα τῇ συνεργείᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος ταῦτα γνοῦσα, ἐπισφραγίσῃ τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας, ἐπειδὴ μάλιστα ἡ ἐνδημοῦσα ἁγία Σύνοδος τῇ αὐτῇ σε πάντος τοῦ μοναδικοῦ τάγματος ἐγγράφως τε ὤρισε καὶ ἀπεφώρισε, τῇ σῇ ἁγιότητι διὰ τάχους ἐκπέμψαι ἐσπουδάσαμεν. τὰ αὐτὰ καὶ Ἐπιφανίῳ Τύρου. Ἐκ τοῦ ἀντιγράφου Ἰωάννου Ἱεροσολύμων πρὸς τὸν Καππάδοκα, Ὁ γὰρ παρεσχηκὼς Ἱερεμίᾳ τῷ προφήτῃ τὸ ἀνοικοδομεῖν καὶ κατασκάπτειν καὶ ἐκριζοῦν καὶ καταφυτεύειν, καὶ Πέτρῳ τῷ κορυφαίῳ τῶν Ἀποστόλων τὸ λύειν καὶ δεσμεῖν, καὶ τῇ κοινῇ τοῦτο ἐφιλοτιμήσατο ἱερωσύνῃ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς Καππάδοκα ἐπιστολῆς τῶν τῆς δευτέρας Συρίας Ἐπισκόπων, ὁ Βασιλεὺς Ἰουστῖνος καὶ ὁ Καππάδοξ δείκνυνται ὑπέρμαχοι τῶν ἀποστολικῶν δογμάτων.

Οἱ τῆς δευτέρας Συρίας Ἐπίσκοποι πρὸς τὸν Καππάδοκα, Βασιλέως γὰρ πιστοῦ χρηματίζοντος, καὶ τὴν καρδίαν ἐλλαμπομένου προμηθείᾳ τοῦ κρείττονος, καὶ Ἀρχιερέως ὁσίου ψήφῳ θείας χάριτος ἀναφανέντος κατὰ τὴν Βασιλίδα τῶν πόλεων, καὶ τῶν ἀποστολικῶν ὑπερμαχοῦντος δογμάτων, πῶς οὐκ ἔνεστι μὴ εὐφραίνεσθαι τῇ ταχείᾳ τῶν χειρόνων μεταβολῇ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τοὺς τῆς δευτέρας Συρίας Ἐπισκόπους ἐπιστολῆς τῶν τῆς Ἀπαμείας Κληρικῶν, δείκνυνται οἱ αὐτοὶ τῷ τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν Πατριαρχῶν σκοπῷ ἀκόλουθοι.

Οἱ τῆς Ἀπαμείας Κληρικοὶ τοῖς Ἐπισκόποις τῆς δευτέρας Συρίας, Ἀκολουθοῦντες τῷ εὐσεβεῖ σκοπῷ τοῦ γαληνοτάτου Βασιλέως καὶ τῶν ἁγιωτάτων ἐνθέσμων Πατριαρχῶν. Καί, σύμπαντα ταῦτα γνώρισμα καθιστῶντες καὶ τοῖς ἁγιωτάτοις ἐνθέσμοις Πατριάρχαις.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

Ὅτι ἐκ τῶν πρὸς τοὺς Ἀνατολικοὺς καὶ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἐπιστολῶν τοῦ Ῥώμης Ὁρμίσδου, μαρτυρεῖται τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δόγματα καὶ τὰς διατυπώσεις εἶναι κοινὰς τῶν πατέρων, καὶ ὡς τέλεια προσθήκης μὴ δεόμενα, τὴν δ' ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον ἰδίᾳ αὐθεντίᾳ βεβαιωτὴν τῶν δογμάτων τῶν πρὸ αὐτῆς Συνόδων.

Ὁ Πάπας Ὁρμίσδας ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς Ἀνατολικοὺς γράφει, Ἐν ὀφθαλμοῖς, ἐν τῷ στόματι, ἐν αὐταῖς ταῖς χερσὶν εἰσὶ τῶν πατέρων τὰ δόγματα, ἃ φυλάττειν ἐντελλόμεθα καθ' ἑκάστην, πρὸς τὴν φυλακὴν ἑαυτῶν αἱ σεβάσμιαι Σύνοδοι περισφίγγουσι, διὰ γενικῆς σωτηριώδους ἐντολῆς ὑμῖν παραινῶ, πᾶν ὅτιοῦν ἐξεναντίας τῶν πατρικῶν κανόνων ἐξ οἵων δήποτε ὑπομνημάτων προσενεχθῇ ἀπώσασθε, μηδεὶς ὑμᾶς ἀπροσφόροις προστάγμασιν, ἢ νεωτέροις δείσμασι κινησάτω. καὶ μεταξὺ Λευϊτῶν καὶ τοῦ οἰκείου λαοῦ διεῖλε τὴν λειτουργίαν. Ἄλλη ἐστὶν ἡ τῶν ἀνθρώπων ἐξουσία, ἄλλαι αἱ ὑπηρεσίαι τῶν ἱερέων. Ὁ αὐτὸς Ἐπιφανίῳ Κωνσταντινουπόλεως, Ἐπλήσθην χαρᾶς, ὅτι περὶ τὴν εἰρήνην τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἁγιωτάτου Βασιλέως καὶ τῆς σῆς ἀγάπης τοιαύτη σπουδή, ἣν διὰ τῶν γραμμάτων ἐμήνυσας, καὶ διὰ τῆς τῶν ἐμῶν πρέσβεων συγκαταθέσεως ἔγνων, σαφὴς γὰρ ἐντεῦθεν ἡ τῆς οὐρανίου εὐσπλαγχνίας ἀπόδειξις πρόεισιν, ὅταν καὶ οἱ τοῦ κόσμου Βασιλεῖς τὰς ὑποθέσεις τὰς περὶ πίστεως μετὰ τῆς διοικήσεως τῆς πολιτείας ζευγνύωσι, καὶ οἱ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡγούμενοι τὰ συντείνοντα εἰς τὴν ἰδίαν οἰκονομίαν μεμνημένοι τοῦ καθήκοντος ἐκτελῶσι. Καί, οἵτινες εἰ τὰς τῶν ἁγίων πατέρων διατυπώσεις φυλάττουσιν, εἰ ἐκείνης τῆς πίστεως τοὺς θεμελίους σέβονται, καὶ ἀπὸ τούτων τῶν δι' αὐτῶν, τοῦ ἁγίου Πνεύματος καταινύσσοντος, ὁρισθέντων οὐκ ἀποχωρίσωσιν, εἰ γάρ εἰσι τέλεια ὥσπερ εἰσί, προσθήκης οὐ δέονται, ἢ καλῶς βέβαια, καὶ διατοῦτο οὐκ ἀμεπτέα, καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος ἥτις τῶν προλαβουσῶν ὁμοίως τὰ δόγματα ἢ τηλαυγέστερον ἐφανέρωσεν, ἢ ἐπαναληφθεῖσα τῇ αὐθεντίᾳ ἐβεβαίωσεν. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου πέμπτου κεφάλαιον ενδέκατον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

Ὅτι οὐ δύναται οὐδεὶς Πατριάρχης ἀθωῶσαι τὸν ἔν τινι Συνόδῳ κατακριθέντα, ἀλλ' ἄλλης Συνόδου ἐξέτασις.

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Μηνᾶς ἐν τῇ ἀποφάσει κατὰ Πέτρου καὶ Ζωόρα φησί, Τὸν καταχεκριμένον ἔν τινι Συνόδῳ, μηδέ τινι τρόπῳ δύνασθαι λειτουργίας ἱερατικῆς ἀντιλαβέσθαι, μέχρις ἂν ἐξέτασις ἐπ' αὐτῷ γενομένη ὑφ' ἑτέρας Συνόδου ἀθῷον αὐτὸν ἀποδείξῃ. Ἴδε τὰ ἐπὶ τῆς Μηνᾶ Συνόδου βιβλίου πέμπτου κεφαλαίῳ ἑνδεκάτῳ.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΙΕ'.

Περὶ τῆς Λέοντος καὶ Κυρίλλου ἐπιστολῶν συμφωνίας, καὶ τίνος εὕρεσις ἡ, ἑκατέρας, λέξις, καὶ περὶ ὧν παράγει ὁ Λέων πατέρων εἰς μαρτυρίαν ἑαυτοῦ τε καὶ τῶν ἐπηρεαζομένων ῥητῶν τοῦ Κυρίλλου, ὧν ταῖς γνώμαις ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος ἐπεκύρωσε τὴν εὐσέβειαν.

Ἐφραὶμ Ἀντιοχείας βεβαιῶν τὴν ἐπιστολὴν Λέοντος ὅτι συμφωνεῖ ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ Κυρίλλου, παράγει μάρτυρας, τὸν Νύσσης, τὸν Ἰούλιον, τὸν Ἀθανάσιον. Καί, ὅτι ἡ, ἙΚΑΤΕΡΑΣ, λέξις, οὐκ ἔστιν εὕρεσις Λέοντος, ἀλλὰ πολλάκις ὑπὸ Κυρίλλου ἐρρέθη, καὶ πρὸ αὐτοῦ εἶπε ταύτην (τὴν λέξιν) ὁ μέγας Βασίλειος. Ὅτι δὲ ὁ Λέων ὀρθόδοξος ἦν, φέρει μάρτυρας, Ναζιανζηνόν, Πρόκλον, Ἀμφιλόχιον, Χρυσόστομον καὶ Ἰγνάτιον. Φωτίου ἀνάγνωσι διακοσιοστῇ εἰκοστῇ ὀγδόῃ. Ὁ αὐτὸς περὶ τῶν ἐπηρεαζομένων ῥημάτων Κυρίλλου φέρει μάρτυρας, Εὐστάθιον Ἀντιοχείας, Ἀντίοχον Πτολεμαΐδος, Ἀμφιλόχιον, Ἀμβρόσιον, Ἀθανάσιον, Πρόκλον, Χρυσόστομον, Νύσσης, Ἱλάριον, Κυριακὸν Πάφου, Πέτρον Ἀλεξανδρείας τὸν μάρτυρα, Βασίλειον, Ναζιανζηνόν, Μάξιμον, Ἰούλιον, Ἐπιφάνιον, Ἀττικόν, Γρηγόριον Θαυματουργόν, καὶ Ἐφραίμ, καὶ ἔτι Συμεῶνα, Βαραδάτην καὶ Ἰάκωβον Ἀσκητάς, καί φησιν, ὅτι τούτων τὰς γνώμας ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἐκμελετήσασα, τὴν εὐσέβειαν ἐπεκύρωσε, φησὶ δὲ προσέτι, ὅτι ἡ ἐν Χαλκηδόνι ὡς εἶπε περὶ τοῦ Συμβόλου, οὕτω καὶ ἔπραξε, δηλονότι ἐφύλαξεν ἀκαινοτόμητον. Φωτίου ἀναγνώσει διακοσιοστῇ εἰκοστῇ ἐνάτῃ.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΙϚ'.

Ὅτι ἐκ τοῦ πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Μηνᾶν λόγου τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, δείκνυται εἶναι τοὺς ἁγίους πατέρας τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας Διδασκάλους καὶ καθαιρέτας τῶν Αἱρέσεων.

Ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς ἐν τῷ πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Μηνᾶν αὐτοῦ λόγῳ φησίν, Ἐπείπερ ἦλθον εἰς ἡμᾶς, ὥς τινες καταλείψαντες τὰς θείας γραφὰς καὶ τοὺς ἁγίους πατέρας, οὓς ἡ καθολικὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία Διδασκάλους ἔχει, καὶ δι' ὧν πᾶσα μὲν πανταχοῦ Αἵρεσις ἀπελήλαται, ἡ δὲ ὀρθόδοξος πίστις σεσαφήνισται. Φέρει δὲ μάρτυρας βεβαιωτὰς κατὰ Ὠριγένους, Γρηγόριον, Χρυσόστομον, Πέτρον Ἀλεξανδρείας τὸν μάρτυρα, Ἀθανάσιον, Νύσσης, Θεόφιλον, Κύριλλον, Βασίλειον, Διονύσιον, Ἡρακλᾶν, Δημήτριον, Θεωνᾶν Ἐπισκόπους Ἀλεξανδρείας, Δάμασον Ῥώμης, Ἰωαννίκιον, Ἀναστάσιον Ῥώμης, καὶ Σύνοδον δυτικήν. Καί, οὐ μόνον πρὸς τὴν σὴν ἁγιωσύνην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν ἁγιώτατον καὶ μακαριώτατον Πάπαν τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης καὶ Πατριάρχην Βιγίλιον, καὶ τοὺς λοιποὺς ἅπαντας ἁγιωτάτους Ἐπισκόπους καὶ Πατριάρχας, τουτέστιν Ἀλεξανδρείας, Θεουπόλεως, καὶ Ἱεροσολύμων, ὥστε καὶ αὐτοὺς πρόνοιαν θέσθαι τῷ ἔργῳ, καὶ πέρας ταῦτα παραδοθῆναι.

ΤΟΥ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΜΗΜΑ Ϛ'.

Ἤτοι ἀπὸ τῆς πέμπτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἕως τῆς ἕκτης.
Περὶ ὧν προσφέρει Μαρτύρων ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς κατὰ Ὠριγένους.

Ἰουστινιανὸς ἅπαντι τῷ πληρώματι τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας κατὰ Ὠριγένους γράφει, ἐν ᾧ Γρηγόριον, Βασίλειον, Νύσσης, Κύριλλον, Δάμασον, Ἀθανάσιον, Ἀπολινάριον, Λέοντα, φέρει μάρτυρας.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ Β'.

Ὅτι ἐν τῇ πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Εὐτύχιον ἐπιστολῇ ὁ Ῥώμης Βιγίλιος μαρτυρεῖ τοὺς ἁγίους πατέρας ἐν ταῖς τέσσαρσι Συνόδοις κήρυκας καὶ σαφηνιστὰς τῆς τοῖς Ἀποστόλοις παραδοθείσης ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος πίστεως, καὶ ἑαυτὸν ἀκόλουθον αὐτοῖς ἐν πᾶσι λέγει.

Ὁ Πάπας Βιγίλιος ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Εὐτύχιον Κωνσταντινουπόλεως, Ἀεὶ ἐφυλάξαμεν καὶ φυλάττομεν τὴν

τὴν πίστιν τὴν ἐξ ἀρχῆς παραδοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ Ἀποστόλοις, καὶ παρ' ἐκείνων ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ κηρυχθεῖσαν, καὶ ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων σαφηνισθεῖσαν, καὶ μάλιστα ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις τέσσαρσι Συνόδοις συνελθόντων, οἷς διὰ πάντων καὶ ἐν ἅπασιν ἀκολουθοῦμεν. ταῦτα ἐν τῇ πέμπτῃ συνελθούσῃ τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ Συνόδου. ἴδε τὰ περὶ Βιγιλίου ἀνωτέρω βιβλίῳ πέμπτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γʹ.

Ὅτι ἐκ τῆς ἐν τῇ τρίτῃ πράξει μαρτυρίας τῆς πέμπτης Συνόδου, δείκνυται εἶναι τοὺς ἁγίους πατέρας ἀποδεκτοὺς συγγραφεῖς τῆς ὀρθῆς πίστεως κατὰ τῶν Αἱρέσεων.

Ἡ πέμπτη Σύνοδος. Ἀκολουθοῦμεν ἐν ἅπασι τοῖς ἁγίοις καὶ Διδασκάλοις τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας, Ἀθανασίῳ, Ἱλαρίῳ, Βασιλείῳ, Γρηγορίῳ τῷ Θεολόγῳ, Γρηγορίῳ τῷ Νύσσης, Ἀμβροσίῳ, Αὐγουστίνῳ Θεοφίλῳ, Κυρίλλῳ, Ἰωάννῃ τῷ Κωνσταντινουπόλεως, Λέοντι, Πρόκλῳ, καὶ πάντα τὰ παρ' αὐτῶν συγγραφέντα περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως, καὶ πρὸς κατάκρισιν τῶν Αἱρετικῶν δεχόμεθα. πράξει τρίτῃ. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου πέμπτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παράγραφον τέταρτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δʹ.

Ὅτι κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον αἱ Σύνοδοι καὶ ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία κατακρίνει καὶ ἀναθεματίζει τοὺς Αἱρετικούς.

Εὐάγριος βιβλίῳ τετάρτῳ κεφαλαίῳ τριακοστῷ ὀγδόῳ ἐκ τοῦ Ὅρου τῆς πέμπτης Συνόδου, Κατακρίνομεν καὶ ἀναθεματίζομεν πρὸς τοῖς ἅπασιν Αἱρετικοῖς τοῖς κατακριθεῖσιν ὑπὸ τῶν εἰρημένων ἁγίων τεσσάρων Συνόδων, καὶ ἀπὸ τῆς ἁγίας καὶ καθολικῆς Ἐκκλησίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Εʹ.

Ὅτι ὁ μετὰ Ἰουστινιανὸν Βασιλεὺς Ἰουστῖνος καὶ ἐξέθετο περὶ πίστεως, καὶ τὴν τῶν ὀρθῶν δογμάτων παράδοσιν ἔφη εἶναι τῶν ἁγίων πατέρων.

Ὁ μετὰ Ἰουστινιανὸν Βασιλεὺς Ἰουστῖνος ἐν τῷ προγράμματι τοῖς ἁπανταχοῦ φησί, Τῶν ὀρθῶν τοίνυν δογμάτων τῶν παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων παραδεδομένων ἡμῖν κηρυττομένων, προτρέπομεν ὑμᾶς ἅπαντας εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν συντρέχειν, μᾶλλον δὲ παρακαλοῦμεν. ἴδε βιβλίου πέμπτου κεφαλαίου ἐσχάτου Παράγραφον πέμπτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ϛʹ.

Ὅτι Γρηγόριος ὁ Διάλογος ἴσας τοῖς Εὐαγγελίοις τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους εἰπών, καὶ ἐπὶ πάντων εἶναι διαβεβαιοῖ.

Γρηγόριος ὁ Διάλογος τὰς τέσσαρας Συνόδους λέγει ὅτι δέχεται ὡς τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια, καὶ κατὰ τοῦ Νηστευτοῦ τὴν ἐσχάτην ἀπειλὴν ἔθηκε σύνοδον, ἵνα διακρίνῃ τὰ περὶ τοῦ ΟἸΚΟΥΜΕΝΙΚΟῪ ὀνόματος, καὶ ἴδε ἀνωτέρω μέρους δευτέρου κεφαλαίου πέμπτου Παράγραφον ἕκτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζʹ.

Ὅτι ὁ Εὐλόγιος Ἀλεξανδρείας τοὺς ἁγίους πατέρας καὶ ἱεράρχας κριτὰς τῶν πράξεων, καὶ μάρτυρας κατὰ τῶν Μονοφυσιτῶν ἐν τῇ πρὸς τὸν Ῥώμης αὐτοῦ ἐπιστολῇ καθίζει.

Εὐλόγιος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας φησί, ὁ τῆς οἰκονομίας λόγος οὐ τὰ τυχόντα τῶν προσώπων ἐπόπτας καὶ διαιτητὰς καθίζει τῶν πράξεων, ἀλλὰ τοὺς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους τῶν τοῦ Θεοῦ Μυστηρίων, καὶ οἷς τῶν ἀρχιερατικῶν θρόνων οἱ νόμοι κατεπιστεύθησαν. Φωτίου ἀνάγνωσμα διακοσιοστὸν εἰκοστὸν ἕβδομον. ὁ αὐτὸς ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Ῥώμης κατὰ Μονοφυσιτῶν φέρει μάρτυρας, τὸν ἅγιον Ἰωάννην Ἀντιοχείας, Φλαβιανὸν Κωνσταντινουπόλεως, Ἀμβρόσιον, Ἀθανάσιον, καὶ Γρηγόριον. Φωτίου ἀνάγνωσμα διακοσιοστὸν τριακοστόν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Ὅτι ἐκ τοῦ τὸν Ἀντιοχείας Γρηγόριον συκοφαντηθέντα ἐπικαλέσασθαι Βασιλέα καὶ Σύνοδον, δείκνυται εἶναι τὸν Βασιλέα ἀθροιστὴν τῶν Συνόδων, τὰς δὲ Συνόδους κριτὰς ἐπὶ πάντων.

Ὁ Ἀντιοχείας Γρηγόριος (συκοφαντηθεὶς) Βασιλέα καὶ Σύνοδον ἐπεκαλέσατο. Καί, τῶν ἑκασταχοῦ Πατριαρχῶν, τῶν μὲν δι' ἑαυτῶν, τῶν δὲ δι' ἑτέρων τῇ ζητήσει παραγενομένων, καὶ προσέτι δὲ τῆς ἱερᾶς Γερουσίας καὶ πολλῶν ὁσιωτάτων Μητροπολιτῶν τῆς ὑποθέσεως δοκιμασθείσης μετὰ πολλοὺς τοὺς ἀγῶνας κρατεῖ. Εὐαγρίου βιβλίῳ πέμπτῳ κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ. Ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίου ἕκτου κεφαλαίου δευτέρου Παράγραφον τρίτην.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς Μαρῖνον ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου Μαξίμου, μαρτυρεῖται ἐγκεκλῆσθαι τὰ συνοδικὰ τοῦ Ῥώμης τοῖς Κωνσταντινουπολίταις, καὶ τὸ ἐκ τοῦ Υἱοῦ δόγμα πρὸ τῆς ἕκτης Συνόδου ἐν τῇ Δύσει ἀπηγορευμένον ὑπάρξαι.

Ὁ ἅγιος Μάξιμος ἐπιστολῇ πρὸς Μαρῖνον, Τῶν τοῦ νῦν ἁγιωτάτου Πάπα συνοδικῶν οὐκ ἐν τοσούτοις ὅσοις γεγράφατε κεφαλαίοις οἱ τῆς βασιλίδος ἐπελάβοντο, δυσὶ δὲ μόνοις. Καί, καὶ τὸ μὲν πρῶτον συμφώνους παρήγαγον χρήσεις Ῥωμαίων πατέρων, ἔτι γε μὴν καὶ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας ἐκ τῆς πονηθείσης αὐτῷ ἱερᾶς πραγματείας εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην, ἐξ ὧν οὐκ αἰτίαν τὸν Υἱὸν ποιοῦντας τοῦ Πνεύματος σφᾶς αὐτοὺς ἀπέδειξαν, μίαν γὰρ ἴσασιν Υἱοῦ καὶ Πνεύματος τὸν Πατέρα αἰτίαν, τοῦ μὲν κατὰ τὴν γέννησιν, τοῦ δὲ κατὰ τὴν ἐκπόρευσιν, ἀλλ' ἵνα καὶ δι' αὐτοῦ προϊέναι δηλώσωσι, καὶ ταύτῃ τὸ συναφὲς τῆς οὐσίας ἀπαράλλακτον καταστήσωσι. Συνόδου Φλωρεντίας πράξει εἰκοστῇ τρίτῃ, καὶ ἀνωτέρω βιβλίου ἕκτου κεφαλαίου ἑβδόμου Παραγράφῳ δεκάτῳ ἕκτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι'.

Ὅτι ἡ ἐπὶ Μαρτίνου Πάπα Σύνοδος καὶ ὁ ἐπὶ Σωφρονίου Ἱεροσολύμων, κοινῶς διὰ τῶν μαρτυριῶν τῶν ἁγίων πατέρων ποιοῦνται περὶ τῶν δύο ἐπὶ Χριστοῦ φύσεων τὰς ἀποδείξεις, οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ Ῥώμης.

Ἡ ἐπὶ Μαρτίνου ἐν Ῥώμῃ Σύνοδος ἐν πάσαις αὐτῆς ταῖς πράξεσι, καὶ ἐν τοῖς εἴκοσιν αὐτῆς κεφαλαίοις κοινῶς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ποιεῖται τὰς ἀποδείξεις περὶ τῶν δύο ἐπὶ Χριστοῦ θελήσεων, οὐδὲ μία δὲ μνεία μόνου τοῦ Πάπα. ἐν δὲ τῷ δεκάτῳ ἕκτῳ Κανόνι μόνου μέμνηται πρὸς ἐσχάτην ἀπόδειξιν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου. Στέφανος δὲ Ἐπίσκοπος Δωρίδος καὶ Λεγάτος τοῦ θρόνου Ἱεροσολύμων ἐν τῷ λιβέλλῳ ὃ ἔδωκεν ἐκείνῃ τῇ Συνόδῳ μνήμην ποιεῖται Σωφρονίου Ἱεροσολύμων ὅτι σαθερῶς ἠγωνίσατο πρὸς ὑπερασπισμὸν τῆς ὀρθοδοξίας κατὰ Σεργίου καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ Αἱρετικῶν Μονοθελητῶν, λέγει γὰρ ὅτι ὁ Σωφρόνιος ἔτι ζῶν σφοδρῶς αὐτὸν ἔπεμψεν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐπιπλήττων καὶ παροτρύνων ἐκείνους ἵνα παύσωνται τῆς ἰδίας Αἱρέσεως, καὶ πρὸς τὴν ὀρθὴν τῶν πατέρων πίστιν ἐπιστραφῶσι, δοὺς ἐν δυσὶ βιβλίοις ἑξακοσίας μαρτυρίας πατέρων πρὸς ἔλεγχον τῆς ἐκείνων δυσσεβείας, καὶ τῆς ἀληθείας ἀπόδειξιν. Ἴδε ἀνωτέρω τὰς σημειώσεις τῆς ἐπὶ Μαρτίνου Συνόδου βιβλίου ἕκτου κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ.

ΤΟΥ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΜΗΜΑ Ζ'.

Ἤτοι ἀπὸ τῆς ἕκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἕως τῆς ἑβδόμης.

Ὅτι ὁ Ῥώμης Ἀγάθων κατὰ τὴν πρὸς τὸν Βασιλέα αὐτοῦ ἀναφορὰν, μαρτυρεῖ εἶναι τὴν ἔκθεσιν τῆς πίστεως αὐτοῦ ἀπὸ τῶν πέντε Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ μαρτυριῶν τῶν ἁγίων πατέρων.

Ἀγάθων ὁ Πάπας ἐν τῇ πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορᾷ λέγει, Παρὰ γὰρ ἀνθρώποις ἐν μέσῳ ἐθνῶν τυγχάνουσι καὶ ὑπὸ σωματικοῦ μόχθου τὴν τροφὴν μετὰ μεγάλου δισταγμοῦ ποριζομένοις, πῶς εἰς τὸ πλῆρες δυνήσεται εὑρεθῆναι ἡ τῶν γραφῶν εἴδησις, εἰ μὴ ὅτι κανονικῶς ὑπὸ τῶν ἁγίων πέντε Συνόδων, ἅπερ ὡρισμένα ἐστὶν ἐν ἁπλότητι καρδίας, καὶ ἀναμφιβόλως ὑπὸ τῆς παραδοθείσης παρὰ τῶν πατέρων πίστεως φυλάττομεν, ὃ καὶ ἐξαίρετον ἔχειν διαπαντὸς εὐχόμενοι καὶ σπεύδοντες, ἵνα μηδὲν παρὰ τὰ κανονικῶς ὁρισθέντα μειωθῇ, μηδὲν ἀλλαγῇ, ἢ προστεθῇ, ἀλλὰ ταῦτα καὶ ῥήμασι καὶ νοήμασιν ἀπαράτρωτα φυλαχθῶσιν, οἵτισι διακομισαῖς καὶ χρήσεσι τινὰς τῶν ἁγίων πατέρων, οὓς ἐδέξατο αὕτη ἡ ἀποστολικὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, μετὰ τῶν βιβλίων αὐτῶν παραδεδώκαμεν. Φέρει δὲ

δὲ βεβαιωτὰς τῆς ἀναφορᾶς αὐτοῦ ὁ Ἀγάθων, Αὐγουστῖνον, Λέοντα, Ναζιανζηνὸν, τὴν πέμπτην Σύνοδον, τὸν Χρυσόστομον, τὸν Νύσσης μέγαν Ἐπίσκοπον, Ἀμβρόσιον, Διονύσιον, Κύριλλον, Ἰωάννην Σκυθοπόλεως, Εὐλόγιον Ἀλεξανδρείας, Ἐφραὶμ καὶ Ἀναστάσιον Ἀντιοχείας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορᾶς καὶ ὑπογραφῶν τῆς ἐπ' Ἀγάθωνος ἐν Ῥώμῃ Συνόδου, δείκνυται τὴν Σύνοδον καὶ οὐ μόνον τὸν Ῥώμης ὑπὲρ τῆς πίστεως συντάξασθαι, τὸν δὲ Ῥώμης μόνον Ῥώμης Ἐπίσκοπον.

Ἡ ἐν Ῥώμῃ Σύνοδος ἀναφορᾷ πρὸς τὸν Βασιλέα. Ἐὰν δὲ πρὸς εὐγλωττίαν βιωτικὴν, οὐχ ὑπολαμβανόμεθα τινὰ ἐν τοῖς ἡμετέροις χρόνοις δύνασθαι εὑρεθῆναι τὸν περὶ ἄκρας εἰδήσεως καυχώμενον, ὁπότε ἐν τοῖς ἡμετέροις κλίμασι τῶν διαφόρων ἐθνῶν ἡ μανία βράζει, ποτὲ μὲν καταπονοῦντες, ποτὲ κατατρέχοντες καὶ ἁρπάζοντες, ὅθεν ὅλος ὁ βίος ἡμῶν μεριμνῶν ἐστὶ πεπληρωμένος, οὕς τινας περικυκλοῖ ἡ τῶν ἐθνῶν χεὶρ, καὶ ἐκ τοῦ σωματικοῦ καμάτου ἡ τροφή ἐστι, καθὸ ἡ παλαιὰ διακράτησις τῶν Ἐκκλησιῶν κατ' ὀλίγον ταῖς διαφόροις συμφοραῖς ἐκλείψασα ἀπέπεσε, καὶ μόνη ἐστὶν ἡμετέρα ὑπόστασις ἡ πίστις ἡμῶν, μεθ' ἧς τὸ ζῆν ἄκρα ἐστὶ δόξα, δι' ἣν τὸ ἀποθανεῖν κέρδος αἰώνιόν ἐστι. ἩΥΠΟΓΡΑΦΗ. Ἀγάθων Ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας πόλεως Ῥώμης. πάντες δὲ οἱ Ἐπίσκοποι ὑπογράφοντες, περὶ τῆς ἀναφορᾶς εἶπον, ἣν ὑπὲρ τῆς ἀποστολικῆς ἡμῶν πίστεως ὁμοθυμαδὸν συνετάξαντο.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ὅτι ἐκ τῆς παραθέσεως τῶν τοῦ Ῥώμης Ἀγάθωνος ἀναφορῶν πρὸς τὰς τῶν ἐγκρίτων πατέρων χρήσεις καὶ τὰς πέντε Οἰκουμενικὰς Συνόδους, δείκνυται εἶναι τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους τὸ ἔσχατον καὶ ἄκρον κριτήριον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, κρινούσας καὶ ἀνακρινούσας τὰς περὶ πίστεως Παππῶν καὶ Πατριαρχῶν ἐκθέσεις.

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀντιοχείας αἰτοῦσι τὸν Βασιλέα ἵνα ἀντιβάλλωσι τὰς χρήσεις τῶν ἐγκρίτων πατέρων τὰς κειμένας ἐν ταῖς ἀναφοραῖς τοῦ Πάπα καὶ τῆς Συνόδου αὐτοῦ μετὰ τῶν βιβλίων τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. πρᾶξις ἑβδόμη. Ὁ αὐτὸς εἶπε τῷ Βασιλεῖ, ὅτι εὗρε τὰς συγκειμένας χρήσεις τῶν ἐγκρίτων πατέρων τὰς ἐν ταῖς ἀναφοραῖς συναδούσας ταῖς ἀποκειμέναις ἐν τῷ Πατριαρχείῳ, καὶ οὕτω πάντες οἱ πατέρες καθεξῆς ἐστοίχησαν αὐταῖς. πρᾶξις ὀγδόη. οὐκ ἠρκέσθη ἡ Σύνοδος εἰς τὰς ἀναφορὰς καὶ τοὺς λόγους τοῦ Πάπα καὶ τῆς Συνόδου αὐτοῦ, ὅθεν ἐν τῇ δεκάτῃ πράξει προσέφερε διὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἑτέρας χρήσεις ἁγίων καὶ ἐγκρίτων πατέρων παριστώσας δύο θελήματα καὶ δύο ἐνεργείας ἐπὶ Χριστοῦ, ἤτοι Λέοντος, Ἀμβροσίου, Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου, Νύσσης, Κυρίλλου, Ἐπιφανίου, Ναζιανζηνοῦ, Αὐγουστίνου, Ἰουστινιανοῦ, Ἐφραὶμ, Ἀναστασίου, καὶ Ἰωάννου Σκυθοπόλεως. ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ πράξει Ἐπίσκοποι Κύπριοι ἔφερον χρήσεις ἐγκρίτων πατέρων δηλούσας τὰ δύο θελήματα. Ἡ Σύνοδος ἐν τῇ πρὸς τὸν Πάπαν ἐπιστολῇ αὐτῆς φησιν, Εἶτα καὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἁγιωτάτου προέδρου συντεθειμένου πρώτου τῷ πρὸς τὸν εὐσεβέστατον ἡμῶν Βασιλέα παρ' ὑμῶν σταλέντι συντάγματι, ἅτε κατὰ πάντα τοῖς ἐγκρίτοις καὶ θεοφόροις πατράσι καὶ ταῖς ἁγίαις πέντε Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις ὁμοφωνήσαντι. Καὶ, καρδίᾳ γλώσσῃ τε καὶ χειρὶ συμφωνήσαντες, ἀπλανέστατόν τε καὶ ἀσφαλέστατον τῇ συνεργείᾳ τοῦ ζωοποιοῦ Πνεύματος ὅρον ἐξεφωνήσαμεν. πρᾶξις δεκάτη ὀγδόη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Ὅτι ὁ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης ἐν τῇ ἕκτῃ Συνόδῳ ἐπιστολῆς αὐτοῦ, δείκνυται ἀποδεχόμενος τάς τε πέντε Οἰκουμενικὰς Συνόδους καὶ τὰς τῶν ἁγίων πατέρων περὶ πίστεως ἐπιστολάς τε καὶ συγγράμματα.

Ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Ἱεροσολύμων ᾔτησεν ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν Σωφρονίου, ἥτις ἀνεγνώσθη πράξει δωδεκάτῃ, ἐν ᾗ λέγει ῥητῶς, ὅτι δέχεται τὰς πέντε Συνόδους, καὶ τοῦ Κυρίλλου τὰ θεόσοφα διδάγματα, καὶ τὴν τούτοις ἱερὰν καὶ ὁμότιμον Λέοντος ἐπιστολὴν, καὶ πάντα πάντων τῶν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐγκρίτων μυσταγωγῶν θεόσοφα διδάγματα, εἴτε ἐν λόγοις τε καὶ συγγράμμασιν, εἴτε ἐν ἐπιστολαῖς περιείληπται. ἴδε αὐτοῦ βιβλίου ἕκτου κεφάλαιον ὄγδοον.

ΤΟΥ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΜΗΜΑ Η'.

Ἤτοι ἀπὸ τῆς ἑβδόμης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἕως τῆς κατὰ Φωτίου.

Ὅτι ἐν τῇ πρὸς Λέοντα Ἴσαυρον πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ ἐπιστολῇ τοῦ Ῥώμης Γρηγορίου τοῦ δευτέρου, μαρτυρεῖται ἐπικατάρατος ὁ τὰ ὅρια τῶν πατέρων καὶ Διδασκάλων καὶ τὰς τῶν ἓξ Οἰκουμενικῶν Συνόδων παραδόσεις λύων, καὶ κατὰ τί εἰσιν οἱ Βασιλεῖς Ἱερεῖς, καὶ τί τὸ διϊστῶν αὐτοὺς τῶν Ἀρχιερέων.

Ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ δεύτερος ἐπιστολῇ πρώτῃ πρὸς Λέοντα τὸν Ἴσαυρον. Οὕτως ὡμολόγηκας τηρεῖν καὶ φυλάττειν ἀνελλειπῶς πάσας τὰς παραινέσεις τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν καὶ Διδασκάλων. Καί, ὁ λύων καὶ καταλύων τὰ ὅρια τῶν πατέρων ἐπικατάρατος. Καί, σὺ ἀπώσω καὶ ἠρνήσω καὶ ἐξέβαλες ἔξω τοὺς ἁγίους πατέρας ἡμῶν καὶ Διδασκάλους, οἷς ἰδιοχείρως καὶ ἐγγράφως ὡμολόγησας πείθεσθαι καὶ ἀκολουθεῖν. ἡ γραφὴ ἡμῶν καὶ τὸ φῶς καὶ ἡ σωτηρία ἡμῶν οἱ ἅγιοι καὶ θεοφόροι πατέρες καὶ Διδάσκαλοι ἡμῶν τυγχάνουσι, καὶ αἱ ἐν Χριστῷ ἓξ Σύνοδοι παρέδωκαν ἡμῖν, καὶ οὐ παραδέχῃ αὐτῶν τὰς μαρτυρίας. ἀνάγκην ἔχομεν γράψαι σοι παχέα καὶ ἀπαίδευτα, ὥσπερ εἶ ἀπαίδευτος καὶ παχύς. Ὁ αὐτὸς ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῇ δευτέρᾳ. Οὐ μετέγνως, ἀλλὰ τοῖς αὐτοῖς κακοῖς ἐπιμένεις, μὴ φρονῶν τὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ μιμητὴν γενέσθαι σε τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ θαυματουργῶν ἡμῶν πατέρων καὶ Διδασκάλων, μὴ προσφέρω ξένους Διδασκάλους, εἰ μὴ τοὺς τῆς πόλεώς σου καὶ τῆς χώρας σου. ἆρα φρονιμώτερος εἶ σὺ Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ, καὶ Γρηγορίου τοῦ Νυσσαέων, καὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Βασιλείου Καππαδοκίας, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Καί, οὗτοι οἱ Βασιλεῖς θεοπρεπῶς ἐβασίλευσαν, μετὰ τῶν Ἀρχιερέων μιᾷ βουλῇ καὶ γνώμῃ τὰς Συνόδους συναθροίσαντες, καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν δογμάτων ἐκζητήσαντες, τὰς ἁγίας Ἐκκλησίας συνεστήσαντο καὶ κατεκόσμησαν, οὗτοι εἰσὶν ἱερεῖς καὶ Βασιλεῖς. Καί, οὐκ εἰσὶ τὰ δόγματα τῶν Βασιλέων, ἀλλὰ τῶν Ἀρχιερέων, ὅτι ἡμεῖς νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν. ἄλλη παίδευσις ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δογμάτων, καὶ ἄλλος νοῦς τῶν κοσμικῶν εἰς τὰς διοικήσεις τοῦ κόσμου. ὥσπερ γὰρ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ Ἀρχιερεὺς ἐγκύψαι εἰς τὸ Παλάτιον καὶ προβαλέσθαι ἀξίας βασιλικάς, οὔτε ὁ Βασιλεὺς ἐγκύψαι εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ ψήφους ποιήσασθαι εἰς τὸν Κλῆρον. Καί, ἀλλ' ἕκαστος ἡμῶν ἐν ᾗ κλήσει ἐκλήθη ὑπὸ Θεοῦ ἐν ταύτῃ καὶ μενέτω. Καί, ἡμεῖς ἄοπλοι καὶ γυμνοί, μὴ ἔχοντες Στρατόπεδα ἐπίγεια σαρκικά. γράψον εἰς πάσας τὰς χώρας οἵας ἐσκανδάλισας, ὅτι Γρηγόριος ὁ Πάπας Ῥώμης ἔσφαλε περὶ τῶν Εἰκόνων καὶ Γερμανὸς ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἡμεῖς ἀναδεχόμεθα τὸ σφάλμα τῆς ἁμαρτίας, ὡς λαβόντες παρὰ Κυρίου τὴν ἐξουσίαν καὶ αὐθεντίαν λύειν καὶ δεσμεῖν τὰ ἐπίγεια καὶ τὰ οὐράνια, καὶ σὲ ἀμέριμνον ποιήσομεν. Καί, ἀποκατάστησον πάλιν τοῖς ταπεινοῖς λαοῖς εἰς ἓνα Ποιμένα τὸν Χριστόν, καὶ εἰς μίαν ποίμνην τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ Ἱερέων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Ὅτι ἐκ τοῦ πρὸς τὴν Σύγκλητον ἀπολογητικοῦ τοῦ Ταρασίου, δείκνυται ὁ Βασιλεὺς ἀθροιστὴς τῶν Συνόδων.

Ὁ Ταράσιος ἐν τῷ ἀπολογητικῷ ἔλεγε πρὸς τὴν Σύγκλητον, Αἰτοῦμαι ἀδελφοὶ οἶμαι δὲ καὶ ὑμεῖς, ἐπειδὴ γινώσκω τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ ἔχειν ὑμᾶς, παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ ὀρθοδόξων Βασιλέων ἡμῶν Σύνοδον Οἰκουμενικὴν συναθροισθῆναι, ἵνα γινώμεθα οἱ τοῦ ἑνὸς Θεοῦ ἕν. καὶ ἐν τῇ πρὸ τῆς Συνόδου συγγραφῇ ἐν ἔτει ἑξακισχιλιοστῷ διακοσιοστῷ πεντηκοστῷ τρίτῳ λέγεται, Καὶ ἀναγνωσθέντων τινῶν συνοδικῶν τῶν διαγορευόντων, μὴ δεῖν γενέσθαι ποτὲ Σύνοδον Οἰκουμενικὴν παρεκτὸς συμφωνίας τῶν λοιπῶν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ὅτι ἡ ἐν Βλαχέρναις τῶν Εἰκονομάχων Σύνοδος μὴ ἔχουσα σύμφρονας τοὺς Πατριάρχας καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς Ἀρχιερεῖς, βλάσφημός ἐστι καὶ οὐκ Οἰκουμενική.

Ἔτι τῶν Εἰκονομάχων εἰπόντων τὴν ἐν Βλαχέρναις Σύνοδον αὐτῶν οἰκουμενικήν, ἡ ἁγία Σύνοδος ἐλέγχουσα τὸ βλάσφημον διὰ Ἰωάννου Διακόνου, εἶπε, Πῶς μεγάλη καὶ Οἰκουμενική, ἣν οὔτε ἐδέξαντο οὔτε συνεφώνησαν οἱ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν πρόεδροι, ἀλλ' ἀναθέματι ταύτην παρέπεμψαν, οὐκ εἶχε Συνεργὸν τὸν τηνικαῦτα τῆς Ῥωμαίων Πάπαν, ἢ τοὺς περὶ αὐτὸν ἱερεῖς, οὔτε διὰ Τοποτηρητῶν αὐτοῦ οὔτε δι' ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς καθὼς Νόμος ἐστὶ ταῖς Συνόδοις, ἀλλ' οὔτε συμφρονοῦντας αὐτῇ τοὺς Πατριάρχας τῆς Ἕω, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, καὶ τῆς ἁγίας πόλεως, ἢ τοὺς σὺν αὐτοῖς μύστας καὶ Ἀρχιερεῖς. πρᾶξις ἕκτη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ′.

Ὅτι ἐκ τῶν πρὸς τοὺς Βασιλεῖς καὶ Ταράσιον καὶ Ταρασίου πρὸς τοὺς τῆς Ἕω Πατριάρχας καὶ τούτων πρὸς τὴν Σύνοδον ἐπιστολῶν, δείκνυται τὰς Συνόδους ταῖς παραδόσεσι τῆς Ἐκκλησίας καὶ ταῖς πατρικαῖς διδασκαλίαις καὶ μαρτυρίαις διορθοῦν τὰ τῶν Ἐκκλησιῶν σχίσματα καὶ τὰ σιμωνιακά.

Ὁ Ταράσιος πράξει δευτέρᾳ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Πάπα ἔφη, Ὁ Ῥώμης πρόεδρος ἔγραψε τρανῶς καὶ ἀληθῶς τοῖς εὐσεβέσιν ἡμῶν Βασιλεῦσι, καὶ πρὸς τὴν ἡμετέραν μετριότητα, βεβαιούμενος εὖγε καὶ καλῶς ἔχειν τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ αὐτοὶ δὲ ἡμεῖς γραφικῶς καὶ ἐρευνητικῶς καὶ συλλογιστικῶς καὶ ἀποδεικτικῶς ἐξετάσαντες, καὶ ταῖς πατρικαῖς διδασκαλίαις μαθητευθέντες, οὕτω καὶ ὡμολογήσαμεν καὶ ὁμολογοῦμεν καὶ ὁμολογήσομεν, καὶ στοιχοῦμεν, καὶ ἐμμένομεν, καὶ βεβαιούμεθα τῇ τῶν ἀναγνωσθέντων γραμμάτων ἐμφάσει, καὶ καθεξῆς οἱ πατέρες εἶπον ὅτι φρονοῦσι κατὰ τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Ῥώμης καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ταρασίου. Ὁ αὐτὸς ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς Πατριάρχας τῆς Ἀνατολῆς γράφει, Αἰτοῦμεν τὴν ὑμετέραν ἁγιότητα ἕως τῶν δύο Τοποτηρητῶν ἀποστεῖλαι μετὰ θεηγόρου γραμματίου ὑμῶν, καὶ εἴ τι ἐστὶν ἐν ὑμῖν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐνηχούμενον περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, φανερώσατε ἡμῖν, ὡς ὀφειλόντων καὶ τῶν Τοποτηρητῶν ὑμῶν καὶ τῶν γραμμάτων ὑμῶν συνοδικῶς ἐπὶ πᾶσι τῶν μὲν λαλῆσαι, τῶν δὲ ἀναγνωσθῆναι, ὅπως ἑνωθῇ τὰ διεσχισμένα· αὐτὸ γὰρ τοῦτο καὶ παρὰ τοῦ προέδρου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ᾐτησάμεθα. πράξει τρίτῃ. Ὁ αὐτὸς ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Πάπαν, Ὅτι ἐκ τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ ἡ ἀληθὴς συμφωνία ἐκρατύνετο, καὶ ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία τὴν ἕνωσιν ἐπελάμβανε. Καί, ἀναγνωσθέντων τῶν Ἀνατολικῶν γραμμάτων τῆς πατρικῆς παραδόσεως ἡ ἀνάγνωσις ἐδεικνύετο καλῶς, καὶ τῆς ἀληθείας ἡ δύναμις ἐκρατύνετο. πράξει ὀγδόῃ. Ὁ αὐτὸς ἐπιστολῇ ἐγκυκλίῳ πρὸς Ἀδριανὸν τὸν Πάπαν κατὰ σιμωνίας φέρει μάρτυρας, Βασίλειον, Χρυσόστομον, Γεννάδιον καὶ τὴν τετάρτην καὶ ἕκτην τὰς Συνόδους.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε′.

Ὅτι ἐκ τῶν λεχθέντων τῷ Κύπρου Κωνσταντίνῳ ἐν τῇ Συνόδῳ, δείκνυνται αἱ Σύνοδοι δοκιμασαὶ τῆς πίστεως καὶ Πατριαρχῶν καὶ Παπῶν, καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Οἰκουμενικός.

Κωνσταντῖνος Κύπρου εἶπεν, Ἐπειδὴ ἐμφέρεται ἐν τῇ Σάκρᾳ ὡς γράμματα ἀπὸ τοῦ Ῥώμης προέδρου ἐπέμφθησαν πρὸς τὸ γαληνότατον κράτος, καὶ δύο τετράδια πρὸς τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην ἀπὸ τῶν Ἀνατολικῶν Ἀρχιερέων, καὶ τῶν μὲν γραμμάτων τοῦ Πάπα Ῥώμης ἠκούσαμεν, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἐμφερόμενα ἔγνωμεν, ἀξιοῦμεν οὖν τὴν ὑμετέραν εὔκλειαν ὑπερφυέστατοι Πατρίκιοι ὅπως τὰ ἐκ τῆς Ἀνατολῆς πεμφθέντα ἀναγνωσθῶσι τῇ ἁγίᾳ ταύτῃ καὶ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, ἵνα γνῶμεν, εἰ τὰ αὐτὰ φρονοῦσι καὶ τὰ αὐτὰ δοξάζουσιν ὅ,τε τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Πάπας καὶ ὁ ἁγιώτατος καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ταράσιος τοῖς τῆς Ἀνατολῆς Ἐπισκόποις. πράξει τρίτῃ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛ′.

Ὅτι ἐκ τῶν πρὸς Ταράσιον γραμμάτων τῶν τῆς Ἕω Πατριαρχῶν, καὶ τοῦ ἴσου τῆς συνοδικῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἱεροσολύμων Σωφρονίου, καὶ τῶν λεχθέντων ὑπὸ τῶν τοῦ Ῥώμης Λεγάτων καὶ τῆς Συνόδου, ἡ τῶν εἰκόνων προσκύνησις ὡρίσθη.

Οἱ Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς ἐπιστολῇ πρὸς Ταράσιον φασί, Πέμπομεν τοὺς θεοφιλεῖς ἀδελφοὺς ἡμῶν Ἰωάννην καὶ Θωμᾶν δύο ἁγίων καὶ μεγάλων Πατριαρχῶν ὁμοψύχους καὶ συγκέλλους γενομένους. Καί, πρὸς δὲ ὀχύρωσιν τῶν μετρίων ἡμῶν γραμμάτων καὶ πληροφορίαν τῆς ὑμετέρας δεσποτικῆς μακαριότητος καὶ τῶν τροπαιούχων ἡμῶν Βασιλέων συνεδόμεν καὶ τὸ ἴσον τῆς συνοδικῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Θεοδώρου ὑποτάξαι τοῖς ὑφ᾽ ἡμῶν γραφεῖσι. λέγει δὲ ὁ Θεόδωρος ἐν τῷ αὐτῷ συνοδικῷ, Οὐδὲν γὰρ ὑπολέλειπταί τι τῶν ἀποστολικῶν παραδόσεων ἢ πατρικῶν ἐννόμων ἐκδόσεων δεόμενον διορθώσεως. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης εἶπον, Πειθόμεθα κατὰ τὴν ὀρθῶς ὁμολογηθεῖσαν πίστιν παρὰ Ταρασίου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὁ καθ᾽ ἡμᾶς Πάπας Ἀδριανὸς δεξάμενος, καὶ πᾶσα ἡ κατ᾽ αὐτὸν ἁγία Σύνοδος ἐστοίχησε, καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὅτι καὶ τῆς Ἀνατολῆς οἱ ἁγιώτατοι Ἀρχιερεῖς σύμφωνοι ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει καὶ τῇ προσκυνήσει τῶν σεπτῶν Εἰκόνων τοῖς ἁγιωτάτοις Ἀδριανῷ καὶ Ταρασίῳ εὑρέθησαν, καὶ καθεξῆς πάντες οἱ πατέρες εἶπον, Τὴν γενομένην ἀναφορὰν παρὰ τοῦ Πάπα Ἀδριανοῦ πρὸς τοὺς Βασιλεῖς καὶ τὸν νῦν ἀναγνωσθέντα χάρτην ὅλον ὀρθοδοξίας τοῦ Ταρασίου ὄντα, καὶ τὰ ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς πεμφθέντα πρὸς τὴν αὐτοῦ μακαριότητα γράμματα ἀποδεχόμενοι στοιχοῦμεν. πράξει τρίτῃ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ΄.

Ὅτι ἡ Σύνοδος διὰ μαρτυρίας τῆς γραφῆς καὶ τῶν ἁγίων ἐβεβαίωσε τὴν προσκύνησιν τῶν Εἰκόνων.

Καίτοι καὶ ἀνεγνώσθησαν τὰ γράμματα τοῦ Ῥώμης καὶ τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν, ὅμως οὐκ ἠρκέσθη ἡ Σύνοδος, ἀλλὰ πρὸς τελείαν πληροφορίαν τῆς προσκυνήσεως τῶν ἁγίων Εἰκόνων μαρτυρίας προσφέρει τῆς γραφῆς καὶ τῶν ἁγίων, Χρυσοστόμου, Νύσσης, Κυρίλλου, Ἀντιπάτρου Βόστρης, Ἀστερίου Ἀμασείας, ἐκ τοῦ μαρτυρίου Ἀναστασίου Πέρσου, Ἀθανασίου, Νείλου, Μαξίμου, ἕκτης Συνόδου, Ἠλία πρεσβυτέρου, Λεοντίου Νικοπόλεως, Ἀναστασίου Ἀντιοχείας, Σωφρονίου Ἱεροσολύμων, ἀπὸ τοῦ μαρτυρίου Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, Βασιλείου, Θεοδωρίτου, Συμεὼν τοῦ ἐν τῷ θαυμαστῷ ὄρει, ἀπὸ τοῦ βίου Ἰωάννου τοῦ νηστευτοῦ καὶ Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, ἀπὸ τοῦ μαρτυρίου Προκοπίου, Θεοδώρου Συκεώτου, ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς Γρηγορίου Ῥώμης πρὸς Γερμανὸν Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ᾗ μάρτυρες Βασίλειος, Χρυσόστομος. εἶτα ἀνέγνωσαν τὰς ἐπιστολὰς Γερμανοῦ πρὸς τὸν Πάπαν Γρηγόριον, πρὸς Ἰωάννην Συννάδων, πρὸς Κωνσταντῖνον Νακωλίας καὶ πρὸς Θωμᾶν Κλαυδιουπόλεως. ἔπειτα ἡ Σύνοδος ἐβόησεν, Ἡμεῖς τῇ ἀρχαίᾳ Θεσμοθεσίᾳ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐπακολουθοῦμεν, ἡμεῖς τοὺς θεσμοὺς τῶν πατέρων φυλάττομεν, ἡμεῖς τοὺς προστιθέντας τι ἢ ἀφαιροῦντας ἐκ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀναθεματίζομεν, τῶν θεοφθόγγων πατέρων ἡμῶν αἱ διδασκαλίαι διωρθώσαντο, ἐξ αὐτῶν ἀρυσάμενοι τὴν ἀλήθειαν ἐποτίσθημεν, αὐτοῖς κατακολουθήσαντες, τὸ ψεῦδος ἐδιώξαμεν. πρᾶξις τετάρτη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Τίνας μιμησάμενοι οἱ Εἰκονομάχοι, ἀπέβαλον τὰς Εἰκόνας.

Ὅτι οἱ κακότροποι Εἰκονομάχοι Σαρακηνοὺς, Ἑβραίους, Ἕλληνας, Σαμαρείτας, Μανιχαίους καὶ Θεοπασχίτας μιμησάμενοι, τὰς Εἰκόνας ἀπέβαλον, καὶ μάρτυρες Κύριλλος Ἱεροσολύμων, Συμεὼν ὁ στυλίτης, Ἰωάννης Θεσσαλονίκης, Ἀμφιλόχιος, Ἀντίπατρος, Θεόδωρος ἀναγνώστης, Ἰωάννης διακρινόμενος, βίος τοῦ ἁγίου Σάββα, Ἰωάννης Γαβάλων, Σύνοδος ἡ ἐπὶ Μηνᾶ, Κωνσταντῖνος Χαρτοφύλαξ Κωνσταντινουπόλεως, Εὐάγριος, Λειμωνάριον. πρᾶξις πέμπτη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

Ὅτι ἐκ τῶν ἐνταῦθα Συνόδων τὸ πῶς χρὴ δέχεσθαι τοὺς ἐξ Αἱρέσεων ἐπιστρέφοντας ἡ Σύνοδος ἔλαβεν.

Ἰωάννης Τοποτηρητὴς τοῦ Ἀντιοχείας. Παρακαλοῦμεν τὴν ἁγίαν Σύνοδον ὅπως ἔλθωσιν αἱ βίβλοι τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ θεωρῶμεν, καὶ ἀνακρίνωμεν, κἀκεῖθεν λάβωμεν τὴν ἀκριβῆ ἀσφάλειαν ὅπως χρὴ δέχεσθαι αὐτοὺς (τοὺς ἐξ Αἱρέσεων ἐπιστρέφοντας) καὶ προσφέρονται μάρτυρες, Ἀπόστολοι, ἡ ἐν Νικαίᾳ πρώτη Σύνοδος, καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ, εἶτα Βασίλειος, Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, Ἀθανάσιος, Ῥουφῖνος, Σωκράτης. πρᾶξις πρώτη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

Ὅτι κατὰ τὸν τοῦ Ἀγκύρας Βασιλείου λίβελλον, ἰσοδυνάμοι καὶ ἰσότιμοι οἱ πέντε πατριαρχικοὶ θρόνοι.

Βασίλειος Ἀγκύρας εἰκονομάχος ὢν, καὶ προαιρούμενος ἑνωθῆναι τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐν τῷ δοθέντι παρ' αὐτοῦ λιβέλλῳ τῇ Συνόδῳ ἔφη, Ἀδριανῷ Ῥώμης, Ταρασίῳ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοῖς ἁγιωτάτοις ἀποστολικοῖς θρόνοις Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, καὶ τῆς ἁγίας πόλεως, καὶ πᾶσι τοῖς ὀρθοδόξοις Ἀρχιερεῦσι καὶ Ἱερεῦσι ταύτην μου τὴν παροῦσαν ἔγγραφον ὁμολογίαν ποιοῦμαι, καὶ εἰσάγω ὑμῖν τοῖς ἐξ ἀποστολικῆς αὐθεντίας λαβοῦσι τὴν ἐξουσίαν. πρᾶξις πρώτη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Ὅτι ἡ Σύνοδος ἐν τῷ Ὅρῳ ἕπεται τοῖς πατράσι καὶ τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ.

Ἡ Σύνοδος ἐν τῷ Ὅρῳ. Τούτων οὕτως ἐχόντων, τὴν βασιλικὴν ὥσπερ ἐρχόμενοι τρίβον ἐπακολουθοῦντες τῇ θεηγόρῳ διδασκαλίᾳ τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τῇ παραδόσει τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, τοῦ γὰρ ἐν αὐτῇ οἰκήσαντος ἁγίου Πνεύματος εἶναι ταύτην ὁρίζομεν.

Μαρτυρίαι ἀπὸ τῆς ἐπὶ Φωτίου γενομένης Συνόδου.

Ὅτι πᾶν ὅ,τι οὖν ἐναντίον καὶ ἀμφίβολον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ συμβαίνῃ, διὰ Συνόδων λύεται, οὓς τίς ὁ Θεὸς ἐν τῷ κόσμῳ κεφαλὰς τοὺς Πατριάρχας, καὶ ὅτι ἀμετακίνητοι καὶ ἀναλλοίωτοι τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων αἱ ἀποφάσεις, ἐξ ὧν καταβάλλεται ἡ παπικὴ μοναρχία. Μαρτυρία Α΄.

Νικόλαος ὁ Πάπας ἐπιστολῇ πρὸς Ἰγνάτιον Κωνσταντινουπόλεως, Διὸ καὶ παρόντος τοῦ βασιλικοῦ Ἀποκρισιαρίου, συγκαλεσάμενοι πᾶσαν τὴν παρ᾽ ἡμῶν Ἐκκλησίαν καὶ ἐκ πολλῶν Ἐπαρχιῶν τῶν δυτικῶν χωρῶν ἁγιωτάτους Ἐπισκόπους σφόδρα πολλοὺς, ψήφῳ κοινῇ τὸν Ζαχαρίαν καθαιρέσει ὑπεβάλλομεν. Καὶ, ταῦτα εἰσὶν ἀδελφὲ ἅπερ ἐν τῇ μιᾷ Συνόδῳ τῶν ἀδελφῶν καὶ συνιερέων ἡμῶν ἐκ διαφόρων Ἐπαρχιῶν τῶν δυτικῶν ἑπόμενοι τῶν προγενεστέρων ἡμῶν τῇ παραδόσει ἐπράξαμεν.

Μαρτυρία Β΄.

Ὁ Πάπας Ἀδριανὸς ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Βασιλέα Βασίλειον, Καθὼς ἡ ἀποστολικὴ καθέδρα μετὰ πάντων τῶν Ἑσπερίων προέδρων ἐθέσπισε.

Μαρτυρία Γ΄.

Θωμᾶς Τύρου καὶ Ἠλίας Σύγκελλος ἐν τῷ παρ᾽ αὐτῶν ὅρῳ φασὶν, Ὅτι ὁ Βασιλεὺς μετεκαλέσατο καὶ τὴν ἡμετέραν ταπείνωσιν ἐκ τῶν ἀνατολικῶν θρόνων καὶ Διοικήσεων, ἵνα μετὰ τῶν Τοποτηρητῶν Ῥώμης τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἔριδας διαλύσωμεν. Ὁ αὐτὸς Σύγκελλος ἔφη, Γινώσκετε πάντες ὅτι διὰ τοῦτο τὰς πατριαρχικὰς κεφαλὰς ἐν τῷ κόσμῳ ἔθετο τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἵνα τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ ἀναφυόμενα σκάνδαλα δι᾽ αὐτῶν ἀφανίζωνται. πρᾶξις πρώτη.

Μαρτυρία Δ΄.

Βαάνης Πρεπόσιτος εἶπεν, Ἀπροσωπόληπτος ἡ κρίσις, ὡς οὐκ ἐξ ἑνὸς μόνου θρόνου, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν γινομένη. πρᾶξις πέμπτη.

Μαρτυρία Ε΄.

Οἱ ἁγιώτατοι Τοποτηρηταὶ πάντες εἶπον, Ταῦτα πάντα διαλύομεν χάριτι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ δεδωκότος ἡμῖν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν τε καὶ λύειν.

Μαρτυρία ς΄.

Ὁ Βασιλεὺς πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους Φωτίου, Ἴδε ἠκούσατε τὸ φρόνημα τῶν Πατριαρχῶν, τί ὑμῖν δοκεῖ. Καὶ, ἐματαιολογήσατε τολμήσαντες εἰπεῖν μάταια τὰ ἀναγνωσθέντα, ἐλαλήθη γὰρ ἐκ τοιούτων μεγάλων Πατριαρχῶν, ὑμεῖς ἀρχοντικῇ χειρὶ Συνόδους ἀτάκτους μόνοι χωρὶς Πατριαρχῶν πεποιηκότες, ἁγίας ταύτας καλεῖν ἐτολμήσατε, καὶ ταύτην ὑπὸ πάντων τῶν Πατριαρχικῶν θρόνων συγκροτηθεῖσαν τολμᾶτε διαβάλλειν, ἐοίκατε ἀπιστεῖν ὅτι τὰ λεγόμενα ἐκ τῶν Πατριαρχῶν ἐστιν. Ὁ αὐτός. Πρᾶξιν τεσσάρων Πατριαρχικῶν θρόνων τίς λῦσαι δύναται, καὶ πρὸς τίνα καταφεύξεσθε τὴν λύσιν αἰτούμενοι τοῦ δεσμοῦ, ὑπὸ τῶν τεσσάρων τούτων θρόνων κατακρινόμενοι. πρᾶξις ἕκτη.

Μαρτυρία Ζ΄.

Ἀνεγνώσθη Κανὼν Μαρτίνου τοῦ Πάπα λέγων, Εἴτις κατὰ τοὺς ἐναγεῖς Αἱρετικοὺς καθ᾽ οἷον δήποτε τρόπον ἢ λόγον ἢ καιρὸν ἐπιχειρήσει ἢ ὅρια μετακινῆσαι ἃ ἔθεντο οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας πατέρες, ἢ μᾶλλον αἱ ἅγιαι Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, ἢ καινοτομίας ἐπινοεῖν καὶ πίστεως ἑτέρας Ἐκθέσεις, ἢ λιβέλλους ἢ Συνόδους καὶ πράξεις, ἢ τοποτηρησίας, καὶ μέχρι τέλους ἀμετανόητα τὰ τοιαῦτα ἐνεργεῖ, ὁ τοιοῦτος εἰς τοὺς αἰῶνας ἔστω κατακεκριμένος. πρᾶξις ὀγδόη.

Μαρτυρία Η΄.

Ὁ Ἀλεξανδρείας Μιχαὴλ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Βασιλέα φησὶ, Διὰ τεσσάρων μαρτύρων ἀψευδεστάτων παραστῆσαι αὐτῷ ηὐδόκησε τὴν ἀλήθειαν, τουτέστι Ῥώμης, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων.

Μαρτυρία Θ΄.

Ἐν ταύτῃ Ἠλίας ὁ Σύγκελλος εὐχαριστεῖν εἶπε τῷ Θεῷ, ὅτι κατηξίωσε τὰς πατριαρχικὰς κεφαλὰς ἑνωθῆναι ἀλλήλαις πρὸς δόξαν Θεοῦ. πρᾶξις ἐνάτη.

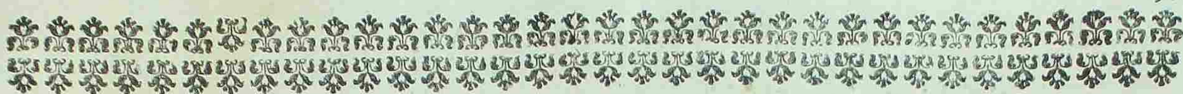
Μαρτυρία Ι΄.

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἰγνάτιος εἶπεν, Ἐπίστασθε πατέρες μου ἁγιώτατοι, ὅτι ἐν ταῖς προλαβούσαις πράξεσιν ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκησις γέγονεν ὑφ᾽ ὑμῶν καθ᾽ εἱρμὸν καὶ τάξιν συνοδικὴν, νῦν δὲ Θεοῦ συνεργοῦντος κατέλαβε καὶ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ὁ Τοποτηρητὴς, τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ τῆς Ῥώμης σὺν τοῖς Ἀνατολικοῖς εἶπον, Ἀναγνωσθήτω ἡ ἐπιστολή. πρᾶξις ἐνάτη.

Μαρτυρία ΙΑ΄.

Σημείωσαι δὲ ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ Κανόνι βεβαιοῖ τὰ ὑπὸ Νικολάου καὶ Ἀδριανοῦ ὑπὲρ Ἰγνατίου, ὃ δὲ πρὸ πάντων σημειώσεως ἄξιον, ὅτι ἐν τῷ δεκάτῳ τρίτῳ αὐτῆς Κανόνι καταβάλλει λίαν ἰσχυρῶς τὴν παπικὴν ἐξουσίαν, λέγει γάρ, Εἰδὲ συγκροτηθείσης Συνόδου γένηταί τις καὶ περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ῥωμαίων ἀμφιβολία, ἔξεστιν εὐλαβῶς καὶ μετὰ τῆς πρεπούσης αἰδοῦς διαπυνθάνεσθαι περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, καὶ δέχεσθαι τὴν λύσιν, καὶ ἢ ὠφελεῖσθαι ἢ ὠφελεῖν. ἴδε τὰ περὶ τῆς Συνόδου ταύτης ἀνωτέρω βιβλίου ἑβδόμου κεφαλαίῳ δεκάτῳ τρίτῳ. ἴδε καὶ τὰς σημειώσεις ἐν τῇ ἐπὶ Φωτίου Συνόδῳ ἀνωτέρω βιβλίου ἑβδόμου κεφαλαίῳ δεκάτῳ τετάρτῳ, καὶ ἀνωτέρω πασῶν τῶν Συνόδων τοὺς τόπους, καὶ Γρηγόριον τὸν Νύσσης ἐν τῷ εἰς τὸν Γρηγόριον τὸν Θαυματουργὸν λόγῳ, ὅπου τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἀπεκάλυψε τῷ Θαυματουργῷ ἡ Θεοτόκος καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης.

ΒΙΒΛΙ-

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι'. ΜΕΡΟΣ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ὅτι οἱ Βασιλεῖς ἤθροισαν τὰς μεγάλας καὶ οἰκουμενικὰς Συνόδους, καὶ περὶ ὧν ἤθροισεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐν Δύσει.

Κωνσταντῖνος ὁ μέγας Μιλτιάδῃ Ἐπισκόπῳ Ῥωμαίων. Τὸν Καικιλιανὸν Καρθαγένης μετὰ εἴκοσιν Ἐπισκόπων ἐλθόντα συμπαρόντων Ἀρχόντων τριῶν, ἵνα θεωρηθῶσι τὰ κατ' αὐτοὺς καὶ ἀνενεχθῶσι τῷ Βασιλεῖ. Καί, Κωνσταντῖνος Χρήστῳ Συρακουσίων. Διατετυπώκειν ὥστε ἀποσταλέντων ἀπὸ Γαλλίας πολλῶν Ἐπισκόπων, ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν κληθέντων ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς, παρόντος τε καὶ τοῦ Ῥώμης Ἐπισκόπου· τοῦτο ὅπερ ἐδόκει κεκινῆσθαι, δυνηθῇ ὑπὸ τῆς παρουσίας αὐτῶν μετὰ πάσης ἐπιμελοῦς διασκέψεως κατορθώσεως τυχεῖν. Καί, ἐπειδὴ πλείστους καὶ ἀμυθήτων τόπων Ἐπισκόπους εἰς τὴν Ἀρελατησίων πόλιν συνελθεῖν ἐκελεύσαμεν, καὶ σοὶ γράψαι ἐνομίσαμεν. Εὐσέβιος βιβλίῳ δεκάτῳ κεφαλαίῳ πέμπτῳ. καὶ τὸ Συνοδικόν, Ταύτην τοίνυν (ἤτοι τὴν ἐπὶ Μιλτιάδου καὶ Μάρκου τῶν Παπῶν) καὶ τὴν ἐν Ἀρελάτῳ προστάξας συγκροτηθῆναι ὁ μέγας Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὴν ἐν Νικαίᾳ πρώτην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ἤθροισε.

Περὶ τῆς πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου Εὐσέβιος βιβλίῳ τρίτῳ φησὶν εἰς τὸν βίον Κωνσταντίνου, Ἐπιστατοῦντος αὐτῷ Θεοῦ, Σύνοδον ἤγειρε πανταχόθεν, τοὺς Ἐπισκόπους γράμμασι τιμητικοῖς προσκαλούμενος, παρέχων καὶ ὀχήματα καὶ τροφάς. Κωνσταντῖνος τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρέων γράφει, Συνεκάλεσα εἰς τὴν Νίκαιαν τοὺς πλείστους τῶν Ἐπισκόπων, μεθ' ὧνπερ καὶ αὐτὸς τὴν τῆς ἀληθείας ἐξέτασιν ἀνεδεξάμην. Καί, τριακοσίων γοῦν καὶ πλειόνων Ἐπισκόπων ἐπὶ σωφροσύνῃ τε καὶ ἀγχινοίᾳ θαυμαζομένων, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πίστιν, ἣ καὶ ταῖς ἀληθείαις καὶ ἀκριβείαις τοῦ θείου Νόμου πέφυκε πίστις εἶναι βεβαιουμένην. Σωκράτης βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ ἐνάτῳ. Ὁ αὐτὸς ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦ πέμπτου βιβλίου φησίν, Ἀφ' οὗ χριστιανίζειν ἤρξαντο τὰ τῆς Ἐκκλησίας πράγματα, ἐξ αὐτῶν (Βασιλέων) ἤρτηται, καὶ αἱ μέγισται Σύνοδοι τῇ αὐτῶν γνώμῃ γεγόνασί τε καὶ γίνονται. Θεοδώρητος. Τὴν πολυθρύλλητον ἐκείνην ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν Νίκαιαν συνήγαγε Σύνοδον, δημοσίοις ὀχήμασι χρήσασθαι τοὺς Ἐπισκόπους παρεγγυήσας. βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ ἐνάτῳ. Ὁ αὐτὸς σημειοῖ τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἔπεμψεν ἡ Σύνοδος τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀλεξανδρείας, ἐν ᾗ λέγεται, Ἐπειδὴ τῆς τοῦ Θεοῦ χάριτος, καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου Βασιλέως Κωνσταντίνου συναγαγόντος ἡμᾶς ἐκ διαφόρων Ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων, ἡ μεγάλη καὶ ἁγία Σύνοδος ἐν Νικαίᾳ συνεκροτήθη. βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ ὀγδόῳ. Γελάσιος. Ὁρῶν τοίνυν ὁ Βασιλεὺς τεταραγμένην τὴν Ἐκκλησίαν, Σύνοδον Οἰκουμενικὴν συγκροτεῖ, τοὺς ἁπανταχόθεν Ἐπισκόπους διὰ γραμμάτων εἰς Νίκαιαν ἀπαντῆσαι παρακαλῶν. βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ πέμπτῳ. Ἐπιφάνιος. Τῷ γὰρ ὄντι δύο μέγιστα ἡμῖν κατώρθωσεν ὁ Θεὸς διὰ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, τὸ συνάξαι οἰκουμενικὴν Σύνοδον καὶ ἐκθέσθαι τὴν ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθεῖσαν πίστιν καὶ ὁμολογηθεῖσαν μεθ' ὑπογραφῆς τῶν συνελθόντων Ἐπισκόπων, καὶ τὸ περὶ τοῦ Πάσχα εἰς ἕνωσιν ἡμῶν ὑπ' αὐτῶν διορθωθῆναι. Αἱρέσει ἑβδομηκοστῇ, ἤτοι Αὐδιανῶν. Ὁ αὐτός. Ὁ Βασιλεὺς μεμεριμνηκὼς συνεστώς ἐγκαύμενος τῇ Ἐκκλησίᾳ, διὰ τὸ ἤδη πολλάκις πολλοὺς εἰς ἀλλήλους διαφέρεσθαι, καὶ σχίσματα πολλὰ εἶναι, συνεκρότησεν οἰκουμενικὴν Σύνοδον τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ Ἐπισκόπων, ὧν τὰ ὀνόματα ἐσέτι δεῦρο σώζεται. ταῦτα περὶ Ἀρειομανιτῶν, ἤτοι Αἱρέσει ἑξηκοστῇ ἐνάτῃ. Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Φώτιος πρὸς Μιχαὴλ Ἄρχοντα Βουλγάρων γράφων, ἤτοι ἐπιστολῇ πρώτῃ φησίν, Ἐφ' οἷς ἅπασιν ὁ μέγας καὶ ἀξιάγαστος Κωνσταντῖνος τῆς ῥωμαϊκῆς ἀρχῆς ἰθύνων τὰ σκῆπτρα διέπρεπε, τήν τε Σύνοδον ἀθροίζων, καὶ λαμπροτέραν τῇ παρουσίᾳ ἀπεργαζόμενος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ὅτι κατὰ Λιβέριον τὸν Ῥώμης κελεύσει τοῦ Βασιλέως γίγνεται Σύνοδος.

Ἐν τῷ διαλόγῳ Κωνσταντίου Αὐγούστου καὶ Λιβερίου Πάπα φέρεται ταῦτα. Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ. Ἡμεῖς διὰ τὸ εἶναί σε Χριστιανὸν καὶ Ἐπίσκοπον τῆς ἡμετέρας πόλεως, [illegible]ιον ἐκρίναμεν. ΛΙΒΕΡΙΟΣ. Εἴ σου δοκεῖ τῇ εὐσεβείᾳ, κριτήριον συσταθῆναι κέλευσον. Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ. Τὰ ἤδη τύπον ἐσχηκότα ἀναλύεσθαι οὐ δυνατόν ἐστι, τῶν γὰρ πλειόνων Ἐπισκόπων ἡ ψῆφος. Θεοδώρητος βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ ἕκτῳ. ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον ἔνατον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Ὅτι ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος κελεύσει Κωνσταντίου καὶ Κώνσταντος συνῆλθεν.

Ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος ἐπιστολῇ τοῖς ἁπανταχοῦ λέγει, Τοιγαροῦν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ συνεργούσης, οἱ θεοφιλέστατοι Βασιλεῖς συνήγαγον ἡμᾶς ἐκ διαφόρων Ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων, καὶ τὴν ἁγίαν ταύτην Σύνοδον ἐπὶ τὴν Σαρδικὴν πόλιν γενέσθαι δεδώκασιν, ἵνα πᾶσα διχόνοια περιαιρεθῇ. Καί, ἦλθον Ἐπίσκοποι ἀπὸ τῆς Ἑῴας, προτραπέντες καὶ αὐτοὶ παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων Βασιλέων. Θεοδώρητος βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ ὀγδόῳ. Ὁ Θεοφάνης γράφει, ὅτι τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Παύλου μετὰ γραμμάτων Ἰουλίου ἐλθόντος εἰς Βυζάντιον, ὁ Κωνστάντιος Φιλίππῳ Ἐπάρχῳ προσέταξε καὶ ἐξώρισεν αὐτόν. Παύλου δὲ καὶ Ἀθανασίου φυγόντων εἰς Κώνσταντα, τοῦ δὲ Κώνσταντος γράψαντος εἰς τὸν ἀδελφόν, γέγονεν ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος. Καὶ Θεοδώρητος γράφει, ὅτι τῶν περὶ Εὐσέβιον μὴ ὑπακουσάντων Ἰουλίῳ εἰς Ῥώμην ἀπελθεῖν, ὅπου ὁ Ἀθανάσιος ἦν, ὁ Ἀθανάσιος πρὸς Κώνσταντα ἀφικόμενος, τὸν κατὰ τῆς ἀποστολικῆς πίστεως ὠλοφύρετο πόλεμον. Καί, ἀπέστελε δὲ Κώνστας τῷ ἀδελφῷ παραινῶν, τῆς πατρῴας εὐσεβείας ἄσυλον διαφυλάξαι τὸν κλῆρον, καὶ τούτοις πεισθεὶς ὁ Κωνστάντιος, προσέταξεν εἰς Σαρδικὴν τοὺς τῆς Ἑῴας καὶ τῆς Ἑσπέρας συνδραμεῖν Ἐπισκόπους, πολλὰ γὰρ καὶ ἕτερα τῆς Ἐκκλησίας παθήματα τῆς συνοδικῆς θεραπείας ἐδεῖτο. Βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ τετάρτῳ. Καὶ Φώτιος γράφει, ὅτι Κώνστας τῷ ἀδελφῷ Κωνσταντίῳ γράφει, συμπαρορμῶντος αὐτὸν καὶ τοῦ Ἀρχιερέως Ἰουλίου, ὥστε τὰς ἐπισκοπὰς λαβεῖν τοὺς ἠδικημένους, ὡς δὲ οὐδὲν ἤνυε, ἀξιοῦσιν αὐτὸν οἱ περὶ Ἀθανάσιον Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ τὰ περὶ αὐτῶν τε καὶ τῆς συνεπηρεαζομένης πίστεως ἐπικριθῆναι, καὶ κηρύττεται γνώμῃ τῶν δύο Βασιλέων εἰς Σαρδικὴν οἰκουμενικὴ Σύνοδος. Ἀνάγνωσι διαποσιοστῇ πεντηκοστῇ ὀγδόῃ. Θεοδώρητος βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ εἰκοστῷ δευτέρῳ, χρόνου διελθόντος, ὑπὸ τῶν Εὐδοξίου κατηγόρων ὑπομνησθεὶς ὁ Κωνστάντιος, εἰς Σελεύκειαν τὴν Σύνοδον θέσθαι προσέταξε. Καὶ τὸ Συνοδικόν, Διασπαρέντες οἱ ἑτερόδοξοι, τὸν Κωνστάντιον ἐν Σελευκείᾳ τῆς Ἰσαυρίας ποιῆσαι παρασκευάζουσι Σύνοδον, ἤτοι ἐν ἔτει τριακοσιοστῷ πεντηκοστῷ πρώτῳ. Ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον ὄγδοον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄

Ὅτι αἱ ἐν Λαμψάκῳ, Ἰλλυρικῷ, καὶ Τυανοῖς Σύνοδοι κελεύσει Οὐαλεντιανοῦ ἠθροίσθησαν.

Ὁ Θεοφάνης γράφει, ὅτι ἐπιτροπῇ τοῦ Βασιλέως Οὐαλεντιανοῦ εἰς Λάμψακον Σύνοδον ἤθροισαν οἱ ὀρθόδοξοι, τὰ ὑπὸ Εὐδοξίου καὶ Μακεδονίου ἀθετήσαντες, οὓς Ἐπισκόπους ὁ Οὐάλης ἐξώρισε, καὶ τοὺς θρόνους Εὐδοξίῳ παρέδωκεν, οἱ δὲ ὀρθόδοξοι οὔτε Ποιμένα οὔτε Ἐκκλησίαν εἶχον. Ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον δέκατον πέμπτον. Μαθὼν δὲ ἤδη ὁ Βασιλεὺς (Οὐαλεντιανὸς) ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ ἐν τῇ Φρυγίᾳ περὶ τῶν θείων ἀμφισβητοῦντας δογμάτων, ἐν μὲν τῷ Ἰλλυρικῷ Σύνοδον γενέσθαι προσέταξε, τὰ δὲ παρ᾽ ἐκείνων ψηφισθέντα καὶ κυρωθέντα τοῖς ἀμφισβητοῦσιν ἐξέπεμψε. Θεοδώρητος βιβλίῳ τετάρτῳ κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ, καὶ Σωκράτης βιβλίῳ τρίτῳ κεφαλαίῳ εἰκοστῷ δευτέρῳ. Ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον δέκατον ἕκτον. Καὶ τὸ Συνοδικόν. Οὐαλεντιανὸς ὁ μέγας τοῖς ὀρθοδόξοις τῆς πίστεως προστερήμασι θεσπίζει ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ θείαν γενέσθαι καὶ πανίερον Σύνοδον, ἤτοι ἐν ἔτει τριακοσιοστῷ ἑξηκοστῷ ὀγδόῳ. Τὸ αὐτό. Αὐτίκα γοῦν οἱ τῆς ἀληθείας παρρησιασταὶ πρὸς Οὐαλεντιανὸν ἐποιήσαντο δέησιν ἐν Τυανοῖς ἀθροισθῆναι ἔνδοξον Σύνοδον, ὡς ἂν τὰ ἐν Νικαίᾳ ὁρισθέντα κυρώσειεν, ἤτοι ἐν ἔτει τριακοσιοστῷ ἑξηκοστῷ πέμπτῳ. Τὸ αὐτό. Οἱ πρεσβεύοντες ἐξ Ἑῴας τὸ Ὁμοούσιον Οὐαλεντιανῷ προσῆλθον, Σύνοδον ἐν Λαμψάκῳ αἰτούμενοι κυρῶσαι τὰ ἐν Νικαίᾳ, ἤτοι ἐν ἔτει τριακοσιοστῷ ἑξηκοστῷ ἕκτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛ΄.

Ὅτι ἡ δευτέρα οἰκουμενικὴ Σύνοδος κελεύσει Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου συνῆλθε.

Μηδὲν δὲ ὁ Βασιλεὺς (Θεοδόσιος ὁ μέγας) ὑπερθέμενος, Σύνοδον Ἐπισκόπων τῆς αὐτοῦ πίστεως συγκαλεῖ ἐπὶ τὸ κρατῦναι τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν, καὶ χειροτονῆσαι Κωνσταντινουπόλεως Ἐπίσκοπον. Σωκράτης βιβλίῳ πέμπτῳ κεφαλαίῳ ὀγδόῳ. Καὶ ὁ Ἑρμείας. Ἐν τάχει τε καὶ Σύνοδον Ἐπισκόπων ὁμοδόξων αὐτῷ συνεκάλεσε, βεβαιότητός τε ἕνεκα τῶν ἐν Νικαίᾳ δοξάντων. Βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ. Θεοδώρητος βιβλίῳ πέμπτῳ κεφαλαίῳ ἕκτῳ, Εὐθὺς δὴ οὖν τὴν Βασιλείαν παραλαβών, τῆς τῶν Ἐκκλησιῶν πρὸ τῶν ἄλλων συμφωνίας ἐπεμελήθη, καὶ τοὺς τῆς οἰκείας Ἡγεμονίας Ἐπισκό-

πους εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν δραμεῖν παρεγγύησεν. Ὁ αὐτός. Τούτου δὴ ἕνεκα μόνης τῆς οἰκείας βασιλείας τοὺς Ἐπισκόπους εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν συναθροισθῆναι προσέταξε. βιβλίῳ πέμπτῳ κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Ὅτι ἡ τρίτη οἰκουμενικὴ Σύνοδος κελεύσει Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ καὶ Οὐαλεντιανοῦ συνῆλθεν.

Οἱ Βασιλεῖς Θεοδόσιος καὶ Οὐαλεντιανὸς ἐν τῇ πρὸς Κύριλλον σάκρᾳ περὶ τῆς τρίτης Συνόδου. Ἡμεῖς μέντοιγε συνταράσσεσθαι τὰς πόλεις καὶ τὰς Ἐκκλησίας οὐκ ἀνεξόμεθα, οὔτε μὴν ἀνεξετάστους εἶναι τοὺς λόγους, ὧν κριτὰς προκαθίσαι δεῖ τοὺς τῆς ἁπανταχοῦ προεστῶτας Ἱερωσύνης, καὶ δι' ὧν ἡμεῖς ἐγκρατέστεροι τῆς ἀληθινῆς δόξης ἐσμέν τε καὶ ἐσόμεθα. Καί, γέγραπται γὰρ τὰ ἴσα παρὰ τῆς ἡμετέρας γαληνότητος τοῖς θεοφιλεστάτοις Ἐπισκόποις τῶν ἁπανταχοῦ Μητροπόλεων περὶ τῆς πρότερον λεχθείσης ἁγιωτάτης Συνόδου, ὥστε τούτου γενομένου, τὴν ἐκ τῶν ἀμφισβητουμένων συμβαίνουσαν ταραχὴν κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς Κανόνας διαλυθῆναι. μέρει πρώτῳ τῆς τρίτης Συνόδου Παραγράφῳ εἰκοστῷ ὀγδόῳ. Οἱ αὐτοὶ Βασιλεῖς γράφουσι τῇ τρίτῃ Συνόδῳ, Ἀνεξικάκως δὲ τῶν λεγομένων ἕκαστον ἀκροωμένους προστιθέναι τὸ δοκοῦν, ἢ αἰτιᾶσθαι, καὶ οὕτω κατὰ πρότασίν τε καὶ λύσιν τὴν περὶ τοῦ ἀληθοῦς δόγματος ἔρευναν δίχα τινὸς ταραχῆς διαλυθῆναι, καὶ κοινῇ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος ψήφῳ τὸν πᾶσιν ἀρέσκοντα τύπον λαβεῖν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Ὅτι ἡ τρίτη οἰκουμενικὴ Σύνοδος φησὶ θεσπίσματι τῶν Βασιλέων συνεληλυθέναι.

Ἡ Σύνοδος ἐν ταῖς ἀρχαῖς πασῶν τῶν πράξεων λέγει, Ἐκ θεσπίσματος τῶν θεοφιλεστάτων καὶ φιλοχρίστων Βασιλέων. καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς πρώτης πράξεως, Καὶ συγκεκρότηται ἐκ βασιλικοῦ νεύματος Σύνοδος οἰκουμενική. Καὶ πράξει τρίτῃ ἐπιστολὴ τῆς Συνόδου πρὸς τοὺς Βασιλεῖς. Ἡ ἁγία Σύνοδος ἡ χάριτι Χριστοῦ καὶ νεύματι τοῦ ὑμετέρου κράτους συναχθεῖσα ἐν τῇ Ἐφεσίων Μητροπόλει. Τὴν περὶ τὴν εὐσέβειαν ὑμῶν φροντίδα τε καὶ σπουδὴν φιλόχριστοι Βασιλεῖς ἀποδεξάμενος ὁ τῶν ὅλων Θεός, καὶ τῶν ἁγίων Ἐπισκόπων τῶν κατὰ Δύσιν τῷ ζήλῳ τὰς ψυχὰς ἀνεπτέρωσεν εἰς ἐκδίκησιν τοῦ ὑβρισμένου Χριστοῦ, εἰ γὰρ καὶ τὸ πλεῖστον τῆς ὁδοῦ διάστημα φθάσαι πρὸς ἡμᾶς εἶρξε τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τῶν ἁγιωτάτων Ἐπισκόπων, ἀλλ' αὐτόθι συναχθέντες παρόντος καὶ τοῦ τῆς μεγάλης Ῥώμης ὁσιωτάτου καὶ θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Κελεστίνου, καὶ νῦν τὸ ἡμέτερον φρόνημα τῆς πίστεως μετὰ πολλῆς ἀνεκήρυξαν τῆς συμφωνίας, καὶ τοὺς ἔξω τούτου φρονήσαντας ἀλλοτρίους εἶναι παντελῶς ὥρισαν παντὸς ἱερατικοῦ Κλήρου καὶ βαθμοῦ. πράξει τρίτῃ. Καί, ταῦτα μὲν δὴ καὶ πρότερον καὶ ὁ τῆς μεγάλης Ῥώμης ἁγιώτατος Ἐπίσκοπος Κελεστῖνος πρὶν συλλεγῆναι τὴν ἁγιωτάτην ταύτην Σύνοδον διὰ τῶν ἑαυτοῦ γραμμάτων ἐμήνυσε. Καί, νῦν δὲ αὖθις καὶ δι' ἑτέρων γραμμάτων ταῦτα δῆλα τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ κατέστησεν, ἣν συναχθῆναι τὸ ὑμέτερον κράτος προσέταξεν, ἃ καὶ ἀπέστειλε διὰ τῶν ἁγιωτάτων Ἐπισκόπων Ἀρκαδίου καὶ Προϊέκτου καὶ τοῦ Πρεσβυτέρου Φιλίππου. ἐπεὶ οὖν οἱ ἄνδρες παραγενόμενοι τὴν γνώμην πάσης τῆς κατὰ Δύσιν Συνόδου φανερὰν τῇ ἐνταῦθα γενομένῃ Συνόδῳ πεποιήκασι διὰ τῶν γραμμάτων, σύμφωνόν τε ἡμῖν τὸ φρόνημα καὶ τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς πίστεως ἔδειξαν, καὶ ἡμῖν ὁμόψηφοι διά τε τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῶν ἐντεταλμένων αὐτοῖς, ἃ καὶ ἐγγράφως κατέθεντο, γεγένηνται, ἀναγκαίως καὶ τῆς αὐτῶν πρὸς ἡμᾶς συμφωνίας πράξαντες τὰ εἰκότα, ἐπὶ τὸ ὑμέτερον ἀνηνέγκαμεν κράτος, ὡς εἰδέναι ἔχῃ ἡ ὑμῶν εὐσέβεια ὅτι μία καὶ κοινὴ ψῆφος ἁπάσης οἰκουμένης ἡ παρ' ἡμῶν ἔναγχος ἐξενεχθεῖσα κρίσις γεγένηται, ἣν ἀναδιδαχθῆναι καὶ φανερὰν γενέσθαι ὁ περὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν εὐσέβειαν ὑμῶν ζῆλος παρεσκεύασεν. ἴδε βιβλίου τρίτου κεφάλαιον δέκατον πέμπτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Μαρτυρία τοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Κλήρου περὶ τῶν αὐτῶν.

Καὶ ἐπιστολὴ τοῦ Κλήρου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὴν ἁγίαν Σύνοδον. Τοῖς θεοφιλεστάτοις καὶ ὁσιωτάτοις πατράσιν ἡμῶν, τοῖς ἀθροισθεῖσι κατὰ πρόσταγμα τῶν εὐσεβεστάτων Βασιλέων ἐκ τῆς ὑφ' Ἥλιον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι'.

Μαρτυρία Εὐαγρίου ὡσαύτως.

Εὐά-

Εὐάγριος βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ τρίτῳ φησίν, εἰκότως ἐδέησε νεύματι τοῦ νέου Θεοδοσίου τὰ σκῆπτρα τῆς ἑῴας διέποντος, τὴν ἐν Ἐφέσῳ πρώτην σύνοδον ἀλισθῆναι, γραμμάτων βασιλικῶν γενομένων πρός τε Κύριλλον καὶ τοὺς ἁπανταχοῦ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν προεστηκότας.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Μαρτυρία τοῦ συνοδικοῦ ὁμοίως.

Καὶ ἐν τῷ συνοδικῷ λέγεται, ὅπερ θεωρῶν ὁ βασιλεὺς ὁ μικρὸς Θεοδόσιος, ἐν Ἐφέσῳ τῶν διακοσίων μακαρίων πατέρων τρίτην σύνοδον συγκροτηθῆναι ἐκέλευσε.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΙΒ΄.

Μαρτυρία ἐκ τῶν Λέοντος Ῥώμης ἐπιστολῶν, ὅτι κελεύσει τοῦ βασιλέως ἡ τρίτη σύνοδος συνῆλθε.

Λέων ὁ Πάπας ἔγραψε Θεοδοσίῳ τῷ βασιλεῖ περὶ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου συνόδου ταῦτα, ἐπείπερ ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια ἡ εἰς τιμὴν τοῦ Θεοῦ τὴν εὐλαβεστάτην καθολικὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶσα, τετύπωκε συνοδικὸν κριτήριον, ὥστε τῷ ἀπείρῳ γέροντι τὴν ἀλήθειαν περὶ ἣν μάλιστα διέσφαλται φανεροποιηθῆναι, τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἡμετέρους Ἰούλιον τὸν ἐπίσκοπον καὶ Ῥενᾶτον τὸν πρεσβύτερον καὶ τὸν διάκονον Ἵλαρον πέμπομεν, τὰ αὐτὰ καὶ τῇ Πουλχερίᾳ. μέρει πρώτῳ κεφαλαίῳ πρώτῳ τῆς τετάρτης συνόδου. Ὁ αὐτὸς τῇ αὐτῇ συνόδῳ, καὶ ὁ εὐσεβὴς δὲ καὶ φιλόχριστος βασιλεὺς εὐσεβῶς ἅμα καὶ εὐλαβῶς ἔχων, τὴν τῶν ἐπισκόπων ἀθροισθῆναι σύνοδον ἠβουλήθη, ὥστε κρίσει τελεωτέρᾳ δυνηθῆναι πάσαν ἀπαλείφεσθαι πλάνην, τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν Ἰούλιον, Ῥενᾶτον καὶ Ἵλαρον ἀπεστείλαμεν, οἵτινες εἰς τάξιν ἐμὴν τῇ ἁγίᾳ τῆς ὑμῶν ἀδελφότητος συνόδῳ παρέσονται, καὶ τὰ τῇ κοινῇ μεθ' ὑμῶν γνώμῃ τὰ κατὰ Θεὸν ἀρέσκοντα ψηφιοῦνται.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΙΓ΄.

Ὅτι ἡ ἐν Ἐφέσῳ δευτέρα σύνοδος κελεύσει τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου συνῆλθε.

Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς Διοσκόρῳ περὶ τῆς ἐν Ἐφέσῳ δευτέρας συνόδου γράφει, δι' ὧν δῆλον ποιοῦμεν τῇ σῇ θεοσεβείᾳ καὶ πάσῃ τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ, ὅπερ ἡμᾶς ἑπόμενοι τοῖς κανόσι τῶν ἁγίων πατέρων, οὐ μόνον ἕνεκα Θεοδωρίτου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν ἀνηκόντων τῇ νῦν ἀθροιζομένῃ ἁγίᾳ συνόδῳ τὴν αὐθεντίαν καὶ τὰ πρωτεῖα τῇ σῇ θεοσεβείᾳ παρέχομεν. Ὁ αὐτὸς τῇ συνόδῳ, ἐννοήσαντες ὅτι περ οὐκ ἔστιν ἀσφαλὲς παρεκτὸς τῆς ἁγίας ὑμῶν συνόδου καὶ τῶν πανταχοῦ προεδρευόντων τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν τοιαύτην ζήτησιν περὶ πίστεως ἀνακινεῖσθαι, ἀναγκαῖον ἐνομίσαμεν συνελθεῖν τὴν ὑμετέραν ἁγιωσύνην. ὁ Διόσκορος τοῖς ἄρχουσιν ἐν τῇ τετάρτῃ συνόδῳ, οὐκ ἐμοὶ μόνον ὁ βασιλεὺς ἐπέτρεψε τὴν κρίσιν, ἀλλὰ καὶ Ἰουβεναλίῳ καὶ Θαλασσίῳ τὴν αὐθεντίαν τῆς συνόδου δέδωκε. καὶ Ἰουλιανὸς Κῶος εἶπε; τῷ ὁμοίῳ τύπῳ παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ ὁ Πάπας Λέων ἐκλήθη.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΙΔ΄.

Ὅτι παρὰ τοῦ βασιλέως ἡ αὐθεντία τοῖς ἐπισκόποις τῆς αὐτῆς συνόδου ἐδόθη.

Οἱ ἄρχοντες εἶπον, οἱ ἐπίσκοποι οἷς ἡ αὐθεντία τότε τῶν πραττομένων παρὰ τῆς βασιλικῆς ἐδέδοτο κορυφῆς λεγέτωσαν διατί ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Λέοντος οὐκ ἀνεγνώσθη; καὶ μάλιστα διαλαλιᾶς προχωρησάσης, παρακελευομένης αὐτὴν ἀναγνωσθῆναι. ταῦτα πάντα πράξει πρώτῃ τῆς τετάρτης συνόδου.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΙΕ΄

Ὅτι ὁ Διόσκορος τῆς συνόδου θεσπίσματι τοῦ βασιλέως ἐξῆρχεν.

Ὁ Εὐάγριος γράφει, ὅτι ἔξαρχος καθεστήκει Διόσκορος Θεοδοσίου θεσπίσματι, τῶν πρὶν δικασάντων τῷ Εὐτυχεῖ παρόντων μὲν καὶ ἡσυχαζόντων, τάξιν δὲ δικαστῶν μὴ ἐπεχόντων, ἀλλὰ τὴν κοινὴν πάντων τῶν ἁγιωτάτων πατέρων ἐπιμενόντων ψῆφον. βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙϚ'.

Ὅτι Λέων ὁ Ῥώμης δέεται Μαρκιανοῦ, καὶ ἔνδακρυς Οὐαλεντιανῷ προσπίπτει περὶ ἀθροίσεως Συνόδου.

Ὁ Θεοφάνης. Ὅτι Λέων ὁ Πάπας Ῥώμης ἔγραψε Μαρκιανῷ αἰτῶν τὰ τολμηθέντα παρὰ Διοσκόρου καὶ Εὐτυχοῦς ἐν Ἐφέσῳ εἰς τὸν ἅγιον Φλαβιανὸν, ζητηθῆναι ἐπὶ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, καὶ ἐκέλευσεν ὁ Βασιλεὺς συναχθῆναι πάντας τοὺς Ἐπισκόπους. Καὶ, ὁ Πάπας Λέων πρόσεισι τῷ Βασιλεῖ Οὐαλεντιανῷ καὶ ταῖς Αὐγούσταις (Πλακιδίᾳ καὶ Εὐδοξίᾳ) μετὰ δακρύων αἰτῶν ἀποστεῖλαι ἐπιστολὰς τῷ Αὐτοκράτορι Θεοδοσίῳ γράψαι διόρθωσιν γενέσθαι τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἀθέσμως ἐπὶ Διοσκόρου πεπραγμένων.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΖ'.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα Θεοδόσιον ἱκετικῆς καὶ μετὰ δακρύων ἐπιστολῆς Λέοντος τοῦ Πάπα καὶ τῆς ἐν Ῥώμῃ Συνόδου, δείκνυνται οἱ Βασιλεῖς ἀθροισταὶ τῶν Συνόδων καὶ παπαπροσκυνῶντοι.

Θεοδοσίῳ Αὐγούστῳ Λέων ὁ Πάπας καὶ ἡ ἐν Ῥώμῃ Σύνοδος. Παρακαλοῦμεν πάντα ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει εἶναι κελεύσατε ἐν ᾗ γεγόνασι πρὸ πάσης κρίσεως, ἕως ἂν ἐκ παντὸς τοῦ κόσμου μείζων ἀριθμὸς συναχθείη τῶν Ἐπισκόπων. Καὶ, ᾧτινι Μυστηρίῳ (τῆς ἐνανθρωπήσεως) ἐπειδὴ νῦν ἀσεβῶς ἀπὸ ὀλίγων ἀφρόνων ἐναντιοῦται, πάντων τῶν μερῶν ἡμῶν αἱ Ἐκκλησίαι πᾶσαι τῆς ὑμετέρας φιλανθρωπίας καταδέονται, καὶ ἐπειδὴ καὶ οἱ ἡμέτεροι πιστῶς ἀντειρήκασι, καὶ αὐτὸς ἐκεῖνος Φλαβιανὸς ὁ Ἐπίσκοπος λίβελλον Ἐκκλήτου ἐπιδέδωκε, γενικὴν Σύνοδον κελεύσατε ἐν Ἰταλίᾳ συνελθεῖν, ἥτις πάντα τὰ προσκόμματα ἀποκινήσει καὶ καταπραΰνει, συνερχομένων δηλαδὴ καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀνατολὴν Ἐπαρχιῶν Ἐπισκόπων. Καὶ, ἐκδικήσατε κατέναντι τῶν Αἱρετικῶν τὸν ἀσάλευτον τῆς Ἐκκλησίας θεσμὸν, ἵνα καὶ τῆς ὑμετέρας βασιλείας τῇ δεξιᾷ τοῦ Χριστοῦ ἐκδικηθείη τὸ κράτος. Ὁ αὐτὸς τῷ αὐτῷ. Πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι τῶν ἡμετέρων μερῶν καὶ πάντες οἱ ἱερεῖς τὴν ὑμετέραν ἡμερότητα μετὰ δακρύων ἱκετεύουσι κατὰ τὴν αἴτησιν Φλαβιανοῦ τοῦ Ἐπισκόπου ἰδικὴν Σύνοδον ἐν τοῖς τῆς Ἰταλίας ἐπιτελεσθῆναι. Καὶ, καὶ ταῦτα ἀναγκαίως παραφυλάξαι ὅσα ὁ ἐν Νικαίᾳ Κανὼν παρακελεύεται, ὅσα ὁ Ὅρος ὁ ἀπὸ πάσης τῆς Οἰκουμένης τῶν Ἐπισκόπων κατὰ τὸ ἔθος τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἡμετέρων πατέρων ἐλευθέραν τὴν πίστιν. Καὶ, ἐπεὶ οὖν τὸ συνέδριον τῶν Ἐπισκόπων ὅπερ γενέσθαι προσετάξατε ἐν τῇ Ἐφεσίων αὐτὴν καταβλάπτει τὴν πίστιν, δέομαι γαληνότατε καὶ προσκυνητὲ Βασιλεῦ μετὰ τῶν σὺν ἐμοὶ Ἐπισκόπων ἵνα πάντα μένωσιν ἀπραγῆ καθὼς καὶ πρὸ τῆς δίκης ἐτύγχανε, περιμένωσι δὲ τὸ μεῖζον τῆς Συνόδου κριτήριον, ἐν ᾗ ὁ πᾶς ἀριθμὸς τῶν Ἐπισκόπων ἐκ πάσης τῆς Οἰκουμένης συνάγεται.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΗ'.

Ὅτι ἡ αὐθεντία τοῖς Πάπαις ἐν ταῖς Συνόδοις παρὰ τῶν Βασιλέων δίδοται.

Οὐαλεντιανὸς ὁ Βασιλεὺς Ῥώμης Θεοδοσίῳ Αὐτοκράτορι. Ἵνα ὁ προλεχθεὶς ἱερεὺς, συναχθέντων ἐκ πάσης τῆς Οἰκουμένης καὶ τῶν λοιπῶν ἱερέων ἐντὸς Ἰταλίας, παντὸς προκρίματος ἀποκινηθέντος, ἐξ ὑπαρχῆς τὴν χαφομένην αἰτίαν πεφροντισμένῃ δοκιμασίᾳ διαγνοὺς, ἐξοίσῃ τὴν ἀπόφασιν, ἥντινα πίστιν καὶ ὁ τῆς ἀληθείας λόγος ἀπαιτεῖ.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΘ'.

Ὀδυρμὸς Λέοντος Πάπα πρὸς τοὺς Βασιλεῖς περὶ ἀθροίσεως Συνόδου.

Πλακιδία ἡ μήτηρ Οὐαλεντιανοῦ καὶ ἀδελφὴ Θεοδοσίου τῷ Θεοδοσίῳ ἀπὸ Ῥώμης γράφει, Ἐν τῷ αὐτῷ προσκυνητῷ Θυσιαστηρίῳ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου ὁ εὐλαβέστατος Ἐπίσκοπος Λέων ὀλίγον ἐπισχὼν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς εὐχῆς, ἕνεκα τῆς καθολικῆς πίστεως πρὸς ἡμᾶς ἐπωδύρετο, περιεστοιχισμένος τε πλήθει Ἐπισκόπων, οὕστινας ἀπὸ ἀναριθμήτων πόλεων ἐν τῇ Ἰταλίᾳ συνήγαγεν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἰδίου τόπου, καὶ τοῖς ῥήμασι συνάπτων τὰ δάκρυα, εἰς κοινωνίαν τῶν ἰδίων θρήνων καὶ τὰς ἡμετέρας οἰμωγὰς ἐξεκαλεῖτο. Καὶ, διὰ τὸ λίβελλον στεῖλαι πρὸς τὸν ἀποστολικὸν θρόνον καὶ πρὸς πάντας τοὺς Ἐπισκόπους τῶν μερῶν τούτων. Τὰ αὐτὰ καὶ ἡ Βασιλὶς Εὐδοξία.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Κ´.

Ἀπαγόρευσις Θεοδοσίου Βασιλέως εἰς τὴν δέησιν τοῦ Λέοντος Πάπα περὶ Συνόδου.

Ὁ Θεοδόσιος ἀπαγορεύων τὴν αἴτησιν τοῦ Πάπα καὶ τῶν δυτικῶν Ἐπισκόπων, ἀποκρινόμενος τῷ Οὐαλεντιανῷ γράφει, ἐπειδὴ τινὰς ἔγνωμεν τὰς ἁγιωτάτας Ἐκκλησίας ἐπιβλαβεῖ καινισμῷ θορυβεῖν, Σύνοδον ὡρίσαμεν ἐν Ἐφέσῳ γενέσθαι, δηλαδὴ παρουσίᾳ τῶν εὐλαβεστάτων Ἐπισκόπων μετὰ πολλῆς ἐλευθερίας καὶ ὁλοκλήρου ἀληθείας, καὶ οἱ ἀνάξιοι τῆς ἱερωσύνης ἀπεκινήθησαν, καὶ οἱ κριθέντες ἄξιοι προσελέχθησαν. Ὁ αὐτὸς τῇ Εὐδοξίᾳ. Καὶ οὐδὲν ἕτερον τοῦ λοιποῦ μετὰ ταῦτα δυνατὸν ὁρίσαι περὶ τῶν ἅπαξ ἤδη τετυπωμένων. Ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίῳ ἐσχάτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΑ´.

Ἔνδοσις καὶ αὐθεντία πρὸς τὸν Ῥώμης παρὰ τοῦ Βασιλέως Μαρκιανοῦ περὶ ἀθροίσεως Συνόδου.

Ἀποθανόντος τοῦ Θεοδοσίου, συγχωρεῖ τὴν Σύνοδον ὁ Μαρκιανός, περὶ οὗ φησὶ Θεόδωρος ὁ Ἀναγνώστης, Μαρκιανὸς καὶ Πουλχερία ἔγραψαν Λέοντι τῷ Πάπᾳ Ῥώμης, πᾶσαν αὐθεντίαν παρέχοντες. Ἔγραψε δὲ ὁ Βασιλεὺς καὶ τοῖς κατὰ τόπον Ἐπισκόποις.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΒ´.

Διατὶ Λέων καὶ Ἀνατόλιος Ἔξαρχοι τῆς τετάρτης Συνόδου.

Ὁ Ζωναρᾶς, Λέων ὁ Ῥώμης, καὶ Ἀνατόλιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως ᾐτήσαντο Θεοδόσιον μὴ μεῖναι ἀνεξέταστα τὰ κατὰ τὸν Ἀλεξανδρείας Διόσκορον καὶ Εὐτυχῆ, καὶ ὅσα παρ᾽ αὐτῶν ἐτολμήθησαν εἰς Φλαβιανόν. Ὅθεν ἐν τῇ τετάρτῃ πράξει τῆς Συνόδου λέγεται, ὅτι Λέων καὶ Ἀνατόλιος ἦσαν Ἔξαρχοι τῆς Συνόδου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΓ´.

Ὅτι κελεύσει τῶν Βασιλέων ἡ ἄθροισις τῶν Ἐπισκόπων καὶ ὁ τόπος τῆς Συνόδου ὁρίζεται.

Οὐαλεντιανὸς καὶ Μαρκιανὸς ἐν τῇ πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα σάκρᾳ. Ὥστε πάσης ἀσεβοῦς πλάνης ἀποκινηθείσης διὰ τῆς συγκροτηθείσης ταύτης Συνόδου, σοῦ αὐθεντοῦντος, μεγίστη εἰρήνη περὶ πάντας τοὺς Ἐπισκόπους τῆς καθολικῆς πίστεως ὑπαρχθῇ. Μαρκιανὸς Λέοντι τῷ Πάπᾳ. Εἰ δὲ ἐπαχθὲς τοῦτό ἐστι, τὸ σὲ πρὸς ταῦτα παραγενέσθαι τὰ μέρη, τοῦτο αὐτὸ ἡμῖν ἰδίοις καταμηνύσει γράμμασιν ἡ σὴ ἁγιωσύνη, ὥστε πρὸς ἅπασαν τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν Θρᾴκην καὶ τὸ Ἰλλυρικὸν θεῖαι ἡμέτεραι ἀποσταλήσονται προσφωνήσεις, ὥστε πρός τινα ὡρισμένον τόπον, ἔνθα ἂν ἡμῖν δόξῃ, πάντες οἱ ἁγιώτατοι Ἐπίσκοποι παραγένωνται. Τὰ αὐτὰ καὶ ἡ Πουλχερία.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΔ´.

Ὅτι κατὰ Λέοντα Ῥώμης βουλῇ τῶν Βασιλέων αἱ Σύνοδοι ἀθροίζονται.

Λέων ὁ Πάπας τῇ Συνόδῳ. Δίκαιον καὶ πλῆρες εὐσεβείας ὑπάρχει τοῦ γαληνοτάτου Βασιλέως τὸ βούλημα, δι᾽ οὗ τὴν ἁγίαν ὑμῶν ἀδελφότητα πρὸς ἀνατροπὴν μὲν τῶν ἐπιβουλῶν τοῦ Διαβόλου, τῆς δὲ ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης ἀνάκτησιν συνελθεῖν ἠβουλήθη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΕ´.

Ὅτι τὸ μετάγειν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον Σύνοδον, Βασιλέως, ὡς καὶ τὸ ἀθροίζειν, ἡ δὲ ἀπόφασις, οὗ καὶ ὁ Βασιλεὺς στέργει, τῆς Συνόδου.

Οἱ Βασιλεῖς τῇ Συνόδῳ ἐν Νικαίᾳ τὸ πρῶτον συναθροισθείσῃ γράφουσιν, Ἔγνωμεν ὑφορᾶσθαι τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, μὴ τυχὸν τινὲς τῶν τὰ Εὐτυχοῦς φρονούντων, ἢ ἕτερός τις στάσιν ἢ θόρυβόν τινα κατασκευάζειν ἐπιχειρήσουσι, τούτου ἕνεκα δηλοῦμεν ὑμῖν, ὥστε τὴν προειρημένην αἰτίαν μηδ᾽ ὅλως εὐλαβουμένους

βουλόμενος εἰς τὴν Χαλκηδονέων παραγενέσθαι πόλιν. Ὁ Αὐτοκράτωρ Μαρκιανὸς ἀποκριθεὶς εἰς τὸν λίβελλον Καρόσου καὶ Δωροθέου εἶπεν· Εἰ ἤθελον ἐγὼ καθεσθῆναι ἀναμέσον ὑμῶν καὶ τῶν ἄλλων μοναστῶν, καὶ διακοῦσαι μεταξὺ ἀμφοτέρων ὑμῶν, οὐκ ἂν τὴν ἁγίαν καὶ Οἰκουμενικὴν Συνόδον ἔσκυλα ἐνταῦθα, ἀλλὰ διὰ τοῦτο παραγενομένων αὐτῶν καὶ δηλωσάντων ἡμῖν περὶ ὑμῶν, εἶπον παραγενέσθαι ὑμᾶς, καὶ ἅπερ μὴ οἴδατε γνῶναι, καὶ ἐρωτήσαντας ἃ οὐκ οἴδατε μαθεῖν παρ' αὐτῶν. δίκαιον οὖν ἐκρίναμεν ἀπελθεῖν ὑμᾶς εἰς τὴν Σύνοδον. ἵνα γὰρ τοῦτο εἴδητε, ὅτι εἴτι δ' ἂν τυπώσῃ ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ Σύνοδος, καὶ ἐπιτήδειοι ἐγγράφως, τούτοις στοιχῶ, τούτοις στέργω, τούτοις πιστεύω. πρὸς τοῦτο ἔχετε, καὶ ἄλλην ἀπόκρισιν παρ' ἐμοῦ οὐ λαμβάνετε. πρᾶξις τετάρτη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚϚ΄.

Ὅτι κατὰ τὸν Ὅρον, καὶ τὸ προσφωνητικὸν τῆς τετάρτης Συνόδου, θεσπίσματι τῶν Βασιλέων αἱ Σύνοδοι ἀθροΐζονται.

Ἡ Σύνοδος ἐν τῷ Ὅρῳ. Ἡ ἁγία καὶ μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τῶν θεοφιλεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν Βασιλέων Μαρκιανοῦ καὶ Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγούστων συναχθεῖσα, ὥρισε τὰ ὑποτεταγμένα. Καί, ὁ Δεσπότης Χριστὸς προνοούμενος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τὸν εὐσεβῆ τοῦτον καὶ πιστότατον πρὸς ζῆλον ἀνέστησε Βασιλέα, καὶ τοὺς ἁπανταχοῦ τῆς Ἱερωσύνης πρὸς ἑαυτὸν Ἀρχηγοὺς συνεκάλεσεν. Ἡ αὐτὴ ἐν τῷ πρὸς τὸν Μαρκιανὸν προσφωνητικῷ. Ἦν ἄρα καὶ τοῦτο τῆς ὑμετέρας Βασιλείας ἐπάξιον, τῆς τῶν ὑπηκόων ἐκ τῶν τῷ Θεῷ προσηκόντων ἐπιμελείας κατάρχεσθαι, καὶ πρῶτον ἐξ εὐσεβείας κατὰ τοῦ Διαβόλου συγκροτῆσαι στρατόπεδον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΖ΄.

Ὅτι κατὰ τὴν πρὸς ἅπαντας Ἐπισκόπους καὶ πατέρας ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς Λέοντος βασιλέως, καὶ τὸ Συνοδικόν, ἡ κατὰ τῶν Αἱρετικῶν ἀπόφασις ἀπὸ τῆς κοινότητος αἰτεῖται, καὶ ἀθροισαὶ Συνόδων οἱ Βασιλεῖς δείκνυνται.

Εὐάγριος βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ δευτέρῳ περὶ Προτερίου καὶ Τιμοθέου Ἀλεξανδρείας. Ἐγκυκλίοις δὲ χρῆται γράμμασι (Λέων ὁ Βασιλεὺς) τῶν ἀνὰ τὴν ῥωμαϊκὴν πολιτείαν Ἐπισκόπων πυνθανόμενος, καὶ τῶν ἐν τῷ μοναδικῷ διαπρεπόντων βίῳ περὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου καὶ τῆς Τιμοθέου τοῦ ἐπίκλην Αἰλούρου χειροτονίας διαπεμψάμενος. Ἄρχεται δὲ τὰ ἐγκύκλια τούτοις τοῖς ῥήμασιν, Ἴσον θείου γράμματος τοῦ εὐσεβεστάτου Βασιλέως Λέοντος, πεμφθέντος Ἀνατολίῳ Ἐπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην ἅπασαν Μητροπολίταις καὶ λοιποῖς Ἐπισκόποις. καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τετάρτου κεφάλαιον ἕβδομον. Καὶ τὸ Συνοδικὸν περὶ τῶν αὐτῶν καὶ τοῦ Διοσκόρου φησί, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Θεσσαλονίκῃ Σύνοδον ἀθροισθῆναι ὑπὸ Εὐδοξίου τοῦ αὐτῆς Ἐπισκόπου ἐθέσπισεν, ἤτοι ὁ αὐτὸς Λέων, ἐν ἔτει τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ τρίτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΗ΄.

Ὅτι ἡ περὶ Στεφάνου Ἀντιοχείας Σύνοδος κελεύσει τοῦ Βασιλέως Ζήνωνος συνῆλθε, καὶ ἡ ἐν Ῥώμῃ περὶ Συμμάχου καὶ Λαυρεντίου προσταγῇ Θεοδωρίχου.

Φησὶν ὁ Θεοφάνης, ὅτι ὁ Ἀντιοχείας Στέφανος κοινῇ ψήφῳ ψηφισθεὶς εἰς Ἀντιόχειαν, κατηγορήθη ὡς Νεστοριανὸς ὑπὸ τῶν τοῦ Κναφέως φίλων, ἀλλὰ Σύνοδος Ἀνατολικῶν εἰς Λαοδίκειαν συνελθοῦσα προσταγῇ τοῦ Βασιλέως Ζήνωνος, ἀνεύθυνον τῷ θρόνῳ ἀποκατέστησε. Καὶ τὸ Συνοδικὸν περὶ τῆς αὐτῆς αἰτίας φησὶ περὶ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος, ὅτι ἐν Ἀντιοχείᾳ Σύνοδον ἁγίαν συναθροισθῆναι προσέταξεν, ἤτοι τῷ ἔτει τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ τρίτῳ. Ὁ αὐτὸς Θεοφάνης. Γενομένου σχίσματος Λαυρεντίου καὶ Συμμάχου, Θεοδώριχος ὁ Ἄρχων Ῥώμης κρατῶν, Σύνοδον κροτήσας, ἐβεβαίωσεν (Ἐπίσκοπον Ῥώμης) τὸν Σύμμαχον, τῷ δὲ Λαυρεντίῳ ἔδωκε Νουκέριαν, ὃν ὕστερον Συμμάχῳ στάσεις ποιοῦντα ἐξώρισε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΘ΄.

Ὅτι ἡ ἐν Τύρῳ Σύνοδος κελεύσει Ἀναστασίου Βασιλέως συνῆλθεν.

Ὁ Βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἐν Τύρῳ Σύνοδον ἤθροισεν, ἐν ᾗ καὶ Φλαβιανὸς Ἀντιοχείας καὶ Ἠλίας Ἱεροσολύμων ἦσαν, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τετάρτου κεφάλαιον δέκατον τρίτον.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ Λ΄.

Ὅτι ἡ πέμπτη Σύνοδος κελεύσει Ἰουστινιανοῦ Βασιλέως συνῆλθε.

Βιγιλίου ἡγουμένου Ῥώμης, Εὐτυχίου Κωνσαντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας Ἀπολιναρίου, Ἀντιοχείας Δομνίνου καὶ Εὐσοχίου Ἱεροσολύμων, τὴν πέμπτην μεταπέμπεται Σύνοδον ὁ Ἰουστινιανὸς ἐξ αἰτίας τοιᾶσδε. Εὐάγριος βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ τριακοστῷ πρώτῳ.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΛΑ΄.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὴν Σύνοδον Σάκρας αὐτοῦ ὁ Ἰουστινιανὸς, δείκνυται ἀθροιστὴς αὐτῆς, ἡ δὲ ἀπόφασις μετὰ μαρτυριῶν τῆς Συνόδου.

Ἰουστινιανὸς ἐν τῇ πρὸς τὴν Σύνοδον Σάκρα. Τοῖς μακαριωτάτοις Ἐπισκόποις καὶ Πατριάρχαις Εὐτυχίῳ Κωνσαντινουπόλεως, Ἀπολιναρίῳ Ἀλεξανδρείας, Δομνίνῳ Θεουπόλεως, Στεφάνῳ, Γεωργίῳ καὶ Δαμιανῷ Ἐπισκόποις, Εὐσοχίῳ τῷ μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἱερουσολύμων καὶ Πατριάρχῃ, καὶ τῇ λοιπῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ. πράξει πρώτῃ. Ὁ αὐτὸς τῇ αὐτῇ. Διὰ ταῦτα οὖν τὰ πονηρὰ καὶ ὀλέθρια δόγματα, μᾶλλον δὲ ληρήματα προτρεπόμεθα τοὺς ὁσιωτάτους ὑμᾶς εἰς ἓν συνηγμένους ἐπιμελῶς ἐντυχεῖν τῇ ὑποτεταγμένῃ Ἐκθέσει, καὶ ἕκαστον τῶν αὐτῆς κεφαλαίων κατακρῖναι καὶ ἀναθεματίσαι. Ὁ αὐτός. Ἀπαντι τῷ πληρώματι τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἐν ᾧ Γρηγόριον, Βασίλειον, Νύσσης, Κύριλλον, Δάμασον, Ἀθανάσιον, Βασίλειον, Ἀπολινάριον, Λέοντα φέρει μάρτυρας.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΛΒ΄.

Ὅτι κατὰ τὸ Συνοδικὸν καὶ τὸν Εὐάγριον τὴν πέμπτην Σύνοδον ὁ Ἰουστινιανὸς ἤθροισε.

Καὶ τὸ Συνοδικὸν λέγει, Ἰουστινιανὸς ὁ Βασιλεὺς ὁ φιλόχριστος θεωρῶν τῶν κακοδόξων πολλὴν ἀναρριπιζομένην σκοτόμαιναν, Σύνοδον ἁγίαν καὶ Οἰκουμενικὴν πέμπτην ἐν Κωνσαντινουπόλει κροτηθῆναι ἐκέλευσεν. Εὐάγριος βιβλίῳ τετάρτῳ κεφαλαίῳ τριακοστῷ ὀγδόῳ φησὶν, ὅτι τὴν πέμπτην μεταπέμπεται Σύνοδον ὁ Ἰουστινιανός.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΛΓ΄.

Ὅτι κατὰ τὰς πρὸς τὸν Ῥώμης καὶ Κωνσαντινουπόλεως Σάκρας Κωνσαντίνου τοῦ Πωγωνάτου, τῇ αὐτοῦ κελεύσει καὶ δαπάναις καὶ Λεγάτοι ἦλθον τοῦ Ῥώμης καὶ ἡ Σύνοδος ἠθροίσθη.

Ὁ Βασιλεὺς Κωνσαντῖνος ὁ Πωγωνάτος ἐν τῇ πρὸς τὸν Πάπαν Σάκρᾳ. Προτρεπόμεθα τὴν ὑμετέραν πατρικὴν μακαριότητα διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν εὐσεβοῦς Σάκρας στεῖλαι ἄνδρας χρησίμους καὶ ἐπιεικεῖς. Καὶ, ὅτι ἐκέλευσε Θεοδώρῳ τῷ Ἐξάρχῳ δοῦναι δαπάνας καὶ πλοῖα τοῦ ἐλθεῖν. Ὁ αὐτὸς τῷ Κωνσαντινουπόλεως. Ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν τῇ παρούσῃ ἡμῶν πρὸς τὴν ὑμετέραν πατρικὴν ἁγιωσύνην Σάκρᾳ, δι' ἧς προτρεπόμεθα αὐτὴν συναθροῖσαι τὴν πατρικὴν ὑμῶν μακαριότητα πάντας τοὺς ὑπὸ τὸν ἁγιώτατον αὐτῆς θρόνον τυγχάνοντας ἱερωτάτους Μητροπολίτας καὶ Ἐπισκόπους κατὰ ταύτην τὴν Βασιλίδα.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΛΔ΄.

Ὅτι πρὸς τοῦ θρόνου Ῥώμης τοῦ βασιλικοῦ δούλου οἱ Λεγάτοι εἶπον πεμφθῆναι εἰς τὴν Σύνοδον.

Εἶπον οἱ Λεγάτοι τοῦ Πάπα πρὸς τὸν Βασιλέα, Παναγαθὲ Δέσποτα κατὰ τὴν δοθεῖσαν Σάκραν ἐκ τοῦ θεοσόφου ὑμῶν κράτους πρὸς τὸν ἁγιώτατον ἡμῶν Πάπαν ἀπεστάλημεν παρ' αὐτοῦ πρὸς τὰ πανσεβῆ ἴχνη τῆς θεοστηρίκτου ὑμῶν γαλήνης μετὰ καὶ ἀναφορᾶς αὐτοῦ. πράξει πρώτῃ. Καὶ, ἀποπολλάκις τοῦ δουλικοῦ ὑμῶν καθ' ἡμᾶς ἀποστολικοῦ θρόνου περὶ τούτου ὑπομνήσαντος, εἶτα δὲ καὶ παρακαλέσαντος, καὶ μὴ δυνηθέντος.

ΠΑΠΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΛΕ΄.

Ὅτι κατὰ τὴν πρὸς τὸν Βασιλέα Πωγωνᾶτον ἀναφορὰν τοῦ Πάπα Ἀγάθωνος, δείκνυται τὸν Ἀγάθωνα τῇ προσταγῇ τοῦ Βασιλέως πέμψαι εἰς τὴν Σύνοδον Λεγάτους, ἀποκαλοῦντα ἑαυτὸν καὶ τοὺς αὐτοῦ Ἐπισκόπους δούλους τοῦ Βασιλέως.

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως. Αἰτοῦμεν τὴν ὑμετέραν θεόσοφον γαλήνην, ἵνα ἀναγνωσθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ τοῦ Πάπα καὶ τῆς Συνόδου αὐτοῦ. Τοῖς εὐσεβεστάτοις Δεσπόταις Κωνσταντίνῳ μεγάλῳ Βασιλεῖ, Ἡρακλείῳ καὶ Τιβερίῳ Αὐγούστοις Ἀγάθων. Ἃς ἥνας κεραίας ἡ χάρις τοῦ ἁγίου Πνεύματος τῷ καλάμῳ τῆς βασιλικῆς γλώττης ἐκ τοῦ καθαροῦ τῆς καρδίας θησαυροῦ ὑπηγόρευσε. Καί, τὰ ἤδη διὰ τῆς σάκρας ὑμῶν προσταχθέντα ἐνεργεῖ πρόθυμον ὑπουργίαν παρέσχε, καὶ τινὰ πρόσωπα, εἴτε τὴν τοῦ καιροῦ τούτου ἀτονίαν καὶ τῆς δουλικῆς ὑμῶν χώρας ποιότητα ἠδύναντο εὑρεθῆναι ἕνεκεν πληροφορίας ὑπακοῆς ἐπεζήτουν, καὶ μετὰ βουλῆς τῶν συνδούλων μου τῶν Ἐπισκόπων ἀπό τε τῆς πλησιαζούσης τούτῳ τῷ ἀποστολικῷ θρόνῳ Συνόδου, εἶτα δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ δουλικοῦ Κλήρου τοῦ φιλοῦντος τὸ ὑμέτερον χριστιανικώτατον κράτος, καὶ ἀκολούθως ἀπὸ τῶν θεοσεβεστάτων δούλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῷ σπεῦσαι περὶ τὰ ἴχνη τῆς εὐσεβοῦς ὑμῶν γαληνότητος. Καί, καὶ διὰ τοῦτο χριστιανικώτατοι Δεσπόται καὶ τέκνα κατὰ τὴν εὐσεβεστάτην κέλευσιν τῆς θεοσκεπάστου ὑμῶν ἡμερότητος ἕνεκεν ὑπακοῆς ἧς ὀφείλομεν, οὐχ ἕνεκεν παῤῥησίας πέμπομεν τοὺς παρόντας συνδούλους ἡμῶν Ἀβουδάντιον, Ἰωάννην καὶ Ἰωάννην. Καί, ὑπὲρ ὧν γονυπετοῦντες τῇ διανοίᾳ ἱκετικῶς τὴν ὑμετέραν φιλανθρωπίαν δυσωποῦμεν, ἵνα κατὰ τὴν σεβασμίαν τῆς βασιλικῆς σάκρας ὑπόσχεσιν ἀποδοχῆς αὐτοὺς ἀξιώσῃ ἡ χριστομίμητος ὑμῶν γαληνότης, καὶ εὐμενῶς ταῖς ἀκοαῖς ὑμῶν ταῖς μετρίαις αὐτῶν ἀναφοραῖς χαρίσασθαι καταξιώσῃ.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΛϚ΄.

Ὅτι κατὰ τὴν πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἀναφορὰν τῆς ἐν Ῥώμῃ Συνόδου, Δεσπόται οἱ Βασιλεῖς αὐτῆς καὶ τοῦ Ἀγάθωνος Ῥώμης.

Ἡ τότε ἐν Ῥώμῃ Σύνοδος. Τοῖς εὐσεβεστάτοις Δεσπόταις. Ἡμεῖς πάντες οἱ ἐλάχιστοι τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ πρόεδροι τοῦ χριστιανικωτάτου ὑμῶν κράτους. Η ΥΠΟΓΡΑΦΗ΄. Ἀγάθων Ἐπίσκοπος τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας πόλεως Ῥώμης, πάντες οἱ Ἐπίσκοποι ἐν ταύτῃ τῇ ἀναφορᾷ ἣν ὑπὲρ τῆς ἀποστολικῆς ἡμῶν πίστεως ὁμοθυμαδὸν συνετάξαντο.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΛΖ΄.

Ὅτι κατὰ τὸν Ὅρον τῆς ἕκτης Συνόδου, καὶ τὸν πρὸς τὸν Βασιλέα προσφωνητικόν, μόνος ὁ Βασιλεὺς ἀθροιστὴς αὐτῆς δείκνυται, καὶ τῷ Θεῷ σύμψηφος, καὶ ταῖς ἀποστολικαῖς καὶ πατρικαῖς παραδόσεσιν ἡ Σύνοδος καὶ ὁ Πάπας ἀκόλουθοι.

Ἡ Οἰκουμενικὴ ἕκτη Σύνοδος λέγει ἐν τῷ Ὅρῳ αὐτῆς, Ἡ ἁγία καὶ μεγάλη καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν καὶ πανευσεβὲς θέσπισμα τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ πιστοτάτου Βασιλέως μεγάλου Κωνσταντίνου συναχθεῖσα. Ἐγκώμια τοῦ ἀθροίσαντος τὴν Σύνοδον Βασιλέως, καὶ ὅτι ἐξηκολούθησε ταῖς πέντε Συνόδοις καὶ τοῖς ἐγκρίτοις πατράσιν. εἶτα τὰ Σύμβολα, ἐν οἷς δέχεται τὰς ἀναφορὰς Ἀγάθωνος καὶ τῆς Συνόδου αὐτοῦ ὡς συμφωνούσας τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ, καὶ τῷ τόμῳ Λέοντος, καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς Κυρίλλου, καὶ ταῖς πέντε Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις. εἶτα φησίν, Τούτων τοίνυν μετὰ πάσης πανταχόθεν ἀκριβείας τε καὶ ἐμμελείας παρ' ἡμῶν διατυπωθέντων, ὁρίζομεν ἑτέραν πίστιν, καὶ τὰ ἑξῆς. Προσφωνητικὸς πρὸς τὸν Βασιλέα, ἐν ᾧ μεγάλος ἔπαινος αὐτοῦ. Καί, ταῖς θείαις ὑμῶν προστάξεσιν εἴξαντες, καὶ τούτων οὕτως ἐχόντων, ἀναγκαῖον ἐτύγχανε καὶ τὴν ὑμετέραν φιλόχριστον ἡμερότητα τὴν πανίερον ταύτην καὶ πολυάνθρωπον συναγείρειν ὁμήγυριν, οὐκ ἔφερες γὰρ θεοτίμητε Δέσποτα τὴν ἔναγχος ὑφανθεῖσαν τῆς ψευδοδιδασκαλίας ἐπίνοιαν τὸν τῆς ὀρθοδοξίας χιτῶνα μέχρι πολλοῦ καθορᾶν περισχίζουσαν, ἀλλ' ὡς δι' ὀργάνων τολμῶμεν λέγειν τοῦ Πνεύματος δι' ἡμῶν τὸ διεῤῥωγὸς ἐξανύφανας, καὶ τῇ ὁλοκληρίᾳ συνήρμοσας, καὶ δὴ καὶ τῇ συμπνοίᾳ τοῦ παναγίου συμπνεύσαντος Πνεύματος, ἀλλήλοις τε πάντες ὁμονοήσαντες καὶ ὁμοφωνήσαντες, καὶ τοῖς Ἀγάθωνος τοῦ μακαριωτάτου πατρὸς ἡμῶν καὶ κορυφαιοτάτου Πάπα δογματικοῖς πρὸς τὸ ὑμέτερον κράτος ὁμοφωνήσαντες γράμμασι, τῇ τῆς ὑπ' αὐτὸν ἁγίας Συνόδου τῶν ἑκατὸν εἰκοσιπέντε ἀναφορᾷ συναινέσαντες, ἕνα τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ τὰ ἑξῆς. ἔπειτα φησίν, Καὶ μή τινες ἴσως ἐπιμεμφθῶσαν τῆς τε τοῦ

πανα-

παναγίου Πάπα θείας διαζηλώσεως, τῆς τε παρούσης ἀγγελικῆς συνελεύσεως, ἡμεῖς τε γὰρ ταῖς ἐκείνου καὶ πρὸ ἡμῶν καὶ σὺν ἡμῖν ἐκεῖνος ἀποστολικαῖς τε καὶ πατρικαῖς ἀκολουθήσαντες παραδόσεσι, καὶ οὐδὲν ἀπᾷδόν τε καὶ ἀσύμφωνον τῆς αὐτῶν στοιχειώσεως ἐφηυράμεθα. Καὶ, χάρτης καὶ μέλαν ἐφαίνετο, καὶ διʼ Ἀγάθωνος ὁ Πέτρος ἐφθέγγετο. Καὶ, τῷ συμβουλεύοντι Παντοκράτορι Βασιλεὺς Αὐτοκράτωρ συνεψηφίζου σὺ θεοψήφιστε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΛΗʹ.

Ὅτι κατὰ τὸ Ἤδικτον καὶ τὴν μετὰ Ἀγάθωνα πρὸς Λέοντα ἐπιστολὴν τοῦ Πωγωνάτου, δείκνυνται οἱ Βασιλεῖς ἀθροισταὶ τῶν Συνόδων, καὶ αἱ Σύνοδοι κριταὶ τῶν εἰς ἐξέτασιν προκειμένων καὶ τῶν παπικῶν γραμμάτων, καὶ οἱ Πατριάρχαι τῆς Ῥώμης σύνθρονοι.

Ὁ Βασιλεὺς ἐν τῷ Ἠδίκτῳ. Ἀλλʼ ἡμεῖς τοῖς ἄνωθεν εὐσεβῶς τε καὶ συνωνύμως προβεβασιλευκόσι παραμιλλώμενοι, τῷ τε περὶ τῆς ὀρθῆς καὶ ἀμωμήτου πίστεως κινούμενοι ζήλῳ, τὴν πανίερον ταύτην καὶ οἰκουμενικὴν ἕκτην συγκαλέσαντες Σύνοδον, ὥστε ταῖς πρὸ αὐτῆς ἁγίαις πέντε Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις ἐφάμιλλον εἰς μέσον ἄγεσθαι τῶν ἐσφαλμένων δογμάτων, ταὐτὸν δὲ λέγειν καινουργημάτων τὰς προτάσεις διεταξάμεθα, ἥτις ἁγία Σύνοδος ἕκαστα δοκιμάσασά τε καὶ ἀνακρίνασα, τοὺς μὲν τὸ τῆς ὀρθῆς δόξης ἀνατρέποντας κήρυγμα, καὶ τὸ τοῦ Χριστοῦ σκανδαλίζοντας ποίμνιον τῆς ἱερατικῆς αὐλῆς ἐξωστράκισε. Φέρει δὲ μάρτυρας Λέοντα, Κύριλλον, καὶ τὸν Ναζιανζηνόν, οὗ καὶ τὰς λέξεις ὡς ἐπιπλεῖστον χρῆται θεολογῶν, καὶ τὸν Νύσσης, καὶ τὸν μέγαν Βασίλειον, καὶ τὴν τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα κατὰ τῆς Μακεδονιανῆς Αἱρέσεως καὶ Μάγνου τοῦ Ἀπολιναρίστου συναθροισμένων πατέρων, οἳ καὶ Συνεργίᾳ τοῦ παναγίου Πνεύματος τὸ λεχθὲν μέγα καὶ σεβάσμιον ἐφερμήνευσαν Σύμβολον, τὰ περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅτι ΘΕΟ'Σ, βεβαιώσαντες διʼ ὧν ἀνέπτυξαν ἐκτυπώτερον. Ὁ αὐτὸς Βασιλεὺς Λέοντι τῷ μετὰ Ἀγάθωνα γενομένῳ Πάπᾳ Ῥώμης. Πολλάκις γὰρ ἡ Ἐκκλησία ταῖς εἰσβολαῖς τῶν Αἱρέσεων ἐπικινδύνως ἐνόσησεν, ἀλλʼ οὐχ ἑτέρως ἐδέξατο τῆς ὀρθοδοξίας τὴν ἴασιν, εἰ μὴ ταῖς τῶν εὐσεβῶν καὶ φιλοχρίστων Βασιλέων προσκλήσεσι, ταῖς δὲ τῶν θεοφόρων Ἱερέων συννεύσεσί τε καὶ συνελεύσεσι. Καὶ δὴ κατὰ τὴν ἡμετέραν πρόσκλησίν τε καὶ πρόσταξιν τῶν τε τοῦ μέρους τῆς ὑμετέρας μακαριότητος, τῶν τε συνθρόνων αὐτῇ μετʼ αὐτὴν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἁπάντων ὁσιωτάτων Ἐπισκόπων, τῇ ἡμετέρᾳ συνελθόντων τε καὶ συνεδρευσάντων φιλευσεβεῖ γαληνότητι, τὸν περὶ πίστεως διεγυμνάζομεν λόγον. Καὶ, τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Πάπα εἰς ἐπήκοον πάντων ἀναγνωσθῆναι κελεύσαντες, τῆς ὑγιοῦς τε καὶ αὐθεντοῦ πίστεως ἐν αὐτῇ τὸν χαρακτῆρα κατωπτευσάμεθα, τάς τε γὰρ εὐαγγελικάς τε καὶ ἀποστολικὰς φωνὰς ἀνακρίναντες, τά τε παρὰ τῶν ἁγίων καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων συγκροτηθέντα καὶ ὁρισθέντα τούτοις συγκρούσαντες, καὶ ἅσπερ ἔφερε χρήσεις τοῖς πατρικοῖς παραβαλόντες συντάγμασι, καὶ μηδὲν εὑρηκότες ἀσύμφωνον, ἀπαραχάρακτον τῆς ἀληθοῦς ὁμολογίας ἐν αὐτῇ τὸν λόγον κατενοήσαμεν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΛΘʹ.

Ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὸν Πωγωνάτον ἐπιστολῆς τοῦ Λέοντος Ῥώμης, δείκνυνται οἱ Βασιλεῖς τῶν Παπῶν Δεσπόται, ψηφισταὶ τῶν συνοδικῶν ἀποφάσεων, καὶ υἱοὶ καὶ ἐκδικηταὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Λέων ὁ Πάπας. Τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ γαληνοτάτῳ Δεσπότῃ. Τοιγαροῦν συνοδικῇ ἀποφάσει καὶ ψήφῳ βασιλικοῦ διατάγματος καθάπερ τῇ τοῦ Πνεύματος διστόμῳ μαχαίρᾳ ἅμα ταῖς παλαιαῖς Αἱρέσεσι καὶ ἡ πλάνη τῆς αὐτῆς φαυλότητος ἐξεκεντήθη. Καὶ, ὦ ἁγία μήτηρ Ἐκκλησία, ἰδοὺ ὁ υἱός σου ὁ συσταλικώτατος Βασιλέων, ὁ σὸς ἐκδικητὴς καὶ βοηθός, μὴ ταραχθῇς, περιεζώσατο γὰρ ῥομφαίαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ διαιρεῖ τοὺς ἀπίστους ἀπὸ τῶν πιστῶν. ἰδοὺ ὁ σὸς πρόμαχος ὁ νέος Δαβίδ. Καὶ, συναθροίσθητε οὖν καὶ συνέλθετε ὦ θεοσεβέστατοι παντὸς τοῦ κόσμου λαοὶ ἅμα τοῖς Ἱερεῦσι τῶν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ᾄσατε μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγοντες, ἐνίκησεν ὁ νέος Δαβὶδ ὁ συστατικώτατος τῶν Αὐγούστων, καὶ τὰ ἑξῆς μεγάλα τε καὶ πολλά. περὶ τούτων ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου ἕκτου κεφάλαιον ὄγδοον καὶ δωδέκατον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Μʹ.

Ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦ ἐν ἁγίοις Νικηφόρου, οἱ Βασιλεῖς ἀθροισταὶ τῶν Συνόδων, καὶ αἱ Σύνοδοι κυρωταὶ τῶν πρὸ αὐτῶν Συνόδων καὶ τῶν θείων δογμάτων.

Ὁ ἐν ἁγίοις Νικηφόρος ἐν τῷ χρονικῷ. Οὕτω τοιγαροῦν εἰρηνευούσης πάντοθεν τῆς Ῥωμαίων βασιλείας,

ἡ τῶν

ἡ τῶν Μονοθελητῶν δυσσεβὴς αἵρεσις ἐκρατύνετο ἤδη, τῶν ἀφ' Ἡρακλείου χρόνων λαβοῦσα τὴν ἀρχὴν, καὶ σχίσμα ἦν περὶ τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν. ταῦτα διαγνοὺς Κωνσταντῖνος, Σύνοδον Οἰκουμενικὴν συγκροτεῖ, ἣ τὰς μὲν προλαβούσας πέντε ἁγίας Οἰκουμενικὰς Συνόδους ἐκύρωσε, καὶ τὰ δύο ἐπὶ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ θελήματα καὶ δύο φυσικὰς ἐνεργείας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΜΑ'.

Ὅτι κατὰ τὸ προοίμιον τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου, θέσπισμα βασιλικὸν συγκροτεῖ τὰς Συνόδους, τῶν δὲ Κανόνων συγγραφεῖς αἱ Σύνοδοι.

Ἡ Σύνοδος ἡ ἐν Τρούλλῳ γράφει ἐν τῷ προοιμίῳ. Τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ φιλοχρίστῳ Βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ ἡ ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἡ κατὰ θεῖον νεῦμα καὶ θέσπισμα τοῦ εὐσεβεστάτου ὑμῶν κράτους συναθροισθεῖσα κατὰ ταύτην τὴν θεοφύλακτον βασιλίδα πόλιν. Ἐν ταὐτῷ. Ἐπὶ τοῦτο τοίνυν κατὰ κέλευσιν τῆς σῆς εὐσεβείας συνελθόντες κατὰ ταύτην τὴν θεοφύλακτον βασιλίδα πόλιν, Κανόνας ἱεροὺς ἀνεγράψαμεν. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου ἕκτου κεφάλαιον δέκατον ἕκτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΜΒ'.

Ὅτι κατὰ τὴν πρὸς τὴν ἑβδόμην Σύνοδον Σάκραν τῶν Βασιλέων, ἀθροισταὶ Συνόδων οἱ Βασιλεῖς, ἡ δὲ κρίσις κατὰ τὸν συνοδικὸν θεσμὸν τῶν πατέρων.

Σάκρα τῶν Βασιλέων πρὸς τὴν ἑβδόμην Σύνοδον. Κωνσταντῖνος καὶ Εἰρήνη πιστοὶ Βασιλεῖς Ῥωμαίων. Τοῖς εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι Θεοῦ καὶ κελεύσει τῆς ἡμετέρας εὐσεβοῦς Βασιλείας συναθροισθεῖσιν ἁγιωτάτοις Ἐπισκόποις ἐν τῇ κατὰ Νίκαιαν Συνόδῳ. Καί, τὴν τῶν ἱερέων σύνοψιν διαπαντὸς ἐμπορεύεσθαι προαιρούμεθα, Ἀνατολῆς, Ἄρκτου, Δύσεώς τε καὶ Μεσημβρίας, καὶ πάρεισι Θεοῦ εὐδοκήσαντος διὰ τῶν αὐτῶν Τοποτηρητῶν μετὰ καὶ ἀντιγράφων τῶν ἀποσταλέντων συνοδικῶν γραμμάτων παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου, οὕτως γάρ ἐστιν ἀρχῆθεν Νόμος συνοδικὸς τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας. τοιγαροῦν συνηγάγομεν ὑμᾶς τοὺς ὁσιωτάτους αὐτοῦ ἱερεῖς, ἵνα τοῖς ὅροις τῶν ὀρθῶν δογματισασῶν Συνόδων ἡ κρίσις ὑμῶν ἐφάμιλλος γένηται, καὶ πᾶσιν ἡ αἴγλη τοῦ Πνεύματος καταλάμψῃ. Καί, γράμματα ἐδεξάμεθα Ἀδριανοῦ τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης διὰ τῶν αὐτοῦ Τοποτηρητῶν, καὶ κελεύομεν κατὰ τὸν συνοδικὸν θεσμὸν εἰς ἐπήκοον πάντων ἀναγνωσθῆναι μετὰ καὶ τῶν ἀποσταλεισῶν κεραιῶν ἐν δυσὶ τετραδίοις παρὰ τῶν Ἀρχιερέων καὶ ἱερέων τῆς Ἀνατολικῆς Διοικήσεως, καὶ δι' αὐτῶν γνώσεσθε ὁποῖον τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας τὸ φρόνημα. πρᾶξις πρώτη.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΜΓ'.

Ὅτι κατὰ τὴν πρὸς τὴν Σύνοδον, τοὺς Βασιλεῖς, καὶ τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολὴν αὐτοῦ ὁ Ῥώμης, ἔχεται ἀπρὶξ τῆς παραδόσεως τῶν πατέρων, τοῖς ἴχνεσι τῶν βασιλέων ὑπὲρ τῶν Εἰκόνων κυλινδούμενος, καὶ μέσον πρὸς αὐτοὺς τὸν Κωνσταντινουπόλεως ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ Λεγάτων προβαλλόμενος.

Ὁ Πάπας ἐπιστολῇ πρὸς τὴν Σύνοδον. Μὴ γένοιτο ἡμῖν διαστῆναι μηδὲ ἀποστῆναι ἐκ τῆς παραδόσεως τῶν ἁγίων πατέρων. φέρει δὲ μάρτυρας Βασίλειον, Χρυσόστομον, Κύριλλον, Αὐγουστῖνον, Νύσσης, Ἀθανάσιον, Ἀμβρόσιον, Ἐπιφάνιον. Καί, λοιπὸν ταύτας αὐτὰς εὐσεβέστατοι καὶ γαληνότατοι Δεσπόται καὶ τέκνα τὰς προειρημένας χρήσεις τῶν ἁγίων πατέρων περιήλθομεν βραχέως. Καί, δυσωπῶ δὲ μετὰ μεγάλου πόθου καὶ καρδίας τὴν ὑμετέραν πραότητα, καὶ ὡς παρὼν γονυπετῶν, καὶ τοῖς ὑμετέροις ἴχνεσι κυλινδούμενος ἱκετεύω, καὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ παρακαλῶ καὶ ὁρκίζω, τὰς ἱερὰς Εἰκόνας ἐν αὐτῇ τῇ βασιλίδι πόλει ἐν τοῖς ἀμφοτέροις μέρεσι τῆς Γραικίας εἰς τὴν ἀρχαίαν βάσιν συστῆσαι καὶ στηρίξαι κελεύσατε. Ὁ Πάπας τῷ Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ ὡς ἐκ προσώπου ἡμῶν, τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοστέπτων μεγάλων Βασιλέων ἡμῶν τοῖς ὑπερέχουσιν ἴχνεσι κειμένη, δυσωπῆσαι. Καί, τοὺς ἀποσταλέντας παρ' ἡμῶν Πέτρον καὶ Πέτρον πρὸς τὰ ἴχνη τῶν γαληνοτάτων καὶ εὐσεβῶν Βασιλέων, δυσωποῦμεν ἵνα ἐν πάσῃ ἀντιλήψει καὶ εὐμενείᾳ ἀνθρωπίνῃ διάγειν καταξιώσωσι. πρᾶξις δευτέρα.

ΠΑΠΑΓΡΑΦΟΝ ΜΔ'.

Ὅτι οἱ Βασιλεῖς ἀθροισταὶ τῆς Συνόδου, ὁ δὲ κῦρος αὐτῆς. πρᾶξις ἑβδόμη.

Η ἁγία μεγάλη καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν Βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἀκολουθήσασα τῇ παραδόσει τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὥρισε τὰ ὑποτεταγμένα. Ἡμᾶς τοὺς ἁπανταχοῦ τῆς ἱερωσύνης ἀρχηγοὺς τῇ αὐτοῦ εὐδοκίᾳ συνεκάλεσε θείῳ ζήλῳ καὶ ἐπινεύσει Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῶν πιστοτάτων ἡμῶν Βασιλέων, ὅπως ἡ ἔνθεος παράδοσις τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας κοινῇ ψήφῳ ἀπολάβῃ τὸ κῦρος. πρᾶξις ἑβδόμη.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΜΕ'.

Ὅτι κελεύσει τῆς Βασιλίσσης ἔπεμψεν ὁ Ῥώμης εἰς τὴν Σύνοδον Λεγάτους.

Ὁ Θεοφάνης. Ἀποστείλασα δὲ ἡ Βασίλισσα πρὸς τὸν αὐτὸν Πάπαν, ᾐτήσατο πεμφθῆναι γράμματά τε αὐτοῦ, καὶ ἀνθρώπους, πρὸς τὸ εὑρεθῆναι ἐν τῇ Συνόδῳ, καὶ ἀπέστειλε.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΜϚ'.

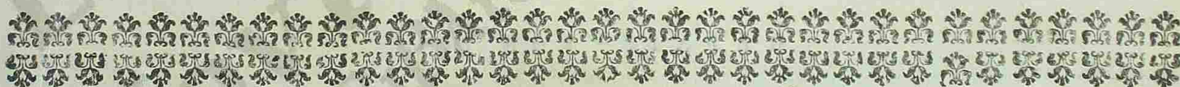
Ὅτι ἡ κατὰ Φωτίου καὶ ἐπὶ Φωτίου Σύνοδος καὶ οἱ Τοποτηρηταὶ κελεύσει τοῦ Μακεδόνος Βασιλέως συνῆλθον.

Ἴδε ἀνωτέρω ἐν τῷ ἑβδόμῳ βιβλίῳ τὰς σημειώσεις ἐν ταῖς κατὰ Φωτίου καὶ ἐπὶ Φωτίου Συνόδοις. ἐν δὲ τῇ κατὰ Φωτίου ἣν δέχονται οἱ Λατῖνοι, ἴδε Νικήταν τὸν Παφλαγόνα, λέγοντα ἐν τῷ βίῳ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἰγνατίου, ὅτι ὁ Ἰγνάτιος ἐλιπάρει τὸν Βασιλέα (Βασίλειον) Σύνοδον Οἰκουμενικὴν κροτηθῆναι, δι' ἧς ἔσεσθαι τῶν σκανδάλων ὑπελάμβανε τὴν ἴασιν, καὶ οὕτως ὁ Βασιλεὺς πέμψας ἔφερε Τοποτηρητὰς ἀπὸ τῶν τεσσάρων Πατριαρχικῶν θρόνων. ἴδε ἐκεῖ ἐν ὅλαις ταῖς πράξεσιν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς Βασίλειος ἤγειρε τὴν Σύνοδον. βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ τρίτῳ. τὴν δὲ ἐπὶ Φωτίου, ἣν ὡς ἐκεῖ τρανῶς λέγεται, ὁ αὐτὸς συνεκρότησε Βασιλεύς. βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ τετάρτῳ.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΜΖ'.

Ὅτι κατὰ κέλευσιν ἱερὰν τῶν Βασιλέων ἡ ἐπὶ Μαρτίνου Σύνοδος ἠθροίσθη.

Ἐν τῇ ἐπὶ Μαρτίνου Συνόδῳ, πρᾶξις πρώτη, κεῖται ἐπιστολὴ Γολόσου καὶ Πρέβου καὶ τῶν λοιπῶν Ἐπισκόπων τῆς ἐν Ἀφρικῇ Κονσουλαρείας πρὸς Παῦλον τὸν Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ᾗ φασίν, Αἱ περίδοξοι τῶν ἁγίων πατέρων σύνοδοι κατὰ κέλευσιν ἱερὰν ἀθροισθεῖσαι τῶν εὐσεβῶν Βασιλέων, τὴν πολυχιδῆ μὲν κακουργίαν καὶ πλάνην τῶν Αἱρετικῶν δι' ἀποφάσεως ὁμοφώνως κατέκριναν, τὴν ὀρθόδοξον δὲ ἐκύρωσαν πίστιν.

ΒΙΒΛΙ'ΟΥ Ι'. ΜΕ'ΡΟΣ Γ'. ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ Ε'.

Ὅτι τὸ βεβαιῶ ῥῆμα παρὰ ταῖς Συνόδοις τρία σημαίνει, ὧν τοῦ πρώτου σημαινομένου παράδειγμα πρῶτον.

Τὸ ΒΕΒΑΙΩ ῥῆμα, ὅσον ἀνήκει ταῖς ἁγίαις Συνόδοις, τρία τινὰ σημαίνει, πρῶτον τὸ συναινῶ, συντίθεμαι, ἀποδέχομαι, ἀκολουθῶ, κατατίθεμαι, δοξάζω, σύμφημι, τὰ αὐτὰ φρονῶ, ἐπακολουθῶ, κατέχω, ὁμολογῶ, συναρέσκομαι, ὁμοφρονῶ, παραμένω, συμψηφίζομαι, διαφυλάττω, διατηρῶ, συνέχω, συντάσσομαι, ἀποφαίνομαι, ὑπογράφω, ὑπεσημηνάμην, συγκατατίθεμαι, στοιχῶ, δέχομαι, ἐξακολουθῶ, συμφωνῶ, καὶ τὰ ὅμοια, ἅτινα ταυτοδυνάμά ἐστιν, ἐν ᾧ οἱ Ἐπίσκοποι καὶ λοιποὶ ἐκκλησιαστικοὶ καὶ πάντες οἱ εὐσεβεῖς καὶ αὐταὶ αἱ Σύνοδοι ἀποδέχονται τὰ τῶν ἁγίων καὶ τὰ τῶν Συνόδων συγγράμματα καὶ ψηφίσματα. ΠΑΡΑ'ΔΕΙΓΜΑ. Γράφει ἡ ἐν Κυζίκῳ Σύνοδος πρὸς Λέοντα τὸν Βασιλέα, ὅτι ὁ Ἀλεξανδρείας Προτέριος ἐβεβαίωσε τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Β'.

Τοῦ πρώτου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ παράδειγμα δεύτερον.

Ὁ μικρὸς Θεοδόσιος γράφει τῷ Ἀντιοχείας Ἰωάννῃ, Κύριλλος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ Κελεστῖνος, καὶ πάντες οἱ ἁπανταχοῦ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἱερεῖς τῇ σῇ θεοσεβείᾳ κοινωνήσουσι.

ΠΑΡΑ'-

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ.

Τοῦ πρώτου σημαινομένου τοῦ βεβαιοῦν παράδειγμα τρίτον.

Καὶ Ἰωάννης Ἀντιοχείας γράφει Ξύστῳ Ῥώμης, Μαξιμιανῷ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Κυρίλλῳ Ἀλεξανδρείας. Ὑπὲρ τοῦ τὴν ῥώμην βραβευθῆναι ταῖς Ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς συντίθεσθαι τῇ ψήφῳ τῆς ἁγίας Συνόδου. καὶ ἐπιστολὴ πρὸς Κύριλλον. Συναινοῦμεν τῇ χειροτονίᾳ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Μαξιμιανοῦ, καὶ κοινωνοῦμεν τοῖς κατὰ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην Ἐπισκόποις.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ.

Τοῦ πρώτου σημαινομένου τοῦ βεβαιοῦν παράδειγμα τέταρτον.

Καὶ ὁ Κύριλλος πρὸς Ἀκάκιον Ἐπίσκοπον Μελιτηνῆς λέγει περὶ τοῦ Ἐπισκόπου Ῥώμης Ξύστου. Σύμφωνα γὰρ τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ γέγραφε, καὶ πάντα ἐβεβαίωσε τὰ παρ᾽ αὐτῆς πραχθέντα, καί ἐστιν ὁμόφρων ἡμῖν. μέρει τρίτῳ τῆς τρίτης Συνόδου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε.

Τοῦ πρώτου σημαινομένου τοῦ βεβαιοῦν παράδειγμα πέμπτον.

Ἡ ἐν Καρθαγένῃ Σύνοδος περὶ τῆς πρώτης ἐν Νικαίᾳ Συνόδου ἔφη. Καὶ ἅπερ ἡ ἐνταῦθα ἀπὸ τῶν προηγησαμένων ἡμῶν τὴν αὐτὴν Σύνοδον βεβαιωσάντων. Ἡ αὐτὴ Σύνοδος. Πάντες οἱ Ἐπίσκοποι εἶπον, πᾶσιν ἡμῖν τοῦτο ἤρεσε, καὶ τῇ ἡμετέρᾳ ὑπογραφῇ βεβαιοῦμεν. Ἐνταῦθα. Αὐρήλιος Ἐπίσκοπος συνῄνεσα. Κανόνι πεντηκοστῷ ἑβδόμῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ς.

Τοῦ πρώτου σημαινομένου τοῦ βεβαιοῦν παράδειγμα ἕκτον.

Ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἁγίου Σάββα λέγεται. Τὰ ἐν τῇ πέμπτῃ Συνόδῳ πραχθέντα ἀποστείλαντος τοῦ Βασιλέως ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πάντων τῶν κατὰ Παλαιστίνην Ἐπισκόπων χειρὶ καὶ στόματι βεβαιωσάντων, πλὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀβίλης. πράξει πρώτῃ τῆς ἑβδόμης Συνόδου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ.

Τοῦ πρώτου σημαινομένου τοῦ βεβαιοῦν παράδειγμα ἕβδομον.

Λέων ὁ Πάπας ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Πωγωνάτον. Οὗτος ὁ προσκυνητὸς καὶ ἀποστολικὸς θρόνος ὁμογνωμόνως τε καὶ ὁμοψύχως τοῖς παρ᾽ αὐτοῖς (τοῖς πατράσι τῆς ἕκτης Συνόδου) συναινεῖ, καὶ τῇ αὐθεντίᾳ τοῦ Πέτρου βεβαιοῖ. Ἡ ἐν Σαρδικῇ γράφει. οἱ πανταχοῦ πάντες Ἐπίσκοποι τὴν κοινωνίαν Ἀθανασίου ἐβεβαίωσαν. Ἀθανασίου ἀπολογίᾳ δευτέρᾳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η.

Τοῦ πρώτου σημαινομένου τοῦ βεβαιοῦν παράδειγμα ὄγδοον.

Ἡ τετάρτη Σύνοδος γράφει τῷ Πάπᾳ Λέοντι. Ἁπάντων τῶν πεπραγμένων τὴν δύναμιν ἐγνωρίσαμεν εἰς σύστασιν ἡμετέραν (διὰ τὴν συμφωνίαν δηλονότι) καὶ τῶν πεπραγμένων βεβαίωσίν τε καὶ συγκατάθεσιν. Ἔχεις φιλαναγνῶστα καὶ ἄλλα μυρία παραδείγματα ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῶν Συνόδων, καὶ ἴδε ἀνωτέρω τοὺς τόπους. Μαρτῖνος ὁ Πάπας ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Θεσσαλονίκης Παῦλον γράφει. Τὰ τῶν πατέρων καὶ πέντε Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἐγγράφως κυρώσῃς. πράξει πέμπτῃ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

Περὶ τοῦ δευτέρου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ, ὅ ἐστι τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Δεύτερον σημαίνει τὸ ἀποδιδόναι τινὶ τὸ κῦρος καὶ τὴν βεβαιότητα τοσοῦτον, ὥστε μὴ ἐνδέχεσθαι ἄλλως ἔχειν, καθ᾽ ὃν τρόπον ἐβεβαίωσαν αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι τὰς πρὸ αὐτῶν Οἰκουμενικὰς Συνόδους, καὶ τὸ ἅγιον τῆς πίστεως Σύμβολον, καὶ τὰς ἐπιστολὰς τῶν Πατριαρχῶν Λέοντος, Ἀγάθωνος, καὶ Ἀδριανοῦ Ῥώμης, τὰς τοῦ Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου, τὰς Σωφρονίου, καὶ Θεοδώρου Ἱεροσολύμων, καὶ τὰς τῶν λοιπῶν, ὡς ἐν τοῖς πρακτικοῖς, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς Ὅροις τῆς τετάρτης καὶ ἕκτης καὶ ἑβδόμης φαίνεται περιδηλότατα, καὶ ἴδε ἀνωτέρω τοὺς τόπους. ἴδε καὶ Ἰουστινιανοῦ διάταξιν ἑβδόμην πρὸς Ἐπιφάνιον, ἐν ᾗ λέγει, Ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος τὴν Πρόκλου πρὸς Ἀρμενίους ἐβεβαίωσε. καὶ δὴ καὶ περὶ τοῦ τοιούτου εἴδους τῆς βεβαιώσεως γράφει ὁ ἅγιος Κύριλλος τῇ ἐν Καρθαγένῃ Συνόδῳ. Τὰ ἀληθέστατα ἴσα τῆς ἐν τῇ Νικαέων Μητροπόλει τῆς Βιθυνίας αὐθεντικῆς Συνόδου, τὰ παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων ὁρισθέντα καὶ βεβαιωθέντα. Κανόνι ἑκατοστῷ τριακοστῷ ὀγδόῳ. ἀλλὰ καὶ ὁ Χρυσόστομος ἐξηγούμενος τό, Ἦλθον μετὰ τῆς Συνοδικῆς τῶν Ἀποστόλων ἐπιστολῆς οἱ περὶ Παῦλον εἰς Ἀντιόχειαν, λέγει, Οὐκ ἔτι στάσεις καὶ μάχαι, διὸ καὶ βεβαιώσαντες αὐτοὺς, ἀπῆλθον μετὰ εἰρήνης. ὁμιλίᾳ τριακοστῇ τρίτῃ εἰς τὰς πράξεις. τῆς αὐτῆς δὲ δυνάμεώς εἰσιν αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι τῇ ἀποστολικῇ Συνόδῳ, ὅθεν καὶ αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν παντάπασιν ἀνεξέτασοι, ὡς ῥηθήσεται, διόπερ καὶ ἄκρᾳ ἐξουσίᾳ ἀποκόπτουσι τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας αἱ αὐθεντικαὶ Σύνοδοι τοὺς ἐναντίως φρονοῦντας ταῖς ἀποφάσεσιν αὐτῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

Περὶ τοῦ τρίτου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ, ὅ ἐστι τῶν Βασιλέων.

Τρίτον σημαίνει οὐ μόνον τὴν συναίνεσιν καὶ ἀποδοχὴν, καὶ τὸ οὐκ ἐνδέχεσθαι ἄλλως γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐμμένειν ἐν τοῖς ὁρισθεῖσι διὰ ἀποφάσεως τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ τελειοτάτης ἐξουσίας, ἥτις ἐστὶν ἡ τῶν Βασιλέων. ὁ γὰρ Βασιλεὺς καθὸ μέν ἐστι Χριστιανὸς, συναινεῖ καὶ ἕπεται ταῖς ἀποφάσεσι τῆς Ἐκκλησίας. ὡς ἔλεγεν ὁ Δαλμάτιος τῷ λαῷ περὶ τοῦ μικροῦ Θεοδοσίου, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐξηκολούθησε τῷ Θεῷ καὶ τῇ ἁγίᾳ (τρίτῃ) Συνόδῳ. ὡς δὲ κεφαλὴ πάντων τῶν Χριστιανῶν, βεβαιοῖ ταύτας. γράφει γὰρ Νόμους περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως κατὰ Ἰουδαίων, Ἐθνῶν τε καὶ Αἱρετικῶν, καὶ βεβαιοῖ τὰς συνοδικὰς ἀποφάσεις οὕτως, ὥστε τοὺς παραβαίνοντας παιδεύειν δημεύσει καὶ ἐξορίᾳ, ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ κεφαλικῇ τιμωρίᾳ, καὶ ἄθρει.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Τοῦ τρίτου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ παράδειγμα πρῶτον.

Ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν τῷ εἰς τὸν μέγαν Θεοδόσιον προσφωνητικῷ λέγει, Καὶ ὑπὲρ τῆς εὐταξίας τῶν Ἐκκλησιῶν ῥητοὺς Κανόνας ὡρίσαμεν, ἅπερ ἅπαντα τῷδε ἡμῶν τῷ γράμματι ὑπετάξαμεν. δεόμεθα τοίνυν τῆς σῆς ἡμερότητος γράμμασι τῆς σῆς εὐσεβείας ἐπικυρωθῆναι τῆς Συνόδου τὴν ψῆφον, ἵν᾽ ὥσπερ τοῖς τῆς κλήσεως γράμμασι τὴν Ἐκκλησίαν τετίμηκας, οὕτω καὶ τῶν δοξάντων ἐπισφραγίσῃς τὸ τέλος. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον τρίτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ΄.

Τοῦ τρίτου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ παράδειγμα δεύτερον.

Ἡ τρίτη Σύνοδος τοῖς Βασιλεῦσιν Οὐαλεντινιανῷ καὶ Θεοδοσίῳ κατὰ τῶν ἀποστατῶν. Τὰ γοῦν τυπωθέντα ἀναγκαίως ἐπὶ τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν ἀνηνέγκαμεν, δεόμενοι ὥστε μὴ Σύνοδον κρίνεσθαι τὴν συστροφὴν τῶν ἐπ᾽ αἰτίαις γεγονημένων, διὰ τὸ καὶ πάλαι ἐπὶ τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Συνόδου τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἐπὶ τῆς Νικαίας συνειλεγμένων τινὰς οὕτως ἀποστῆναι τῆς μεγάλης ἐκείνης Συνόδου δεδοικότας τὸ ἐξ αὐτῆς ἐπιτίμιον, καὶ μήτε κριθῆναι Σύνοδον τούτους ὑπὸ τοῦ μεγάλου καὶ ἐν ἁγίοις Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἀλλὰ καὶ κελευσθῆναι δίκας ὑποσχεῖν ὑπὲρ ὧν ἀποσχίσαντες τὴν τῶν ἁγίων ἐκείνων Ἐπισκόπων συμφωνίαν ἠρνήσαντο, πονηρᾷ καθάπερ οὗτοι καὶ αὐτοὶ συνειδήσει κεχρημένοι. ἄτοπον γὰρ Συνόδῳ διακοσίων δέκα Ἐπισκόπων, οἷς καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τῆς Δύσεως τῶν ἁγίων Ἐπισκόπων συνεψηφίσατο,

καὶ

καὶ δι' αὐτῶν ἅπαν τὸ πλῆθος τὸ λοιπὸν τῆς Οἰκουμένης, καὶ τὰ ἑξῆς. Καί, κελεῦσαι τὰ ὑπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς ἁγίας Συνόδου τυπωθέντα εἰς συγκρότησιν εὐσεβείας κατὰ Νεστορίου καὶ τοῦ ἀσεβοῦς αὐτοῦ δόγματος τὴν ἰσχὺν ἔχειν, κρατυνθέντα τῇ ἐπινεύσει καὶ συγκαταθέσει τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας. πρᾶξις πέμπτη. Ἡ αὐτὴ Σύνοδος γράφουσα πρὸς τοὺς Βασιλεῖς περὶ καθαιρέσεως Νεστορίου φησίν, Εἰ δέ τις καταφρονήσῃ τῶν θεσπιζομένων, δεδιέναι τοῦ ὑμετέρου κράτους τὴν ἀγανάκτησιν, οὕτω γὰρ καὶ ἡ ἀποστολικὴ πίστις ἄτρωτος διαμενεῖ τῇ ὑμετέρᾳ εὐσεβείᾳ κρατυνομένη. πρᾶξις πρώτη. Ἡ αὐτὴ πρὸς τοὺς αὐτοὺς Βασιλεῖς. Καταφεύγομεν ἅπαντες ἐπὶ τὸ κράτος τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, δεόμενοι τὰ μὲν κατὰ Νεστορίου πεπραγμένα καὶ τῶν τὰ Νεστορίου φρονούντων ἔχειν τὴν ἰσχύν, τὰ δὲ περὶ τῶν ἐκδικούντων μένειν ἄπρακτα καὶ ἀργά. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφάλαιον δέκατον πέμπτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

Τοῦ τρίτου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ παράδειγμα τρίτον.

Ἡ τετάρτη ἐν τῷ πρὸς τὸν Μαρκιανὸν προσφωνητικῷ αὐτῆς. Ἀλλ' ὦ φιλόχριστοι πᾶσι τῆς εὐσεβοῦς ὁμολογίας τὰς συμφωνίας βραβεύοντες, καὶ καθάπερ σφραγῖδα τῶν εὐσεβῶν δογμάτων τῇ παρ' ὑμῶν ἀθροισθείσῃ Συνόδῳ τῆς Πέτρου καθέδρας βεβαιώσαντες τὸ κήρυγμα, θαρρεῖν γὰρ χρὴ τὴν ὑμετέραν εὐσέβειαν, ὡς οὐδὲν τῆς πάλαι παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων καταγγελθείσης πίστεως ὁ θεοφιλὴς τῆς Ῥώμης παρακεκίνηκε πρόεδρος. καὶ σημείωσαι, ὅτι ἐπειδὴ ἐνδεχόμενον ἦν σφαλῆναι τὸν Ῥώμης, οἱ πατέρες κρίναντες τὴν ἐπιστολὴν αὐτοῦ, ἀπολογοῦνται πρὸς τὸν Βασιλέα ὅτι ὀρθῶς ἔγραψεν ὁ Πάπας καὶ οὐκ ἐσφαλμένως ὥς τινες ἐνόμιζον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔ'.

Τοῦ τρίτου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ παράδειγμα τέταρτον.

Μαρκιανὸς ἐν τῇ Σάκρᾳ. Ὡς μηδεμίαν τοῦ λοιποῦ τοῖς συκοφαντεῖν εἰωθόσι τὸ θεῖον ἀμφιβολίαν ὑπολιμπάνεσθαι, ἱερῷ τῆς ἡμετέρας ἡμερότητος διατάγματι τὴν ἁγίαν βεβαιώσαντες Σύνοδον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΕ'.

Τοῦ τρίτου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ παράδειγμα πέμπτον.

Ἡ Σύνοδος ἐν τῇ πρὸς τὸν Πάπαν ἐπιστολῇ. Οὕτω γὰρ καὶ Βασιλεῖς θεραπευθήσονται οἱ τὴν τῆς σῆς ὁσιότητος ὡς Νόμῳ βεβαιώσαντες κρίσιν. ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίου τετάρτου κεφάλαιον πρῶτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙϚ'.

Τοῦ τρίτου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ παράδειγμα ἕκτον.

Ἰουστινιανὸς ἐν τῷ κατὰ τοῦ Σευήρου Ἠδίκτῳ. Οὐ μὴν οὐδὲ τὴν δικαίως ἐξενεχθεῖσαν κατὰ Σευήρου ψῆφον τῶν συμπάντων ὡς εἰπεῖν τῶν ἀρχιερατικῶν τε καὶ πατριαρχικῶν μετὰ τῆς μοναχικῆς συνελεύσεως προελθοῦσαν θρόνων καὶ τὸν ἀναθεματισμὸν ἐπάγουσαν αὐτῷ βασιλικῆς ἔξω καταλιμπάνομεν ἐπικυρώσεως. Ὁ αὐτὸς διατάξει κατὰ Ἀνθίμου καὶ Σευήρου. Ὁσάκις γὰρ ἡ τῶν ἱερέων ψῆφος τινὰς τῶν οὐκ ἀξίων τῆς ἱερωσύνης τῶν ἱερατικῶν κατεβίβασε θρόνων, ὁποῖον δὴ Νεστόριον, Εὐτυχῆ, Ἄρειον, Μακεδόνιον καὶ Εὐνόμιον, καὶ ἄλλους δέ τινας εἰς κακίαν οὐκ ἐλάττους ἐκείνων, τοσαυτάκις ἡ βασίλεια ψῆφος γέγονε τῇ τῶν ἱερέων αὐθεντίᾳ, ὥστε τὰ θεότατά τε καὶ ἀνθρώπινα συνδραμόντα, μίαν συμφωνίαν ταῖς ὀρθαῖς ποιεῖσθαι ψήφοις. Καί, διὸ καὶ ἀπαγορεύομεν ἅπασι τῶν αὐτῶν τι κεκτῆσθαι βιβλίων, ὥσπερ οὐκ ἔξεστι παρὰ Νεστορίου γράφειν ἢ κεκτῆσθαι βιβλία, διὸ τοῖς πρὸ ἡμῶν Αὐτοκράτορσιν ἔδοξε τοῖς παρὰ Πορφυρίου κατὰ Χριστιανῶν εἰρημένοις ὅμοια καθεστάναι, οὕτω μήτε τὰ Σευήρῳ ῥηθέντα τε καὶ γραφέντα μενέτω παρά τινι Χριστιανῷ, ἀλλ' ἔσω βέβηλα καὶ ἀλλότρια τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, πυρί τε φλεγέσθω παρὰ τῶν κεκτημένων, εἰ μὴ βούλονται κινδυνεύειν οἱ ταῦτα ἔχοντες. καὶ κατὰ Πέτρου καὶ Ζωόρα. Καί, διὰ ταῦτα τοίνυν ἅπαντα τὴν γενομένην ἐπ' αὐτῷ τῆς καθαιρέσεως ψῆφον παρὰ τῆς ἁγίας Συνόδου κυρίαν τίθεται ἡ ἡμετέρα βασιλεία. Καὶ ἐπιστολῇ πρὸς τὴν ἁγίαν Σύνοδον. Σπουδὴ μὲν γέγονεν ἀεὶ τοῖς ὀρθοδόξοις καὶ εὐσεβῶς προβεβασιλευκόσι τοῖς ἡμετέροις πατράσι τὰς κατὰ καιρὸν ἀναφυομένας Αἱρέ-

σας διὰ Συνόδων ὁσιωτάτων ἱερέων ἐκύρωσεν, καὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως καθαρῶς κηρυττομένης ἐν εἰρήνῃ τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν διαφυλάττειν. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίον πέμπτον.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ ΙΖʹ.

Τοῦ τρίτου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ παράδειγμα ἕβδομον.

Ἡ ἕκτη Σύνοδος ἐν τῷ πρὸς τὸν Πωγωνάτον αὐτῆς προσφωνητικῷ. Ὦ φιλάγαθε καὶ φιλοδίκαιε Δέσποτα τῷ τὸ κράτος χαρισαμένῳ σοι τὴν δέ τὴν εὔνοιαν ἀντιχάρισαι, καὶ τοῖς παρ' ἡμῶν ὁρισθεῖσι σφραγῖδα παράσχου τὴν ὑμῶν ἔγγραφον βασιλικὴν ἐπικύρωσιν, καὶ διὰ θείων Ἠδίκτων καὶ τῶν ἐξ ἔθους εὐσεβῶν διατάξεων τὴν τούτων ἁπάντων βεβαίωσιν, ὥστε μηδένα τοῖς πραχθεῖσιν ἀντιφθέγγεσθαι ἢ καινότερον ζήτημα μηχανήσασθαι, ἴθι γὰρ ὦ Βασιλεῦ γαληνότατε ὡς οὐδὲν τῶν ἐν ταῖς ὅλαις ταῖς Συνόδοις καὶ παρὰ τῶν ἐγκρίτων πατέρων τυπωθέντα παρεχαράξαμεν, μενοῦνγε μᾶλλον ἐβεβαιώσαμεν.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ ΙΗʹ

Τοῦ τρίτου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ παράδειγμα ὄγδοον.

Ὁ Βασιλεὺς ἐν τῷ Ἠδίκτῳ περὶ τῆς Συνόδου. Ὅρον δὲ θεοψήφιστον καὶ τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας ἀνάγοντα εἰς ἕνωσιν ἐθεμάτισε, τοῖς μὲν εὐαγγελικοῖς καὶ ἀποστολικοῖς ἀκολουθοῦντα θεσπίσμασι, ταῖς δὲ εἰρημέναις πέντε Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις συνᾴδοντα, διὸ καὶ ἡμεῖς τὰ παρ' αὐτοῦ ὁροθετηθέντα κυρῶσαί τε καὶ βεβαιῶσαι βουλόμενοι, τὸ παρὸν εὐσεβὲς Ἤδικτον ἐκτιθέμεθα. Ὁ αὐτὸς Λέοντι Πάπᾳ Ῥώμης. Θεῖον δὲ καὶ σεβάσμιον Ὅρον ἡ ἁγία Σύνοδος ἐξεφώνησεν, ᾧ καὶ συνεπεγράψαμεν, καὶ δι' εὐσεβῶν ἡμῶν Ἠδίκτων τοῦτον ἐπεκυρώσαμεν. Ὁ αὐτὸς Βασιλεὺς ταῖς Συνόδοις τῆς Ῥώμης. Ὅρον δὲ σεπτὸν καὶ σεβάσμιον ἡ ἁγία Σύνοδος ἐθεμάτισε ταῖς ἁγίαις Συνόδοις καὶ ἐγκρίτοις πατράσι συμβαίνοντά τε καὶ συνεπόμενον, ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον κράτος συνυπέγραψε, καὶ δι' εὐσεβῶν ἡμῶν Ἠδίκτων τοῦτον ἐκύρωσε. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου ἕκτου κεφάλαιον ὄγδοον. Ἡ ἐν Τρούλλῳ γράφει πρὸς Ἰουστινιανὸν τὸν Βασιλέα. Ἐπὶ τούτῳ τοίνυν κατὰ κέλευσιν τῆς σῆς εὐσεβείας συνελθόντες κατὰ ταύτην τὴν θεοφύλακτον βασιλίδα πόλιν, Κανόνας ἱεροὺς ἀνεγράψαμεν, διὸ τῆς σῆς εὐσεβείας δεόμεθα ἵν' ὥσπερ τοῖς τῆς κλήσεως γράμμασι τὴν Ἐκκλησίαν τετίμηκας, οὕτω καὶ τῶν δοξάντων δι' εὐσεβῶν κεραιῶν ἐπισφραγίσῃς τὸ τέλος. ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου ἕκτου κεφάλαιον δέκατον ἕκτον.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ ΙΘʹ.

Τοῦ τρίτου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ παράδειγμα ἔνατον.

Ἡ ἑβδόμη Σύνοδος τοῖς Βασιλεῦσι Κωνσταντίνῳ καὶ Εἰρήνῃ προσφωνοῦσα λέγει, Πρὸς δὲ ἐπισφράγισιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν παρ' ἡμῶν ὁρισθέντων, καὶ μέντοι καὶ πληροφορίαν τοῦ ὑμετέρου πανευσεβοῦς κράτους ὑπετάξαμεν πατρικὰς χρήσεις ἐκ πολλῶν ὀλίγας συναγαγόντες τῇ λαμπρότητι τῆς ἀληθείας καταυγαζούσας τὸ βέβαιον. καὶ πράξει ὀγδόῃ τῇ αὐτῇ λέγει. Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐλθόντων τῶν πατέρων ἀπὸ Νικαίας, ἐν τοῖς Παλατίοις ἐν τῇ Μαγναύρᾳ προκαθεσθέντων τῶν Βασιλέων τῆς Συνόδου, ἀνεγνώσθη ὁ Ὅρος, καὶ ἐρωτηθείσης τῆς Συνόδου παρὰ τῶν Βασιλέων, Εἰ κατὰ συναίνεσιν πάντων ἐξεφωνήθη. οἱ δὲ ἐξεφώνησαν, Οὕτω πιστεύομεν πάντες, οὕτω φρονοῦμεν, πάντες συναινέσαντες ὑπεγράψαμεν. αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν πατέρων τῶν ὀρθοδόξων. καὶ τούτων ἐκφωνηθέντων, προσφέρει ὁ Πατριάρχης τοῖς Βασιλεῦσι τὸν ἀναγνωσθέντα Τόμον τοῦ Ὅρου, καὶ ἐζήτει μετὰ πάσης τῆς Συνόδου ἐπισφραγίσαι καὶ ἐπιβεβαιῶσαι δι' εὐσεβῶν αὐτῶν ὑπογραφῶν, καὶ ὑπέγραψαν.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Κʹ.

Τοῦ τρίτου σημαινομένου τοῦ βεβαιῶ παράδειγμα δέκατον.

Ὁ Θεοφάνης. Ὁ χριστιανικώτατος Βασιλεὺς Συνόδου Ἐπισκόπων ἀθροίσας διακοσίων ὀγδοηκονταενέα, τὰ προκεκυρωμένα ἐν ταῖς ἁγίαις Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις ἐβεβαίωσε δόγματα. Ὁ αὐτός. Καὶ προκαθεσθέντων τῶν Βασιλέων σὺν τοῖς Ἐπισκόποις ἐν τῇ Μαγναύρᾳ, ὑπανεγνώσθη ὁ Τόμος, καὶ ὑπέγραψεν ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, κυρώσαντες τὴν εὐσέβειαν καὶ τὰ τῶν ἁγίων πατέρων δόγματα. ἴδε

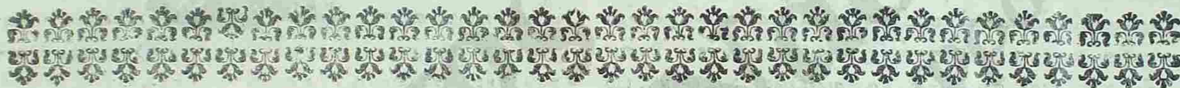
καὶ

καὶ ἀνωτέρω βιβλίου ἑβδόμου κεφαλαίου πρῶτον, καὶ τὰς σημειώσεις ἐν ταῖς κατὰ Φωτίου καὶ ὑπὲρ Φωτίου Συνόδοις βιβλίου ἑβδόμου κεφαλαίῳ δεκάτῳ τρίτῳ καὶ δεκάτῳ τετάρτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΑ'.

Περὶ τῶν προβαλλομένων ὑπὸ τῶν παπιστῶν ἀπὸ τῆς διαλέξεως Μαξίμου μετὰ Θεοδοσίου Βιθυνίας εἰς ἀναίρεσιν τῆς παρὰ τῶν Βασιλέων βεβαιώσεως τῶν Συνόδων, καὶ τῆς λύσεως αὐτῶν κατὰ τοὺς τρεῖς τρόπους τῆς σημασίας.

Πρὸς ἐκεῖνο δὲ ὅπερ προβάλλουσιν οἱ μηχανορράφοι παπισταὶ πρὸς ἀναίρεσιν τῆς βεβαιώσεως τῶν Συνόδων ὑπὸ τῶν Βασιλέων ἀπὸ τῆς διαλέξεως τοῦ ὁμολογητοῦ Μαξίμου μετὰ Θεοδοσίου Ἐπισκόπου Βιθυνίας (ἔνθα εἰπόντος τοῦ Θεοδοσίου ὅτι ὁ Βασιλεύς, ἤτοι ὁ Κώνστας οὐκ ἐκύρωσε τὴν ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Μαρτίνου Σύνοδον, καὶ λοιπὸν οὐκ ἔδει πείθεσθαι αὐτῇ, ὁ Μάξιμος πρὸς ταῦτα ἀπεκρίθη, ὅτι οὐχ αἱ κελεύσεις τῶν Βασιλέων τὰς γενομένας Συνόδους κυροῦσιν, ἀλλ' ἡ εὐσεβὴς πίστις καὶ ἡ ὀρθότης τῶν δογμάτων ἐγκρίνουσι τὰς Συνόδους, οἷς καὶ ὁ Θεοδόσιος συνέθετο) ῥητέον, ὅτι τοῦτο οὐκ ἔξεστιν ἐναντίον τῷ παρόντι κεφαλαίῳ, ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τοῦ κεφαλαίου ἐστὶν ἐνταῦθα, ὅτι ὁ Βασιλεὺς βεβαιοῖ τὰς Συνόδους κατὰ τὸν τρίτον τρόπον, ἐκείνας δηλαδὴ, αἵτινες νόμιμοι καὶ κανονικαί εἰσι, καὶ τὴν περὶ τὴν τῆς πίστεως ὀρθότητα τοῦ δόγματος αὐτῶν ἀπόφασιν αὗται μὲν βεβαιοῦσι κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον, οἱ δὲ ἀπολειπόμενοι πατέρες βεβαιοῦσι καὶ ἀποδέχονται κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον, οἱ δὲ Βασιλεῖς κατὰ τὸν τρίτον τρόπον. τοῦ οὖν Θεοδοσίου κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον εἰπόντος ὅτι οὐκ ἐβεβαίωσεν ὁ Κώνστας τὴν Σύνοδον, ὁ Μάξιμος τοῦτο ὡς ἀλλόκοτον ἀπεσκοράκισε. ἴδε καὶ κατωτέρω κεφαλαίου δεκάτου παράγραφον δεύτερον.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι'. ΜΕΡΟΣ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Περὶ τῆς προθεσμίας τῶν Συνόδων, ὅτι παρὰ τῶν βασιλέων ἐπιτάττεται. μαρτυρία Ἑρμείου ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου.

Ὁ Βασιλεὺς ὁ μέγας Κωνσταντῖνος συνεκάλεσε Σύνοδον εἰς Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας, καὶ πανταχοῦ τοῖς προεστῶσι τῶν Ἐκκλησιῶν ἔγραψεν εἰς ῥητὴν ἡμέραν παρεῖναι. Ἐκοινώνουν δὲ τούτου τοῦ συλλόγου Μακάριος Ἱεροσολύμων, Εὐστάθιος Ἀντιοχείας, Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρείας, Βίτων καὶ Βικέντιος Ἰουλίου πρέσβεις. Ἑρμείας βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ ἑβδόμῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς αὐτῆς προθεσμίας μαρτυρία Ἑρμείου ἐπὶ Κωνσταντίου καὶ Κώνσταντος.

Ἐπειδὴ Κώνστας ᾔτει τὸν ἀδελφὸν τοὺς ἀμφὶ Ἀθανάσιον τοὺς οἰκείους ἀπολαβεῖν θρόνους, καὶ γράφων οὐδὲν ἤνυεν, οἱ περὶ Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον προσιόντες αὐτῷ, Σύνοδον ᾔτουν. ἔδοξε γνώμῃ τῶν Βασιλέων τοὺς ἀμφοτέρων Ἐπισκόπους εἰς ῥητὴν ἡμέραν καταλαβεῖν τὴν Σαρδῶπολιν. Ἑρμείας βιβλίῳ τρίτῳ κεφαλαίῳ ἑνδεκάτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς αὐτῆς προθεσμίας μαρτυρία Εὐαγρίου ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ νέου.

Εὐάγριος βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ τρίτῳ. Ἐδέησε γνώμῃ τοῦ νέου Θεοδοσίου τὰ σκῆπτρα τῆς Ἑῴας διέποντος τὴν ἐν Ἐφέσῳ πρώτην Σύνοδον ἀλισθῆναι, γραμμάτων βασιλικῶν γενομένων πρός τε Κύριλλον καὶ τοὺς ἁπανταχοῦ τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν προεστῶτας, ὃς κυρίαν τῆς συνελεύσεως ἀπέφηνε τὴν ἁγίαν Πεντηκοστῆς ἡμέραν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς αὐτῆς προθεσμίας μαρτυρία Σωκράτους ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ.

Σωκράτης βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ τριακοστῷ τετάρτῳ. Οὐ πολὺς ἐν μέσῳ χρόνος, καὶ τοὺς πανταχόθεν Ἐπισκόπους πρόσταγμα Βασιλέως εἰς τὴν Ἐφεσίων συνιέναι ἐκέλευσεν εὐθὺς μετὰ τὴν τοῦ Πάσχα ἑορτήν.

Παρά-

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ τῆς αὐτῆς προθεσμίας μαρτυρία ἐκ τῶν πρὸς Κύριλλον γραμμάτων Θεοδοσίου καὶ Οὐαλεντιανοῦ τῶν Βασιλέων.

Θεοδόσιος καὶ Οὐαλεντιανὸς οἱ Βασιλεῖς Κυρίλλῳ. Ὥστε καὶ ἥκειν δέος τὴν εὐλάβειαν κατὰ τὸν χρόνον ὃν τὰ ἕτερα δηλοῖ γράμματα πρὸς ἅπαντας ἀπεσταλμένα τοῖς τῶν Μητροπόλεων Ἐπισκόποις. Καὶ, προὐδῆν ἐτιθέμεθα πρὸ τῶν ἄλλων τῷ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν Θεῷ πρέπουσαν καὶ τοῖς ἡμετέροις προσφορον διαμένειν καιροῖς. Καὶ, φροντίσει ἡ σὴ θεοσέβεια μετὰ τὸ ἐπιὸν ἅγιον Πάσχα εἰς τὴν Ἐφεσίων τῆς Ἀσίας παραγενέσθαι κατ᾽ αὐτὴν τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς τὴν ἡμέραν. μέρει πρώτῳ τῆς τρίτης Συνόδου κεφαλαίῳ δεκάτῳ ἕκτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ς'.

Περὶ τῆς αὐτῆς προθεσμίας μαρτυρία Μέμνονος Ἐφέσου καὶ τῆς Συνόδου ἐπὶ τῶν αὐτῶν Βασιλέων.

Μέμνων Ἐπίσκοπος Ἐφέσου εἶπεν. Ἀπὸ τῆς ὡρισμένης προθεσμίας ἐν τῷ εὐσεβεῖ καὶ θεοφιλεῖ γράμματι παρῆλθον ἡμέραι δεκαέξ. Κύριλλος Ἀλεξανδρείας εἶπε. Καὶ δεύτερον θέσπισμα τῶν φιλοχρίστων Βασιλέων ὑπανεγνώσθη τῇ Συνόδῳ τὸ προστάττον τὰ τῆς πίστεως ἐρευνᾶσθαι καὶ τυποῦσθαι δίχα πάσης ἀναβολῆς. πράξει πρώτῃ. Ἡ Σύνοδος ἐν τῇ πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἀναφορᾷ περὶ τῆς καθαιρέσεως Νεστορίου. Οὐ παρεῖδε τὸ ὑμέτερον κράτος ταραττομένας τὰς ἁγίας Ἐκκλησίας, καὶ νοθευόμενα τὰ τῆς πίστεως καὶ τὰ τῆς ἀληθοῦς εὐσεβείας δόγματα, ἀλλ᾽ ἐκ πάσης Μητροπόλεως συναχθῆναι ἐκέλευσεν ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια τοὺς θεοφιλεστάτους Μητροπολίτας, ἐπαγομένους καί τινας τῶν ἄλλων πόλεων Ἐπισκόπους, καιρὸν αὐτάρκη πρὸς τὴν συνδρομὴν τὴν ἄχρι τῆς Πεντηκοστῆς ὁρίσασα. πράξει πρώτῃ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Περὶ τῆς αὐτῆς προθεσμίας μαρτυρία ἐκ τῆς πρὸς Διόσκορον ἐπιστολῆς τῶν αὐτῶν Βασιλέων.

Θεοδόσιος καὶ Οὐαλεντιανὸς Διοσκόρῳ. Καὶ ἡ σὴ τοιγαροῦν ὁσιότης προσλαβοῦσα σὺν αὐτῇ δέκα μὲν εὐλαβεστάτους τῶν ὑπὸ τὴν αὐτὴν διοίκησιν Μητροπολίτας, ἑτέρους δὲ δέκα ὁσιωτάτους Ἐπισκόπους, ταῖς πλησίον Καλάνδαις Αὐγούσταις τὴν Ἐφεσίων Μητρόπολιν τῆς Ἀσίας καταλαβεῖν ἀνυπερθέτως σπουδάσει. Καί, εἰ δέ τις τὴν οὕτως ἀναγκαίαν καὶ Θεῷ φίλην παριδεῖν ἕλοιτο Σύνοδον, καὶ μὴ πάσῃ δυνάμει κατὰ τὸν προειρημένον καιρὸν τὸν ἀφορισθέντα καταλάβῃ τόπον, οὐδεμίαν ἕξει πρὸς τὸ κρεῖττον ἢ πρὸς τὴν ἡμετέραν εὐσέβειαν ἀπολογίαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Περὶ τῆς αὐτῆς προθεσμίας μαρτυρία ἐκ τῆς πρὸς πάντας Ἐπισκόπους ἐπιστολῆς Οὐαλεντιανοῦ καὶ Μαρκιανοῦ.

Οὐαλεντιανὸς καὶ Μαρκιανὸς τοῖς ἁπανταχοῦ Ἐπισκόποις. Τοῦτο ἰδικῶς τῇ ἡμετέρᾳ ἤρεσεν ἡμερότητι, ἵνα ἁγία Σύνοδος ἐν τῇ τῶν Νικαέων πόλει τῆς Βιθυνῶν Ἐπαρχίας συγκροτηθῇ, ἐφ᾽ ὧτε συμβαινόντων τῶν λογισμῶν, καὶ πάσης τῆς ἀληθείας ἐρευνηθείσης, τὴν ἀληθῆ πίστιν ἡμῶν σαφέστερον ἐπιγνωσθῆναι, ὥστε τοῦ λοιποῦ μηδεμίαν δύνασθαι εἶναι ἀμφιβολίαν, ἤτοι διχόνοιαν. ὅθεν ἡ ἁγιότης ὑμῶν μεθ᾽ ὧν ἂν ἀρέσοι θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων πρὸς τὴν εἰρημένην Νικαέων πόλιν ἐντὸς Καλανδῶν Σεπτεμβρίων σπουδασάτω. καὶ Ἀναπλίῳ Κωνσταντινουπόλεως τὰ αὐτά. περὶ δὲ τῆς συστάσεως ἣν προβάλλουσιν οἱ παπισταί, ὅτι ὁ Ῥώμης παρέχει τὴν προθεσμίαν, ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου τρίτου Παράγραφον ὄγδοον.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι'. ΜΕΡΟΣ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ὅτι ἡ Σύνοδος λέγεται τετραχῶς, καὶ πρῶτον περὶ χωρικῆς, καὶ ποσαχῶς ὀνομάζεται ἁπλῶς πᾶσα Ἐπισκοπή, καὶ ὅτι πᾶσα Σύνοδος Ἐπισκόπων, Μητροπολιτῶν, καὶ Πατριαρχῶν μετὰ μόνων τῶν ἰδίων

Κληρικῶν ἐν τῇ ἑκάστου ἐνορίᾳ γινομένη, ἡ αὐτή ἐστι, καὶ περὶ τοῦ τίνος τόπον ὁ Ἐπίσκοπος καὶ τίνος ὁ Πρεσβύτερος καὶ τίνος ὁ Ἱεροδιάκων ἐπέχει.

Χ Ἱερικὴ Συνοδός ἐστιν, ἥντινα συνίστησιν ὁ Ἐπίσκοπος μετὰ τῶν Κληρικῶν, ἤτοι τοῦ Πρεσβυτερίου αὐτοῦ, καὶ θεωρεῖ δι' αὐτῆς τὰς περισταμένας ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις. ἔσθ' ὅτε δὲ χρείας κατεπειγούσης καλεῖ εἰς τὴν Σύνοδον καί τινας τῶν ὑπ' αὐτὸν Ἱερέων καὶ σοφῶν. Φησὶ γὰρ ὁ ἔνατος Κανὼν τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου, Ἕκαστον Ἐπίσκοπον ἐξουσίαν ἔχειν τῆς ἑαυτοῦ παροικίας, διοικεῖν τε κατὰ τὴν ἑκάστῳ ἐπιβάλλουσαν εὐλάβειαν, καὶ πρόνοιαν ποιεῖσθαι πάσης τῆς χώρας τῆς ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ πόλιν, ὡς καὶ χειροτονεῖν Πρεσβυτέρους καὶ Διακόνους, καὶ μετὰ κρίσεως ἕκαστα διαλαμβάνειν. τὰ αὐτὰ λέγει καὶ ὁ τριακοστὸς τέταρτος Κανὼν τῶν Ἀποστόλων, καὶ ἄλλοι πολλοί. ἐξουσιαστὴς δέ ἐστιν ἕκαστος Ἐπίσκοπος ἐν τῇ ἐνορίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου ἐνάτου κεφαλαίου δωδεκάτου Παράγραφον εἰκοστὸν ἕβδομον. Λέγεται δὲ πᾶσα Ἐπισκοπὴ θρόνος, καὶ αὐθεντικὴ καθέδρα. Καρθαγένης Κανόνι ἑβδομηκοστῷ δευτέρῳ. Καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή. Λαοδικείας Κανόνι δωδεκάτῳ. Καὶ ποιμαντικὴ Ἡγεμονία. τῆς ἐν Τρούλλῳ Κανόνι ἑκατοστῷ τρίτῳ. Καὶ προσκυνητὸς Ἐπίσκοπος. Καρθαγένης Κανόνι ὀγδοηκοστῷ ἕκτῳ. Καὶ ἐπισκοπικὴ αὐθεντία. Καρθαγένης Κανόνι ἑξηκοστῷ ὀγδόῳ, καὶ Σαρδικῆς Κανόνι ἕκτῳ, καὶ Χαλκηδόνος Κανόνι δεκάτῳ ἕκτῳ. Καὶ καθολικὸς Ἐπίσκοπος, Καρθαγένης Κανόνι ἑκατοστῷ δευτέρῳ. Καὶ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας Ἐπίσκοπος. τῆς Οἰκουμενικῆς πρώτης Κανόνι δεκάτῳ ἐνάτῳ. Καὶ ἁγιώτατος ἀδελφός. τῆς ἐν Καρθαγένῃ Κανόνι ἑκατοστῷ τριακοστῷ πέμπτῳ. ἐκεῖνα δὲ καὶ μόνα πράττειν ἔχει ἐξουσίαν ἕκαστος Ἐπίσκοπος, ὅσα τῇ αὐτοῦ παροικίᾳ ἐπιβάλλει καὶ ταῖς ὑπ' αὐτὴν χώραις. τοῦ αὐτοῦ δὲ εἴδους ἐστὶ καὶ ἡ Σύνοδος ἣν συνίστησιν ὁ Μητροπολίτης ἄνευ Ἐπισκόπων, ἀλλὰ μετὰ μόνων τῶν ἰδίων Κληρικῶν, καὶ ἡ Διοίκησις καθ' ἣν διοικεῖ ὁ Μητροπολίτης τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῷ Ἐπαρχίαν ἄνευ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ Ἐπισκόπων. ὅθεν ὁ ῥηθεὶς ἔνατος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ μετὰ τοῦ τριακοστοῦ τετάρτου ἀποστολικοῦ καὶ πολλῶν ἄλλων συνοδικῶν Κανόνων φασί, Περαιτέρω δὲ μηδὲν πράττειν ἐπιχειρεῖν (τὸν Ἐπίσκοπον) δίχα τῆς τοῦ Μητροπόλεως Ἐπισκόπου, μηδὲ αὐτὸν (τὸν Μητροπολίτην) ἄνευ τῆς τῶν λοιπῶν γνώμης (ἤτοι ἐν τῇ κοινότητι τῆς Ἐπαρχίας, ἐν ᾗ δεῖ γίνεσθαι καὶ θεωρεῖσθαι τὰ παρατυχόντα διὰ τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῶν Ἐπισκόπων) ἀλλὰ δὴ καὶ ἡ ποίμανσις καθ' ἣν οἱ Πατριάρχαι ἄνευ Ἐπισκόπων, ἀλλὰ μετὰ μόνων τῶν ἰδίων [illegible]κληρικῶν ἐπισκέπτωνται τὸ ἐπιβάλλον τῇ ἰδίᾳ πόλει [illegible]νιον, τοιοῦτόν ἐστιν, ὅθεν ὁ Ἀμβρόσιος τὴν πρὸς Τιμόθεον πρώτην ἑρμηνεύων, Ἡ Συναγωγή, ἔφη, καὶ ὕ[illegible]ερον τοὺς Πρεσβυτέρους εἶχον ἡ Ἐκκλησία, ὧν ἄνευ βουλῆς οὐδὲν γίνεται. ὁ Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρος τὸ πρῶτον μετὰ μόνου τοῦ Πρεσβυτερίου ἐκάθηρε τὸν Ἄρειον; εἶτα μετὰ τῶν Ἐπισκόπων. τὸ πρῶτον, ὡς τῆς πόλεως αὐτοῦ πρεσβύτερον, τὸ δεύτερον; ὡς Αἱρετικόν, πολλοὺς εἰς διαφόρους τόπους σκανδαλίζοντα. ἀλλὰ καὶ μετὰ μόνου τοῦ Πρεσβυτερίου ἔγραψε τὰς ἐγκυκλίους ἐπιστολάς, καὶ ἴδε τοῦ Γελασίου βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον τρίτον. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ Θεοφόρος Ἰγνάτιος ἐπιστολῇ πρὸς Μαγνησίους φησί, Προκαθημένου τοῦ Ἐπισκόπου εἰς τόπον Θεοῦ, καὶ τῶν Πρεσβυτέρων εἰς τόπον συνεδρίου τῶν Ἀποστόλων. τὰ αὐτὰ φησὶ καὶ ἐπιστολῇ πρὸς Τραλλιανοὺς ὡς ῥηθήσεται, καὶ ἀνωτέρω οὕτως εἴρηται παρὰ τῶν ἀποστολικῶν Διαταγῶν, καὶ ἴδε βιβλίου πρώτου κεφαλαίου ἑνδεκάτου Παράγραφον ἕκτον. Καὶ ὁ Γελάσιος λέγει, ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος ἐπέχει τόπον τοῦ Κυρίου, ὡς κεφαλὴ ὢν μετ' αὐτὸν τῆς Ἐκκλησίας ἧς παρέλαβε, τὸν δὲ Πρεσβύτερον, Σεραφικὸν ἐπέχειν θρόνον, τὸν δὲ Διάκονον, τὸν Χερουβικόν. ταῦτα δὲ ὥς φησιν ὁ Γελάσιος διετύπωσεν ἡ πρώτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος. εἰς τοῦτο τείνει ὅπερ λέγει καὶ ὁ Ἱερώνυμος ἐν τῇ πρὸς Εὐάγγελον ἐπιστολῇ, Ὅπου ἂν ᾖ ὁ Ἐπίσκοπος, εἴτε ἐν Ῥώμῃ, εἴτε ἐν Εὐγουβίῳ, εἴτε ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἴτε ἐν Ῥηγίῳ, εἴτε ἐν Ταρσῷ καὶ ἀλλαχοῦ, τῆς αὐτῆς ἐστιν ἀξίας, καὶ τῆς αὐτῆς ἱερωσύνης, ἡ γὰρ δύναμις τοῦ πλούτου καὶ τῆς πενίας ἡ ταπεινότης ἀνώτερον ἢ κατώτερον Ἐπίσκοπον οὐκ ἐργάζεται. καὶ οἱ Ἀνατολικοὶ ἔγραφον Ἰουλίῳ τῷ Ῥώμης, ἴση ἐστὶν ἡ τιμὴ τῶν Ἐπισκόπων, καὶ ἀπὸ μεγαλείου πόλεως Ἐπίσκοπος οὐ προτιμᾶται Ἐπισκόπου κατ' ἐξουσίαν, οἷς οὐκ ἠναντιώθη ὁ Ἰούλιος, ἀλλὰ συνέθετο εἰπών, Εἰ οὖν ἀληθῶς ἴσην καὶ τὴν αὐτὴν ἡγεῖσθε τιμὴν τῶν Ἐπισκόπων, καὶ μὴ ἐκ τοῦ μεγέθους τῶν πόλεων κρίνετε τοὺς Ἐπισκόπους, ἔδει τὸν πεπιστευμένον μικρὰν μένειν ἐν τῇ ἐμπιστευθείσῃ, καὶ μὴ ἐξουθενεῖν μὲν τὴν πεπιστευμένην, μεταβαίνειν δὲ εἰς τὴν μὴ ἐγχειρισθεῖσαν, ἵνα τῆς μὲν παρὰ Θεοῦ δοθείσης καταφρονῇ, τὴν δὲ τῶν ἀνθρώπων κενοδοξίαν ἀγαπήσῃ. Ἀθανασίου ἀπολογία δευτέρα. γίνεται δὲ καὶ τοῦτο κατάδηλον ἀπὸ τούτου, οἱ γὰρ Πάπαι (ἵνα ἐκ τῶν Πατριαρχῶν ἕνα εἴπωμεν) ὁσάκις περὶ κοινῶν πραγμάτων ἔγραψαν εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἢ ἐνήργησαν εἰς τὴν Ῥώμην, πάντοτε μετὰ Συνόδου Ἐπισκόπων ἐνήργησαν, καὶ οὐδέποτε μόνοι μετὰ τοῦ ἰδίου Πρεσβυτερίου; ἐπειδὴ μετὰ μόνων τῶν ἰδίων Κληρικῶν μόνον τὸ ἐπιβάλλον μόνοις αὐτοῖς μέρος διώκουν, καὶ διοικοῦσιν. εἰ δὲ καὶ λέγεται ὑπό τε Συνόδων καὶ πατέρων ἡ Κυρίλλου τρίτη ἐπιστολὴ πρὸς Νεστόριον συνοδικὴ οὖσα ὅτι ἐστὶ τοῦ Κυρίλλου ἄνευ τοῦ ὅτι ἐστὶ συνοδική, καὶ ἡ Λέοντος ἐπιστολὴ ἐγκύκλιος οὖσα ἤτοι συνοδικὴ μοναχοτρόπως ὅτι ἐστὶ τοῦ Λέοντος, ὡς καὶ ἡ Πρόκλου πρὸς Ἀρμενίους, καὶ ἄλλαι Πατριαρχῶν οὕτως, ἀλλὰ ῥητέον, πολλάκις εἴρηται

εἴρηται ἀνωτέρω, ὅτι τῶν Πατριαρχῶν πρόσωπον ἐπιφερόντων τῶν κατ' αὐτοὺς Συνόδων, λέγονται τὰ συνοδικῶς πεπραγμένα εἶναι αὐτῶν ἕνεκα συντομίας, ὅθεν ὁ Κύριλλος ἔγραφε περὶ Νεστορίου, καὶ ἵνα μὴ εἴπωσιν ὅτι ὁ Κύριλλος, ἤγουν ἡ Αἰγυπτιακὴ Σύνοδος ἀνεθεμάτισε, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παράγραφον εἰκοστόν. ὅπερ οὐκ ἐπιφέρουσιν, ὅταν τῆς ἰδίας πόλεως ἕκαστος τὰ πράγματα οἰκονομῇ, ὃν τρόπον ὁ πᾶς Ἐπίσκοπος τὰ τῆς ἰδίας καὶ μόνης ἐνορίας καθ' ὅσον ἀνήκει αὐτῷ ἐπισκέπτεται καὶ οἰκονομεῖ.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι'. ΜΕΡΟΣ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ τοῦ τί ἐστι κυρίως Ἐπαρχία καὶ Σύνοδος τῆς Ἐπαρχίας, καὶ περὶ τίνων ἀθροίζεται, καὶ τί φασι περὶ αὐτῆς οἱ Κανόνες, καὶ ποσαχῶς λέγεται ὁ Μητροπολίτης καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ καὶ ἡ Σύνοδοι αὐτοῦ. καὶ ὅτι Σύνοδος Ἐπαρχίας καὶ Ἐπαρχία Πατριάρχου, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, καὶ ἡ Σύνοδος καὶ ἡ ἐνορία ἑκάστου Πατριάρχου καλεῖται.

Ἐπαρχία ἐστὶ κυρίως, ἡ ἑκάστης Μητροπόλεως ἐνορία. σύνοδος δὲ τῆς Ἐπαρχίας ἐστὶν, ἡ συνέλευσις ἐκείνη, καθ' ἣν ὁ Μητροπολίτης καὶ οἱ ὑποκείμενοι αὐτῷ πάντες, ἢ γοῦν οἱ πλείονες Ἐπίσκοποι συνέρχονται εἰς ὃν ἂν τόπον δοκιμάσῃ αὐτὸς, καθὼς φησὶν ἡ ἐν Τρούλλῳ Κανόνι ὀγδόῳ. συνέρχονται δὲ ἐν αὐτῇ οἱ Ἐπίσκοποι, ἀνακρίνοντες τὰ δόγματα τῆς εὐσεβείας, καὶ τὰς ἐμπιπτούσας ἐκκλησιαστικὰς ἀντιλογίας διαλύοντες, κατὰ τὸν τριακοστὸν ἕβδομον ἀποστολικὸν Κανόνα. τὰ γὰρ ὑπὸ διοίκησιν τινὸς Ἐπισκόπου τῶν τοιούτων ὄντα, ἐν τῇ κοινότητι θεωρεῖται, εἴτε Ἐπίσκοπος ἁπλῶς εἴη ὁ τοιοῦτος, εἴτε ὁ Μητροπολίτης. ὅθεν φησὶν ὁ τριακοστὸς τέταρτος ἀποστολικὸς Κανὼν, Μήτε τοὺς Ἐπισκόπους ποιεῖν τι ἄνευ τοῦ Μητροπολίτου, μήτε τὸν Μητροπολίτην ἄνευ τῶν Ἐπισκόπων ἐν τοῖς ὑπὲρ τὰς διοικήσεις αὐτῶν δηλονότι συμβαίνουσιν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ διοικήσει τοῦ Μητροπολίτου ἢ Ἐπισκόπου συμβαίνουσι τινὰ, ἅτινα οὐ δυνατὸν θεωρηθῆναι καὶ διαλυθῆναι, ἀλλ' ἢ μόνον ὑπὸ τῆς κοινότητος, ἤτοι τῆς Συνόδου, ὥς φησιν ὁ ἀποστολικὸς Κανών. καὶ ὁ δέκατος ἔνατος τῆς ἐν Χαλκηδόνι φησὶ, Καὶ διορθοῦν ἕκαστα τὰ ἀνακύπτοντα. καὶ ἡ ἐν Τρούλλῳ Κανόνι ὀγδόῳ φησὶ, Διὰ τὰ ὡς εἰκὸς ἀνακύπτοντα ἐκκλησιαστικὰ κεφάλαια. ὥστε ἔλεγον, ἕκαστος Ἐπίσκοπος διοικεῖ τὰ ἴδια κατὰ τοὺς διωρισμένους Κανόνας, τὰ δὲ ἀνακύπτοντα, ἐν Συνόδῳ διακρίνεται κοινῶς. τὰ αὐτὰ φησὶ καὶ ὁ εἰκοστὸς τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ ἄλλοι ἄλλων Συνόδων Κανόνες. γίνεσθαι δὲ ταύτην τὴν Σύνοδον δὶς τοῦ ἔτους ἐπιτάττει ὁ τριακοστὸς ἕβδομος ἀποστολικὸς Κανὼν, καὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης ὁ πέμπτος, καὶ ἄλλοι. ὁ μέντοι ὄγδοος τῆς ἐν Τρούλλῳ καὶ ὁ ἕκτος τῆς ἑβδόμης ἅπαξ γίνεσθαι τοῦ ἔτους κελεύουσιν, οὐκ ἐναντιούμενοι τοῖς πρὸ αὐτῶν Κανόσιν, ἀλλὰ διὰ τὰς τότε καταδρομὰς τῶν ἐθνῶν. ἐκεῖνο δὲ ὅ φησιν ὁ τέταρτος Κανὼν τῆς πρώτης Συνόδου, Τὸ κῦρος τῶν γινομένων δίδοσθαι καθ' ἑκάστην Ἐπαρχίαν τῷ Μητροπολίτῃ, λέγεται περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων, εἰ δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ Συνόδῳ ζητημάτων ληφθείη, βούλεται ἄνευ τοῦ Μητροπολίτου μὴ γίνεσθαι Σύνοδον, καὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς βεβαιοῦν τὸν Μητροπολίτην, οὐ μὴν ὅτι ὁ Μητροπολίτης μόνος ἐξ οἰκείας αὐθεντίας δύναται ἀπόφασιν ἐξενεγκεῖν, ὅθεν φησὶν ἡ αὐτὴ Σύνοδος Κανόνι πέμπτῳ, Μέχρις ἂν τῷ κοινῷ τῶν Ἐπισκόπων δόξῃ τὴν ψῆφον ἐκθέσθαι. ἔσθ' ὅτε δὲ ὁ Μητροπολίτης χρείας κατεπειγούσης μετακαλεῖται τινὰς Ἐπισκόπους ἀπὸ τῆς πλησιοχώρου Ἐπαρχίας τοῦ κρίναι καὶ βεβαιῶσαι σὺν αὐτοῖς τὰ προσπίπτοντα, κατὰ τὸν δέκατον τέταρτον Κανόνα τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου. ἔτι ἀπόντος ἑνὸς ἢ καὶ τινῶν Ἐπισκόπων, διὰ γραμμάτων αὐτῶν γίνεται ἡ ἐκλογὴ καὶ χειροτονία Ἐπισκόπου, ἀπόντος δὲ Μητροπολίτου, οὐ γίνεται. ἐν δὲ τῇ ἐκλογῇ καὶ χειροτονίᾳ τοῦ Μητροπολίτου, καὶ ἐν τοῖς θεωρουμένοις ἐν τῇ Συνόδῳ ζητήμασιν εἴ τινες ἀντιλέγουσι, κρατεῖ τῶν πλειόνων ἡ ψῆφος. ὅταν μέντοι ὁ Μητροπολίτης ὑπ' αἰτίας γένοιτο, ἢ αἱρετικὸς, οἱ Ἐπίσκοποι μόνοι ἔκρινον τὸ παλαιὸν, καὶ ἐκάθηρον αὐτὸν, καὶ ἀντ' ἐκείνου ἕτερον Μητροπολίτην ἐψηφίζοντο καὶ ἐχειροτόνουν, ὡς καὶ οἱ Κανόνες καὶ ῥητῶς οἱ πατέρες τῆς τρίτης Συνόδου τῆς Οἰκουμενικῆς φασί. νῦν δὲ τοὺς Μητροπολίτας ἀνακρίνουσι συνοδικῶς οἱ Πατριάρχαι, τοὺς δὲ Πατριάρχας ποτὲ μὲν Οἰκουμενικὴ Σύνοδος κατὰ τὴν ποιότητα τοῦ γινομένου παρ' αὐτῶν ἐγκλήματος, ποτὲ δὲ οἱ ὑπ' αὐτοὺς τελοῦντες Ἀρχιερεῖς. Λέγεται δὲ ὁ Μητροπολίτης πάντα, ἅτινα λέγεται καὶ ὁ Ἐπίσκοπος. καὶ ἔτι Ἔξαρχος τῆς Ἐπαρχίας κατὰ τὸν ἕκτον Κανόνα τῆς ἐν Σαρδικῇ. καὶ Ἐπίσκοπος Ἐπαρχίας κατὰ τὸν πρῶτον Κανόνα τῆς τρίτης Συνόδου. καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ πρώτη καθέδρα τῆς Ἐπαρχίας κατὰ τὸν εἰκοστὸν τρίτον Κανόνα τῆς ἐν Καρθαγένῃ. καὶ ἡ Σύνοδος αὐτοῦ προσκυνητὴ, Καρθαγένης Κανόνι ἑκατοστῷ τρίτῳ. καὶ σύνοδος Ἐπαρχίας, Ἀντιοχείας Κανόνι δεκάτῳ τετάρτῳ. καὶ Σύνοδος Τοπικὴ, ὥς φησιν ὁ ὄγδοος τῆς ἐν Τρούλλῳ, καὶ ὁ ἕκτος τῆς ἑβδόμης. καὶ πρωτόθρονος, καὶ πρόεδρος, ὥς φησι ὁ Ἀντιοχείας Πέτρος ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον Γρατιανὴς. καὶ πρωτεῖον Ἐπαρχίας, Καρθαγένης Κανόνι δεκάτῳ ἐνάτῳ. ἴδε Ἀντιοχείας Κανόνα τέταρτον καὶ δέκατον τρίτον, καὶ Καρθαγένης εἰκοστὸν ὄγδοον.

καὶ

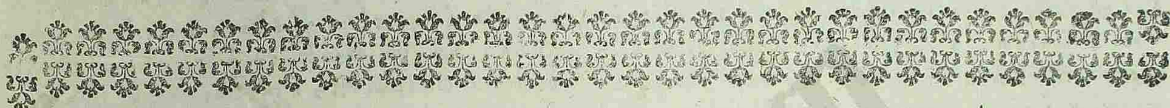
καὶ Σύνοδος τελεία, Ἀντιοχείας Κανόνι δεκάτῳ ἕκτῳ καὶ δεκάτῳ ἑβδόμῳ. τὰ αὐτά φησι καὶ ὁ Βαλσαμὼν καὶ Ζωναρᾶς ἐξηγούμενοι τοὺς Κανόνας, ὅτι Σύνοδος τῆς Ἐπαρχίας ἐκείνη λέγεται τελεία, ᾗ καὶ ὁ Μητροπολίτης συμπάρεστι. καὶ Κανόνι εἰκοστῷ ἡ αὐτὴ Σύνοδος φησὶ, Μὴ ἐξεῖναί τινας καθ᾽ ἑαυτοὺς Συνόδους ποιεῖσθαι ἄνευ τῶν πεπιστευμένων τὰς Μητροπόλεις. ὅθεν ἡ πρώτη Οἰκουμενικὴ Κανόνι πέμπτῳ περὶ τῶν ὑπὸ τῆς Συνόδου τῆς Ἐπαρχίας κριθέντων ἔφη, Τοὺς ὑφ᾽ ἑτέρων ἀποβληθέντας ὑφ᾽ ἑτέρων μὴ προσίεσθαι. καὶ ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἐπικρατείαις τῶν Αἱρετικῶν καὶ ὑπὲρ Διάκρισιν ἐνήργησαν διὰ τὴν ἀνάγκην τινὲς Ἐπίσκοποι, ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ ἐν τῷ δευτέρῳ αὐτῆς Κανόνι ἐπιτάττει, Τὰ καθ᾽ ἑκάστην Ἐπαρχίαν ἡ τῆς Ἐπαρχίας Σύνοδος διοικήσει κατὰ τὰ ἐν Νικαίᾳ ὡρισμένα, ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφάλαιον τέταρτον. Οὐ μόνον δὲ οἱ Μητροπολῖται κέκτηνται χρέος Κανονικὸν, ἵνα Συνόδους ἀθροίζωσι κατ᾽ ἔτος, ἀλλὰ καὶ οἱ Πατριάρχαι, ὅθεν ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς Νεαραῖς ἑκατοστῇ εἰκοστῇ τρίτῃ καὶ ἑκατοστῇ τριακοστῇ ἑβδόμῃ θεσπίζει λέγων, Οἱ Πατριάρχαι καὶ οἱ Μητροπολῖται ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἢ δὶς κοινὰς ποιείτωσαν Συνόδους, τὰς κατ᾽ ἀλλήλων καὶ τῶν ὑπ᾽ αὐτοὺς Ἐπισκόπων καὶ Κληρικῶν διακρίνοντες αἰτίας, καὶ τὰ ἀνακύπτοντα κατὰ Κανόνα διευθύνοντες κεφάλαια. ὡρίσθη δὲ γίνεσθαι τὴν Σύνοδον τῆς Ἐπαρχίας παρὰ τῶν Ἀποστόλων, ὡς εἴρηται, καὶ ἐφυλάττετο ἡ τάξις ὡς εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίῳ πρώτῳ περὶ τῶν Συνόδων τῶν γενομένων περὶ τοῦ Βαπτίσματος καὶ τοῦ Πάσχα, ἐπὶ δὲ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου γενομένη Σύνοδος Οἰκουμενικὴ ἐν Νικαίᾳ, ἀνεκαίνισε τὴν τάξιν, ὅθεν καθεξῆς καὶ ὑπὸ Συνόδων καὶ ὑπὸ Βασιλέων Σύνοδος τῆς Ἐπαρχίας διωρίσθη ἀπαραιτήτως γίνεσθαι, κατὰ δὲ τὸν τρόπον τοῦτον, καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ δευτέρου Κανόνος τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς, ἡ τοῦ Πατριάρχου Σύνοδος, Σύνοδος Ἐπαρχίας καλεῖται. καὶ ἡ Διοίκησις καὶ ἐνορία ἑκάστου Πατριάρχου, Ἐπαρχία καλεῖται. ὅθεν Θεοδόσιος καὶ Οὐαλεντιανὸς ἐν τῇ πρὸς τὸν ἅγιον Κύριλλον Σάκρᾳ γράφουσιν ἵνα ἔλθῃ εἰς τὴν ἐν Ἐφέσῳ Σύνοδον, ἔχων ὀλίγους, οὓς δοκιμάσειεν ἐκ τῆς ὑπ᾽ αὐτὸν τεταγμένης Ἐπαρχίας ἁγιωτάτους Ἐπισκόπους. ἴδε καὶ ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον τρίτον, καὶ βιβλίου τρίτου κεφάλαιον τέταρτον.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι΄. ΜΕΡΟΣ Γ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Θ΄.

Περὶ τοῦ πόσα σημαίνει τὸ τῆς Διοικήσεως ὄνομα, καὶ ποσαχῶς λέγεται ἡ τῆς Διοικήσεως Σύνοδος.

Τὸ ὄνομα τῆς Διοικήσεως, ὅσον ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι, σημαίνει πρῶτον τὴν Ἐπαρχίαν ἑκάστου Ἐπισκόπου, ὡς οἱ Κανόνες τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου πεντηκοστὸς ἕβδομος, ἑβδομηκοστὸς δεύτερος καὶ ἑκατοστὸς δεύτερος φασί. δεύτερον, τὴν Ἐπαρχίαν τοῦ Μητροπολίτου, ὡς ὁ ἑκατοστὸς πρῶτος Κανὼν τῆς ἐν Καρθαγένῃ, καὶ ὁ εἰκοστὸς ὄγδοος τῆς ἐν Χαλκηδόνι φασί. τρίτον, πολλῶν Μητροπολιτῶν Ἐπαρχίας ἐν μιᾷ Διοικήσει κειμένας, ὡς ὁ ἕκτος Κανὼν τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς διαγορεύει. τέταρτον, τὴν ἑκάστου Πατριάρχου ἐνορίαν, ὡς λέγεται ἐν πολλοῖς τόποις τῶν πρακτικῶν τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ ἀρκεῖ εἰπεῖν, ὅτι ἐν τῇ ἐν Ἐφέσῳ πρώτῃ Συνόδῳ ἐρρέθη, Ἡ ἁγία Σύνοδος τῆς Ἀνατολικῆς Διοικήσεως, δηλονότι ἡ ὑπὸ τὸν θρόνον Ἀντιοχείας. Καὶ, συνελθοῦσα Σύνοδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκ τῆς Αἰγυπτιακῆς Διοικήσεως. πέμπτον, τὰς τινῶν Πατριαρχῶν ἐνορίας, ἅμα ἑνουμένας, ὡς ἐν τῇ ἑβδόμῃ Οἰκουμενικῇ εἴρηται, Ἰωάννου καὶ Θωμᾶ τῶν εὐλαβεστάτων Πρεσβυτέρων καὶ Τοποτηρητῶν τῶν ἀποστολικῶν θρόνων τῆς Ἀνατολικῆς Διοικήσεως. Πενταχῶς οὖν λεγομένης τῆς Διοικήσεως, ἡ Σύνοδος τῆς Διοικήσεως λέγεται τριχῶς κατὰ τοὺς προσεχεῖς δηλονότι εἰρημένους τρεῖς τρόπους. καὶ κατὰ μὲν τὸν τρίτον τρόπον εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίου τετάρτου κεφαλαίῳ τετάρτῳ καὶ πέμπτῳ, καὶ ἴδε τὸν τόπον. ἔπαυσε δὲ ἡ τοιαύτη συνέλευσις καὶ ἐνέργεια μετὰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ὅθεν οὔτε μέμνηται αὐτῆς ὁ Ἰουστινιανὸς ἐν οἷς διορίζεται περὶ τῶν διαφορῶν ὧν ἔχουσιν οἱ Ἐπίσκοποι μετὰ τῶν Μητροπολιτῶν αὐτῶν, οὔτε αὐτὸς οὔτε ἄλλος τις. κατὰ δὲ τὸν πρῶτον τρόπον ἔχεις παραδείγματα τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ ἐκθεμένην τοὺς Κανόνας ἐπὶ Κωνσταντίου, καὶ τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τοῦ Βασιλέως Θεοφίλου, καὶ τὴν ἐν Μοσχοβίᾳ ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξίου, καὶ τὴν ἐν Βυζαντίῳ ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου περὶ Ἐπισκόπων Βόστρης, ἐν ᾗ παρῆσαν Θεόφιλος ὁ Ἀλεξανδρείας, Νεκτάριος Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁ Ἀντιοχείας, καθ᾽ ἣν καὶ νῦν ἐπὶ τῆς ἐπικρατείας τῶν Ὀθωμανῶν γίνονται ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδοι, παρευρισκομένων πολλάκις ἢ ἑνὸς ἢ δύο ἢ καὶ τῶν τριῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ θεωρεῖται παρὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ παρ᾽ αὐτῶν καὶ τῶν παρεπιδημούντων Ἀρχιερέων εἴτι συμβῇ κοινὸν ἀναγκαῖον ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα, ἑρμηνείας ἢ βεβαιώσεως δεόμενον, οἷς μετὰ ταῦτα συντίθενται καὶ οἱ μὴ παρόντες Πατριάρχαι, καὶ πάντες οἱ κοινωνοῦντες τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀρχιερεῖς, καὶ αὐτοὶ οἱ αὐτοκέφαλοι καλούμενοι Ἀρχιεπίσκοποι. κατὰ δὲ τὸν τέταρτον τρόπον ἐν πᾶσι τοῖς πατριαρχικοῖς θρόνοις γίνονται συχνάκις Σύνοδοι καὶ συνελεύσεις, ὥστε εἴτι ἐκκλησιαστικὸν δόγμα, ἢ ἔνταλμα, ἢ ἕτερόν τι

ζήτημα λύσεως ἢ βεβαιώσεως δεόμενον, ἕκαστος τῶν Πατριαρχῶν μετὰ τῶν παρευρισκομένων Ἀρχιερέων ἐν τῇ ἰδίᾳ Διοικήσει μόνον θεωρεῖ, μηδαμῶς ἄλλου Πατριάρχου ὁποίῳ δήποτε τρόπῳ συγχέοντος τὰ μὴ ἀνήκοντα τῇ ἰδίᾳ Διοικήσει, κατὰ τὸν δεύτερον Κανόνα τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς, καὶ κατὰ πᾶσαν πρᾶξιν καὶ παράδοσιν καὶ κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας. Σημείωσαι ὅτι αἱ πατριαρχικαὶ Σύνοδοι λέγονται ἅγιαι καὶ μεγάλαι, ἐν γὰρ τῇ πρώτῃ πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου κεῖνται αἱ ἐπὶ Φλαβιανοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ Εὐτυχοῦς συνελεύσεις, καὶ ἑκάστη λέγεται ἁγία καὶ μεγάλη. καὶ δεκάτῃ πράξει τῆς αὐτῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου Σύνοδός τις γενομένη ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐπὶ Δόμνου, ἁγία καὶ μεγάλη καλεῖται. καὶ τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατὰ Ἀρείου ὁ Ἐπιφάνιος Αἱρέσει ἑξηκοστῇ ἐνάτῃ μεγάλην καλεῖ. ἀλλὰ δὴ καὶ αἱ Τοπικαὶ Σύνοδοι οὐ μόνον μεγάλαι, ἀλλὰ καὶ μέγισται καλοῦνται, καὶ ἴδε ἀνωτέρω τὸν Ἀλεξανδρείας Διονύσιον βιβλίου πρώτου κεφαλαίῳ δεκάτῳ ἑβδόμῳ.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι΄. ΜΕΡΟΣ Γ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι΄.

Περὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ τί ἐστιν Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, καὶ πόσα τὰ ἐν αὐτῇ θεωρούμενα, καὶ πόσα τὰ αἴτια δι' ἃ μόνοι οἱ ὀρθόδοξοι Βασιλεῖς τὰς Οἰκουμενικὰς ἀθροίζουσι Συνόδους.

Αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι γεγόνασιν, ὅτε ἐκ κελεύσεως βασιλικῶν οἱ κατὰ πᾶσαν τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν Ἀρχιερεῖς μετεκλήθησαν, καὶ ὅτε ἐν ἑκάστῃ περὶ πίστεως ἡ ζήτησις γέγονε, καὶ ψῆφος, ἤτοι Ὅρος ἐξεφωνήθη. ἀφ' οὗ γὰρ χριστιανίζειν ἤρξαντο, τὰ τῆς Ἐκκλησίας πράγματα, ἐξ αὐτῶν Βασιλέων ἤρτητο, καὶ αἱ μέγισται Σύνοδοι τῇ αὐτῶν γνώμῃ γεγόνασί τε καὶ γίνονται. Σωκράτης βιβλίῳ πέμπτῳ ἐν τῷ προοιμίῳ. καὶ κατὰ Ματθαῖον τὸν Βλάσταριν Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ὀνομάζονται, διότι ὁ τῶν Ῥωμαίων Βασιλεὺς τῆς Οἰκουμένης δεσπόζων, ἐκ προστάγματος πάντας τοὺς Ἐπισκόπους διαφόρων Ἐπαρχιῶν τῆς Οἰκουμένης εἰς ἕνα τόπον ἐλθεῖν κελεύει. ὥστε Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐστὶ καὶ λέγεται ἐκείνη ἡ συνέλευσις, ἐν ᾗ τὰ τρία ταῦτα θεωροῦνται, πρῶτον, ὅτι ἐκ κελεύσεως βασιλικῆς ἠθροίσθησαν ἐκ τῆς ὑφ' ἥλιον ἔγκριτοι ἐκκλησιαστικοί, ἢ δι' ἑαυτῶν, ἢ διὰ Τοποτηρητῶν. δεύτερον, ὅτι ἐν αὐταῖς ζήτησις περὶ πίστεως γέγονε. τρίτον, ὅτι ἐν αὐταῖς ψῆφος, ἤτοι Ὅρος δογματικὸς ἐξεφωνήθη, αἱ δὲ ἄλλαι αἱ ἢ πρὸς βεβαίωσιν τῶν ὁρισθέντων, ἢ πρὸς καθαίρεσιν τῶν ἐναντιωθῆναι τολμησάντων, ἢ περὶ Κανόνων καὶ ζητημάτων εἰς ἐκκλησιαστικὴν ὁρώντων εὐταξίαν μόνον ἀθροισθεῖσαι, οὐ κυρίως Οἰκουμενικαὶ ἐκλήθησαν. Ἔστι δὲ εἰπεῖν σαφέστερον, Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐκείνη ἐστίν, ἣν ὁ Αὐτοκράτωρ ἀθροίζει διὰ προστάγματος αὐτοῦ (οὐ διαφέρει εἰπεῖν πρόσκλησιν, παράκλησιν, προσταγήν, κέλευσιν, ἀξίωσιν, θέσπισμα, ἰδίαν ἀρέσκειαν, θέλησιν, νεῦμα, τύπον, βουλήν, προτροπήν) καὶ συνέρχονται ἐν αὐτῇ οἱ πέντε Ἐπίσκοποι τῶν πέντε μεγάλων καὶ ἀποστολικῶν θρόνων, ἤτοι οἱ Πατριάρχαι (εἰ μὴ τύχῃ εὔλογός τις αἰτία τοῦ μὴ πάντας παρεῖναι ὡς ῥηθήσεται, τοῦ οὖν γε λείποντος δι' αἰτίαν ἀναγκαίαν, παρεῖναι δεῖ τὸν Τοποτηρητὴν αὐτοῦ) καὶ πάντες, ἢ οἱ ἐγκριτώτεροι καὶ σοφώτεροι, Μητροπολῖται καὶ Ἐπίσκοποι ἀπὸ τῶν πέντε θρόνων, καὶ ὁποίους ἄλλους ἐξαιρέτως ὁ Βασιλεὺς καλέσει, ἢ οἱ Πατριάρχαι πέμψουσιν, ἢ λαβόντες μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι. τὰ αἴτια δὲ δι' ἃ ὁ ὀρθόδοξος Βασιλεὺς μόνος αὐτὴν ἀθροίζει ἐστὶ πρῶτον, ὅτι τὸ συναχθῆναι ἀπὸ διαφόρων ἐθνῶν ἀνθρώπους εἰς τόπον ἐθνικοῦ Βασιλέως πρὸς σύστασιν Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐστὶν ἐξ ἴσου ἐπικίνδυνον ἅμα καὶ ἀδύνατον. δεύτερον, ὅτι ὁ Βασιλεὺς δύναται μετὰ πρεσβείας ἐννόμου ἀγαγεῖν τοὺς ἀπὸ ξένων ἐθνῶν Ἐπισκόπους εἰς τὸν τόπον τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ὡς γέγονεν ἐπὶ τῆς ἕκτης καὶ ἑβδόμης τῶν Οἰκουμενικῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ ὁ Βασιλεὺς ἐγένετο αἴτια τοῦ ἐλθεῖν τὰ πρὸς τοὺς Τοποτηρητὰς τῶν Πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς γράμματα, καθὼς εἰς πλάτος ἱστορεῖ Σίλβεστρος ὁ μέγας Ἐκκλησιάρχης. τρίτον, ὅτι τοῖς Ἐπισκόποις τροφῆς, ὀχημάτων, καὶ ἑτέρων δαπανῶν ἔχουσι χρείαν οἱ Αὐτοκράτορες αὐτοῖς ταῦτα παρέχουσι, καὶ ἴδε τὸν Εὐσέβιον ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τοῦ βίου Κωνσταντίνου, καὶ τὸν Σωκράτην καὶ Θεοδώρητον καὶ Σωζόμενον ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῶν βιβλίων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας αὐτῶν, καὶ τὸν Γελάσιον βιβλίῳ δευτέρῳ, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἱστορικούς, καὶ τὴν Σάκραν τοῦ Γωγανάτου πρὸς Δόμνον τὸν Πάπαν. τέταρτον, ὅτι ἐκ τῶν Ἐπισκόπων στασιαζόντων τινῶν πρὸς ἀλλήλους, ὡς ἐγένετο ἐπὶ Κορνηλίου καὶ Κυπριανοῦ, Βίκτορος καὶ Πολυκράτους, καὶ ἐν πάσαις ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις πλὴν τῆς δευτέρας, οὐδὲν συμπεραίνεται ἄνευ τῆς βασιλικῆς ἐπιστασίας. πέμπτον. οἱ Αἱρετικοὶ οὐχ ὑποτάσσονται τῇ συνοδικῇ ἀποφάσει, ὥσπερ ὁ Σαμοσατεύς, ὃν εἰ οὐκ ἐδίωκε τοῦ ἐθνικοῦ Βασιλέως Αὐρηλιανοῦ ὁ ὁρισμός, οὐδὲν κατ' αὐτοῦ ἴσχυεν ἡ τῶν Ἐπισκόπων κρίσις, καὶ ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς οἱ Αἱρετικοὶ παρὰ τῶν Βασιλέων διαφόρως ἐξωρίσθησαν καὶ ἐπαιδεύθησαν, καὶ τὰ βιβλία τῆς Αἱρέσεως αὐτῶν πυρίκαυστα γεγόνασιν, ἐξ ὧν οἱ ὀρθόδοξοι ἔλαβον μεγάλην ἰσχὺν καὶ ἐπίδοσιν, καὶ ἴδε τοὺς

τόπους

τόπους ἀνωτέρω. διὰ ταῦτα καὶ ἄλλα παρόμοια τοίνυν μόνος ὁ Βασιλεὺς ἀθροίζει τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ὅθεν ἐν αὐτῇ πρῶτος εὐφημεῖται. καὶ φύλακες καὶ στήριγμα τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ Ἀρχιερεῖς καὶ Ἱερεῖς, καὶ Διδάσκαλοι πίστεως, καὶ χριστοὶ Κυρίου οὐ μόνον διὰ τὸ χρίεσθαι αὐτοὺς τῷ ἁγίῳ Μύρῳ ἐν τῇ στέψει, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ διορθοῦν τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ συμβαίνοντα δύσκολα, ὡς ἐξαιρέτως φιλόχριστοι, καὶ ἅγιοι διὰ τὴν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας προστασίαν καὶ μέριμναν ἐκλήθησαν οἱ ἀθροίσαντες αὐτὰς Βασιλεῖς, καὶ ἴδε τοὺς τόπους ἀνωτέρω τῶν Συνόδων, καὶ Μακάριον τὸν Ἀγκύρας ἐν τῷ εἰκοστῷ ἐνάτῳ κεφαλαίῳ, καὶ τὸν Παχυμέρην ἐν τῷ ἑβδόμῳ βιβλίῳ. ἕκτον, ὅτι οὐδεὶς Πατριάρχης ἢ Πάπας ἔχει μήτε ἀπὸ τῆς γραφῆς, μήτε ἀπὸ Κανόνων, μήτε ἀπὸ συνηθείας τοιαύτην ἐξουσίαν, ἵνα ἀθροίζῃ τοὺς ἁπανταχοῦ Ἐπισκόπους εἰς ἕν, ἀλλ᾽ ἢ μόνος ὁ Βασιλεύς, ὅθεν οἱ ὑπερόριοι διὰ τὴν πρόσκλησιν καὶ πρεσβείαν, οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ διὰ τὴν προσταγήν, καὶ οἱ Αἱρετικοὶ διὰ τὸν φόβον πείθονται, καὶ ἑκάστου Ἐπισκόπου μένοντος ἐν τοῖς ὅροις αὐτοῦ, γίνεται τὸ οἰκουμενικὸν συνάθροισμα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Περὶ τοῦ τί τὸ ἔργον καὶ ἡ δύναμις τῶν Αὐτοκρατόρων ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις.

Ἔργον τοῦ Αὐτοκράτορος ἐστὶν ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, τὴν μὲν ἄθροισιν αὐτῆς καὶ προτρεπτικῶς καὶ προστακτικῶς καὶ ἀπειλητικῶς ποιεῖν· ὡς εἴρηται ἀνωτέρω κεφαλαίῳ τετάρτῳ. ἤδη δὲ ἀθροισθείσῃ εἰ πάρεστιν ἐν αὐτῇ, οὐ προστακτικῶς ἀλλὰ προτρεπτικῶς καὶ συμβουλευτικῶς παρακαλεῖ τοὺς πατέρας εἰς ὁμόνοιαν καὶ ἐπιμέλειαν πρὸς λύσιν τῶν ἀμφιβολιῶν καὶ εὕρεσιν τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ δὴ καὶ πρὸς βεβαίωσιν τῶν πραττομένων ἐν τῇ Συνόδῳ: ὅθεν περὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου παρόντος ἐν τῇ πρώτῃ Οἰκουμενικῇ λέγει ὁ Σωκράτης, Τότε οὖν τοὺς περὶ ὁμονοίας καὶ εἰρήνης λόγους εἰς πλάτος διεξελθών, αὖθις περὶ τῶν δογμάτων ἐπιμελέστερον ἐπισκέψασθαι τῇ αὐτῶν γνώμῃ ἐπέτρεψε. βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ. καὶ ὁ Εὐσέβιος ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ εἰς τὸν βίον τοῦ Κωνσταντίνου λέγει, Πλείστων δὴ τῶν ἐφ᾽ ἑκατέρῳ τάγματι προτεινομένων, πολλῆς τε ἀμφιλογίας τὰ πρῶτα συνισταμένης, ἀνεξικάκως ἐπηκροᾶτο ὁ Βασιλεὺς τῶν πάντων, σχολῇ τε εὐτόνῳ τὰς προτάσεις ὑπεδέχετο, ἐν μέρει τε ἀντιλαμβανόμενος τῶν παρ᾽ ἑκατέρου τάγματος λεγομένων, ἠρέμα συνῆγε τοὺς φιλονείκως συνισταμένους, πρᾴως τε ποιούμενος τὰς πρὸς ἕκαστον ὁμιλίας, ἑλληνίζων τε τῇ φωνῇ, ὅτι μηδὲ ταύτης ἀμαθῶς εἶχε, γλυκύτερός τις ἦν καὶ ἡδύς, τοὺς μὲν συμπείθων, τοὺς δὲ καὶ δυσωπῶν τῷ λόγῳ, τοὺς δὲ εὖ λέγοντας ἐπαινῶν, πάντας δὲ εἰς ὁμόνοιαν ἑλκύων, ὁμογνώμονάς τε καὶ ὁμοδόξους αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς ἀμφισβητουμένοις ἅπασιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατεστήσατο, ὡς ὁμοφρόνως μὲν καταστῆσαι τὴν πίστιν, τῆς δὲ σωτηρίου ἑορτῆς τὸν αὐτὸν παρὰ τοῖς πᾶσιν ὁμολογηθῆναι καιρόν, ἐκυροῦτό τε ἤδη καὶ ἐγγράφως δι᾽ ὑποσημειώσεως ἑκάστου τὰ κοινῇ δεδογμένα. καὶ ὁ Θεοδώρητος φησί, Βασιλεὺς ὁ πανεύφημος [illegible] περὶ τῆς ὁμονοίας τε καὶ συμφωνίας προσενηνοχὼς λόγους, τῆς τε τῶν τυράννων ἐκείνων ἀναμιμνήσκων ὠμότητος, καὶ τῆς ἐπ᾽ αὐτοῦ θεόθεν παρασχεθείσης ἐντιμοτάτης εἰρήνης, καὶ ὡς δεινὸν εἴη καὶ ἄγαν δεινόν, τῶν πολεμίων καταλυθέντων, καὶ μηδενὸς ἀντιτείνειν τολμῶντος, ἀλλήλους βάλλειν, καὶ τοῖς δυσμενέσιν ἡδονὴν καὶ γέλωτα προξενεῖν· ἄλλως τε καὶ περὶ θείων διαλεγομένους πραγμάτων, καὶ τοῦ παναγίου Πνεύματος τὴν διδασκαλίαν ἀνάγραπτον ἔχοντας, εὐαγγελικαὶ γάρ, φησι, βίβλοι καὶ ἀποστολικαί, καὶ τῶν παλαιῶν Προφητῶν τὰ θεσπίσματα σαφῶς ἡμᾶς ἃ χρὴ περὶ τοῦ θείου φρονεῖν ἐκπαιδεύουσι. τὴν πολεμοποιὸν οὖν ἀπελάσαντες ἔριν, ἐκ τῶν θεοπνεύστων λόγων λάβωμεν τῶν ζητουμένων τὴν λύσιν. ταῦτα καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια οἷα δή τις φιλοπάτωρ παῖς ἱερεῦσιν ὡς πατράσι προσέφερε, τῶν ἀποστολικῶν δογμάτων τὴν συμφωνίαν πραγματευόμενος. βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ. τὰ αὐτὰ λέγει καὶ ὁ Γελάσιος βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ, προστίθησι δὲ λέγων, Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ καιροὺς ἐφεξῆς συνερχόμενος τοῖς Ἐπισκόποις ὁ Βασιλεύς, ἅμα αὐτοῖς τὰ περὶ τῆς πίστεως διελάμβανε, τάς τε διαφόρους αὐτῶν γνώμας ἀνελέγετο. βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ ὀγδόῳ. Ἐν δὲ τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ παρὼν καὶ προσφωνῶν αὐτῇ ὁ Μαρκιανὸς ἔλεγεν, Ἡμεῖς γὰρ βεβαιότητα τοῖς πραττομένοις προσθήσοντες, οὐ δυνάμεως ἐπίδειξιν ποιησόμενοι παρεῖναι τῇ Συνόδῳ ἐδοκιμάσαμεν, ὑπόδειγμα ποιησάμενοι τὸν τῆς μακαρίας λήξεως Κωνσταντῖνον. ὥστε τῆς ἀληθείας εὑρεθείσης, μὴ περαιτέρω τὰ πλήθη ὑποσυρόμενα φαύλαις τινῶν διδασκαλίαις διχονοεῖν. Καί, τῇ δὲ ἡμετέρᾳ γαληνότητι σπουδαῖον ἐστὶ τοὺς δήμους ἅπαντας μίαν καὶ τὴν αὐτὴν περὶ τὸ θεῖον ἔχοντας γνώμην, τὴν ἀληθῆ καὶ καθολικὴν θρησκείαν τε καὶ πίστιν σέβειν, ἣν αὐτοῖς κατὰ τὰ παραδοθέντα παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων δόγματα ἐξηγήσεσθε. ἔργον τοίνυν γενέσθω τῆς ὑμετέρας εὐλαβείας, ἵνα ὁμογνώμονι ψυχῇ καθάπερ ἐν τῇ Νικαέων ὁσιωτάτῃ τῶν πατέρων Συνόδῳ φανερωθεῖσα ἡ πίστις, πλάνης μὲν ἠλευθέρωσε τοὺς ἀνθρώπους, εἰς φῶς δὲ προαχθεῖσα, πᾶσιν ἐγνώσθη παραπλησίως, καὶ νῦν δὲ τῆς ὑμετέρας συνόδου πᾶν μὲν ἀμφίβολον ἐν τῷ ὀλίγῳ τούτῳ χρόνῳ τεχθέν, καθὼς ἔφημεν φαυλότητι τινῶν καὶ ἀπληστίας περικοπῇ. εἰς ἀεὶ δὲ τὰ παρ᾽ ἡμῶν δικαιούμενα φυλαχθείη, ἔσται δὲ τῆς θείας προνοίας

τῶν, ὅπερ εὐσεβεῖ γενέσθαι προθέσει σπουδάζομεν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐπὶ τῇ παρ' ἡμῶν ὠφελείᾳ φυλαχθῆναι βέβαιον. πρᾶξις ἑβδόμη. ἴδε καὶ τὸν πρὸς αὐτὸν προσφωνητικὸν τῆς αὐτῆς Συνόδου. Τὰ δὲ περὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου οἷα, καὶ γὰρ διελέγετο, καὶ προέβαλε τὰς πεύσεις καὶ λύσεις ὡς εἷς τῶν πατέρων, καὶ ἔπραττεν ὡς πρῶτος τις Ἐπίσκοπος, καὶ ἔχων ἐν τῇ Συνόδῳ τὴν πνευματικὴν αὐθεντίαν. Καὶ ἐν τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένῃ Συνόδῳ περὶ τοῦ Νικαίας Γεωργίου ἐπὶ Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ ἐν ἔτει χιλιοστῷ ἑκατοστῷ ἑξηκοστῷ ὀκτῷ, ὁ Κωνσταντινουπόλεως Λουκᾶς ἔλεγεν, ὡς φέρεται ἐν τῷ τότε γενομένῳ συνοδικῷ σημειώματι, Ὅτι γοῦν καὶ σήμερον πάλιν διὰ τοῦ αὐτοῦ Βασιλικοῦ γραμματικοῦ ἀπηγγέλη τῇ ἡμῶν μετριότητι καὶ τῇ ἱερᾷ καὶ θείᾳ Συνόδῳ, ὡς οὐ προστακτικῶς, ἀλλ' ἐν εἴδει συμβουλῆς ὁ κράτιστος ἡμῶν καὶ ἅγιος Βασιλεὺς φιλανθρωπότερον διατεθῆναι περὶ τοῦ Νικαίας ἡμῖν ὑποτίθησι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τοῦ πότε καὶ ποσάκις εἰσέρχεται εἰς τὴν Σύνοδον ὁ Βασιλεύς, ἢ προσκαλεῖ αὐτὴν πρὸς αὐτὸν, καὶ ποῦ αὐτός τε καὶ οἱ Ἄρχοντες αὐτοῦ, οἵ τε Πατριάρχαι καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς κάθηνται, καὶ περὶ λόγου καὶ φήμης τῆς Συνόδου καὶ τοῦ Βασιλέως, καὶ ὧν γράφει ἡ Σύνοδος πρὸς τοὺς μὴ ἐλθόντας εἰς αὐτὴν Πατριάρχας καὶ τὰς Ἐκκλησίας, καὶ τίσι διανέμει τὰ πρακτικὰ αὐτῆς.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐρχόμενος πρὸς τὴν Σύνοδον, ἢ πρῶτον ἔρχεται καὶ μεταταῦτα πολλάκις, ἢ ὅταν μετὰ τὴν πολλὴν ἔρευναν τὰ τῆς ἀποφάσεως συμπερανθῶσιν, ἢ τὴν Σύνοδον προσκαλεῖ πρὸς ἑαυτόν. δεύτερον, ὁ Αὐτοκράτωρ ἐν τῇ Συνόδῳ κάθηται ἔμπροσθεν τῶν καγκέλλων ἐν τῷ μέσῳ, ἔνθα ἐστὶν ἡ ὡραία πύλη, ἢ εἰς βασιλικὸν θρόνον ὡς Μαρκιανὸς καὶ ὁ Πωγωνάτος, ἢ εἰς χθαμαλὸν θρονίον ὡς ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, κατὰ τὸ δοκοῦν ἑκάστῳ Βασιλεῖ δηλονότι. καὶ γὰρ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος μέγαν οἶκον ἐν τοῖς βασιλείοις ηὐτρέπισε, καὶ βάθρα καὶ θρόνους ὅτι μάλιστα πλείστους ἐν τούτῳ τεθεῖναι κελεύσας τῷ τῶν Ἀρχιερέων ἀποχρῶντα συλλόγῳ, οὕτω τὸ πρέπον αὐτοῖς εὐτρεπίσας γέρας, εἰσελθεῖν τε ἐπέτρεψε, καὶ περὶ τῶν προκειμένων βουλεύσασθαι. Θεοδώρητος βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ. καὶ ὁ Σωκράτης βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ ὀγδόῳ φησὶ, Τῇ δὲ ἑξῆς ἅμα πάντες Ἐπίσκοποι εἰς ἕνα τόπον συνήρχοντο, παρῆν δὲ καὶ ὁ Βασιλεὺς μετ' αὐτούς. καὶ πάλιν ὁ Θεοδώρητος ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. Εἰσελήλυθε δὲ καὶ αὐτὸς ἔσχατος σὺν ὀλίγοις, ἀξιέπαινον μὲν ἔχων τὸ μέγεθος, ἀξιάγαστος δὲ τὴν ὥραν, θαυμασιωτάτην δὲ τὴν τοῖς μετώποις ἐπικαθημένην αἰδῶ. καὶ Γελάσιος βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ ἕκτῳ, Τῇ δὲ ἑξῆς ἅμα πάντες Ἐπίσκοποι εἰς ἕνα τόπον συνήρχοντο, παρῆν καὶ ὁ Βασιλεὺς μετ' αὐτούς. καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς καὶ ὁ Σωκράτης γράφουσιν, Ἐπεὶ παρῆλθεν, εἰς μέσον ἔστη, Καὶ· βάθρων διατεθέντων ἐφ' ἑκατέραις ταῖς τοῦ οἴκου πλευραῖς, μικροῦ καθίσματος προτεθέντος, ἢ ὡς Θεοδώρητος γράφει, θρόνου δὲ μικροῦ τεθέντος ἐν μέσῳ· πάντων δὲ τῶν Ἐπισκόπων ἐξαναστάντων, οὐ πρότερον ἢ τοὺς Ἐπισκόπους ἐπινεῦσαι ἐκάθισε. καὶ ὁ Σωζόμενος φησὶ, Καὶ οὐ πρότερον καθίζειν ἠρεῖτο, πρὶν αὖ οἱ Ἐπίσκοποι ἐπινεύσειαν, τοσαύτη τις εὐλάβεια καὶ αἰδὼς τὸν Βασιλέα κατεῖχε. καὶ ὁ Θεοδώρητος. Θρόνου δὲ μικροῦ τεθέντος ἐν μέσῳ κεκαθικὼς, ἐπιτρέψαι τοῦτο τοῖς Ἐπισκόποις αἰτήσας, σὺν αὐτῷ δὲ ἅπας ἐκεῖνος ὁ θεῖος ἐκαθέσθη χορός. Ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ Οἰκουμενικῇ προεκάθητο ὁ Αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος, καὶ κελεύσει αὐτοῦ ἦλθον καὶ Ἄρχοντες καὶ ἐκάθισαν ἐκ πλαγίων τοῦ Βασιλέως. ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἑβδόμῃ οἱ Βασιλεῖς προεκάθηντο τῆς Συνόδου, καὶ ἴδε ἀνωτέρω κεφάλαιον πέμπτον. καθημένου τοῦ Βασιλέως ἔμπροσθεν τῆς ὡραίας πύλης, καὶ ἐκ πλαγίων αὐτοῦ τῶν Ἀρχόντων, εἰς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μέρη κάθηνται οἱ Πατριάρχαι, ἢ οἱ Τοποτηρηταὶ αὐτῶν, καὶ καθεξῆς κατὰ τάξιν οἱ Μητροπολῖται καὶ οἱ Ἐπίσκοποι. τρίτον, γίνεται ἡ φήμη τῶν Βασιλέων, εἶτα ἡ φήμη τῆς Συνόδου ποτὲ μὲν πρὸ τῆς φήμης τῶν Ἀρχόντων, ποτὲ δὲ μετὰ τὴν τῶν Ἀρχόντων. τέταρτον, γίνεται λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ἀφ' ἑνὸς τῶν μεγάλων Ἐπισκόπων, ἀνισταμένου καὶ ἐπαινοῦντος καὶ μακαρίζοντος αὐτὸν διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ ἐπιμέλειαν καὶ τὸν ζῆλον ὃν ἔχει διὰ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ συγκρίνοντος αὐτὸν μετὰ τῶν πάλαι Βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων, ὡς ἐγένετο ἐν τῇ πρώτῃ Συνόδῳ ὑπὸ Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου καὶ τοῦ Ἀντιοχείας Εὐσταθίου, καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ ὑπὸ πάσης τῆς Συνόδου. πέμπτον, ὁ Αὐτοκράτωρ λέγει ἔπαινον τῇ Συνόδῳ μέτριον, μακαρίζων τοὺς πατέρας διὰ τοὺς κόπους αὐτῶν, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς εἴρηται ἀνωτέρω. ἕκτον, γίνεται πάλιν φήμη τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Συνόδου ὡς φαίνεται ἐν τῇ ἑβδόμῃ πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι. ἕβδομον, ἡ Σύνοδος γράφει διὰ Τοποτηρητῶν εἰς τοὺς μὴ ἐλθόντας εἰς αὐτὴν Πατριάρχας, καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Ἐκκλησίας τὰ πρόσφορα, τὰ δὲ πρακτικὰ αὐτῆς γράφονται εἰς πέντε Τόμους, καὶ πέμπονται εἰς τὰς πέντε πατριαρχικὰς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ πολλάκις πρὸς βεβαίωσιν ὑπογράφει ὁ Βασιλεὺς ὡς ἐγένετο ἐν τῇ ἕκτῃ Συνόδῳ.

Παρά-

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ.

Περὶ τῶν πεμπομένων Ἀρχόντων παρὰ τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν Σύνοδον, εἰ ἔστι μακρὰν αὐτοῦ, καὶ τί τὸ ἔργον αὐτῶν ἐν αὐτῇ.

Εἴπερ ἡ Σύνοδος ἀθροίζεται μακρὰν τοῦ τόπου οὗ ἐστιν ὁ Βασιλεύς, πέμπονται Ἄρχοντες εἰς διακονίαν τῶν πατέρων τῆς Συνόδου, ὡς ὁ Θεοδόσιος ὁ μικρὸς ἔπεμψεν εἰς Ἔφεσον τὸν Κανδιδιανόν, τὸ δὲ ἔργον αὐτοῦ παρίστησιν ἡ περὶ τούτου πρὸς τὴν Σύνοδον τοῦ Βασιλέως Σάκρα. Ἐντέταλται τοίνυν Κανδιδιανὸς ὁ μεγαλοπρεπέστατος Κόμης τῶν καθοσιωμένων Δομεστίχων ἄχρι τῆς ἁγίας ὑμῶν διαβῆναι Συνόδου, καὶ μηδὲν μὲν ταῖς περὶ τῶν δογμάτων γινομέναις ζητήσεσι κοινωνῆσαι, τοὺς κοσμικοὺς δὲ καὶ μονάζοντας, τούς τε ἤδη διὰ τοῦτο συνειλεγμένους, καὶ τοὺς συνάγεσθαι μέλλοντας τῆς αὐτῆς παντὶ τρόπῳ χωρίσαι πόλεως, ἐπειδήπερ οὐ χρὴ τοὺς κατ' οὐδὲν ἀναγκαίους ὄντας τῇ μελλούσῃ τοῦ δόγματος διασκέψει κινεῖν θορύβους, καὶ διὰ τοῦτο ἐμποδίζειν τοῖς εἰρηνικῶς τυπωθῆναι παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιωσύνης ὀφείλουσι, καὶ φροντίσαι τοῦ μήτινα διχόνοιαν ἐξ ἀντιπαθείας ἐπιπλέον παραταθῆναι, ὡς ἂν μὴ ἐν τούτῳ ἡ τῆς ἁγιωτάτης ὑμῶν Συνόδου παρεμποδίζοιτο διάσκεψις, καὶ ἡ ἀκριβὴς τῆς ἀληθείας ζήτησις ἐκ τῆς ἐγγινομένης τυχὸν ἀτάκτου περιηχήσεως διακρούηται, ἀνεξικάκως δὲ τῶν λεγομένων ἕκαστον ἀκροώμενον, προτιθέναι τὸ δοκοῦν ἢ ἀντιθεῖναι, καὶ οὕτω κατὰ πρότασίν τε καὶ λύσιν τὴν περὶ τοῦ ἀληθοῦς δόγματος ἔρευναν δίχα τινὸς ταραχῆς διαλυθῆναι, καὶ κοινῇ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος ψήφῳ ἀστασίαστόν τε καὶ τὸν πᾶσιν ἀρέσκοντα τύπον λαβεῖν. Ὁ αὐτὸς ἔπεμψεν ἐν τῇ ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Διοσκόρου Συνόδῳ τὸν Κόμητα Ἐλπίδιον, καὶ τὸν Τριβοῦνον Εὐλόγιον, καὶ παρίστησι τὸ ἔργον αὐτῶν τὸ βασιλικὸν γράμμα, ὅπερ κεῖται ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, καὶ ἔστι σχεδὸν ταὐτὸν τῷ περὶ τοῦ Κανδιδιανοῦ γραφέντι τούτῳ ἐν Ἐφέσῳ. ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Μαρκιανὸς ἐπέτρεψε τῷ Κονσουλαρίῳ τῆς Βιθυνίας, ὅτε ἡ τετάρτη Σύνοδος ἠθροίσθη τὸ πρῶτον ἐν Νικαίᾳ, εἰς διακονίαν αὐτῆς, τί δὲ τὸ ἔργον αὐτοῦ, γράφει ἡ Βασίλισσα Πουλχερία πρὸς αὐτόν, λέγει γάρ, Τινὲς δέ, ὡς ἐπυθόμεθα, τῶν ταράττειν εἰωθότων καὶ συγχεῖν τὴν Θεῷ φίλην εὐταξίαν ἐπεισφρήσαντες ἑαυτοὺς τῇ Νικαέων Κληρικοί τε καὶ μονάζοντες καὶ λαϊκοί, θορυβεῖν ἐπιχειροῦσι, διαφιλονεικοῦντες παρὰ τὰ ἡμῖν δεδοκιμασμένα, ἀναγκαίως τόδε τὸ Εὐσεβὲς πρὸς τὴν σὴν λαμπρότητα πέπομφα γράμμα, ὥστε σε μετὰ πάσης στερρότητος τοὺς δίχα ἡμετέρας κλήσεως, ἢ ἐπιτροπῆς τῶν οἰκείων Ἐπισκόπων αὐτόθι ἐνδημοῦντας Κληρικούς, εἴτε ἐντὸς τυγχάνειν βαθμοῦ, εἴτε καί τινες ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἐπισκόπων ἀπώσθησαν, ἢ μονάζοντας ἢ λαϊκούς, οὓς οὐδεὶς λόγος ἐπὶ Σύνοδον καλεῖ, πάντῃ ἀπελάσαι τῆς πόλεώς τε καὶ τῶν αὐτόθι τόπων, ὥστε μετὰ πάσης εὐταξίας συνεδρευσάσης τῆς ἁγίας Συνόδου, δίχα σάλου τινὸς καὶ ἀμφισβητήσεως τὰ παρὰ τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ κοινῇ παρὰ πάντων κρατυνθῆναι, ἴσθι γάρ, ὡς εἰ φωραθείη τις τοῦ λοιποῦ τῶν θορυβοποιῶν ἐνδημῶν τοῖς αὐτόθι, ἢ πρὸ τῆς παρουσίας τῆς ἡμετέρας γαληνότητος, ἢ μετὰ τὴν παρουσίαν, οὐχ ὁ τυχών σε περιστήσεται κίνδυνος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε.

Περὶ τῶν παρὰ τοῦ Βασιλέως πεμπομένων εἰς τὴν Σύνοδον Ἀρχόντων, πρόσωπον ἐπιφερόντων αὐτοῦ μὴ παραγινομένου εἰς αὐτήν, καὶ ποῦ κάθηνται αὐτοί τε καὶ οἱ Πατριάρχαι καὶ οἱ Τοποτηρηταὶ Πατριαρχῶν καὶ Παπῶν, καὶ καθεξῆς οἱ λοιποί.

Εἰ δὲ καὶ ὁ Βασιλεὺς οὐκ ἔλθῃ εἰς τὴν Σύνοδον, καὶ φανῇ αὐτῷ εὔλογον ἀποστεῖλαι Ἄρχοντας, πέμπει ἀπὸ τῶν ἐνδοξοτάτων καὶ μεγαλοπρεπεστάτων Μεγιστάνων καὶ ἀπὸ τῶν τῆς ἱερᾶς καὶ ὑπερφανοῦς Συγκλήτου χάριν ὑποθέσεων οἱωνδήτινων δογματικῶν ἢ κανονικῶν. κάθηνται δὲ οἱ Ἄρχοντες ἐν τοῖς Καγκέλλοις, ὅπου ἐκάθητο δηλονότι ὁ Βασιλεύς, καὶ προκάθηνται καὶ τῶν Πατριαρχῶν καὶ τῆς Συνόδου, καὶ ἴδε τὰ πρακτικὰ τῶν Συνόδων τετάρτης, ἕκτης, καὶ ἑβδόμης. ἐκ δεξιῶν δὲ καὶ ἐξ εὐωνύμων αὐτῶν κάθηνται οἱ Πατριάρχαι καὶ οἱ Τοποτηρηταὶ αὐ[...]ὶ τοῦ Πάπα, καὶ καθεξῆς πάντες οἱ λοιποὶ πατέρ[...], ὡς φαίνεται ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ ῥητῶς κα[ὶ] καθαρῶς, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ ἑβδόμῃ τα[...] Οἰκουμενικαῖς. προκάθηνται δὲ τῆς Συνόδου πάσ[...]ς καὶ πάντων τῶν Πατριαρχῶν καὶ τῶν Τοποτηρητῶν οἱ Ἄρχοντες, πρῶτον, ὅτι ἐπειδὴ ἕκαστος τῶν Τοποτηρητῶν ἔχει τὸν τόπον τοῦ οὗ ἐστι Τοποτηρητής, εἴτε Μητροπολίτου εἴτε Πατριάρχου, οἱ Ἄρχοντες ὡς ἐπιφέροντες τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως κάθηνται εἰς τὸν τόπον τοῦ Βασιλέως. δεύτερον, ᾠκονόμησεν οὕτως ὁ Θεός, ἵνα σβέσῃ τὸν τῦφον καὶ τὸ φίλαρχον τῶν Οἰκουμενικῶν καλουμένων, ἵνα μὴ νομίζωσιν εἶναι τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν κοσμικήν, μετερχομένην μετὰ θρόνων ὑψηλῶν καὶ πρωτοκαθεδρίας, ὅπερ ὁ Θεολόγος Γρηγόριος ὡς παράνομον ἐμυκτήρισεν, ἀλλὰ πνευματικὴν τὴν τῶν Ἐπισκόπων μεγαλειότητα, ἥτις οὕτω φυλαττομένη, ὑπερέχει ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς καὶ Βασιλέων, ὡς εἴρηται καὶ ῥηθήσεται, οὐ μὴν ὅταν κομπάζῃ καὶ ποιῇ τὰ πνευματικὰ λαϊκά. τρίτον, εἰ παρῆν τῇ Συνόδῳ καὶ ὁ Ῥώμης, προεκάθητο αὐτοῦ οὐ μόνον ὁ Βασιλεὺς εἰ παρῆν, ἀλλὰ καὶ οἱ βασιλικοὶ Ἄρχοντες, καὶ παρόντος τοῦ Βασιλέως καὶ ἀπόντος. καὶ εἰ οἱ Ἄρχοντες προκάθηνται

τοῦ

τοῦ Ῥώμης (καὶ γὰρ ὅπου ἐκάθηντο οἱ Λεγάτοι τοῦ Ῥώμης, ἐκεῖ ἐκάθητο καὶ ὁ Ῥώμης εἰ παρῆν. ὅθεν ἔγραφε Λέων ὁ Ῥώμης τῇ ἐν Ἐφέσῳ Συνόδῳ πέμπειν τοὺς Λεγάτους εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν, καὶ ἴδε ἀνωτέρω κεφαλαίου τετάρτου Παράγραφον δωδέκατον) καὶ ὁ Βασιλεὺς ἀθροίζει καὶ ἐπισφραγίζει τὴν Σύνοδον, φανερὸν ὅτι ὅσα ἤδη βούλεται ἡ λεγομένη ἐξουσία τοῦ Πάπα ἐστὶ πλάσμα καὶ μωρολογία παραχωρήσει Θεοῦ κρίμασιν οἷς οἶδεν αὐτός. τέταρτον, ἔργον τῶν Ἀρχόντων ἐν τῇ Συνόδῳ ἐστίν, ἵνα διευθετῶνται τὰ ζητήματα ἐνώπιον αὐτῶν, οἵτινες καὶ αὐτοὶ διδόασι γνώμην εἰς τὰ ἀρέσκοντα. εἶτα εἴτις λίβελλος διάτινα ὑπόθεσιν ἐγκληματικὴν ἢ δογματικὴν δοθῇ εἰς τὸν Βασιλέα, προβάλλουσιν αὐτὸν οἱ Ἄρχοντες εἰς τὴν Σύνοδον, καὶ ὅλως εἰσὶ μέρος τῆς Συνόδου ἐξαίρετον, κρίνοντες καὶ ἀνακρίνοντες τὰ πάντα κοινῇ γνώμῃ, καὶ ἀναφέροντες τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὴν βασιλικὴν κορυφήν. ἴδε εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς τετάρτης Οἰκουμενικῆς καὶ τῆς ἕκτης καὶ ἑβδόμης τί τῶν Ἀρχόντων τὸ ἔργον ἐν ταῖς Συνόδοις. καὶ ταῦτα περὶ τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν Ἀρχόντων ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις. ἴδε περὶ τούτων τὰς σημειώσεις ἀνωτέρω ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛʹ.

Ὅτι Βασιλέως παρόντος, παρ᾽ οὐδενὸς τῶν πέντε Πατριαρχῶν δυνατόν ἐστι γενέσθαι Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. ἀπόντος δὲ τοῦ ἑνὸς τῶν πέντε, δυνατόν.

Ὅτι μήτε ὁ Ῥώμης, μήτε ὁ Κωνσταντινουπόλεως, μήτε ἄλλος Πάπας ἢ Πατριάρχης Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ἀθροῖσαι δύναται, ὄντος Βασιλέως καὶ μὴ αὐτοῖς ἐπινεύοντος, καθὼς χρείας κατεπειγούσης δύναται συναθροισθῆναι λείποντος καὶ ἑνὸς Πατριάρχου, τυχὸν τοῦ Ῥώμης, ἢ ἄλλου τινός. καὶ γὰρ ἡ Οἰκουμενικὴ δευτέρα Σύνοδος ἄνευ παρουσίας ἢ Λεγάτων ἢ ἐπιστολῆς τοῦ Πάπα ἠθροίσθη, ἀλλ᾽ ἐδέξατο αὐτὴν ἀσπασίως ὁ Πάπας Δάμασος καὶ πᾶσα ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία, ἐπειδὴ ἔλιπε τότε ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ ἡ ἐπάρατος φιλαρχία. εἰ δὲ καὶ λέγει ἡ ἕκτη τῶν Οἰκουμενικῶν ἐν τῷ πρὸς τὸν Βασιλέα προσφωνητικῷ, ὅτι Θεοδόσιος καὶ Δάμασος ἤθροισαν αὐτήν, ἀλλ᾽ ἴδε περὶ τούτου ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφάλαιον τρίτον, καὶ βιβλίου ἕκτου κεφάλαιον ὄγδοον. ἀλλὰ δὴ καὶ ἡ πέμπτη Οἰκουμενικὴ χωρὶς παρουσίας ἢ Τοποτηρητῶν ἢ ἐπιστολῆς τοῦ Ῥώμης ἠθροίσθη. εἰ δὲ καὶ λέγει ἡ ἕκτη Σύνοδος ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, Βιγίλιος Ἰουστινιανῷ συμπεφώνηκε καὶ τὸ τῆς πέμπτης συνέστη συνέδριον, ἀλλὰ τὴν μετὰ τὴν Σύνοδον τοῦ Βιγιλίου συναίνεσιν δηλοῖ, οὐ τὴν συναίνεσιν περὶ τῆς Συνόδου, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου πέμπτου κεφάλαιον δέκατον πέμπτον, καθὼς δηλονότι καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ οὐκ ἦν Ἀλεξανδρείας, ἐπειδὴ ὁ Διόσκορος καθῄρητο, ἀλλὰ συνῄνεσεν αὐτῇ ὁ μεταταῦτα γενόμενος Ἀλεξανδρείας Προτέριος, ὡς γράφει ἡ ἐν Κυζίκῳ Σύνοδος πρὸς Λέοντα τὸν Βασιλέα, καὶ αἱ ἐπιστολαὶ τῶν Αἰγυπτίων Ἐπισκόπων πρὸς τὸν αὐτὸν Βασιλέα, καὶ πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιον, καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Ἀνατολίου πρὸς τὸν αὐτὸν Αὐτοκράτορα, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου ἕκτου κεφάλαιον δέκατον ἕκτον. καὶ ἐν τῇ τρίτῃ οὐκ ἦν ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης, κακοτροπήσας, ἀλλὰ μεταταῦτα συνῄνεσε, καὶ ἐβεβαίωσεν αὐτὴν ἀξιοπρεπῶς ὁ αὐτός. ἔτι ἐν τῇ αὐτῇ τρίτῃ οὐκ ἦν Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ᾽ ἐβεβαίωσεν αὐτὴν ὁ Κωνσταντινουπόλεως Μάξιμος, ὡς παρίστησιν ἡ ἐπιστολὴ αὐτοῦ τοῦ Μαξίμου πρὸς τὸν Κύριλλον, ἧς ἡ ἀρχή, ΠΕΠΛΗΡΩΤΑΙ ΣΟΙ. καὶ ἡ ἀμοιβαία τοῦ Κυρίλλου πρὸς αὐτόν. ἔπειτα πασίδηλον ἐστὶν ἀπὸ τῶν πρακτικῶν τῶν ἁγίων Συνόδων, ὅτι μὴ ὄντων ἐν τῇ τρίτῃ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ Ἀντιοχείας, καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ τοῦ Ἀλεξανδρείας, ἀλλ᾽ ἦσαν οἱ συνελθόντες ἐν αὐταῖς Μητροπολῖται καὶ Ἐπίσκοποι ὑπὸ τῶν ὑποκειμένων τοῖς τρισὶ τούτοις θρόνοις. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ καὶ πέμπτῃ οὐκ ἦσαν ἀπὸ τοῦ θρόνου Ῥώμης οὔτε Ἐπίσκοποι οὔτε καὶ ἐπιστολή. ἐν δὲ τῇ ἐν Χαλκηδόνι ἦσαν ὀρθόδοξοι ὁ Ῥώμης Λέων, ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος, ὁ Ἀντιοχείας Μάξιμος καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Ἰουβενάλιος. οἱ οὖν λέγοντες Ἰταλοί, ὅτι ἡ τετάρτη, μὴ ὄντων ἐν αὐτῇ τῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν, συνέστη ὑπὸ μόνου τοῦ Πάπα, ψεύδονται διπλῶς, τὸ ἓν ὅτι ἦσαν ὁ Ἀντιοχείας καὶ ὁ Ἱεροσολύμων εὐθὺς ἐν τῇ ἀθροίσει τῆς Συνόδου σύμφωνοι ταύτῃ, καὶ κατήγοροι τῆς τόλμης τοῦ Διοσκόρου. καὶ δεύτερον, ὅτι πρὸ τῆς Συνόδου οὐκ εἶχε τὸ ἀνεπίληπτον μόνος ὁ Ῥώμης, ἀλλὰ καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος, ὁ καὶ ὀργανικῶς μετὰ τοῦ Ῥώμης ἀθροίσας τὴν Σύνοδον, ὡς εἴρηται εἰς τὸν τόπον. ἡ δὲ δευτέρα καὶ πέμπτη, ἀπόντων τῶν Παπῶν καὶ Τοποτηρητῶν καὶ ἐπιστολῶν αὐτῶν, συνέστη. ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ, ὡς εἴρηται εἰς τὸν τόπον, μεγαλοφώνως ἀντιλέγων καὶ ἀντιπράττων ὁ Πάπας Βιγίλιος, οὐδὲν ἴσχυσε τὸ παράπαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζʹ.

Περὶ τοῦ ἐν ποίᾳ Συνόδῳ ἡ τῶν πέντε Πατριαρχῶν τάξις ὡρίσθη, καὶ ὅτι οὐδεὶς ἄλλος, εἰ μὴ μόνος ὁ Βασιλεὺς παρέχει τοῖς Πάπαις καὶ Πατριάρχαις τὴν αὐθεντίαν ἐν ταῖς Συνόδοις.

Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ οὐ πάντοτε πρωτεύει ὁ Ῥώμης, ἢ ἄλλος τις Πατριάρχης διορισμικῶς καὶ κανονικῶς ἐν ταῖς

Οἰκου-

Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, ἀλλ' εἶχον μὲν οἱ Πατριάρχαι τοὺς ἰδίους τόπους, καὶ ἐκάθηντο κατὰ τὴν τάξιν τὴν ἀπὸ ὁρισμοῦ τῶν Κανόνων, καὶ λεγομένην ἀπὸ ὁρισμοῦ τῶν Κανόνων, καθότι ἐν τῇ πρώτῃ καὶ ἐν τῇ ἐν Σαρδικῇ ἀδιαφόρως ὑπέγραφον, ἐν αὐταῖς γὰρ ὁ Ἱεροσολύμων ὑπέγραψε πρὸ τοῦ Ἀντιοχείας, ἀπὸ δὲ τῆς τετάρτης, ἐν ᾗ διωρίσθη τὰ τῶν θρόνων, ἔμεινεν ἡ νυνὶ τάξις, τὴν αὐθεντίαν δὲ ὅμως εἶχον ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ὁ Ἀντιοχείας Εὐστάθιος, ὃς καὶ ἐνεκωμίασε τὸν Βασιλέα ἀπὸ μέρους τῆς Συνόδου κατὰ τὸν Θεοδώρητον, λέγοντα βιβλίου πρώτου κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ, Ὁ μέγας Εὐστάθιος τοῖς ἄνθεσι τῶν ἐγκωμίων τὴν Βασιλέως ἐστεφάνωσε κεφαλήν. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ προεκάθητο ὁ Ἀντιοχείας Μελέτιος, λέγει γὰρ ὁ Θεοδώρητος βιβλίου πέμπτου κεφαλαίῳ ἕκτῳ, Ἐδόκει ὁ μέγας Θεοδόσιος καθ' ὕπνον ὁρᾶν τὸν θεῖον Μελέτιον, χλαμύδα τε αὐτῷ βασιλικὴν περιθέντα, καὶ παραπλησίως στεφάνῳ κοσμοῦντα τὴν κεφαλήν, ὅθεν ἐλθόντα ἐν τῇ Συνόδῳ περιεπτύξατο καὶ κατεφίλει, καὶ ἴδε περὶ τούτου ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφάλαιον τρίτον. κατὰ δὲ τὴν τετάρτην Οἰκουμενικὴν ἐν τῷ τρίτῳ μέρει, καὶ τὴν ἕκτην ἐν τῷ Πρωτοθρονίῳ[?], ἦσαν καθηγεμόνες τῆς δευτέρας Συνόδου Δάμασος, Γρηγόριος, καὶ Νεκτάριος.

οὐδὲ τῇ τρίτῃ, Κελεστῖνος καὶ Κύριλλος. οὐδὲ τῇ ἐν Ἐφέσῳ δευτέρᾳ. ὁ Διόσκορος καὶ ἄλλοι. οὐδὲ τῇ ἐν Χαλκηδόνι, ὁ Ῥώμης Λέων καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος, καὶ ἴδε τῆς αὐτῆς Συνόδου πρᾶξιν πέμπτην. κατὰ δὲ τὸν Φώτιον καὶ τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἅγιον Γερμανὸν καὶ τὸ Συνοδικὸν βιβλίον καὶ ἄλλους τινὰς πατέρας ἦσαν πολλοὶ οἱ Πρόεδροι καὶ Ἔξαρχοι καὶ Πρωτεύοντες ἐν τῇ πρώτῃ Οἰκουμενικῇ καὶ ἐν ταῖς μετ' αὐτὴν Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις οὐ μόνον Πατριάρχαι καὶ Μητροπολῖται, ἀλλὰ καὶ Ἐπίσκοποι ἁπλῶς, καὶ ἴδε ἀνωτέρω τῶν Συνόδων τοὺς τόπους. ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν τῷ βίῳ τοῦ Χρυσοστόμου φέρεται, ὅτι ἔλεγεν ἡ Βασιλὶς Εὐδοξία τῷ Ἐπιφανίῳ Κύπρου, Σοὶ τῶν Ἐκκλησιῶν πασῶν τὴν ἐξουσίαν δίδωμι, καὶ ἀξιῶ Σύνοδον κατ' αὐτοῦ συναγεῖραι. καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐξορίᾳ τοῦ αὐτοῦ ἐσχόλαζεν ὁ Ἀλεξανδρείας Θεόφιλος παρὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ὁ λαβὼν τὴν ἐξουσίαν παρὰ τοῦ Βασιλέως Λεόντιος ὁ Ἀγκύρας, τῆς τότε Συνόδου προέστη[?]. ἴδε ἀνωτέρω τοὺς τόπους τῶν Συνόδων, καὶ τοῦ παρόντος μέρους τὸ τέταρτον κεφάλαιον, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος, εἰ μὴ μόνος ὁ Βασιλεὺς παρέχει τὴν αὐθεντίαν. ἴδε καὶ περὶ αὐτῆς ἀνωτέρω βιβλίου τετάρτου κεφαλαίου πρώτου Παράγραφον τέταρτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Περὶ τῆς τάξεως τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ τῶν καθισμάτων Πατριαρχῶν, Μητροπολιτῶν, καὶ τῶν ὑπογραφῶν πάντων.

Ἐν πάσαις ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις ἐνθρονίζεται τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἐκκλησίας, ἢ τοῦ οἴκου, ἐν ᾧ συνέρχονται οἱ πατέρες, μονονουχὶ λέγων ὁ Δεσπότης Χριστὸς αὐτοῖς, Τὴν δικαίαν κρίνατε κρίσιν. δεύτερον, οἱ Πατριάρχαι καὶ οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς οὐκ ἐκάθηντο ἔμπροσθεν τῶν καγκέλλων, ἀλλ' ἐν τοῖς δεξιοῖς καὶ ἀριστεροῖς τοῦ Ναοῦ, ἢ τοῦ οἴκου. τρίτον, οἱ θρόνοι τῶν Πατριαρχῶν εἰσὶν ἴσοι καὶ ὅμοιοι. τέταρτον, καθεξῆς τῶν Πατριαρχῶν κάθηνται οἱ Μητροπολῖται κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν, καὶ οἱ Ἐπίσκοποι κατὰ τὴν τάξιν τῶν Μητροπολιτῶν αὐτῶν. πέμπτον, ἐὰν λείπῃ τις Πατριάρχης ἢ Πάπας, ὁ Τοποτηρητὴς αὐτοῦ κάθηται ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ. ὁμοίως ἐὰν οὐκ ἔλθωσι καί τινες Μητροπολῖται, πέμψουσι δὲ Τοποτηρητάς, καθέζονται οἱ Τοποτηρηταὶ αὐτῶν ἐν τῷ τόπῳ τῶν ἀποστειλάντων αὐτούς. ἕκτον, ἐὰν ὦσι τινὲς ἱερεῖς ἢ Διάκονοι Τοποτηρηταὶ τινῶν Ἀρχιερέων, κάθηνται ἐν τοῖς τόποις τῶν ἀποστειλάντων αὐτούς, καὶ δύνανται λέγειν καὶ ἐνεργεῖν καθὼς καὶ οἱ Ἐπίσκοποι. ἕβδομον, ἐὰν ὦσιν ἱερεῖς καὶ Κληρικοὶ καὶ ἄλλοι σοφοί, δύνανται μετὰ ἐπιτροπῆς Συνόδου ἀναγινώσκειν καὶ διαλέγεσθαι τὰ τῆς γραφῆς καὶ τῶν ἁγίων πατέρων, εἶναι δὲ αὐτοὺς μέρος τῶν Ἐπισκόπων ἵνα συγκαθέζωνται μετ' αὐτῶν ὡς συνοδικοί, οὐ γίνεται, εἰ μὴ μετὰ ἐπιτροπῆς τῶν Ἐπισκόπων, ἢ προσταγῆς βασιλικῆς, καθὼς ἦσαν ἔν τισι τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ μάλιστα ἐν τῇ ἑβδόμῃ Ἀρχιμανδρῖται καὶ Ἡγούμενοι καὶ ἄλλοι Πρεσβύτεροι καὶ Διάκονοι, κυρίως ὅμως ἡ ψῆφος τῶν Ἐπισκόπων ἐστίν. ὄγδοον, ὑπογράφουσιν οἱ Πατριάρχαι κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν, καὶ οἱ Τοποτηρηταὶ κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχῶν αὐτῶν, ἐπὶ δὲ τοῖς Μητροπολίταις καὶ Ἐπισκόποις οὐ φαίνεται ὅσον εἰς τὰς ὑπογραφὰς ἁπλῶς τὸ κατὰ τάξιν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἴσως διὰ τὸ ἄκρως φιλάδελφον, ὅπερ οἱ μακαριώτατοι Πάπαι καὶ Οἰκουμενικοὶ Ἐπίσκοποι καὶ τῆς Οἰκουμένης κριταὶ τὴν κοσμικὴν βασιλείαν, ἧς ὁ Χριστὸς ἔξαρνος ἐγένετο ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου, θέλοντες συστῆσαι κατὰ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀποβάλλουσι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Σόφισμα Λατίνων, ἐκ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν χειρῶν τοῦ Ἰακὼβ ἐπὶ τὰς τῶν υἱωνῶν αὐτοῦ κεφαλάς, καὶ ἐκ τοῦ εἰπεῖν τὸν Ἱεροσολύμων Σωφρόνιον ἐξ εὐωνύμων τὴν Θεοτόκον ἱστορεῖσθαι[?], λεγόντων τὰ εὐώνυμα προτιμότερα

τῶν

τῶν δεξιῶν, διὰ τὸ ἔν τισι τῶν Συνόδων ἐξ εὐωνύμων τοὺς τοῦ Ῥώμης Λεγάτους καθίσαι. καὶ ἀνατροπὴ τοῦ σοφίσματος αὐτῶν.

Ἐν τῷ εὐωνύμῳ μέρει τῆς πρώτης Συνόδου ἐκάθισεν ὁ Ὅσιος Ἐπίσκοπος Κουδρούβης ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Σιλβέστρου καὶ Ἰουλίου, καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρος, ἐν δὲ τῷ δεξιῷ ὁ Ἀντιοχείας Εὐστάθιος καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Μακάριος. λέγομεν δὲ ταῦτα κατὰ τὰς εὑρισκομένας ὑπογραφὰς ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς πρώτης Συνόδου, οὐ γινώσκομεν ὅμως βεβαίως ποῖοι ἦσαν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ οἱ πρώτιστοι, καὶ πῶς ἐκάθηντο ἐν αὐτῇ. Ἐν δὲ τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει ἐκάθισαν τοῦ Λέοντος οἱ Τοποτηρηταί, Ἀνατόλιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Μάξιμος ὁ Ἀντιοχείας, ἐν δὲ τῷ δεξιῷ ἐκάθισαν Διόσκορος Ἀλεξανδρείας καὶ Ἰουβενάλιος Ἱεροσολύμων. Ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ ἐξ εὐωνύμων ἐκάθισαν οἱ Λεγάτοι τοῦ Ῥώμης καὶ τοῦ Ἱεροσολύμων, ἐκ δεξιῶν δὲ ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ οἱ Λεγάτοι Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας. Ἐπειδὴ δὲ ἐκάθισαν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς Συνόδοις οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης ἐξ εὐωνύμων, λέγουσιν οἱ Ἰταλοί, ἐν τῇ ἀριστερᾷ τοῦ Ἰακὼβ ἦν ὁ Ἐφραίμ, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ ὁ Μανασσῆς, ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἐφραὶμ ἔθηκεν ὁ Ἰακὼβ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, προτιμότερος δὲ διὰ τοῦτο ὁ Ἐφραὶμ τοῦ Μανασσῆ, ἄρα καὶ ὁ τόπος τοῦ Πάπα, ὅς ἐστι τὰ ἀριστερὰ ἐν ταῖς Συνόδοις, προτιμότερος τοῦ δεξιοῦ, ἄρα. προσφέρουσι δὲ εἰς βεβαίωσιν τούτου τὸν Ἱεροσολύμων Σωφρόνιον γράφοντα, ὅτι εἰς τὴν σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ ζωγραφοῦμεν ἐξ ἀριστερῶν τὴν Παναγίαν καὶ τὸν Πέτρον, ἐκ δεξιῶν δὲ Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν καὶ τὸν Παῦλον, ἄρα. Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς μὲν τὸ δεύτερον, ὅτι ἐξ ἀριστερῶν τῆς σταυρώσεως ἡ Παναγία καὶ ὁ Πέτρος, καὶ ἐκ δεξιῶν ὁ Βαπτιστὴς καὶ ὁ Παῦλος, ὅσον πρὸς ἡμᾶς, βλέποντας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἱσταμένους κατὰ ἀνατολάς, ἀλλ᾽ ὡς πρὸς τὴν ἁγίαν σταύρωσιν τοῦ Χριστοῦ, ἥτις βλέπει κατὰ Δύσιν, ἐπὶ τὸ ἀνάπαλιν. ἐκ δεξιῶν ἄρα ἡ Παναγία καὶ ὁ Πέτρος ζωγραφοῦνται, καὶ ἐξ ἀριστερῶν ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Παῦλος, ἄρα. πρὸς δὲ τὸ πρῶτον, ὅτι ἀντίκειται ἡ γραφὴ πρὸς τὸ σόφισμα, ἐπειδὴ ὁ Ἰωσὴφ ὄντως τιμιωτέρων τῶν δεξιῶν ἐμέμφθη τὸ ἔργον τοῦ Ἰακώβ. εἶτα ὁ Ἰακὼβ οὐ διὰ τοῦτο ἔθηκεν ἐν τῇ κεφαλῇ τοῦ Ἐφραὶμ τὴν δεξιάν, καὶ οὐχὶ τὴν ἀριστεράν. ἔπειτα, εἰ προτιμότερα τὰ ἀριστερὰ τῶν δεξιῶν, ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ ἐκάθισεν ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Ἱεροσολύμων ἐξ εὐωνύμων, προτιμότερος ἄρα κατὰ τὴν τάξιν τῶν Τοποτηρητῶν τοῦ Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας, καθισάντων ἐκ δεξιῶν, ὅπερ οὐκ ἔξεστι, καὶ οὕτω τῶν παπιστῶν ἡ κακοήθεια ἀνατρέπεται πασιδήλως. πρὸς τούτοις, δείκνυται ἀναμφιβόλως ὅτι προτιμότερα τὰ δεξιὰ τῶν ἀριστερῶν, ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης, καὶ ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων, ἢ καὶ κατὰ τὸν εὐαγγελικὸν σκοπὸν ἐν ταῖς Συνόδοις ἔχει ἕκαστος Ἐπίσκοπος τὴν προτίμησιν κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν αὐτοῦ, καθὸ δὲ μέρος τῆς Συνόδου οὐ προτιμᾶται οὔτε ὁ ἐκ δεξιῶν οὔτε ὁ ἐξ εὐωνύμων, ἀλλ᾽ ὁ δίκαιος καὶ ἅγιος, κἂν καὶ ᾖ Ἐπίσκοπος Τριμυθοῦντος ἀγράμματος, ἢ αἰγύπτιος Παφνούτιος μονόφθαλμος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

Περὶ τοῦ τίνα ἐν ταῖς Συνόδοις προβάλλεσθαι ἀπηγόρευται, καὶ ἀπὸ τίνων δεῖ τοὺς τῆς Συνόδου διαλέγεσθαι, καὶ ὅτι δυναστικῶς ἢ ἐξουσιαστικῶς καὶ μετὰ θυμοῦ οὐδεὶς λέγει τι τῇ Συνόδῳ, ἐπεὶ ἡ μὲν ἀπόφασις διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, οἱ δὲ ἐν αὐτοῖ πάντες ἐξίσου καὶ ὡσαύτως κριταὶ ἐν πᾶσι καὶ βεβαιωταὶ τῆς Ἐκθέσεως.

Ἐν ταῖς Συνόδοις κἂν παρῇ ὁ Βασιλεὺς καὶ οἱ Ἄρχοντες, κἂν μή, οὐδὲν προβάλλει τὶς περὶ τῶν ζητουμένων ἀπὸ γνώμης φιλοσόφων, ἢ ἱστορικῶν ἐξωτερικῶν, ἢ ἀπὸ ἄλλης τινὸς ἀνθρωπίνης σοφίας, ἢ μετὰ ἐρεύνης καὶ σοφιστικῶν λογισμῶν, γινομένων ἀπὸ τῆς καταργουμένης καὶ δαιμονιώδους σοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, μήτε ὄνομα Ἀριστοτέλους, ἢ ἄλλου φιλοσόφου προσφέρει τὶς εἰς μαρτυρίαν, μήτε ἀπὸ Νόμου πολιτικοῦ μεταχειρίζεται δύναμίν τινα λόγου, ἀλλὰ πόρρω ἀποβάλλοντες ἅπαντα τὰ τοιαῦτα, καὶ ἔτι πᾶσαν ὑψηλοφροσύνην καὶ ὄγκον καὶ σοφιστικὴν ἐρεσχελίαν, πάντες οἱ συνοδικοὶ ἐξίσου διαλέγονται καὶ ὑποτάσσονται τοῖς Προφήταις, Εὐαγγελισταῖς καὶ Ἀποστόλοις καὶ τοῖς Ὅροις καὶ Κανόσι καὶ δόγμασι καὶ τάξεσι καὶ κρίσεσι τῶν προηγησαμένων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ τῇ Θεολογίᾳ καὶ μυσταγωγίᾳ καὶ διατάξεσι καὶ διδασκαλίαις τῶν ἁγίων πατέρων. δεύτερον, οὔτε Βασιλεὺς οὔτε Ἄρχοντες οὔτε Πατριάρχαι οὔτε Πάπαι ἐξουσιαστικῶς, ἢ δυναστικῶς, ἢ φοβερῶς, ἢ μετὰ θυμοῦ τι λέγουσιν, ἢ προβάλλουσιν, ἢ ἐρευνῶσιν, ἢ διορίζουσιν, ἀλλὰ μόνον λαλοῦσιν οἱ πάντες ἐξίσου ἀπὸ τοῦ πρώτου ἕως τοῦ ἐσχάτου καὶ ἀνάπαλιν ἀδελφικῶς, ἀποδεχόμενοι τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνόδου διὰ τῆς ἁρμοδίου τῆς Συνόδου καταστάσεως ὑπὸ μόνου τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου. ὅταν γὰρ ὁ Βασιλεὺς θέλει λαλεῖν ἐξουσιαστικῶς, ἢ οἱ Πάπαι καὶ Πατριάρχαι, ἢ ἄλλοι τινὲς τῶν συνοδικῶν πατέρων θέλωσι λαλεῖν σοβαρῶς καὶ προστακτικῶς, ἢ [illegible]κῶς, ἐστὶ παρανομώτατον. ὅσον γὰρ ὠφελ[illegible] εὐσέβεια καὶ σπουδὴ τῶν ὀρθοδόξων Βασιλέων ἐν ταῖς ἁγίαις Συνόδοις, τόσον μᾶλλον βλάπτ[illegible] τῶν τυράννων Βασιλέων ἡ βία ἐν τῷ βούλεσθαι ἐπιτάττειν τὰ

δοκοῦντα

δοκοῦντα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. τρίτον, ἕκαστος Ἐπίσκοπος καὶ αὐτὸς ὡς εἰπεῖν ὁ πάντων ἐλάχιστος ἔχει ἄδειαν λαλεῖν εἰς πλάτος ὅπερ αὐτῷ δόξει, ὅ,τε Βασιλεὺς οὔτε Ἄρχοντες οὔτε Πατριάρχαι καὶ οἱ λοιποὶ ἔχουσι χρέος ἀκούειν αὐτοῦ μετὰ πάσης ἀνοχῆς καὶ μακροθυμίας, ἵν' ἔλθωσι διὰ τῆς ὁμονοίας καὶ μακροθυμίας πρὸς τὸ συμπέρασμα. ὅθεν οἱ Ἄρχοντες καὶ ἡ Σύγκλητος ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ εἶπον, Νῦν δὲ τὸ ζητούμενον καὶ κρινόμενον καὶ σπουδαζόμενόν ἐστιν, ὥστε τὴν ἀληθῆ πίστιν συγκροτηθῆναι, δι' ἣν μάλιστα καὶ ἡ Σύνοδος γέγονεν. εἰδότες οὖν ὡς καὶ τῷ Θεῷ λόγον δώσετε ὑπὲρ τῆς οἰκείας ἕκαστος ὑμῶν ψυχῆς, καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἁπάντων, οἵτινες καὶ διδαχθῆναι τὰ τῆς θρησκείας ἐπιθυμοῦμεν, καὶ πᾶσαν ἀμφισβήτησιν ἀφαιρεθῆναι ἐκ τῆς πάντων τῶν ὁσίων πατέρων ὁμονοίας καὶ συναινέσεως καὶ συμφώνου ἐκθέσεως καὶ διδασκαλίας, σπουδάσατε ἄνευ φόβου ἢ χάριτος ἢ ἀπεχθείας τὴν πίστιν καθαρῶς ἐκθέσθαι. πρᾶξις δευτέρα. ἴδε καὶ ἀνωτέρω ὅλον τὸ τρίτον κεφάλαιον. εἰσὶ γὰρ πάντες οἱ τῆς Συνόδου Ἐπίσκοποι ἐξίσου καὶ ὡσαύτως κριταὶ, καὶ ἐξίσου τὴν συνοδικὴν ἀπόφασιν ἐκτίθενται. ὅθεν ἔγραφεν ὁ Πάπας Κελεστῖνος τῇ τρίτῃ Συνόδῳ, Μένομεν ὁμόψυχοι, ἐν καὶ τὸ αὐτὸ φρονοῦντες, ἐπειδὴ τοῦτο συμφέρει, μηδὲν διὰ φιλονεικίαν, μηδὲν πράττειν διὰ κενοδοξίαν εὐχόμενοι, μία ψυχὴ καὶ καρδία μία ἔστω τοῖς πᾶσιν. ὅτε ἡ πίστις, ἥτις μία ἐστὶ, παραχαράττεται, πονείτω, μᾶλλον δὲ θρηνείτω τοῦτο μεθ' ἡμῶν κοινῇ πᾶν τὸ συνέδριον. εἰς κριτήριον καλεῖται ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν, εὐθύνεται ὁ σείων πᾶσαν τὴν γῆν. θωρηξάσθω τὴν πανοπλίαν ἡ ὑμετέρα ἀδελφότης, οὐ νῦν πρῶτον ὑμᾶς οἱ ἐκκλησιαστικοὶ περίβολοι Διδασκάλους ἐδέξαντο. Καὶ, τοιγαροῦν οἷς ἐστι γνώριμος ἡ διδασκαλία τῆς πίστεως, ἔστω γνωστὴ καὶ ἡ ὑμετέρα ἐκδίκησις. καὶ ὁ μέγας Κύριλλος γράφων τῷ Βασιλεῖ Θεοδοσίῳ λέγει, Ἔκειτο γὰρ ἐν τῷ ἁγίῳ θρόνῳ τὸ σεπτὸν Εὐαγγέλιον, μονονουχὶ ἐπιφωνοῦν τοῖς ἁγίοις Ἱερουργοῖς, Κρίμα δίκαιον κρίνατε, δικάσατε τοῖς ἁγίοις Εὐαγγελισταῖς καὶ ταῖς Νεστορίου φωναῖς. κοινῇ δὴ οὖν τῇ πρώτῃ ψήφῳ τὰ μὲν ἀναγκαίως κατεκρίνετο, τὸ δὲ εὐαγγελικῆς παραδόσεως τὸ ἀκραιφνὲς ἐδείκνυτο κάλλος. ἴδε ὅλον τὸ τρίτον κεφάλαιον ἀνωτέρω.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ'.

Περὶ τοῦ τίνων ἁγίων συγγράμματα αἱ Σύνοδοι χρῶνται, καὶ ὅτι αἱ Οἰκουμενικαὶ τοὺς τῶν πρὸ αὐτῶν Τοπικῶν Κανόνας καὶ δόγματα ψηλαφῶσι, καὶ ἢ κρατύνουσιν ἢ ἀποβάλλουσι, καὶ περὶ τοῦ ὅτι οὐ δεῖ οὐδενὶ πείθειν τινὰς δώροις ἢ φόβῳ ἢ ἄλλῃ τινὶ αἰτίᾳ στέργειν γενέσθαι τι ἐν τῇ Συνόδῳ, καὶ ὅτι μιᾷ συμπνοίᾳ πάντων δεῖ τὸν Ὅρον ὑπογράφεσθαι, καὶ πότε δεῖ, εἰ βούλεται, καὶ τὸν Βασιλέα ὑπογράφειν.

Οὐ πάντος ἁγίου συγγράμματα χρῶνται αἱ Σύνοδοι, ἀλλ' ἐκεῖνα καὶ μόνα, ἅτινα κεχρηματίκασιν ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ ἀναμφίβολα καὶ γνώριμα, καὶ συμφωνοῦντα τοῖς δόγμασι καὶ ἐκθέσεσι τῶν προγεγονυιῶν Οἰκουμενικῶν ἁγίων Συνόδων, ἐκείνων, λέγω, τῶν πατέρων, οὓς ἀπεδέξατο ἀεὶ τὸ κοινὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, οὐ τῶν Σχολαστικῶν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν σοφιστῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ θολεροῦ ὕδατος τοῦ σχίσματος, ἢ τοῦ ἀκαθάρτου ῥύακος τινῶν ἢ τινὸς αἱρέσεως πινόντων, καὶ κατὰ τῶν ἀρχαίων ἁγίων πατέρων καὶ Συνόδων ἐριζόντων, καὶ τὰ μὲν σαφῆ καὶ πρόδηλα καὶ ἀναμφίβολα καὶ κοινὰ παρορώντων, τὰ δὲ ἀσαφῆ καὶ σκοτεινὰ μερικὰ καὶ ἀμφίβολα περιεπομένων. δεύτερον, εἴτις Τοπικὴ Σύνοδος ἔν τινι μέρει τῆς Ἐκκλησίας συνῆλθε πρότερον, οἱ Κανόνες καὶ τὰ δόγματα αὐτῆς ἐν Οἰκουμενικῇ ἀναψηλαφῶνται Συνόδῳ, ὑφ' ἧς τὰ δόξαντα αὐτῇ καλὰ κρατύνονται, ὡς αἱ περὶ τοῦ Πάσχα Σύνοδοι ὑπὸ τῆς πρώτης, καὶ αἱ τοῦ ἀναβαπτισμοῦ ὑπὸ τῆς δευτέρας, αἱ μὲν, ἐδέχθησαν, αἱ δὲ, ἀπεβλήθησαν, οὕτω καὶ καθεξῆς ὑπὸ τῶν λοιπῶν Οἰκουμενικῶν πολλαὶ τῶν μερικῶν, αἱ μὲν, ἐκυρώθησαν, αἱ δὲ, ἀπεκηρύχθησαν. τρίτον, οὐκ ἔξεστιν ἐν ταῖς Συνόδοις οὔτε τὸν Βασιλέα, οὔτε τοὺς Ἄρχοντας, οὔτε τοὺς Πατριάρχας καὶ Τοποτηρητὰς, ἢ ἄλλους κληρικοὺς τῆς Συνόδου προσκαλεῖσθαί τινας τῶν Ἐπισκόπων καὶ συμβουλεύειν καὶ χρήματα, ἢ ἕτερά τινα δῶρα παρέχειν αὐτοῖς, ἢ περιποιεῖσθαι, ἢ δῶρα καὶ τιμὴν ὑπισχνεῖσθαι, ἢ προβάλλειν φοβητρα καὶ δεινὰ ἐλευσόμενα, ἢ ζημίαν καὶ ἀτιμίαν, ὥστε πείθειν αὐτοὺς διὰ τούτου στέργειν τι λαληθῆναι καὶ τι γενέσθαι ἐν τῇ Συνόδῳ, ἀλλὰ τούτων πάντων δεῖ καθαρεύειν τὴν Σύνοδον, ἵνα ᾖ ἄμαχος καὶ πνευματικὴ ἡ μελέτη, καὶ ἵνα κοινῶς προβάλλωνται, κοινῶς ἀναψηλαφῶνται, φιλαδέλφως δοκιμάζωνται, καὶ κοινῶς τέμνωνται τὰ ζητούμενα, καὶ οὕτω κοινῶς καὶ ὁμοφώνως καὶ ὁμονοητικῶς καὶ ὁμογνωμόνως καὶ ἐλευθέρως καὶ αὐτεξουσίως γίνεσθαι τὴν ἀπόφασιν. τέταρτον, δεῖ πάντως συντίθεσθαι τὸν Ὅρον κοινῶς καὶ ὁμοφώνως καὶ μιᾷ συμπνοίᾳ καὶ αὐτεξουσίῳ καὶ ἐλευθέρᾳ γνώμῃ τῶν πατέρων, καὶ παῤῥησίᾳ, καὶ ὑπογράφεσθαι ἐν ἑνὶ τόπῳ, καὶ ἀβιάστως, καὶ ἄνευ τινὸς δόλου, καὶ ὑπὸ πάντων φανερώτατα, καὶ ὑπογράφεσθαι τῷ αὐτῷ τρόπῳ, ἤτοι ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ μετὰ τῆς αὐτῆς τιμῆς μιᾷ συμπνοίᾳ, ἐλευθέρᾳ προαιρέσει, καὶ αὐτεξουσίῳ γνώμῃ τῶν πατέρων. καὶ εἰ βούλεται καὶ ὁ Βασιλεὺς ὑπογράψαι ἐν τῷ Ὅρῳ, δεῖ ὑπογράφειν ἢ πρὸ πάντων ἁπλῶς τῶν πατέρων, ὡς ὁ Ἰουστινιανὸς ἐν τῇ ἐν Τρούλλῳ, ἢ μετὰ πάντας τοὺς πατέρας, ὡς Κωνσταντῖνος καὶ Εἰρήνη ἐν τῇ ἑβδόμῃ Οἰκουμενικῇ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒʹ.

Ὅτι ἀναγκαῖον καὶ ἀπαραίτητον ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις ἀναγινώσκεσθαι κατὰ τὰς πρώτας συνελεύσεις τὰ τῶν προτέρων Συνόδων πρακτικὰ, δι᾽ ὧν ἡ ἅπασα κατάστασις καὶ τάξις τῆς Συνόδου γινώσκεται κατὰ τὴν ἐνταῦθα ἀπαρίθμησιν.

Ἐν τῇ Συνόδῳ τῇ Οἰκουμενικῇ ἐν ταῖς πρώταις συνελεύσεσιν ἐστὶν ἀναγκαῖον καὶ ἀπαραίτητον πρῶτον, ἵνα ἀναγινώσκωνται τὰ πρακτικὰ τῶν προγεγονυιῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων κοινῶς καὶ φανερῶς καὶ μετὰ προσοχῆς εἰς ἐπήκοον πάντων, καὶ ἐκ τούτου γίνεται γνώριμον πρὸς πάντας, πῶς, καὶ ποῦ κάθηνται οἱ Βασιλεῖς, καὶ οἱ Ἄρχοντες, καὶ οἱ Πατριάρχαι, οἱ Τοποτηρηταὶ, καὶ οἱ λοιποὶ πατέρες ἐν αὐτῇ, τί τὸ ἔργον τῶν Βασιλέων, καὶ ποῖον τὸ ἔργον τῶν Ἀρχόντων ἐν τῇ Συνόδῳ, καὶ ποῖον τὸ τῶν πατέρων, τίνος, καὶ πῶς γίνεται ἡ προσφώνησις ὑπὸ τῆς Συνόδου, τίνος ἡ πρώτη φήμη, καὶ τίνων ἡ δευτέρα, τίς ὁ ἑκάστου Πατριάρχου καὶ Τοποτηρητοῦ τόπος καὶ ἡ τάξις καὶ τὰ πρεσβεῖα, ποία ἡ καθολικὴ πίστις, τίνες οἱ πατρικοὶ Ὅροι καὶ θεσμοὶ καὶ τύποι, τίς ὁ τρόπος τῶν διαλέξεων, πῶς προτείνονται τὰ ἀμφίβολα, πῶς λύονται αἱ ἀμφιβολίαι, πῶς ἀναψηλαφῶνται αἱ τῶν Πατριαρχῶν ἐπιστολαὶ, πῶς ἐξετάζονται οἱ λίβελλοι, πῶς δοκιμάζονται τὰ τῶν Αἱρετικῶν, ἐκ ποίων βιβλίων καὶ πατέρων τέμνονται αἱ κρίσεις, πῶς παύονται αἱ φιλονεικίαι, πῶς καθαιροῦνται οἱ Αἱρετικοὶ, πῶς κρίνονται καὶ παιδεύονται οἱ ἀπειθεῖς, πῶς ἐκτίθονται οἱ Κανόνες, εἰ δόξει διατάξασθαι τινὰς κατὰ τοὺς καιροὺς, ποῖα τῶν ἠθῶν καὶ τῶν δογμάτων εἰσὶν ἀπαράβατα καὶ ἀναλλοίωτα πάντῃ καὶ πάντως, καὶ τίνα δέχονται οἰκονομίαν καὶ συγκατάβασιν, καὶ τέως εἰπεῖν, πῶς γίνεται ἡ κοινὴ καὶ καθόλου ἀπόφασις ἑκάστης ἀμφιβολίας καὶ ἀγωγῆς, πῶς καὶ εἰς ποίους πέμπονται συνοδικαὶ ἐπιστολαὶ, πῶς γίνεται ὁ ἔσχατος προσφωνητικὸς καὶ ἡ ἀναφορὰ εἰς τοὺς Βασιλεῖς περὶ τῶν πραχθέντων ἐν τῇ Συνόδῳ, ποίοις τρόποις συντίθεται ὁ Ὅρος, τίνες ὑπογράφονται, καὶ πῶς ὑπογράφονται, τίς ὁ βεβαιῶν ἔσχατος πάντων, πῶς γράφει ἡ Σύνοδος τοῖς μὴ παροῦσι Πατριάρχαις διὰ τῶν Τοποτηρητῶν, ποίους Τίτλους παρέχει αὐτοῖς, τίνα ἐγκώμια λέγει αὐτοῖς. τῶν προγεγονυιῶν οὖν Οἰκουμενικῶν Συνόδων τῶν πρακτικῶν πάντως ἀναγνωσθέντων ἐσκεμμένως καὶ κατὰ τάξιν, ἐν ταῖς μετέπειτα συνελεύσεσι γίνεται ἀρχὴ θεωρεῖσθαι τὰς ὑποθέσεις περὶ ὧν ἡ Σύνοδος.

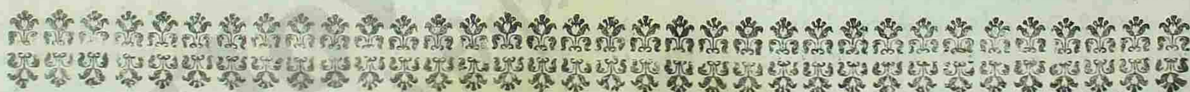
ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓʹ.

Ὅτι αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ἀναμάρτητοι, κατὰ τὰς ψήφους ἀμετάτρεπτοι, πρόσωποι τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, ἐξηγηταὶ κυριώτατα καὶ μόνως τῆς θείας γραφῆς, κριταὶ τῶν βιβλίων τῶν ἁγίων, ἀρχὴ παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ κριτηρίου, ἄκριτοι, καὶ ἰσοδυνάμοι εἰσὶ τῇ θείᾳ γραφῇ, ὧν κεφαλὴ ὁ Χριστὸς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα Δικάσκαλος. καὶ ὅτι οἱ Κανόνες αὐτῶν μᾶλλον ἰσχύουσι τῶν Νόμων.

Ὅτι δὲ αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι εἰσὶν ἀναμάρτητοι, ῥητέον αὖθις. Εἴρηται τῷ Κυρίῳ περὶ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας τὸ, Εἰπὲ τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἧς ὁ παρακούων, ὡς ὁ Ἐθνικός ἐστι καὶ ὁ Τελώνης, Καὶ, πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. καὶ τῷ Παύλῳ, Ὅτι ἐστὶ στύλη καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας. Ὅτι δὲ αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι πρόσωπόν εἰσιν ἀπαράλλακτον τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, εἴρηκεν ἡ πρώτη Οἰκουμενικὴ ἐν τῷ Συμβόλῳ αὐτῆς, Τούτους ἀναθεματίζει ἡ καθολικὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἤτοι ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος. ὅθεν ἡ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου ψῆφος ἀεὶ ἀμετάτρεπτός ἐστι, κρίνει γὰρ τοὺς πάντας, καὶ οὐδέποτε παρ᾽ οὐδενὸς κρίνεται, μεθ᾽ ὑμῶν γὰρ εἰμὶ ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος εἶπεν ὁ Σωτήρ. διὸ καὶ τὴν ἁγίαν γραφὴν κυριώτατα μόνη ἐξηγουμένη, νομοθετεῖ καὶ ἀποφαίνεται ὡς αὐτὴν τὴν γραφὴν τὴν περὶ Θεότητος καὶ ἐνσάρκου οἰκονομίας, καὶ τῶν τῆς Ἐκκλησίας Μυστηρίων καὶ ἠθῶν καὶ παραδόσεων, καὶ τῶν ἁγίων τὰ βιβλία μόνη ἐξαιρέτως κρίνει, καὶ τὰς Ἐκκλησίας αὐτὴ μόνη κανονίζει, καὶ ἐν πᾶσι πάντῃ καὶ πάντως καὶ κατὰ πάντα ἀναμάρτητος καὶ ὅλως ἄπταιστος οὖσα, ἀνεξέταστός ἐστιν, ἐπειδὴ πρὸς τούτοις παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ κριτηρίου ἐστὶν ἀρχὴ, αἱ δὲ τοιαῦται ἀρχαὶ ἄκριτοι εἰσὶ, λέγει γὰρ ὁ μέγας Βασίλειος ἑρμηνεύων τὸν ἑκατοστὸν δέκατον πέμπτον ψαλμὸν, Ἀνάγκη ἑκάστης μαθήσεως ἀνεξετάστους εἶναι τὰς ἀρχὰς τοῖς μανθάνουσιν, ἐπειδὴ ἀμήχανον τοὺς περὶ τὰ πρῶτα ζυγομαχοῦντας δυνηθῆναι ὁδῷ καὶ τάξει προελθεῖν εἰς τὸ τέλος. εἰ δὲ τοῦτο ἔχουσι τὸ ἀξίωμα αἱ ἀνθρώπους ἁπλῶς ἔχουσαι Διδασκάλους ἐπιστῆμαι, πόσῳ μᾶλλον ἔχει αὐτὸ ἡ κυριωτάτη τε καὶ πρώτως καὶ ἄκρως, καὶ μάλιστα ἔχουσα κεφαλὴν τὸν Χριστὸν, καὶ τῷ αὐτῷ τρόπῳ Διδάσκαλον τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον Οἰκουμενικὴ Σύνοδος; ὅθεν καὶ ἀμετάπτωτός ἐστι καὶ εὐαπόδεκτος καὶ ἀληθεστάτη καὶ πρώτη καὶ ἄκρα ἀλήθεια ὥσπερ καὶ ἡ θεία γραφή. εἰ γὰρ καὶ ἡ θεία γραφὴ ἐξ ἑαυτῆς τὸ πιστὸν ἔχει, καὶ μὴ δι᾽ ἑτέρων ἔχει τὴν πίστιν, καὶ κατὰ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον γράφοντα κατὰ τῶν Ἐθνῶν, τῆς παρὰ τῶν ἀνθρώπων διδασκαλίας οὐ δεῖται, ἀφ᾽ ἑαυτῆς γὰρ ἔχει τὸ γνώριμον καὶ πιστὸν, ἐπειδὴ κατὰ τὸν Ἀπόστολον ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολῇ δευτέρᾳ, καὶ

τὸν

τὸν Νύσσης ἐν τῷ περὶ ψυχῆς Θεόπνευστός ἐστι, καὶ πάλιν κατὰ τὸν Ἀπόστολον πάσης ἀποδοχῆς ἀξία, ἀλλὰ στρεβλουμένη κατὰ τὸν μακάριον Πέτρον· ἤτοι παρεξηγουμένη παρὰ τῶν Αἱρετικῶν, ὑπὸ μόνης τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἑρμηνεύεται ἀναμαρτήτως, ἐξετάσει μὲν καὶ ἐρεύνῃ, ἀλλ' ἡ συμφωνία καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτῆς ἀναμφιβόλως θείᾳ ἐμπνεύσει καὶ ἀποκαλύψει γίνεται, καὶ ἴδε ἀνωτέρω τῶν Συνόδων τοὺς τόπους, καὶ βιβλίου τετάρτου κεφαλαίου πρώτου Παράγραφον τριακοστὸν πρῶτον, ὅθεν καὶ ἡ παρ' αὐτῆς ἑρμηνεία τοιαύτης ἐστὶ τάξεώς τε καὶ δυνάμεως, ὥστε, ὡς εἴρηται, παρ' οὐδενὸς κρίνεται, ἢ ἀνακρίνεται, ἀλλ' ἔστι κατὰ πάντα τῇ παρ' αὐτῆς ἑρμηνευομένῃ θείᾳ γραφῇ ἰσοδύναμος. διὸ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἔλεγε, Πᾶν γὰρ, ὅτι δ' ἂν ἐν τοῖς ἁγίοις τῶν Ἐπισκόπων συνεδρίοις πράττηται, τοῦτο πρὸς τὴν θείαν βούλησιν ἔχει τὴν ἀναφοράν. βιβλίῳ τρίτῳ εἰς τὸν βίον Κωνσταντίνου. καὶ ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς Νεαρᾷ ἑκατοστῇ τριακοστῇ πρώτῃ φησί, Θεσπίζομεν τοίνυν τάξιν Νόμων ἐπέχειν τοὺς ἁγίους ἐκκλησιαστικοὺς Κανόνας τοὺς ὑπὸ τῶν ἁγίων τεσσάρων Συνόδων ἐκτεθέντας, ἢ βεβαιωθέντας, τουτέστι τῆς ἐν Νικαίᾳ τῶν τριακοσίων δεκαοκτώ, καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν ἁγίων ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρων, καὶ τῆς ἐν Ἐφέσῳ πρώτης, ἐν ᾗ Νεστόριος κατεκρίθη, καὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι, καθ' ἣν Εὐτυχὴς μετὰ Νεστορίου ἀνεθεματίσθη. τῶν γὰρ προειρημένων ἁγίων Συνόδων τὰ δόγματα καθάπερ τὰς θείας γραφὰς δεχόμεθα, καὶ τοὺς Κανόνας ὡς Νόμους φυλάττομεν, καὶ οἱ ὑπὸ τῶν τεσσάρων Συνόδων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ Κωνσταντινουπόλει, ἐν Ἐφέσῳ καὶ ἐν Χαλκηδόνι τεθέντες Ὅροι Νόμων τάξιν ἐχέτωσαν, καὶ τὰ δόγματα αὐτῶν ὡς αἱ θεόπνευστοι τιμάσθωσαν γραφαί. ἀλλὰ δὴ καὶ ἡ τρίτη διάταξις τοῦ δευτέρου Τίτλου τῶν Νεαρῶν τοὺς τῶν ἑπτὰ Συνόδων Κανόνας θέλει κρατεῖν, καὶ τὰ δόγματα αὐτῶν ὡς τὰς θείας γραφὰς, καὶ τοὺς Κανόνας ὡς Νόμους φυλάττομεν, λέγεται βιβλίου πέμπτου τῶν Βασιλικῶν, Τίτλου τρίτου, κεφαλαίου πρώτου, θέματι πρώτῳ. ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου ἐγένετο λόγος, πότερον οἱ Κανόνες προτιμῶνται ἢ οἱ πραγματικοὶ τύποι, ἤγουν τὰ βασιλικὰ γράμματα καὶ θεσπίσματα, καὶ ἐγένετο κοινὴ ἀπόφασις λέγουσα, Οἱ πραγματικοὶ τύποι ἀργείτωσαν, οἱ Κανόνες κρατείτωσαν. εἶπον γὰρ οἱ Ἄρχοντες ῥητῶς, Τῷ θειοτάτῳ Δεσπότῃ τῆς Οἰκουμένης ἤρεσε μὴ κατὰ τὰ θεῖα γράμματα, ἢ πραγματικοὺς τύπους τὰ τῶν ὁσιωτάτων Ἐπισκόπων προβαίνειν, ἀλλὰ κατὰ τοὺς Κανόνας τοὺς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων νομοθετηθέντας. Καὶ, κατὰ τῶν Κανόνων πραγματικὸν οὐδὲν ἰσχύσει, οἱ Κανόνες τῶν πατέρων κρατείτωσαν. Καὶ, εἰ ἔξεστι κατὰ θεῖον πραγματικὸν ἀλλοτρίας Ἐκκλησίας δίκαια ἑτέρους Ἐπισκόπους παραιρεῖσθαι, ἡ ἁγία Σύνοδος εἶπεν, οὐκ ἔξεστι, τοῦτο παρὰ τοὺς Κανόνας ἐστί. Καὶ, πάντες τὰ αὐτὰ λέγομεν, ὅλα τὰ πραγματικὰ ἀργήσει, οἱ Κανόνες κρατείτωσαν, κἂν τοῦτο παρ' ὑμῶν γένηται. καὶ ἔτι ἴδε τὸν παρόντα τόπον ἀνωτέρω βιβλίου τετάρτου κεφαλαίου πρώτου Παραγράφῳ δεκάτῳ ἕκτῳ. ἑπόμενος δὲ τῇ ἀποφάσει τῆς Συνόδου ὁ Βαλσαμὼν, λέγει ἐν τῷ δευτέρῳ κεφαλαίῳ τοῦ πρώτου Τίτλου τοῦ Νομοκάνονος τοῦ Φωτίου, Ἐπισημείωσαι τὴν παροῦσαν ἑρμηνείαν, καὶ ἔχων αὐτὴν ἐπὶ μνήμης, λέγε τοὺς Κανόνας ἰσχύειν πλέον τῶν Νόμων. οἱ μὲν γὰρ, ἤγουν Κανόνες παρὰ Βασιλέων καὶ ἁγίων πατέρων ἐκτεθέντες καὶ στηριχθέντες, ὡς αἱ θεῖαι γραφαὶ δέχονται, οἱ δὲ Νόμοι παρὰ Βασιλέων μόνον ἐδέχθησαν, ἢ συνετέθησαν, καὶ διὰ τοῦτο οὐ κατισχύουσι τῶν θείων γραφῶν οὐδὲ τῶν Κανόνων.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι'. ΜΕΡΟΣ Γ'. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Ἀντιθέσεις ἐννέα τῶν Αἱρετικῶν κατὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. ὧν ἡ πρώτη ἀπὸ τῆς παλαιᾶς γραφῆς, καὶ λύσις αὐτῆς.

Ἀπὸ πολλῶν τόπων τῆς παλαιᾶς γραφῆς γίνεται φανερὸν, ὅτι πολλάκις οἱ Προφῆται καὶ οἱ Λευῖται μετὰ τοῦ πρώτου Ἀρχιερέως ἥμαρτον ἐν ταὐτῷ, ἐνδέχεται ἄρα καὶ τὴν Ἐκκλησίαν σφάλλεσθαι. Ἀλλὰ ῥητέον, μὴ περὶ τῆς παλαιᾶς διαθήκης, ἀλλὰ περὶ τῆς νέας εἶναι ἡμῖν τὸν λόγον, ἐν ᾗ διαφόρως τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐνεργεῖ, καὶ ῥητῶς ἐδωρήσατο αὐτῇ ὁ Κύριος τὸ ἀναμάρτητον, εἰ καὶ παρεξηγοῦνται οἱ Αἱρετικοὶ τὰ ῥητὰ τῆς τοιαύτης δωρεᾶς κατὰ τῆς σωτηρίας αὐτῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Λύσις τῆς δευτέρας ἀντιθέσεως τῶν αὐτῶν, ἣν προσφέρουσιν ἀπὸ τῆς ἐν Νεοκαισαρείᾳ Συνόδου.

Ἡ ἐν Νεοκαισαρείᾳ Σύνοδος, ἣν δέχεται ἡ πρώτη Οἰκουμενικὴ, τὸν δεύτερον γάμον κατεδίκασε κατὰ τοῦ Ἀποστόλου ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους πρώτῃ, κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ. καὶ ἕτεραι Τοπικαὶ Σύνοδοι ἅγιαι νομιζόμεναι

ζόμεναι ἥμαρτον εἴς τινα. Ἀλλὰ ῥητέον, τὰς Τοπικὰς Συνόδους ἐνδέχεται σφάλλεσθαι, ὑποδέχεσθαι δὲ καὶ βεβαιοῦσθαι ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ συμφωνοῦν αὐταῖς μέρος. καὶ οὕτως ἐδέξατο τὴν ἐν Νεοκαισαρείᾳ ἡ ἐν Νικαίᾳ, καὶ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ὑποδέχεται καὶ ἕκαστος τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ ἴδε βιβλίου πέμπτου κεφάλαιον δέκατον ὄγδοον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Λύσις τῆς τρίτης ἀντιθέσεως τῶν αὐτῶν, ἣν προσφέρουσιν ἀπὸ τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου.

Ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος τὴν Ἀρειανικὴν Σύνοδον ἐκύρωσε κατὰ τὸν Αὐγουστῖνον βιβλίῳ τρίτῳ κατὰ Λαοδικεύς. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι τοῦτο οὐ φαίνεται ἐν τοῖς ἀρχαίοις περὶ τῆς Συνόδου ἱστορικοῖς καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτῆς, καὶ ποῦ τὸ τοιοῦτον εὗρεν ὁ Αὐγουστῖνος; δεύτερον, ἔλεγε περὶ ἐκείνου, ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι καὶ οἱ Ἀρειανοὶ κοινωνικοὶ ὄντες, ἐν αὐτῇ ἐχωρίσθησαν ἀπ᾽ ἀλλήλων, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω εἰς τὸν τόπον, ἤτοι βιβλίου δευτέρου κεφαλαίῳ ἕκτῳ, ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι τὸ ἔγκλημα οὐ τῆς Συνόδου, ἀλλὰ τῶν κακοτρόπων. εἶτα ἐν ἑκάστῃ Συνόδῳ ἐχωρίσθησαν οἱ ἀποστάται, ἀλλ᾽ οὐδεὶς ψόγος ταῖς Συνόδοις. ἔπειτα Σύνοδος ἐν Σαρδικῇ μόνον ἐστὶ τὸ ἄθροισμα τῶν Δυτικῶν, τὸ δὲ Ἀνατολικὸν αἱρετικὸν ἦν, εἰ καὶ ὑπεκρίνετο ἐν τῇ ἀθροίσει εὐσέβειαν. πρὸς τούτοις ὡς εἴρηται εἰς τὸν τόπον, ὁ Πάπας Ἰούλιος ἐκήρυξεν αὐτὴν εἰς τὰ δυτικὰ καὶ βόρεια μέρη, καὶ ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ δέχεται αὐτῆς τὸν Τόμον, καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἐν τῷ προσφωνητικῷ δέχεται αὐτήν, μᾶλλον δὲ πιστεύομεν Ἰουλίῳ καὶ ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, ἢ τῷ Αὐγουστίνῳ, καὶ μάλιστα ἀγωνιστικῶς λαλήσαντι, τέως καὶ αὐτὴ Τοπικὴ ἦν. καὶ ὅσον μὲν περὶ πίστεως, ἐβεβαίωσεν, ἤτοι ἀνεζωπύρησε τὴν ἐν Νικαίᾳ, ὅσον δὲ Μάρκελλον τὸν Ἀγκύρας αἱρετικὸν ὄντα, ἀπατηθεῖσα ἐδικαίωσε, καὶ τῷ Ῥώμης ἔκκλητον δοῦναι ἠθέλησε, καὶ ἔν τισιν ἄλλοις ἥμαρτον, ὡς δηλονότι ἐν τῷ ὅρῳ αὐτῆς τὴν μίαν ὑπόστασιν εἶπον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου δωδεκάτου Παράγραφον τρίτον, ὅμως ἐκ τούτων οὐδεὶς ψόγος ταῖς Συνόδοις, οὐ γὰρ ἦν Οἰκουμενικὴ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐνταῦθα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Λύσις τῆς τετάρτης ἀντιθέσεως τῶν αὐτῶν, ἣν προσφέρουσιν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν Προκόπιον ἐπιστολῆς τοῦ Θεολόγου.

Ὁ Θεολόγος ἐν τῇ εἰς τὸν Προκόπιον ἐπιστολῇ οὐδεμιᾶς Συνόδου ἔφη περανθῆναι τὸ τέλος. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ὁ Θεολόγος μόνην τὴν πίστιν δέχεται τῆς πρώτης Συνόδου, καὶ περὶ ἐκείνης ἦν ὁ ἀγὼν αὐτῷ ἐν πάσῃ τῇ ζωῇ αὐτοῦ, καὶ τοὺς πατέρας τῆς δευτέρας Συνόδου ἄκρως ἐγκωμιάζει, καὶ αὐτὸς ἦν ὁ συντιθέμενος μάλιστα τὸ Σύμβολον αὐτῆς. ἐμέμφετο δὲ τὰς κατὰ τοῦ Ὁμοουσίου Συνόδους, μὴ δεχομένας τὰ ἐν Νικαίᾳ διωρισμένα, ὡς ἦσαν ἐκεῖναι περὶ ὧν εἴπομεν κατὰ μέρος ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ. ἦσαν γὰρ τυφλοὶ καὶ ἰσχυρογνώμονες οἱ ἐν ἐκείναις συνερχόμενοι, ὥστε ἡττωμένους αὐτοὺς παθῶν καὶ τιμῆς κοσμικῆς ὡς ἐζήτει ταύτην καὶ ἡ ἐν Φλωρεντίᾳ Σύνοδος, μᾶλλον στοχάζεσθαι τῆς νίκης ἢ τῆς ἀληθείας, ὅθεν ἔλεγον οἱ Λατῖνοι τοῖς Γραικοῖς, Σωζομένης τῆς ἡμετέρας τιμῆς. ἐτίμα δὲ ὁ Θεολόγος τὰς ἁγίας, ἐν αἷς εἰ καί τινες ἐφιλονείκουν, ἀλλά γε οἱ πατέρες τὰς ἀμφισβητήσεις νομίμως καὶ ἀβιάστως καὶ ἀπανούργως καὶ παρρησίᾳ ἐξήταζον, καὶ οὕτω καταφανεῖς ποιοῦντες τὰς κακοδοξίας, κοινῇ καὶ ἀβιάστῳ καὶ ὁμογνώμονι ψήφῳ καὶ κοινῇ κρίσει καὶ ἀποφάσει ἀπεκήρυττον. καὶ ἴδε περὶ τῶν ἁγίων Συνόδων τὰς πρὸς Κληδόνιον ἐπιστολὰς αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Λύσις τῆς πέμπτης ἀντιθέσεως τῶν αὐτῶν, ἣν προσφέρουσιν ἀπὸ τοῦ τρίτου Κανόνος τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ Κανόνι τρίτῳ τὸ πρωτεῖον ἀπονέμει τῷ Ῥώμης κατὰ τοῦ ἕκτου καὶ ἑβδόμου τῶν Κανόνων τῆς πρώτης, εἰποῦσα γὰρ τὸν Κωνσταντινουπόλεως δεύτερον, ἔδωκε τὸ πρωτεῖον τῷ Ῥώμης, ὅπερ οὐ μόνον τοῖς Κανόσιν ἀντίκειται, ἀλλὰ καὶ τῇ παραδόσει, οὐκ ἐξῆν δὲ εἰπεῖν ὅπερ οὐκ εἴρηται πρότερον. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰ καὶ ἦν ἰσοτιμία ἐν τοῖς Ἐπισκόποις τῶν Μητροπόλεων, ὡς παρίσταται παρὰ τῶν ἀποστολικῶν Κανόνων, καὶ τῶν εἰρημένων ἀνωτέρω ἐν πολλοῖς, καὶ διατρανοῖ τὰ κατὰ Πολύκαρπον καὶ Ἀνίκητον, Στέφανον, καὶ Κυπριανόν, καὶ Φιρμιλιανόν, Βίκτορα καὶ Πολυκράτην, καὶ ἄλλαι ἱστορίαι πολλαί, οἱ θρόνοι ὅμως Ῥώμης, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων

λύμων εἶχον τινὰ πρεσβεῖα προτιμήσεως ἀπὸ συνηθείας, ἣν ἐβεβαίωσε καὶ διὰ Κανόνων ἡ πρώτη Σύνοδος, ὡς εἴρηται λευκότατα βιβλίου δευτέρου κεφαλαίῳ τρίτῳ, ῥητέον δεύτερον, εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίῳ τετάρτῳ, ὅτι διωκομένης τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ Κωνσταντίου, Ἰουλιανοῦ καὶ Οὐάλεντος, πολλὰ συνέβη ὑπὸ τῶν Αἱρετικῶν, ὑφ' ὧν ἐνεργουμένων τῶν παρ' ἐνορίαν, συνεχέοντο τὰ ἐκκλησιαστικά, ἡ δευτέρα ὅμως Σύνοδος προνοησαμένη τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαίων, ὥρισε κατὰ τοὺς πάλαι Κανόνας τοὺς Ἐπισκόπους μένειν ἐπὶ τῶν ἰδίων Ἐκκλησιῶν, καὶ μὴ εἰκῇ ταῖς ὑπερορίοις ἐπιβαίνειν, καὶ τὰ παρ' ἑκάστην συμβαίνοντα τὴν Σύνοδον τῆς Ἐπαρχίας διοικεῖν κατὰ τὰ ἐν Νικαίᾳ ὡρισμένα. ἐπειδὴ δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἄρτι ἀποκατασταθείσης θρόνου αὐτοκρατορικοῦ, τὰ πράγματα ἀναγκαίως ἀπήτουν δι' ἄλλας καὶ δι' ἃς εἴπομεν αἰτίας βιβλίου τετάρτου κεφαλαίῳ τρίτῳ, τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἐπίσκοπον συντάττεσθαι τοῖς Ἐπισκόποις τῶν εἰρημένων θρόνων, ἡ αὐτὴ Σύνοδος ἐποίησεν ὅπερ ἔξην. οὕνεκεν δὲ πολλῶν ἀναγκαίων πραγμάτων διώρισε τάξιν ἐν τοῖς θρόνοις τούτοις, ὡς εἴρηται εἰς τὸν τόπον, καὶ ἀκολούθως συνείθισεν εἰπεῖν τινὰ τούτων τῶν πέντε πρῶτον. κατακολουθήσασα δὲ τῇ συμβάσῃ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ συνηθείᾳ, εἶπε πρῶτον τὸν Ἐπίσκοπον τῆς πρώτης πόλεως κατὰ τὴν πολιτικὴν διοίκησιν, καὶ καθεξῆς δεύτερον εἶπε τὸν τῆς δευτέρας πόλεως καὶ τοὺς λοιποὺς θρόνους ὁμοίως τότε, καὶ μετὰ ταῦτα ἔθηκεν ἐν τάξει μετὰ εὐλόγου αἰτίας. ἐποίησε δὲ πρῶτον τὸν Ῥώμης, οὐ πρῶτον κατά τι ἀξίωμα ἐξουσίαν ἔχοντα ἰδικὴν ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ παρ' ἣν εἶχον οἱ λοιποὶ ὀρθόδοξοι Ἐπίσκοποι ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ διοικήσει, οὔτε κατά τι ἰδικὸν πρεσβεῖον παρ' ὃ εἶχον οἱ τέσσαρες καθολικοὶ θρόνοι, οὔτε κατά τι ἐξωτερικὸν ἀξίωμα, ἐν γὰρ τῇ Ἐκκλησίᾳ οὐκ ἔστιν ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικὸν ὡς παραλογίζονται οἱ Σχολαστικοί, ἐκ γὰρ νόθων οὐ δύνασθαι πόλιν συστῆναι φησὶν ὁ σοφός, ἀλλὰ τὰ πάντα πνευματικά. ἔδωκεν οὖν αὐτῷ μόνον πρωτεῖον τάξεως, διὸ οὐδὲ εἶπε τοῖς Κανόσι τῆς πρώτης ἐναντία, οὕστινας εὐκρινέστατα διεσάφησε καὶ ἐβεβαίωσεν ἐν τῷ δευτέρῳ αὐτῆς Κανόνι, λίαν ἰσχυρῶς διορίσασα ἕκαστον Ἐπίσκοπον ἐν τῇ ἰδίᾳ διοικήσει μένειν. ὅθεν πρωτεῖον τάξεως δέδωκεν αὐτῷ μόνον καὶ οὐδὲν ἕτερον. τὸ γὰρ κατά τινα ἰδικὴν ἐξουσίαν πρωτεῖον ἀντιχριστιανικόν ἐστιν. ἔγραψε γὰρ ὁ μέγας Γρηγόριος Ἰωάννῃ τῷ Νηστευτῇ, Ἐὰν ἀφ' ἑνὸς ἡ Ἐκκλησία κρέμαται, ὅλη καταπεσεῖται. οὐ πίπτει δὲ ἡ Ἐκκλησία, καθότι πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς, ἄρα. πρόταξις ἄρα ἐστὶν ἄνευ τινὸς λήψεως καὶ ἐξουσίας, ἄλλο δὲ τάξις καὶ ἄλλο ἀξία. ὅθεν οὔτε οἱ πρῶτοι ἐν τοῖς μετ' αὐτοὺς ἔχουσί τινα ἐξουσίαν, οὔτε οἱ μετὰ τοὺς πρώτους λαμβάνουσί τι παρὰ τῶν πρώτων, ὡς εἴρηται ἐν πολλοῖς ἀνωτέρω. ἈΠΟΡΊΑ. Ἀλλὰ πῶς ὁ Πάπας ἐστὶ τοῦ Πέτρου διάδοχος, καὶ εἶτα ὑπὸ τῶν πατέρων τὴν ἐξουσίαν κέκτηται καὶ τὸ πρωτεῖον ἔχει; Ῥητέον τὸν Πάπαν τριχῶς ἐννοεῖσθαι, ἢ ὡς ἔχοντα ἐξουσίαν κατὰ τὴν ἐν Ῥώμῃ διοίκησιν διὰ τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος καὶ τοῦ χειροτονεῖν καὶ τοῦ δεσμεῖν καὶ τοῦ λύειν, ἢ ὡς κρατοῦντα τῆς Ῥώμης καὶ τῶν ὑποκειμένων τῇ Ῥώμῃ πόλεων, καὶ προσόδους ἐρανιζόμενον καὶ συνάγοντα, ἢ ὡς ὄντα πρῶτον πάντων τῶν Ἱερέων. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἔχει οὐ μόνον παρὰ τοῦ Πέτρου, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῦ Παύλου. λέγει γὰρ ὁ Ἐπιφάνιος Αἱρέσει Καρποκρατιανῶν, Ἐν Ῥώμῃ γεγόνασι πρῶτοι Πέτρος καὶ Παῦλος οἱ Ἀπόστολοι αὐτοὶ καὶ Ἐπίσκοποι, εἶτα Λῖνος, εἶτα Κλῆτος, εἶτα Κλήμης, περιόντων γὰρ τούτων τῶν Ἀποστόλων, Ἐπισκόπους ἄλλους ἔδει καθίστασθαι, διὰ τὸ τοὺς Ἀποστόλους πολλάκις ἐπὶ τὰς ἄλλας παροικίας τὰς πορείας στέλλεσθαι, καὶ μὴ δύνασθαι τὴν Ῥωμαίων πόλιν ἄνευ Ἐπισκόπου εἶναι. κατὰ δὲ τὸ δεύτερον, ὑπὸ τῶν Συνόδων καὶ τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μετὰ τοὺς Ἀποστόλους συμβάσης ἐν πάσαις ταῖς ὑπὸ τὸν Οὐρανὸν Ἐκκλησίαις περὶ τῶν Ἐπισκόπων διοικήσεως καὶ συνηθείας τοιοῦτος κατέστη. οἱ γὰρ Ἀπόστολοι μόνῃ τῇ πνευματικῇ ἐξουσίᾳ ἠγάλλοντο, καὶ προσόδους ἐκκλησιαστικὰς οὔτε συνῆγον οὔτε παρεῖχον. ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ τρίτον ὑπὸ τῶν Συνόδων ἔχει πολλῷ ὕστερον τῶν Ἀποστόλων, ὡς ὁ παρὼν καὶ ὁ εἰκοστὸς ὄγδοος τῆς ἐν Χαλκηδόνι φασίν. οὐχ ἥμαρτεν ἄρα ἡ Σύνοδος, ἀλλὰ δίκαια καὶ ἀκόλουθα πεποίηκε.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ϛ'.

Λύσις τῆς ἕκτης ἀντιθέσεως τῶν αὐτῶν ἀπὸ τῆς Πενθέκτης.

Ἡ Πενθέκτη δέχεται τὸν ἀναβαπτισμόν, τὴν ἡ ἑβδόμη βεβαιοῖ εἰς τὴν τρίτην, τετάρτην καὶ πέμπτην πρᾶξιν. ἀλλὰ περὶ τούτου εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφαλαίῳ δεκάτῳ ἕκτῳ.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Λύσις τῆς ἑβδόμης ἀντιθέσεως τῶν αὐτῶν, ἣν προσφέρουσιν ἀπὸ τοῦ περὶ βαπτίσματος βιβλίου δευτέρου τοῦ Αὐγουστίνου.

Ἔφη Αὐγουστῖνος βιβλίῳ δευτέρῳ περὶ τοῦ βαπτίσματος, κεφαλαίῳ τρίτῳ, Τὰς προτέρας Οἰκουμενικὰς Συνόδους ὑπὸ τῶν ὑστέρων διορθοῦσθαι. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι κατὰ μὲν τὴν πίστιν οὐδέποτε, καὶ γὰρ οὐδεὶς δύναται τοῦτο δεῖξαι. ἐνίοτε δὲ κατὰ τὰ ἤθη καὶ τινας τῶν ἐπικτήτων Κανόνων, ἢ κυβερνήσεις

τινὰς

τινὰς κατὰ τὸν καιρὸν οἰκονομοῦσιν εἴς τινα, ὅπερ διόρθωσις καταχρηστικῶς λέγεται, ὥσπερ τυχὸν οἱ ἀρχαῖοι Κανόνες δὶς τοῦ ἔτους εἶπον γίνεσθαι τὰς Συνόδους τῆς ἐπαρχίας, ἡ δὲ ἐν Τρούλλῳ καὶ ἡ ἑβδόμη εἶπον ἅπαξ τοῦ ἔτους διὰ τὴν καταδρομὴν τῶν ἐθνῶν. ῥητέον ὅμως καὶ τοῦτο, ὅτι καὶ ἐν οἷς οἰκονομοῦσιν αἱ ὕστεραι Σύνοδοι, οὐδέποτε τὸ πρᾶγμα ἀθετοῦσιν, ἀλλὰ τὸν τρόπον, ἢ τὸν καιρὸν, ἢ τὸν τόπον. εἰ δὲ καὶ ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ διώρθωσε τὸ Σύμβολον τῆς πρώτης, ἀλλὰ ἡ ἀνάπτυξις διόρθωσις καταχρηστικῶς ἤκουσε, γενομένη ἐν μόναις λέξεσι, καὶ οὐδαμῶς κατὰ πίστιν, πλὴν καὶ τοῦτο κεκώλυται παρὰ τῶν μετὰ ταῦτα Συνόδων, αἵτινες διὰ τοῦτο περὶ ὧν διώρισαν, Ὅρους ἰδίους ἐξέθεντο, κατ' οὐδένα τρόπον διαφωνοῦντας κατὰ πίστιν, ἀλλὰ κατὰ μόνας λέξεις τινὰς, ἐπειδὴ ἑρμηνεία καὶ ἐξήγησις ἐκείνου εἰσίν. ἀκολουθοῦσι γὰρ κατὰ πάντα αἱ ὕστεραι ταῖς προτέραις, ὅθεν καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν προτέρων ἐν αὐταῖς ἀναγινώσκονται, ἵνα κατ' ἐκεῖνα γένηται καὶ τὸ συμπέρασμα, καὶ ῥητῶς γράφουσιν ἐν τοῖς Ὅροις αὐτῶν τὰ Σύμβολα. καὶ δὴ ἡ δευτέρα Κανόνι πρώτῳ λέγει, Μὴ ἀθετεῖσθαι τὴν πίστιν τῶν πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, ἀλλὰ μένειν ἐκείνην κυρίαν. καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἐν τῷ Ὅρῳ, Τὴν δὲ ἀπλανῆ τῶν πατέρων ἀνανεωσάμεναι πίστιν, ἣν οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ αὐτοὶ τὴν αὐτὴν ἐπισφραγισάμενοι πίστιν. Καὶ, ὁρίζομεν τοίνυν τὴν τάξιν, καὶ τοὺς περὶ πίστεως ἅπαντας τύπους φυλάττοντες καὶ ἡμεῖς τῆς κατ' Ἔφεσον γεγενημένης ἁγίας Συνόδου, ἧς ἡγεμόνες Κελεστῖνος καὶ Κύριλλος, καὶ τὰ ἑξῆς. ὡσαύτως πεποιήκασι καὶ αἱ λοιπαὶ Οἰκουμενικαὶ ἅπασαι, καὶ ἴδε ἀνωτέρω τοὺς τόπους. τρίτον, Οἰκουμενικὰς οἱ Λατῖνοι εἶπον πολλὰς Τοπικὰς συνεκδοχικῶς, ὡς τὴν ἐν Σαρδικῇ, ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν Τολετινὴν ἐν τῷ δεκάτῳ ὀγδόῳ αὐτῆς κεφαλαίῳ Οἰκουμενικὴν εἶπον, καὶ αἱ διὰ Σύμμαχον Σύνοδοι ἐπὶ Ἀναστασίου ἐν τῇ Ἰταλίᾳ συνελθοῦσαι Οἰκουμενικαὶ ἤκουσαν, ὃν τρόπον καὶ ὁ Ῥώμης καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι λέγονται. αἱ δὲ Τοπικαὶ Σύνοδοι ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν διορθοῦνται, ὡς καὶ Αὐγουστῖνος ὥσπερ ὑπεξηγούμενος ἑαυτὸν εἰς τὸ δεύτερον βιβλίον κατὰ Δονατιστῶν, αἱ Τοπικαὶ Σύνοδοι εἶπεν ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν διορθοῦνται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Λύσις τῆς ὀγδόης ἀντιθέσεως τῶν αὐτῶν, ἣν προσφέρουσιν ἀπὸ τοῦ κατὰ Μαξίμου Ἀρειανοῦ βιβλίου τρίτου τοῦ Αὐγουστίνου.

Ὁ Αὐγουστῖνος βιβλίῳ κατὰ Μαξίμου τοῦ Ἀρειανοῦ τρίτῳ, κεφαλαίῳ δεκάτῳ τετάρτῳ φησὶ, Τοῦτο ἐστὶν ἐκεῖνο τὸ Ὁμοούσιον, ὅπερ ἐν τῇ ἐν Νικαίᾳ Συνόδῳ κατὰ τῶν αἱρετικῶν Ἀρειανῶν παρὰ τῶν ὀρθοδόξων πατέρων τῆς ἀληθείας τῇ μαρτυρίᾳ, καὶ τῆς μαρτυρίας τῇ ἀληθείᾳ ἐστερεώθη, ὅπερ ἔπειτα ἐν τῇ ἐν Ἀριμίνῳ Συνόδῳ, διὰ τὸ ἐν λέξεσι νέον, ἧττον ἢ ὡς ἔδει ἐπινοηθὲν (ὅπερ ὅμως ἡ ἀρχαία πίστις ἔτεκε) τῆς πλάνης τῶν ὀλίγων ἀπατησάσης τοὺς πολλοὺς, ἡ αἱρετικὴ ἀσέβεια ἐπὶ τοῦ Αἱρετικοῦ Βασιλέως Κωνσταντίου βεβηλῶσαι ἐπειράθη, ἀλλ' οὐ μετὰ πολὺν χρόνον ὑπερισχυσάσης ἐν ἐλευθερίᾳ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἀφ' οὗ ἡ ἰσχὺς τῆς λέξεως ὡς ἔδει ἐνοήθη, τὸ Ὁμοούσιον ἐκεῖνο τῇ εὐρωστίᾳ τῆς πίστεως πανταχοῦ ἐπεκράτησε. τί γὰρ ἐστὶν Ὁμοούσιον, εἰ μὴ τῆς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οὐσίας. τί ἐστὶ, λέγω, τὸ Ὁμοούσιον, εἰ μὴ τὸ, Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἕν ἐσμεν. νῦν δὲ οὔτε ἐγὼ σοὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ, οὔτε σὺ τὴν ἐν Ἀριμίνῳ ὥσπερ καταγνοὺς ὀφείλεις προσφέρειν. οὔτε γὰρ ἐμὲ ταύτης τὸ κῦρος ἐπικρατεῖ, οὔτε σὲ ἐκείνης. τῶν γραφῶν ταῖς μαρτυρίαις οὐχὶ ταῖς ἑκάστῳ ἰδίαις, ἀλλὰ ταῖς ἑκατέρῳ κοιναῖς πρᾶγμα πράγματι, ὑπόθεσις ὑποθέσει, λόγος λόγῳ συναγωνίζεσθαι. ταῦτα ὁ Αὐγουστῖνος. οἱ δὲ Αἱρετικοὶ ἐκ τούτων ἐπιχειροῦσι λέγοντες, ὅτι ὁ Αὐγουστῖνος διὰ τούτων παρίστησι καὶ ὁμολογεῖ μὴ εἶναι κρεῖττον τὸ κῦρος τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι εἴ τι εἴπομεν ἐν τῷ δεκάτῳ ὀγδόῳ κεφαλαίῳ τοῦ πέμπτου βιβλίου περὶ τῶν βιβλίων τοῦ Αὐγουστίνου, λέγομεν καὶ ἐνταῦθα, καὶ γὰρ οὐκ ἔστιν ὁ Αὐγουστῖνος Κανὼν τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἡ Ἐκκλησία τοῦ Αὐγουστίνου, ὥστε ἐκεῖνα ἅπερ οἱ ἔγκριτοι πατέρες συμφώνως ἔκριναν καὶ ἀπεδέχθησαν, οὐ δύναται μόνος ὁ Αὐγουστῖνος ἄλλως διακρῖναι. ἀλλὰ μὴν πάντες οἱ πατέρες καὶ πᾶσα ἡ Ἐκκλησία τὴν μὲν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον ἔχουσιν ἁγίαν καὶ ἀναμάρτητον, τὴν δὲ ἐν Ἀριμίνῳ οὐ Σύνοδον, ἀλλὰ βλάσφημον καὶ αἱρετικὸν συνάθροισμα, ὥστε οὐ κρείττων ἡ ἐν Νικαίᾳ τῆς ἐν Ἀριμίνῳ κατὰ σύγκρισιν, ἀλλ' ἁπλῶς κρείττων καὶ κατ' ἐξοχὴν ὑπερβεβηκυῖα. δεύτερον, εἴρηται ἀνωτέρω κεφαλαίου τρίτου, τμήματος τρίτου, Παραγράφῳ ἕκτῳ, ὅτι ὁ Αὐγουστῖνος ἀναγκαιότατον κριτήριον καὶ βεβαιωτήριον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐνόμισε τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους. τρίτον, ὁ Αὐγουστῖνος διελέχθη τῷ Μαξίμῳ κατὰ τὸ εἰκὸς, ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνος οὐκ ἐδέχετο τὸ Ὁμοούσιον, κτίσμα λέγων τὸν Υἱὸν καὶ οὐχὶ τῆς αὐτῆς οὐσίας τῷ Πατρὶ, καὶ ἀκολούθως μήτε τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον ἀπεδέχετο, ἀλλ' ἐνόμιζεν αὐτὴν αἱρετικὴν, καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὁ Αὐγουστῖνος τὴν Ἀρειανικὴν αἵρεσιν ἀποβαλλόμενος, ἀπέρριπτε καὶ τὴν ἐν Ἀριμίνῳ Σύνοδον. μὴ δεχομένης τοίνυν ὑπὸ τοῦ Αὐγουστίνου τῆς ἐν Ἀριμίνῳ, καὶ ὑπὸ τοῦ Μαξίμου τῆς ἐν Νικαίᾳ, ὁ Αὐγουστῖνος συμβουλεύει διαλέγεσθαι ἐκ τῶν κοινῶς ὁμολογουμένων, ἅτινά ἐστιν ἡ θεία γραφή. εἶχεν ὅμως ὁ Αὐγουστῖνος τὴν ἐν Νικαίᾳ ἁγίαν καὶ ἀπερίτρεπτον, ὡς εἶχεν ὁ Μάξιμος τὴν ἐν Ἀριμίνῳ. ὅθεν τὴν ἐν Νικαίᾳ προβάλλων καὶ ὑπερτιμῶν, εἶπεν ὅτι ἐν ἐκείνῃ ἐστερεώθη τὸ Ὁμοούσιον, ὅπερ πανταχοῦ ἐπεκράτησε τῇ εὐρωστίᾳ τῆς

πίστεως

πίστεως, ἐστερεώθη δὲ εἶπεν ἀντὶ τοῦ ἡρμηνεύθη, ἐφανερώθη, ἐβεβαιώθη. ψεῦδος ἄρα ὅτι ὁ Αὐγουστῖνος οὐκ εἶχε κρείττονα τὴν μίαν τῆς ἄλλης, ἐπειδὴ εἶχε τὴν μὲν ἐν Ἀριμίνῳ ὑποτέραιον, τὴν δὲ ἐν Νικαίᾳ ἁγίαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

Λύσις τῆς ἐνάτης ἀντιθέσεως τῶν αὐτῶν, ἣν προσφέρουσιν ἀπὸ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τοῦ Σαμοσατέως συνηγμένων πατέρων, καὶ ἀπὸ τοῦ περὶ Συνόδων βιβλίου τοῦ Ἱλαρίου, ἐξ ὧν καὶ μάταιοι δείκνυνται ἐνταῦθα οἱ Αἱρετικοὶ ἐρεσχελοῦντες.

Περὶ τῶν Τοπικῶν Συνόδων, ὅτι οὐ διορθοῦνται ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν, προβάλλουσιν οἱ αὐτοὶ τοὺς ἐν Ἀντιοχείᾳ πατέρας, τοὺς κατὰ τοῦ Σαμοσατέως συνηγμένους, οἵτινες ἀπέρριψάν, φασι, τὸ Ὁμοούσιον, οἱ δὲ ἐν Νικαίᾳ πατέρες κατὰ Ἀρείου ἐδέχθησαν αὐτὸ καὶ ἐβεβαίωσαν, λέγει γὰρ ὁ Ἱλάριος βιβλίῳ περὶ Συνόδων ἐν τῷ τέλει, Κακῶς ἐννοεῖται τὸ Ὁμοούσιον, τί πρὸς ἐμὲ ὀρθῶς ἐννοοῦντα; ἄρα μὴ Ἀρειανοὶ κρεῖττον ἠρνήσαντο; ἑκατὸν ὀγδοήκοντα Ἐπίσκοποι ποτὲ ἀπέβαλον, ἀλλὰ τριακόσιοι δεκαοκτὼ ἄρτι ἐδέξαντο. ἐμοί γε δὲ αὐτὸς ἐκεῖνος ὁ ἀριθμὸς ἅγιός ἐστιν, ἐν ᾧ Ἀβραὰμ νικητὴς τῶν ἀσεβῶν Βασιλέων. παρ' ἐκείνου ὅστις ἐστὶ τῆς ἀϊδίου Ἱερωσύνης εἰκὼν εὐλογεῖται. ἐκεῖνοι καθ' Αἱρετικοῦ ἀπεδοκίμασαν, ἄρα μὴ καὶ οὗτοι οὐ καθ' Αἱρετικοῦ ἐδοκίμασαν; ἐναντία τῶν παλαιῶν ἡ μαρτυρία. ἄρα μὴ καὶ τούτων ἡ ἁγιότης εὐκαταφρόνητος; καὶ τὰ ἐναντία ἀλλήλοις ἐδόξασαν; ὀφείλομεν ὡς κριταὶ τὰ κρείττονα δοκιμάζειν. ταῦτα ὁ Ἱλάριος. ἐν οἷς οἱ Αἱρετικοὶ λέγουσιν, Ἐπειδὴ ἡ μερικὴ συγκρίνεται μετὰ τῆς Οἰκουμενικῆς, ὁμότιμοί εἰσι. δεύτερον, Εἰ αἱ Οἰκουμενικαὶ ἐβεβαίουν τὰς μερικὰς, πῶς τοῦτο ἐνταῦθα οὐκ εἶπεν ὁ Ἱλάριος; εἰ δέ τις εἴποι δυοῖν θάτερον, ἢ ὅτι οὐκ ἐγίνωσκεν, ἢ ὅτι οὐκ ἠθέλησε, ψεῦδός ἐστιν, ἐπειδὴ ὁ Ἱλάριος ἦν καὶ ἅγιος καὶ σοφὸς καὶ τῆς ἀληθείας ἔκδικος. Ἀλλὰ πρὸς ταῦτα ῥητέον πρῶτον, ὅτι ἡμεῖς οὐ δεχόμεθα ὅτι ἐνόμιζον οἱ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρες μὴ εἶναι Ὁμοούσιον τὸν Υἱὸν τῷ Πατρὶ, ἐπειδὴ τοῦ Παύλου ἡ Αἵρεσις ἦν, ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος βιβλίου ἑβδόμου κεφαλαίῳ τριακοστῷ, τὸ πεφρονηκέναι περὶ τοῦ Χριστοῦ χαμερπῆ, ἤτοι οὐκ ἐβούλετο εἰπεῖν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἐξ Οὐρανοῦ κατεληλυθέναι, ἀλλ' ὡς κοινὸν κατὰ φύσιν γενόμενον ἄνθρωπον, ἤτοι ψιλὸν ἄνθρωπον, ὡς ἔλεγε δηλονότι ὁ Ἐβίων, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Φωτεινὸς, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφάλαιον δέκατον ἔνατον. τί ὥρισαν δὲ ἐκεῖ οἱ πατέρες, λέγουσι Βασίλειος Διάκονος καὶ Θαλάσσιος Ἀναγνώστης ἐν τῷ λιβέλλῳ ὃ δεδώκασι κατὰ Νεστορίου τῷ μικρῷ Θεοδοσίῳ, ἐν ᾧ διαλαμβάνοντες πόθεν ἡ τῆς πίστεως ἀλήθεια συνάγεται, λέγουσι μετά τινα, Καὶ πάντων τῶν πιστευσάντων τῇ ὁμοουσίῳ Τριάδι, ἤτοι τῆς ἁγίας Συνόδου τῶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα Ἐπισκόπων ἐν Ἀντιοχείᾳ συναθροισθείσης κατὰ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως, ἥτις καθεῖλεν αὐτὸν διὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ, μὴ ὁμολογοῦντος τὸν Χριστὸν φύσει Θεὸν καὶ Υἱὸν Θεοῦ Πατρὸς, καὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ μεγάλης καὶ ἁγίας Συνόδου τῆς βεβαιωσάσης τὸν Ὅρον τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ. Ῥητέον οὖν, εἰ ἡ ἐν Ἀντιοχείᾳ φύσει Υἱὸν Θεοῦ ὡμολόγησε τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν Ὅρον αὐτῆς ἐβεβαίωσεν ἡ ἐν Νικαίᾳ, εἰ οὐκ εἶπε ῥητῶς τὸ Ὁμοούσιον, ἀλλὰ φύσει Θεοῦ Υἱὸν εἰποῦσα, τὸ Ὁμοούσιον ὡμολόγει κατὰ τὴν ἔννοιαν. δεύτερον, ὁ Ἱλάριος ὁποίῳ δήποτε τρόπῳ δεχθεὶς ὅτι ἐκείνη οὐκ ἐδέχετο τὸ Ὁμοούσιον, τιμήσας ὅμως ἐκείνην διὰ τὴν ἀρχαιότητα, προετίμησε ταύτην διὰ τὴν ἁγιότητα, εἰ γὰρ κἀκείνη ἁγία, ἀλλὰ αὕτη κυρίως ἁγία. τρίτον, ἡ ἐν Νικαίᾳ οὐ διὰ τὸν ἀριθμὸν μόνον, ἀλλὰ διὰ τὸ εἶναι εἰκόνα τῆς ἀϊδίου Ἱερωσύνης, προτιμᾶται, ὅπερ καὶ πάσαις ταῖς τοιαύταις Συνόδοις ἴδιον. τέταρτον, ὀφείλομεν δὲ εἶπεν ὡς κριταὶ δοκιμάζειν τὰ κρείττονα, οὐχ ἵνα ποιήσῃ ἡμᾶς κριτὰς καὶ ἐξεταστὰς τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἢ καλῶς εἶπε δηλονότι ἢ κακῶς, ἀλλ' ἵνα διακρίνωμεν τὴν τελειοτέραν καὶ κρείττονα τῆς μερικῆς. ἔλεγε γὰρ ὁ Κύριλλος ἀνωτέρω κεφαλαίου δεκάτου Παραγράφῳ δεκάτῳ, ὅτι κρίνονται οἱ Εὐαγγελισταὶ καὶ ὁ Νεστόριος. ὁ Χριστὸς καὶ ὁ ἀλιτήριος. ἄρα μὴ ἔλεγεν ἵνα κρίνῃ ἡ Σύνοδος εἰ ἡ γραφὴ ἀληθῶς εἶπεν εἶναι τὸν Χριστὸν ἓν καὶ μίαν ὑπόστασιν; οὐδαμῶς, ἀλλ' ἵνα τῆς γραφῆς τὸ ἀξίωμα καὶ αὐτόπιστον οἱ πατέρες δεχθῶσι, τοῦ δὲ Αἱρετικοῦ τὸν νεωτερισμὸν ἀποβάλωσι. κατὰ τὸν Ἱλάριον λοιπὸν ἡμεῖς ἐσμὲν κριταὶ ἵνα δοκιμάζωμεν τὸ κρεῖττον, ἤτοι δύο Συνόδων προκειμένων, δοκιμάζωμεν ποία Οἰκουμενικὴ καὶ ποία μερικὴ, ἢ ποία κανονικὴ, νόμιμος καὶ ἀληθινὴ, καὶ ποία λῃστρικὴ καὶ δολία, καὶ οὕτως ἐκλέγομεν τὸ κρεῖττον, ἤτοι διὰ τῆς Οἰκουμενικῆς ἀνακρίνωμεν τὴν μερικὴν, καὶ διὰ τῆς κανονικῆς ἀποβάλωμεν τὴν παράνομον, οὐ μὴν ἵνα κρίνωμεν καὶ δοκιμάζωμεν τὴν κανονικὴν καὶ νόμιμον εἰ καλῶς συνεπέρανε. πρὸς τούτοις ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος λέγει ἐν τῷ περὶ Συνόδων βιβλίῳ, Ἐπειδὴ γὰρ ὁ Σαμοσατεὺς ἐφρόνει μὴ εἶναι πρὸ Μαρίας τὸν Υἱὸν, ἀλλ' ἀπ' αὐτῆς τὴν ἀρχὴν ἐσχηκέναι τοῦ εἶναι, τούτου ἕνεκεν οἱ τότε συνελθόντες καθεῖλον αὐτὸν, καὶ Αἱρετικὸν ἀπέφηναν, περὶ δὲ τῆς τοῦ Υἱοῦ Θεότητος ἁπλούστερον γράφοντες, οὐ κατεγίνοντο περὶ τὴν τοῦ Ὁμοουσίου ἀκρίβειαν, ἀλλ' οὕτως ὡς ἐξειλήφασι περὶ τοῦ Ὁμοουσίου εἰρήκασι, τὴν

φροντίδα

φρενίτιδα γὰρ εἶχον πᾶσαν, ὅπερ ἐπενόησεν ὁ Σαμοσατεὺς ἀνελεῖν, καὶ δεῖξαι παρὰ πάντων εἶναι τὸν Υἱὸν, καὶ ὅτι οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο Θεὸς, ἀλλὰ Θεὸς ὢν, ἐνεδύσατο δούλου μορφὴν, καὶ Λόγος ὢν, ἐγένετο σάρξ, ὡς εἶπεν ὁ Ἰωάννης. ἐν τούτοις σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ὡς λέγει ὁ ἅγιος ἀνωτέρω ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, τοῦ Παύλου σοφίζεσθαι θέλοντος καὶ λέγοντος, Εἰ μὴ ἐξ ἀνθρώπου γέγονεν ὁ Χριστὸς Θεὸς, οὐκοῦν ὁμοούσιος ἐστὶ τῷ Πατρὶ, καὶ ἀνάγκη τρεῖς οὐσίας εἶναι, μίαν προηγουμένην, τὰς δὲ δύο ἐξ ἐκείνης. διὰ τοῦτο εἰκότως εὐλαβηθέντες τὸ τοιοῦτον σόφισμα τοῦ Σαμοσατέως, εἰρήκασι μὴ εἶναι τὸν Χριστὸν Ὁμοούσιον, οὐκ ἔστι γὰρ οὕτω πρὸς τὸν Πατέρα ὡς ἐκεῖνος ἐνόει. ὡμολόγησαν ὅμως περὶ τοῦ Υἱοῦ, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, ἥτις ὁμολογία κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἔννοιαν ταυτόν ἐστι τῷ Ὁμοουσίῳ. δεύτερον, ἐπειδὴ ἐκεῖνοι οἱ πατέρες εἰ καὶ τῇ διανοίᾳ ὡμολόγησαν τὸ Ὁμοούσιον, τὸ ὄνομα ὅμως διὰ τὴν ἀνάγκην τῶν σοφισμάτων τοῦ Αἱρετικοῦ παρῃτήσαντο, καὶ εὕρισκον ἐκ τούτου οἱ Ἀρειανοὶ λαβὴν, καὶ ἔλεγον πολλὰ κατὰ τῆς λέξεως τοῦ Ὁμοουσίου. ἡ ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικὴ οὖσα, διὰ τὸ ἀξίωμα αὐτῆς οὐ μόνον κατὰ τὴν διάνοιαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν λέξιν ὥρισε τὸ Ὁμοούσιον, ὅπερ ταυτόν ἐστιν ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ διώρθωσε τὴν μερικήν. καὶ λοιπὸν ματαίως ἐρεσχελοῦσιν οἱ νέοι Αἱρετικοὶ, σοφιζόμενοι κατὰ τῶν ἁγίων Συνόδων.

ΒΙΒΛΙΟΥ Ι΄. ΜΕΡΟΣ Γ΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ΄.

Περὶ τῶν παρὰ Λατίνων προσφερομένων σεσοφισμένως καὶ δολίως ἀπὸ τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου, Κυδρούξης Ὁσίου, Γρηγορίου δευτέρου, Θεοδώρου Στουδίτου ἐν δυσὶ τόποις, Στεφάνου ἕκτου, Χρυσοστόμου, Βασιλείου Μακεδόνος, τοῦ βίου Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως, Ἀναστασίου καὶ Πέτρου Ἀντιοχείας, Εὐλογίου Ἡγουμένου, ἐπιστολῆς τῶν τῆς Ἕω Πατριαρχῶν πρὸς Ταράσιον, Εὐσεβίου, Σουΐδα, Εὐχῆς τινος, Κανόνος τῆς κατὰ Φωτίου Συνόδου δωδεκάτου, τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου καὶ τοῦ κληθῆναι ἁγίους Βασιλεῖς Αἱρετικοὺς δεκαεννέα μαρτυριῶν κατὰ τῆς ἐξουσίας καὶ προτιμήσεως καὶ ἐνεργείας ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις τῶν Βασιλέων.

Ἐπιλαμβάνονται οἱ παπισταὶ τῆς δόξης καὶ ἐξουσίας καὶ αὐτῆς τῆς ἐνεργείας, ἃς ἔχουσιν οἱ Βασιλεῖς ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, καὶ δὴ λέγουσιν, ὅτι οἱ Βασιλεῖς ἀντίκεινται τῇ ἀληθείᾳ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τῶν Συνόδων, καὶ ὅτι εἰ καὶ προκάθηνται τῶν Συνόδων, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ μείζονες τῶν ἐν τῇ Συνόδῳ πατέρων, μάλιστα δὲ οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Πάπα προκάθηνται ἐν ταῖς Συνόδοις τοῦ Βασιλέως, καὶ ὅτι εἰ καὶ ἅγιοι λέγονται, ὅμως ἐκ συνηθείας λέγονται καὶ ὑπὸ ὑστερογενῶν τινῶν, καὶ ὅτι οἱ Ἐπίσκοποι μείζονες εἰσὶ τῶν Βασιλέων, καὶ ὅτι οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ Ἄρχοντες οὐδεμίαν ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα λέγουσι, καὶ τὸ αἴτιον τῶν τοιούτων λήρων ἐστὶ, τὸ ὑποτιθέναι τὸν Πάπαν μείζονα τῶν Βασιλέων καὶ τῶν Συνόδων. φανερὸν δέ ἐστιν, ὅτι μείζονές εἰσιν οἱ Βασιλεῖς τῶν Συνόδων, αἱ δὲ Σύνοδοι τοῦ Πάπα. σπουδάζουσιν ὅμως διὰ σοφισμάτων ἀνατρέψαι τὴν ἀλήθειαν, περιφανῶς καὶ ἀναιδῶς παρανομοῦντες καὶ ἱεροσυλοῦντες τῆς βασιλείας καὶ τῆς πολιτικῆς χριστιανικῆς ἐξουσίας τὸ ἀξίωμα. προσφέρουσι τοίνυν μαρτυρίας, πρώτην, ὅτι ὁ μέγας Ἀθανάσιος ἀποτεινόμενος εἰς Κωνστάντιον τὸν Βασιλέα ἔλεγε, Γενέσθω Σύνοδος ἐκκλησιαστικὴ μακρὰν τοῦ Παλατίου, ἐν ᾗ Βασιλεὺς οὐ πάρεστιν, οὐ Κόμης παραγίνεται, οὐ δικαστὴς ἀπειλεῖ, ἀλλὰ μόνος ὁ τοῦ Θεοῦ φόβος ἀρκεῖ, καὶ ἡ τῶν Ἀποστόλων διάταξις, ἵνα οὕτω προηγουμένως ἡ ἐκκλησιαστικὴ πίστις σώζηται, καθὼς καὶ οἱ πατέρες ὥρισαν. δευτέραν, ἐκεῖνα τὰ ῥήματα ἅτινα Ὅσιος ὁ Κυδρούβης Ἐπίσκοπος ἔλεγε τῷ αὐτῷ, ἤτοι Κωνσταντίῳ τῷ Βασιλεῖ, Σοὶ τὴν βασιλείαν ὁ Θεὸς ἐνεχείρισεν, ἡμῖν τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐπίστευσεν. ἀπόδοτε, γέγραπται, τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. οὔτε τοίνυν ἡμῖν ἄρχειν ἐπὶ τῆς γῆς ἔξεστιν, οὔτε σὺ τοῦ θυμιᾶν ἐξουσίαν ἔχεις Βασιλεῦ. Ἀθανάσιος ἀπολογίᾳ δευτέρᾳ. τρίτην, τὰ ῥήματα τοῦ Γρηγορίου Πάπα τοῦ δευτέρου ἐν τῇ πρὸς τὸν Λέοντα τὸν Ἴσαυρον ἐπιστολῇ δευτέρᾳ, Οἶδας Βασιλεῦ, ὅτι τὰ δόγματα τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας οὐχὶ Βασιλέων εἰσὶν, ἀλλὰ τῶν Ἀρχιερέων, καὶ ἀσφαλῶς θέλουσι δογματίζεσθαι. διὰ τοῦτο οἱ Ἀρχιερεῖς προσετάχθησαν εἰς τὰς Ἐκκλησίας, ἀπέχοντες τῶν δημοσίων πραγμάτων, καὶ οἱ Βασιλεῖς ὁμοίως ἀπέχεσθαι τῶν ἐκκλησιαστικῶν, καὶ ἔχεσθαι τῶν ἐγκεχειρισμένων αὐτοῖς. Καὶ, ἄλλη παίδευσις ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν διδαγμάτων, καὶ ἄλλος νοῦς τῶν κοσμικῶν εἰς τὰς διοικήσεις τοῦ κόσμου. ὥσπερ γὰρ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ Ἀρχιερεὺς ἐγκύψαι εἰς τὸ Παλάτιον καὶ προβαλέσθαι ἀξίας βασιλικὰς, οὕτως οὔτε ὁ Βασιλεὺς ἐγκύψαι εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ ψήφους ποιήσασθαι εἰς τὸν Κλῆρον. Καὶ, ἀλλ' ἕκαστος ἡμῶν ἐν ᾗ κλήσει ἐκλήθη ὑπὸ Θεοῦ, ἐν ταύτῃ καὶ μενέτω. πράξει πρώτῃ τῆς ἑβδόμης Συνόδου. τετάρτην, ἐκεῖνα ἅπερ εἶπε Θεόδωρος ὁ Στουδίτης πρὸς Λέοντα τὸν Ἀρμένιον, ὡς ἱστορεῖ Γεώργιος μοναχὸς ἐν τῇ ζωῇ τούτου τοῦ Λέοντος, Ἀπεκρίθη καὶ Θεόδωρος ὁ ζηλωτὴς καὶ θερμὸς τῆς ὀρθοδοξίας πρόμαχος καὶ τοῦ Στουδίου Ἡγούμενος λέγων, Μὴ παρασάλευε σοὶ Βασιλεῦ κατάστασιν ἐκκλησιαστικὴν, εἴρηκε γὰρ ὁ Ἀπόστολος, Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Χριστὸς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, πρῶτον Ἀποστόλους, δεύτερον Προφήτας, τρίτον Ποιμένας

μένας

μένας καὶ Διδασκάλους, καὶ οὐκ εἶπε Βασιλεῦ· σοὶ μὲν γὰρ ἡ πολιτικὴ κατάστασις ἐπιστεύθη καὶ τὸ Στρατόπεδον, λοιπὸν τούτων φρόντιζε, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἔασον Ποιμέσι καὶ Διδασκάλοις κατὰ τὸν θεῖον λόγον. καὶ ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ λέγεται εἰπεῖν τὸν αὐτὸν τῷ κακοτρόπῳ Βασιλεῖ, Τοῦτό σοι παρὰ τῶν ἄλλων ἀποκρινούμεθα, ὅτι τὰ τῶν Ἐκκλησιῶν τοῖς Ἱερεῦσιν ἀνήκει καὶ Διδασκάλοις, Βασιλεῖ δὲ ἡ τῶν ἔξω πραγμάτων ἀνεῖται διοίκησις, τοῦτο γὰρ καὶ ὁ Ἀπόστολος νομοθετῶν φησίν, Ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πρῶτον Ἀποστόλους, δεύτερον Προφήτας, τρίτον Διδασκάλους, καὶ οὐδαμῶς Βασιλέως μέμνηται. οὗτοι γὰρ καὶ τὰ περὶ τῶν δογμάτων καὶ πίστεως νομοθετεῖν ἐποφείλουσι, σὺ δὲ ἕπεσθαι τούτοις, καὶ μηδαμοῦ τὴν τάξιν λαμβάνειν. πέμπτην, Πάπαν Στέφανον τὸν ἕκτον ἐπιστολῇ πρὸς Βασίλειον τὸν Μακεδόνα λέγοντα, Κἂν γὰρ αὐτοῦ Χριστοῦ τὸ ἀρχικώτατον ἐπὶ γῆς ἐπιφέρῃς ὁμοίωμα, τῶν ἐπὶ γῆς κοσμικῶν μόνον ὀφείλεις φροντίζειν, ὃ καὶ εὐχόμεθα ἐπὶ μηκίστους χρόνους κρατεῖν. καθ' ὃν οὖν τρόπον ἐκ Θεοῦ τὸ ἄρχειν τῶν βιωτικῶν ὑμῖν δέδοται, οὕτω καὶ ἡμῖν διὰ τοῦ κορυφαίου Πέτρου τὸ ἄρχειν τῶν πνευματικῶν. δέξαι παρακαλῶ εὐμενῶς τὰ ἑξῆς. ἐδόθη σοι φροντίζειν, ἵνα τῶν τυραννούντων τὸ ἄθεον καὶ θηριῶδες τῷ ξίφει τῆς ἀρχῆς διατέμνῃς, ἵνα πράττῃς δίκαια τοῖς ὑπὸ χεῖρα, ἵνα Νόμους συγγράφῃς, ἵνα γῇ τε καὶ θαλάσσῃ τὰ πολεμικὰ Στρατεύματα διευθετῇς, αὕτη ἐστὶ τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς ἡ φροντίς, τὸ δὲ καταπιστευθὲν ἡμῖν ποίμνιον τοσοῦτόν ἐστιν ὑψηλότερον, ὅσον διάφορον Οὐρανοῦ πρὸς τὰ ἐπὶ γῆς. ἕκτην, τὰ τοῦ Χρυσοστόμου Ὁμιλίᾳ πέμπτῃ εἰς τὸν Ἡσαΐαν, Ἀλλ' εἰ βούλει Ἱερέως πρὸς Βασιλέα τὸ διάφορον ἰδεῖν, τῆς ἑκάστῳ δεδομένης ἐξουσίας τὸ μέτρον ἐξέταζε, καὶ πολλῷ τοῦ Βασιλέως ὑψηλότερον ὄψει τὸν Ἱερέα καθήμενον. εἰ γὰρ καὶ σεμνὸς ἡμῖν ὁ θρόνος φαίνεται ὁ βασιλικὸς ἀπὸ τῶν προσπεπηγότων αὐτῷ λίθων, καὶ τοῦ περισφίγγοντος αὐτὸν χρυσοῦ, ἀλλ' ὅμως τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἔλαχεν οἰκονομεῖν, καὶ πλέον οὐδὲν ἔχει τῆς ἐξουσίας ταύτης, ὁ δὲ τῆς ἱερωσύνης θρόνος ἐν τοῖς Οὐρανοῖς ἵδρυται, καὶ τὰ ἐκεῖ διέπειν ἐπιτέτραπται. τίς ταῦτά φησιν; αὐτὸς ὁ τῶν Οὐρανῶν Βασιλεύς, ὅσα γὰρ ἂν δήσητέ φησιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τοῖς Οὐρανοῖς, καὶ ὅσα ἂν λύσητέ φησιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τοῖς Οὐρανοῖς. τί ταύτης ἴσον γένοιτ' ἂν τῆς τιμῆς; ἀπὸ τῆς γῆς τὴν ἀρχὴν τῆς κρίσεως λαμβάνει ὁ Οὐρανός, ἐπειδὴ ὁ κριτὴς ἐν τῇ γῇ κάθηται, ὁ Δεσπότης ἕπεται τῷ δούλῳ, καὶ ἅπερ ἂν οὗτος κάτω κρίνῃ, ταῦτα ἐκεῖνος ἄνω κυροῖ. ἑβδόμην, τὰ [illegible]ασιλέως τοῦ Μακεδόνος ῥήματα ἐν τῇ κατὰ Φώτιον [illegible]ωόδῳ περί που τὸ τέλος τῆς δεκάτης πράξεως· [illegible]ῷ δὲ οἱῳδήποτε κατ' οὐδένα τρόπον ἐξεῖναι λέγειν περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, ἢ ἀνθίστασθαι ὁλοκλήρῳ Ἐκκλησίᾳ, ἢ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, ταῦτα γὰρ ἀνιχνεύειν τε καὶ ζητεῖν, Πατριαρχῶν ἔργον ἐστὶ καὶ ἱερῶν Διδασκάλων, οἷς τὸ λύειν τε καὶ δεσμεῖν δέδοται ἐκ Θεοῦ, ὁ γὰρ λαϊκὸς κἂν πάσης ἐστὶν εὐλαβείας καὶ σοφίας μεστός, ἀλλὰ λαϊκὸς καὶ πρόβατον, οὐ Ποιμήν. ὀγδόην, τὰ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου ἐν τῇ πρὸς Λέοντα τὸν Σακελλάριον ἐπιστολῇ. Ἀλλ' οὔτε ἡμεῖς οἱ παρόντες κατὰ πρόσωπον, οὔτε ὁ κλεινὸς ἡμῶν Ἀρχιερεὺς ἠνέσχετο ὡς ἔκθεσμον καὶ ὀθνεῖον, ὅπερ καὶ ἀληθὲς παμπόθητε ἡμῶν Δέσποτα, οὐ δὲ γὰρ περὶ βιωτικῶν καὶ σαρκικῶν ὁ λόγος, ὧν Βασιλεὺς τὸ κράτος ἔχει τοῦ κρίνειν, καὶ τὸ βιωτικὸν κριτήριον, ἀλλὰ περὶ θείων καὶ οὐρανίων δογμάτων, ὃ ἄλλοις οὐκ ἐπιτέτραπται, ἢ ἐκείνοις οἷς φησιν ὁ αὐτὸς Θεὸς Λόγος, Ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ Οὐρανῷ. τίνες οὗτοι οἱ ἐντεταλμένοι; Ἀπόστολοι καὶ οἱ τούτων διάδοχοι. τινὲς δ' οὖν οἱ διάδοχοι; ὁ τῆς Ῥώμης νυνὶ πρωτόθρονος, ὁ τῆς Κωνσταντινουπόλεως δευτερεύων, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων, τοῦτο τὸ πεντακόρυφον κράτος τῆς Ἐκκλησίας, παρὰ τούτοις τὸ τῶν θείων δογμάτων κριτήριον, Βασιλέων δὲ καὶ Ἡγεμόνων τὸ συνεπικυροῦν καὶ συνεπισφραγίζειν τὰ δεδογμένα καὶ διαλλάττειν τὰ σαρκικῶς διαιρούμενα, οὐκ ἄλλο τι ἐν τοῖς θείοις δόγμασιν οὔτε δέδοται πρὸς Θεοῦ, οὔτε γινόμενον στήσεται, διὰ τοῦτο ἀπεδοκιμάσθη ἐπὶ τοῦ δόγματος τῶν θείων Εἰκόνων τὰ ἐπὶ τοῦ πάλαι Κωνσταντίνου καὶ Λέοντος Βασιλικῷ κράτει καὶ θράσει συνεδριασθέντα τε καὶ βατταρισθέντα, ἐφ' οἷς ἐτμήθη ἡ τῇδε Ἐκκλησία τῶν ἑτέρων τεττάρων, ἀναθεματισμοῖς ὑποβαλλομένη αἰωνίοις σφραγῖδι τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἶτα ἐλέῳ Θεοῦ ἠγέρθη κέρας ὀρθοδοξίας ἐπὶ Εἰρήνης τῆς πάνυ σὺν τῷ αὐτῆς ῥαδάμνῳ, ἐφ' οἷς συνήφθη τὰ διεστῶτα μέχρι Λέοντος τοῦ προσεχοῦς, ἐφ' ᾧ αὖθις διετμήθη ἡ τῇδε Ἐκκλησία ἀναθεματιζομένη ὑπὸ τῶν προτέρων ἰσορρόπως. ἀμήχανον οὖν ἐστιν ὦ Δέσποτα βιωτικῷ κριτηρίῳ παραβάλλεσθαι τὸ θεῖον κριτήριον, ἢ συναφθῆναι τήνδε τὴν Ἐκκλησίαν, μὴ οὐχὶ ὁμονοούντων τῶν πέντε Πατριαρχῶν. ἐνάτην, ἀπὸ τοῦ βίου Νικηφόρου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Προφήτας, Ἀποστόλους καὶ Διδασκάλους ἐποικοδομεῖν δεδιδάγμεθα, Βασιλεῖς δὲ, ὑπείκειν μὲν καὶ στέργειν τοῖς παρ' αὐτῶν κεκριμένοις ἐπέγνωμεν, νομοθετεῖν δὲ, καὶ Ὅρους τῇ Ἐκκλησίᾳ σεσιγημένους πηγνύναι πάμπαν οὐκ ἔγνωμεν. δεκάτην, τὸν Ἀναστάσιον Πατριάρχην Ἀντιοχείας ἔν τινι αὐτοῦ σημειώματι λέγοντα, Μέγα καὶ ἀγγελικὸν τὸ ἀρχιερατικὸν ἀξίωμα, καὶ ἀδύνατον ἀνακρίνεσθαι Ἱερέα ὑπὸ λαϊκοῦ, ἀλλ' ὑπὸ μείζονος Ἀρχιερέως. ἑνδεκάτην, ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς Πέτρου Πατριάρχου Ἀντιοχείας πρὸς Μιχαὴλ τὸν Κηρουλάριον, Καὶ θαῦμα μέγα κατέχει ἡμᾶς, ἐπὶ τοῦτο συνιδεῖν μὴ δυναμένους, ὅθεν κινηθείς, ἢ τί βουλόμενος ὁ Ἰταλὸς τοσαύτην ἀνοδίαν ἐξέκλινεν Ἀργυρός, καὶ τοῖς ἱεροῖς ἐνεχείρει ἀνίερος ὤν. τί γάρ φησι κοινὸν κυνὶ καὶ βαλανείῳ, ἵν' ἐκεῖνος ἐν λαϊκοῖς τεταγμένος τὰ Ἱερέων πολυπραγμονῇ, καὶ συγγραφὰς τοιαύτας ὡς ἐδήλω-